

2021

Lantmännens Årsredovisning
med Hållbarhetsredovisning

Innehåll

Koncernen	2	Årsredovisning	59
Koncernens nyckeltal 2021	2	Förvaltningsberättelse	60
Lantbrukets affärspartner	4	Koncernens nettoomsättning och resultat	68
Allt det bästa från jorden	5	Koncernens resultaträkning och totalresultat	69
Ordförande har ordet	6	Utveckling per affär	70
Vd har ordet	8	Koncernens balansräkning	74
Viktiga händelser 2021	10	Koncernens kassaflödesanalys	76
Medlemskap med inflytande	15	Förändringar i koncernens eget kapital	78
Förslag till utdelning 2021	17	Moderföretaget Lantmännen ek för	79
Marknad och omvärld	18	Moderföretagets resultaträkning	80
Strategi – Jord till bord 2030	20	Moderföretagets rapport över totalresultat	80
Strategiska koncernmål	22	Moderföretagets balansräkning	81
Hållbar affärsutveckling	23	Moderföretagets kassaflödesanalys	82
På väg mot klimatneutralitet	25	Moderföretagets förändringar i eget kapital	83
Utveckling av Framtidens Jordbruk	26	Noter till koncernen och moderföretaget	84
Nya klimatmål mot 2030	27		
Forskning utvecklar affärer	28	Hållbarhetsredovisning	137
Samverkan för ökad tillväxt	29	Vd kommenterar	137
Medarbetare som gör skillnad	30	Redovisning per hållbarhetsområde	138
Våra verksamheter	33	Föreningsstyrning	161
Division Lantbruk	33	Föreningsstyrningsrapport	162
Division Energi	39	Koncernstyrning och koncernledning	172
Division Livsmedel	43		
Affärsområde Swecon	51	Risker och fakta	176
Affärsområde Fastigheter	55	Väsentliga risker och riskhantering	177
Internationella delägarskap	57	Lantmännen och EU:s taxonomiförordning	180
		Tioårsöversikt	182
		Ordlista och adresser	184

Finansiell rapportering

Delårsrapport Tertial 1	1 juni 2022
Delårsrapport Tertial 2	5 oktober 2022

Lantmännens finansiella rapporter kan laddas ned från lantmannen.se/finansiellinformation eller beställas på tel 010-556 00 00. Rapporterna finns på svenska och engelska.

Hållbarhetsredovisning

Lantmännen redovisar enligt Global Reporting Initiatives riktlinjer för hållbarhetsredovisning, GRI Standards. Lagstadgad hållbarhetsrapport [↗](#) sid 22-32, 137-160 samt 176-181.

Lyssna på oss!

Lyssna på utvalda delar av Lantmännens Årsredovisning med Hållbarhetsredovisning på datorn eller i mobilen. [↗](https://lantmannen.se/lyssna2021) lantmannen.se/lyssna2021

Lantmännens föreningsstämma

Ordinarie föreningsstämma hålls på Clarion Hotel Sign, Norra Bantorget, Stockholm, torsdag den 5 maj 2022. Stämman sänds även digitalt.

Omslagsfoto

Motiv ur varumärkeskampanjen Längre leve jorden. Budskapet är att Lantmännen jobbar för att hålla jorden bördig på den planet som är vårt hem i dag, och ska vara det i morgon. Fotograf: Gustav Wiking.

Lantmännen från jord till bord med ett livskraftigt lantbruk!

Vårt uppdrag är att bidra till lönsamhet på medlemmarnas gårdar och att optimera avkastningen på medlemmarnas kapital i föreningen.

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ och norra Europas ledande aktör inom lantbruk, maskin, bioenergi och livsmedel. Vi ägs av 19 000 svenska lantbrukare, har 10 000 anställda, har verksamheter i ett 20-tal länder och omsätter 48 miljarder SEK på årsbasis.

Genom forskning, utveckling och verksamhet i hela värdekedjan tar vi tillsammans ansvar från jord till bord.

Koncernens nyckeltal 2021

Nettoomsättning **48 183** MSEK

Årets nettoomsättning för koncernen uppgick till 48 183 MSEK (45 990), en ökning med 5 procent.

Rörelseresultat **2 302** MSEK

Rörelseresultatet uppgick till 2 302 MSEK (2 223) och justerat för jämförelsestörande poster till 2 323 MSEK (2 223).

Resultat efter finansiella poster **2 181** MSEK

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 2 181 MSEK (2 041), och justerat för poster av jämförelsestörande karaktär till 2 202 MSEK (2 041).

Resultat efter skatt **1 887** MSEK

Årets resultat efter skatt uppgick till 1 887 MSEK (1 797).

Kassaflöde **1 704** MSEK

Totalt kassaflöde före finansieringsverksamheten uppgick till 1 704 MSEK (2 803).

Föreslagen utdelning **1 000** MSEK

Styrelsen föreslår att återbäring och efterlikvid lämnas med 2,5 procent (2,5) på handel med Lantmännen Lantbruk Sverige och att återbäring lämnas med 1,5 procent (1,0) på inköp från Lantmännen Maskins och Swecons svenska verksamheter. Totalt föreslås återbäring och efterlikvid med 341 MSEK (305). Styrelsen föreslår att insatsutdelning lämnas med 10 procent (9) på insatsernas nominella värde, totalt 362 MSEK (291) samt insatsemission med 297 MSEK (306). Total utdelning till medlemmarna föreslås därmed uppgå till 1 000 MSEK (902).

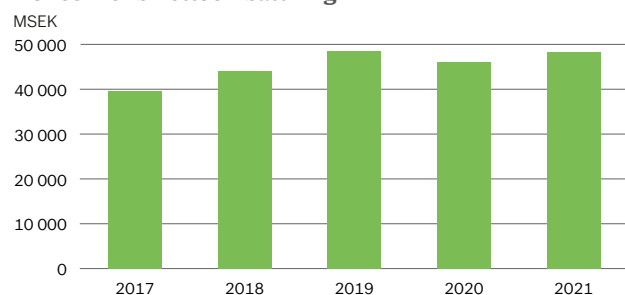
Styrelsen föreslår även utdelning på förlagsandelar med 7,25 procent (7,25), totalt 18 MSEK (17).

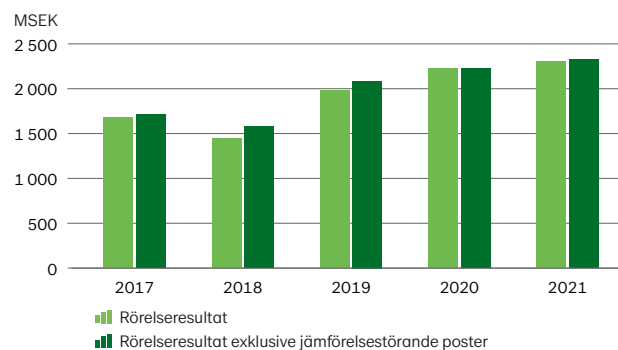
” Accelererad lönsam tillväxt med sikte på världsklass 2030!

Koncernens nettoomsättning

Koncernens rörelseresultat

Lantmännens position från jord till bord är en unik plattform för att skapa en vinnande värdekedja lokalt och på en global marknad.

Finansiella nyckeltal	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK	48 183	45 990
Rörelseresultat, MSEK	2 302	2 223
Rörelsemarginal, %	4,8	4,8
Resultat efter finansiella poster, MSEK	2 181	2 041
Årets resultat, MSEK	1 887	1 797
Kassaflöde före finansieringsverksamheten, MSEK	1 704	2 803
Avkastning på eget kapital, %	10,0	10,2
Avkastning på operativt kapital, %	8,4	8,1
Balansomslutning, MSEK	43 347	39 331
Soliditet, %	46,4	45,8
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	2 362	1 795
Nettolåneskuld, MSEK	6 673	7 761
Räntetäckningsgrad, ggr	12,0	8,2
Net debt/EBITDA enligt bankdefinition	1,3	1,6

Exkl. jämförelsestörande poster	2021	2020
Rörelseresultat, MSEK	2 323	2 223
Rörelsemarginal, %	4,8	4,8
Resultat efter finansiella poster, MSEK	2 202	2 041
Årets resultat, MSEK	1 904	1 797
Avkastning på eget kapital, %	10,1	10,2
Avkastning på operativt kapital, %	8,5	8,1

Lantmännen rapporterar alternativa nyckeltal enligt de europeiska riktlinjerna från ESMA (European Securities and Markets Authority).

Beskrivning av finansiella nyckeltal finns på [sid 136](#).

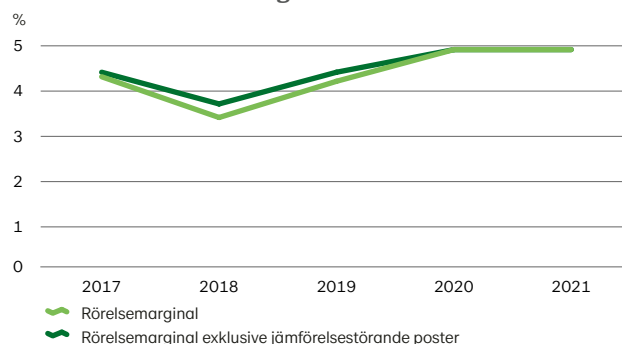
Övriga nyckeltal	2021	2020
Antal medlemmar	18 726	19 172
Medelantal anställda	10 092	10 017
varav kvinnor/män, %	35/65	34/66
Koldioxidutsläpp, tusen ton	122	122 ¹⁾
Ton CO ₂ /MSEK omsättning, % minskning ²⁾	14,0	-
Nöjd medarbetarindex	70	71 ³⁾
Sjukfrånvaro, %	4,4	4,3

¹⁾ Justering efter nya emissionsfaktorer ²⁾ Nytt nyckeltal ³⁾ Avser 2019

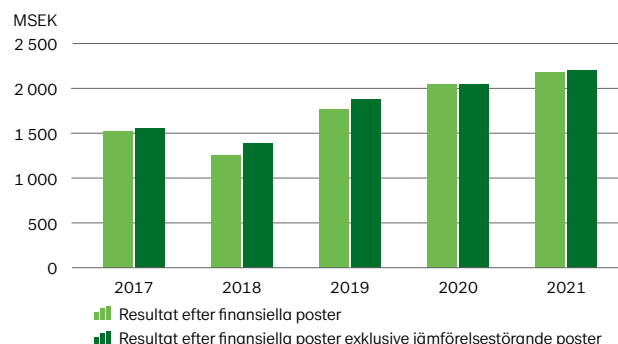
Omsättning per marknad, MSEK	2021	2020
Sverige	21 958	20 530
Finland	6 452	6 275
Tyskland	5 187	5 581
Danmark	3 250	3 136
Storbritannien	1 816	1 670
Norge	1 753	1 638
Nederländerna	1 399	889
Baltikum	1 015	1 070
Frankrike	734	858
Spanien	663	555
Belgien	610	514
Ryssland	497	587
Polen	294	370
Schweiz	195	326
Övriga Europa	1 096	846
USA	721	617
Australien	353	336
Övriga världen	190	192
Summa	48 183	45 990

Koncernens rörelsemarginal

Koncernens resultat efter finansiella poster

Lantbrukets affärspartner

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ och norra Europas ledande aktör inom lantbruk, lantbruksmaskiner, bioenergi och livsmedel. Lantmännens är både en affärspartner för lantbruket och en del av matkonsumentens vardag.

Division Lantbruk sid 33

Division Energi sid 39

Division Livsmedel sid 43

Affärsområde Swecon sid 51

Affärsområde Fastigheter sid 55

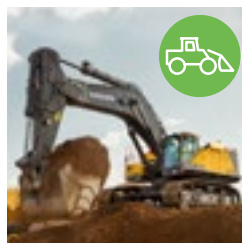
44% av koncernens omsättning

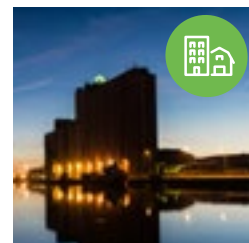
9% av koncernens omsättning

31% av koncernens omsättning

15% av koncernens omsättning

1% av koncernens omsättning

Vårt uppdrag

Lantmännens uppdrag är att bidra till lönsamhet på medlemmarnas gårdar och att optimera avkastningen på medlemmarnas kapital i föreningen.

Vår mission

Vi skapar ett livskraftigt lantbruk.

Vår vision

Vi leder förädlingen av åkermarkens resurser på ett innovativt och ansvarsfullt sätt för morgondagens lantbruk.

Vår affärsidé

Vi är ett lantbrukskooperativ som förädlar åkermarkens resurser på ett ansvarsfullt sätt. Genom vår samlade kunskap och våra verksamheter från jord till bord leder vi utvecklingen i spannmålsvärdekedjan. Vi agerar på en internationell marknad där Sverige utgör basen för våra verksamheter.

Vår affärsmodell

Lantbrukskooperativ

Den kooperativa företagsformen bidrar till lönsamheten på medlemmarnas gårdar och optimerar avkastningen på medlemmarnas kapital i föreningen.

Verksamheter från jord till bord

Med starka verksamheter i hela spannmålsvärdekedjan säkrar vi efterfrågan på, och ökar värdet av, lantbrukarnas skördar.

Forskning, innovation och hållbar utveckling

Varje år investerar Lantmännen mer än 300 MSEK i forskning och innovation för framtidens lantbruk, livsmedel och bioenergi.

Värde från åkermarken

Vi förädlar åkermarkens resurser ansvarsfullt för att skapa det bästa av vad jorden kan ge.

Allt det bästa från jorden

Lantmännen driver och utvecklar affärer med utgångspunkt från åkermarken och lantbruksföretagen genom värdekedjan från jord till bord. Vårt arbete med ansvar från jord till bord bidrar till ett livskraftigt lantbruk och en hållbar livsmedelsproduktion.

Bra mat börjar på åkern

Tillsammans tar vi ansvar från jord till bord. Våra kunder och konsumenterna ska känna sig trygga i att vi har kunskap och kontroll genom värdekedjan. Lantmännen minimerar påverkan på miljön och bidrar med bra, hälsosam mat som är hållbart producerad, nu och i framtiden.

Hållbara mervärden

Lantmännens kunskap om spannmål och närhet till odlingen ger oss unika möjligheter att bidra till en mer hållbar produktion och samtidigt skapa lönsamma mervärden för hälsa och miljö. Vårt arbete med innovation och affärsutveckling har resulterat i flera goda exempel som bidrar till en mer hållbar livsmedelsförsörjning och produktion av bioenergi.

”

Vägen mot bra mat börjar med ett frö som sås, med förhoppning om en god skörd och goda måltider.

Gröna grodden – en garant för Bra mat

Vår gröna grodd på förpackningen fungerar som en garant, en kvalitetsstämpel, för att maten är framtagen på ett ansvarsfullt sätt, från odling till produktion och hela vägen ut till butik och konsument.

Utveckling av Framtidens Jordbruk

Arbetet med Framtidens Jordbruk driver en hållbar tillväxtagenda *från jord till bord*. Våra rapporter om växtodling samt mjölk- och nötköttsproduktion ger goda möjligheter att möta hållbarhetsutmaningarna samtidigt som produktionen kan öka.

Med sikte på världsklass

Lantmännen bidrar till att skapa förutsättningar för att tillsammans med lantbruksföretagen nå världsklass 2030. Detta är tätt sammankopplat med uppdraget att skapa lönsamhet på medlemmarnas gårdar.

Bra mat från
Lantmännen

Ordförande har ordet

Vi har satt målet högt. Det svenska jordbruket och Lantmännen ska vara i världsklass. Därför föreslår styrelsen den högsta utdelningen någonsin till medlemmarna – en miljard kronor. Det känns extra viktigt när kostnadsökningar och osäkerhet så tydligt påverkar lantbruket.

Vi har lagt ännu ett ovanligt år bakom oss. Coronapandemin har försvårat våra möjligheter att resa och att träffas öga mot öga för samtal och diskussioner. Det har begränsat oss, men jag kan samtidigt konstatera att verksamheten både på gårdarna och i Lantmännen trots allt kunnat bedrivas och utvecklas riktigt bra. Från lantbrukets perspektiv gick vi in i året med en stor höstsådd och höga förväntningar. Värmen och torkan bidrog till att skörden rivstartade, men sen kom regnet. Årets skörd blev inte riktigt vad vi väntade oss, och även globalt var skördarna mindre, vilket lett till ökande spannmålspriser. Men det är inte bara spannmålspriset som har stigit kraftigt, även el, drivmedel och gödsel har blivit betydligt dyrare. Dessutom innebär de höga råvarupriserna en press uppåt på foderpriserna.

I ett första skede handlar det om att klara sig genom den här perioden, men vi behöver tänka längre än så. Vi måste skapa förutsättningar för långsiktigt lönsamma och konkurrenskraftiga svenska lantbruksföretag, något som förutsätter att vi kan få ut högre priser av kunder och konsumenter. Bra mat måste få kosta, men vi måste också trygga förutsättningarna för att någon producerar den goda maten.

Lantmännen gör skillnad

I Sverige har vi under en lång tid allt för lite fokuserat på betydelsen av jordbruket. Lantmännen har tagit en tydlig ledarroll för att bidra till utvecklingen av ett konkurrenskraftigt svenskt lantbruk och en stark livsmedelssektor. Tillsammans med andra företag och organisationer har vi skapat initiativ för att stärka det svenska jordbruket – vi kallar det Lantmännens Tillväxtpaket. Inom Tillväxtpaketet finns satsningar på växtförädling, export, datainsamling, innovation och finansiering. Ett av initiativen tar fasta på vikten av en trygg livsmedelsförsörjning i Sverige. Summerar man erfarenheterna från höstens prisökningar, torkåret 2018 och pandemin så inser man att Sverige allt för länge förbisett frågor om försörjning och beredskap. Tillsammans med olika aktörer engagerar sig Lantmännen nu i hur den svenska livsmedelskedjan kan bidra till en stärkt krisberedskap.

Lantmännen hanterar varje år mycket stora volymer spannmål. Varje kilo vi kan förädla, utveckla och förfina skapar betydande mervärden både för Lantmännen och för oss lantbrukare, vilket bidrar till lönsamheten på gården och avkastningen på vårt kapital i föreningen. Våra investeringar

i spannmålsvärdekedjan, från etanol och gluten till värmebehandlad havre och stärkelse är bara början på de möjligheter som den unika spannmåls kärnan ger. Här vill jag även nämna den satsning som Lantmännen gör för att utveckla svensk växtförädling. Genom den senaste tekniken kan vi öka framstegen i växtförädlingen upp till tio gånger och de egenskaper som växtförädlingen kan bidra med är sorter som klarar torka bättre, är friskare och där avkastningen dessutom kan öka rejält.

Framtidens Jordbruk

De framsteg som växtförädlingen kan bidra med är en viktig möjliggörare för att nå målen i Framtidens Jordbruk. Målet med Framtidens Jordbruk är att vara klimatneutrala 2050. 2019 presenterade vi rapporten för hur växtodlingen ska nå klimatneutralitet 2050. Under året presenterade vi tillsammans med viktiga partners rapporten *"Framtidens Jordbruk: Mjölk & Nötkött"*. Den visar att även svensk produktionen av mjölk och nötkött kan minska klimatpåverkan och uppnå klimatneutralitet, samtidigt som produktiviteten ökar och biologisk mångfald gynnas. Men vi vill mer än så – därför tittar vi nu på möjligheten att gå vidare även med andra produktionsgrenar. Jag är oerhört stolt att Lantmännen som ett bondeägt företag ligger så långt framme och ser kraften i att vi med vår unika position från jord till bord kan driva omställningen mot Framtidens Jordbruk.

Jag är oerhört stolt att Lantmännen som ett bondeägt företag ligger så långt framme och ser kraften i att vi med vår unika position från jord till bord kan driva omställningen mot Framtidens Jordbruk.

För att visa att mycket kan tillämpas redan idag invigdes Framtidsgården Bjertorp och Framtidsgården Viken under året. På Bjertorp tillämpas och testas det senaste inom forskning och innovation på växtodlingsområdet. På Viken, Lantmännens mjölk- och försöksgård, är målet att genom

Per Lindahl vid invigningen av de sju nya mjölkningsrobotarna som nu är i full gång på Framtidsgården Viken, Lantmännens egen mjölk- och försöksgård.

digitalisering och nya metoder för att mäta foderkonsumtion och djurhälsa göra mjölkproduktionen än mer hållbar.

I samband med föreningsstämman firade Lantmännen 20-årsjubileum som ett företag. Jag har haft möjligheten att vara med på hela resan och kan konstatera att styrkan i ett samlat företag överträffat alla förväntningar. Vi har en levande medlemsdemokrati och för att leda ett företag som Lantmännen är det helt avgörande att det finns en medlemskår med engagemang och intresse – och förtroendevalda som är beredda att vara med och utveckla företaget. Genom ägardialogen Medlem 2030 som vi höll under året har vi ökat både kunskap och insikter. Som en del av uppföljningen har vi påbörjat arbetet med hur vi tydligare kan mäta ägaruppdraget – jag är fast övertygad om att vi ännu bättre ska kunna visa hur Lantmännen bidrar till lönsamheten på gårdarna.

Vi är ett framgångsrikt och respekterat företag, både i Sverige och internationellt. Vi har en tydlig strategi och vår affärsportfölj har en bredd som kan möta oväntade situationer, och samtidigt leverera goda resultat. Att Lantmännen ännu ett år, trots extrema utmaningar både i Sverige och internationellt, lyckas så väl i våra olika affärer tyder på snabbhet, flexibilitet och mycket god marknadskännet. Här vill jag särskilt nämna vår livsmedelsverksamhet som trots alla utmaningar hittat möjligheter i anpassningen. Det är också glädjande att Lantmännen Maskins målinriktade arbete givit resultat. Rekordresultatet betyder att styrelsen också detta år kan föreslå den högsta utdelningen någonsin till medlemmarna. Styrelsen har i förslaget beaktat Lantmännens starka finansiella ställning men framförallt det tuffa kostnadsläget hos våra medlemmar, därför utnyttjar vi i år till fullo alla de möjligheter som vår utdelningspolicy ger. Styrelsen föreslår en återbäring och efterlikvid på 2,5 procent och 1,5 procent på

maskinverksamheten. Styrelsen föreslår också att insatsutdelningen höjs till 10 procent på insatsernas nominella värde och insatsemissionen uppgår till 297 miljoner kronor.

Strategisk inriktning framåt

Det Lantmännen vi ser idag är resultatet av många enskilda beslut och en tydlig strategisk inriktning. Men mest av allt handlar det om människor. Viljan att utveckla och förbättra. Under 2022 kommer Per Olof Nyman att sluta som vd och koncernchef inom Lantmännen. Per Olof har satt sin tydliga prägel på verksamheten genom att tala om exekvering, kostnadsledarskap och om lönsam tillväxt, några av Per Olofs favoritord. Men det har också handlat om att alltid se medarbetarna i organisationen. Att få alla att anstränga sig lite extra, att sträcka sig lite längre. Den utveckling Lantmännen har visat under Per Olofs ledarskap är extraordinär. Tack Per Olof och tack alla medarbetare som under detta speciella år bidragit till att Lantmännen blivit ett ännu starkare, mer lönsamt och samtidigt närvarande företag. Jag vill samtidigt ta tillfället i akt och hälsa Magnus Kagevik välkommen som ny vd och koncernchef. Ditt genuina intresse för det svenska lantbruket och dina ledaregenskaper ger oss alla förutsättningar att fortsätta Lantmännens framgångsrika resa som ett ansvarstagande och lönsamt växande företag.

Och till alla medlemmar vill jag säga – Lantmännen bidrar definitivt till lönsamheten på våra gårdar. Under 2022 tar vi nästa steg från jord till bord – på väg mot världsklass!

Mosslanda, februari 2022

Per Lindahl
Ordförande Lantmännen

Vd har ordet

Lantmännens resultat, efter finansnetto och justerat för jämförelsestörande poster, uppgår till 2 202 MSEK – det högsta resultatet någonsin, och en kraftig ökning jämfört med förra årets resultat på 2 041 MSEK.

Under andra halvåret 2021 steg priserna på alla typer av råvaror till historiskt höga nivåer, vilket har inneburit stora utmaningar för lantbruket. Behovet av kompenserande och kostnadsbaserade prisökningar på i stort sett alla jordbruksprodukter har blivit en följd av detta, och Lantmännen har på alla marknader arbetat intensivt med att föra prisökningarna vidare till kund.

Flera av Lantmännens affärer har under året upplevt fortsatt stor påverkan av coronapandemin och därpå följande restriktioner – inte minst kopplat till resor, hotell och restauranger – och stora störningar i varuflöden, vilket har påverkat bland annat våra maskinaffärer.

Trots dessa utmaningar levererar Lantmännen det starkaste resultatet någonsin, och styrelsen kan ännu en gång föreslå den högsta utdelningen någonsin till våra medlemmar. Jag vill rikta ett särskilt tack till alla våra medarbetare, som har hanterat ännu ett år av utmaningar på ett föredömligt sätt och lyckats anpassa verksamheterna till de tuffare omvärldsförutsättningarna.

Utvecklingen i våra affärer

Division Lantbruk presenterar ett lägre resultat än föregående år, vilket framförallt beror på ökade råvarupriser och lägre spannmålsvolymerna på grund av sommarens värme och inledningsvis knappa nederbörd. Samtliga affärer i divisionen har påverkats av högre priser på bland annat insatsvaror, energi och frakt. Den finska lantbruksverksamheten och vår delägda lantbruksverksamhet i Baltikum levererar högre resultat än föregående år, och Lantmännen Maskin har förbättrat sitt resultat markant under året.

Division Energi har ökat sitt resultat kraftigt jämfört med förra året. Samtliga divisionens affärer har påverkats av högre priser på insatsvaror, men detta har mer än väl kompenserats av ett starkt produktionsresultat och stigande marknadspriser på framförallt etanol.

Division Livsmedel visar ett högre resultat än föregående år, till stor del tack vare en framgångsrik anpassning av produktionen till de förändrade förutsättningarna. Försäljningen inom framförallt foodservice är lägre än innan coronapandemin, men har ökat jämfört med förra året. Samtliga affärer påverkas av högre råvaru- och energipriser, vilket har medfört generella kostnadsbaserade prishöjningar gentemot kunder. Många affärer inom framförallt foodservice har sett

en ökad påverkan från coronapandemin under årets sista månader.

Affärsområde Swecon presterar ett starkt och stabilt resultat, trots komponentbrist och svårigheter kring frakt och logistik som har begränsat tillgången på maskiner under coronapandemin. Aktivitetsnivån för bygg- och infrastrukturprojekt är fortsatt hög och den underliggande efterfrågan på anläggningsmaskiner är stark. Utnyttjandegraden av maskiner ligger på en hög nivå och efterfrågan på eftermarknaden är god, både med avseende på service och reservdelar.

Affärsområde Fastigheter utvecklas positivt och har ökat sitt resultat avsevärt, både genom ett högre driftresultat och högre resultatandelar från delägda företag.

Vi har vuxit både organiskt och genom förvärv, och tagit steg in på flera nya internationella marknader.

Ett nytt affärslandskap

Coronapandemin har påverkat i princip alla branscher och industrier i hela världen. En påtaglig konsekvens av de senaste årens utmaningar är den rådande osäkerheten på världsmarknaden: komponent- och råvarubrist och stora utmaningar inom frakt och logistik i kombination med stigande transportkostnader. Samtidigt har priserna på i stort sett alla insatsvaror och energi stigit kraftigt, vilket lett till ökad global inflation.

En viktig fråga i pandemins kölvatten är vilka de långsiktiga effekterna blir på samhället i stort, och därmed på kunders och konsumenters köpbeteende. Efter att foodservice-sektorn – däribland catering, lunchrestauranger och mat till flyg- och kryssningsbolag – minskat kraftigt under pandemin märks successivt en ökad efterfrågan, men på grund av fortsatt coronapåverkan bedömer vi att det kommer att dröja innan totalmarknaden återgått till tidigare års nivåer.

Samtidigt som företaget och organisationer behöver hantera och anpassa sig till de förändrade förutsättningarna och det nya affärslandskapet står vi också inför vår generations

Jag vill rikta ett varmt tack för den här tiden till alla våra skickliga och ansvarstagande medarbetare, till våra goda ledare världen över, till våra leverantörer, kunder och partners – och inte minst till våra engagerade och kunniga medlemmar.

ödesfråga: att möta och övervinna klimatkrisen. De utmaningar samhället möter kräver ändamålsenliga strategier och en fokuserad och kraftfull exekvering för att uppnå de nödvändiga och högt ställda klimatmålen. "Hållbar affärsutveckling" har länge varit ett ledord för Lantmännen, och vi har gjort stora framsteg inom klimatområdet under de senaste decennierna: bland annat genom en reduktion av våra CO₂-utsläpp med 71 procent i förhållande till omsättning – eller 62 procent i absoluta tal – sedan 2009. Vi arbetar kontinuerligt med att realisera våra planer för att uppfylla målsättningen i Parisavtalet. Vårt program "Framtidens Jordbruk" är ett exempel, där metoder för att uppnå ett klimatneutralt jordbruk till år 2050 beskrivs.

Lantmännen är rustat för framtiden

De närmaste åren kommer att föra med sig fortsatta utmaningar, både för Lantmännen, för lantbruks- och livsmedelssektorn – och för samhället i stort. Därför känns det betryggande att kunna konstatera att Lantmännen står stadigare än någonsin tidigare. Bortsett från torkåret 2018 har Lantmännen under de senaste tio åren ökat sin intjäning år för år och samtidigt stärkt balansräkningen. Efter ett rekordstarkt år 2021 är vi ännu bättre rustade för framtiden och fortsatt lönsam tillväxt.

Som tidigare meddelats kommer jag att gå i pension under våren 2022, efter tio år som vd och koncernchef, och även om det fortfarande finns stor potential för utveckling inom Lantmännen så är det med stolthet jag ser tillbaka på det senaste decenniets utveckling. Vi har vuxit både organiskt och genom förvärv, och tagit steg in på flera nya internationella marknader. Vi har byggt en stark och välbalanserad affärsportfölj inom spannmålsvärdekedjan. Vi har ökat de strategiska investeringarna i infrastrukturen för spannmål och svensk livsmedelsförsörjning och därigenom möjliggjort ökat värdeskapande i våra industriverksamheter. Utdelningen till våra medlemmar har successivt ökat, och för 2021 föreslår styrelsen en utdelning på 1 miljard kronor.

Lantmännens väg framåt är tydligt utstakad, och jag ser fram emot att leda arbetet vidare till dess att min ersättare finns på plats och därefter följa de fortsatta framgångarna. Tillsammans har vi de senaste åren tagit stora steg på vägen mot att utveckla Lantmännen till ett företag i världsklass och svenskt lantbruk till ett av världens ledande. Det är där vi hör hemma.

Stockholm, februari 2022

Per Olof Nyman
Vd och koncernchef

Viktiga händelser 2021

Ny testverksamhet för kolinlagring

Lantmännen och Svensk Kolinlagring startar testverksamhet på Lantmännens Framtidsgård Bjertorp för att öka kolinlagringen och nå ett klimatneutralt jordbruk till 2050. På Bjertorp testas redan flera hållbarhetsåtgärder som exempelvis precisionsodling, lärkrutor och blommande zoner, och nu ska även ansträngningarna för att binda mer kol i marken på Bjertorp intensifieras. *11 februari 2021*

Lantmännen investerar i sju moderna mjölkningsrobotar från DeLaval

Lantmännen bedriver ett antal framgångsrika projekt för att höja produktionsresultaten på sin försöksgård Framtidsgården Viken med bland annat nya moderna mjölkningsrobotar. *15 februari 2021*

Återvinningshub för att förädla matrester i Danmark

Lantmännen Agroetanol har öppnat en ny anläggning i Frederica för att förvandla restprodukter från livsmedelsindustrin till råvaror som etanol och därmed bidrar till återvinning och minskat matsvinn. *24 februari 2021*

Årets Talangföretag 2021

Lantmännen är Årets Talangföretag för andra året i rad. Utmärkelsen delas ut till företag som bäst lyckas attrahera, rekrytera, utveckla och behålla talanger. *19 mars 2021*

1 Lantmännen växer med ny grön finansiering

Lantmännen finansierar omställningen till mer hållbar lantbruks- och livsmedelsindustri med ett grönt ramverk och en grön obligation om 1 miljard kronor. Intresset var imponerande stort, obligationen övertäckades och marknaden var redo att teckna för mer. *21 april 2021*

Klimatkalkylen skapar värde

Med verktyget Klimatkalkylen ska Lantmännen och Dataväxt bidra till en ny branschstandard för att mäta klimatavtryck och skapa möjligheter att öka mervärdet på svensk spannmål. *15 april 2021*

Sensorteknik för effektiviserad foderhantering

I Lantmännens digitaliseringsresa testas nu ny sensorteknik för att mäta volymer i fodersilor. I ett EU-finansierat projekt har cirka 50 silosensorer installerats på Gotland vilka skall bidra i den tekniska och digitala utvecklingen av svenskt lantbruk. *21 maj 2021*

Investering på 800 miljoner i produktion av Gröna Proteiner

Lantmännen Agroetanol investerar 800 miljoner kronor i bioraffinaderiet i Norrköping för att stärka sin position inom livsmedelsingredienser baserade på spannmål. Investeringen ska bidra till Lantmännens fortsatta tillväxt på området och kompletterar den befintliga produktionen av hållbara spannmålsbaserade biodrivmedel, koldioxid och foder. Den nya produktionslinjen beräknas vara i full drift 2023. *26 maj 2021*

Unik robotsatsning för framtidens jordbruk

Lantmännen testar Robotti, en självgående robot, i samarbete med RISE på de svenska fälten. Runt om i världen sker en snabb utveckling med självgående maskiner som kommer att förändra lantbruket. Robotar som gödslar, sår eller skördar, som kan mini-mera användningen av växtskydd, valla djur och effektivt kan arbeta dygnet runt är en del av framtidens jordbruk. 17 juni 2021

Lantmännen Agroetanol och E.ON tecknar miljardavtal

Lantmännen Agroetanol har tecknat avtal med E.ON om fortsatt leverans av processånga till bioraffinaderiet i Norrköping. Avtalet sträcker sig över 20 år och omfattar 500 GWh ånga, vilket motsvarar halva fjärrvärmebehovet för en stad av Norrköpings storlek. 30 augusti 2021

Lantmännen köper 10 procent av Hargs Hamn AB

Investeringen är en tydlig markering för vikten av fortsätta investeringar i spannmålsvärdekedjan, Lantmännens långsiktiga engagemang i hamnen och innebär ökade möjligheter att påverka utvecklingen i en positiv riktning för spannmålshantering. 31 augusti 2021

Europeiskt innovationspris

Lantmännen ThermoSeed belönades för "Miljömässigt värdeskapande – Biologisk mångfald och naturresurser" för sin unika utsädesbehandlingsmetod. Den innovativa, högeffektiva och miljövänliga produktionsprocessen behandlar utsäde med vattenånga, med effekt som de bästa kemikaliebaserade motsvarigheterna. 6 juli 2021

Lantmännen lanserar odlingsprogrammet Klimat & Natur i Finland

Odlingsprogrammet för Framtidens Jordbruk – Klimat & Natur lanseras nu i Finland med initial målsättning att minska klimatavtrycket från odling av finsk råg med 15 procent. Genom nära och engagerat samarbete mellan Lantmännen Agro, Cerealia, Unibake och Vaasan har vi en unik position även i Finland. Från den styrkepositionen kan vi positivt påverka omställningen till en mer hållbar finsk livsmedelssektor.

14 september 2021

Lantmännens Forskningsstiftelse

Forskningsstiftelsen delar årligen ut upp till 25 miljoner kronor för att utveckla hälsosamma livsmedel, inhemskt producerade djurfoder och framtidens material. 1 september 2021

Lantmännen expanderar i Finland

Lantmännen har tecknat avtal om förvärv av den finska koncernen Myllyn Paras. Lantmännen och Myllyn Paras verksamheter täcker hela värdekedjan för spannmålsbaserade livsmedelsprodukter i Finland. Affären inväntar godkännande från det finska Konkurrens- och konsumentverket (KKV). Myllyn Paras är ett finskt livsmedelsföretag med förädling av spannmål och kvarnverksamhet. 23 september 2021

Sveriges krisberedskap i fokus

I rapporten *Livsmedelsförsörjning och beredskap* konstateras att Sveriges krisberedskap behöver stärkas. Ett engagerat näringsliv och välinformerade konsumenter är grunden för att möta en kris. Lantmännen efterfrågar en sektorsövergripande beredskapsorganisation med helhetsansvar och operativa befogenheter, enligt den finska modellen. 26 oktober 2021

Rapport: Svensk mjölk- och nötköttsproduktion kan nå Parisavtalets klimatmål

I rapporten *"Framtidens Jordbruk: Mjölk och Nötkött"* har stora delar av livsmedelsbranschen i Sverige tillsammans kartlagt utmaningar och möjligheter för en än mer hållbar produktion till 2050. Resultaten visar att den svenska produktionen av mjölk och nötkött kan minska klimatutsläppen i linje med Parisavtalet, samtidigt som produktiviteten ökar och biologisk mångfald gynnas. 18 oktober 2021

Paulig och Lantmännen inleder samarbete för ett mer hållbart jordbruk

Från och med skörd 2022 kommer Lantmännen Cerealia att leverera 17 000 ton vetemjöl till Paulig som odlats enligt Lantmännens program för Framtidens Jordbruk: Klimat & Natur som minskar klimatpåverkan med upp till 30 procent. Samarbetet innebär att cirka 20 gårdar kan ställa om cirka 2 700 hektar till än mer hållbara odlingsmetoder. 12 oktober 2021

Henrik Samuelsson, Paulig, och Karolina Valdemarsson, Cerealia.

Lantmännens historik med viktiga förvärv, avyttringar och delägarskap

SVENSKA
LANTMÄNNEN
BILDADES

FÖRVÄRV

- Elsö Pesti
- Sopps
- Könicke

FÖRVÄRV

- Agro Bizz

FÖRVÄRV

- Strängnäs Valskvarn

BILDANDE

- Agroenergi Neova Pellets

FÖRVÄRV

- Vaasan
- Crop Tailor

2001

2010

2013

2014

2015

AVYTTRING

- SweChick

AVYTTRINGAR

- Kronfågel
- Cerealias kvarn i Riga

AVYTTRINGAR

- Byggglant
- SW Seed Tyskland & Polen
- SW WinterOil Seed

AVYTTRING

- Doggy

Lantmännen investerar i SimSuFoodS

Lantmännen går in som delägare i SimSuFoodS som tillverkar och säljer livsmedel baserade på växtbaserade proteiner. Lantmännen har under många år producerat ingredienser för växtbaserade livsmedel och genom investeringen i SimSuFoodS stärks Lantmännens position inom detta snabbväxande segment. 13 december 2021

Lantmännen Unibake och Lantmännen Fastigheter investerar i ett nytt automatiserat fryslager, för lagring och hantering av brödprodukter i anslutning till bageriet. 21 december 2021

Skörden 2021

Trots rekordstor höstsådd och goda förberedelser så blev årets skörd sämre än väntat. Det varierande vädret under 2021 hade en mycket negativ inverkan på årets odlingsår, och den totala skörden landade på knappt 5 miljoner ton. Detta får konsekvenser för både den svenska livsmedelssektorn och för våra exportmöjligheter. Även globalt sett är skördarna mindre vilket leder till ökande spannmålspriser, säger Lantmännens spannmålschef Mikael Jeppsson.

Ny vd och koncernchef i Lantmännen

Lantmännens nuvarande vd och koncernchef, Per Olof Nyman kommer att gå i pension den 31 mars, efter tio år i rollen och fjorton år på Lantmännen. Detta efter en framgångsrik utveckling av Lantmännen under hans ledning. Koncernstyrelsen har utsett Magnus Kagevik, nuvarande COO och chef för Lantmännens division Energi, till Per Olofs efterträdare. Magnus tillträder den 1 april.

Ny styrelseledamot i Lantmännen

På Lantmännens föreningsstämma beslutades att Jenny Bengtsson blev ny styrelseledamot enligt valberedningens förslag.

Övriga händelser efter årsskiftet

Västerås stad och Lantmännen har kommit överens om att staden förvärvar silofastigheterna i centrala Västerås. Västerås stads övertagande av fastigheterna i centrala Västerås beräknas till 2029.

Lantmännen och Yara är de första företagen att teckna ett kommersiellt avtal för lansering av fossilfri mineralgödsel, framställt med förnybar energi.

Lantmännen Aspen har förvärvat det brittiska företaget Coryton Advanced Fuels som producerar specialanpassade bränslen. Bolaget har verksamhet i England, Tyskland samt Korea, en omsättning på cirka 200 MSEK och sysselsätter ett sextiototal personer.

Lantmännen har tecknat en överenskommelse med Neova Group om att förvärva deras 50 procentiga innehav i Scandbio, som därmed blir ett helägt dotterbolag. Affären inväntar godkännande från konkurrensmyndigheterna i Danmark, Lettland och Sverige.

Lantmännens affärsportfölj skapar värde från åkermarken

FÖRVÄRV

- Kalmar Lantmäns maskinverksamhet
- Dataväxt
- Frozen Bakery Products

FÖRVÄRV

- Anderson Bakery
- K-maatalous
- Orient Products
- Marline
- Byavärme

FÖRVÄRV

- Raisios nötfoderaffär
- ThermoSeed Global

FÖRVÄRV

- Bakery Du Jour
- Tate & Lyles havreverksamhet i Kimstad

FÖRVÄRV

- Delar av French Bakery i Norge

2016

2017

2018

2019

2020

- AVYTTRINGAR
- LMB Danmark
 - Akershus Traktor

”

För mer än hundra år sedan gick en grupp lantbrukare samman i ett kooperativ för att skapa värde av spannmål och förvalta jorden åt kommande generationer.

Idag är Lantmännen en stor och lönsam koncern med bolag inom många branscher – med rötterna i en stolt historia och med ett långsiktigt perspektiv.

Medlemskap med inflytande

Lantmännen är ett kooperativt företag som ägs och styrs av aktiva svenska lantbrukare. Uppdraget är att bidra till lönsamheten på medlemmarnas gårdar och optimera avkastningen på medlemmarnas kapital i föreningen. Som medlem i Lantmännen är du både affärspartner och ägare och tillsammans bidrar vi till att skapa ett livskraftigt lantbruk.

För att kunna bli medlem i Lantmännen måste du bedriva lantbruks- eller livsmedelsproduktion inom föreningens verksamhetsområde, samt ha en viss årlig omsättning med Lantmännen. Som medlem ges du möjlighet att påverka hur Lantmännen styrs samt får ta del av den årliga vinsten.

För att tillvarata styrkan i den kooperativa företagsformen är engagemang och dialog i distrikt, på medlemsmöten, förtroenderåd och i olika arbetsgrupper viktigt. På så sätt kombinerar Lantmännen regionala och kundnära aktiviteter med en omfattande nationell och internationell affärsverksamhet.

Medlemmarnas distriktsorganisation

Lantmännens 20 distrikt är basen för medlemmarnas inflytande och en viktig länk mellan medlemmarna och Lantmännen. *Distriktsstyrelserna* arbetar regionalt i nära samarbete med Lantmännen Lantbruk och Maskin, men även med övergripande, strategiska frågor.

Distriktsstyrelsekonferens

Till distriktsstyrelsekonferensen bjuds alla distriktsstyrelseledamöter, förtroendevalda revisorer och koncernstyrelsen in. Konferensen hölls den 30 november – 1 december 2021. Under konferensen låg fokus på *Lantmännens strategi i ett förändrat affärslandskap* och *Lantmännens Tillväxtpaket för svenskt lantbruk och livsmedelsproduktion*.

Förtroenderåd

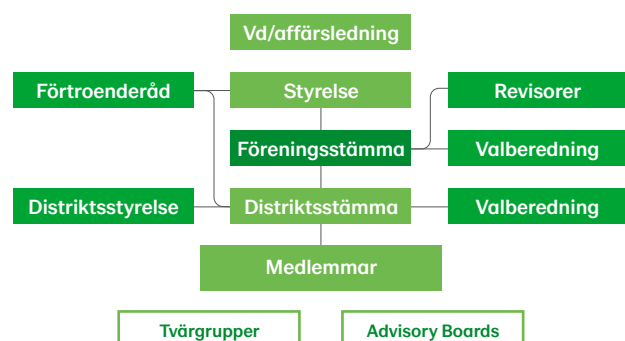
Förtroenderådet fyller en viktig funktion i kommunikation och information mellan koncern, styrelse och distrikt. Förtroenderådet består av ett 30-40-tal medlemmar, bland annat ordföranden i respektive distriktsstyrelser och är rådgivande till styrelsen och ska verka för en positiv utveckling av Lantmännen. Under året har arbetet bland annat handlat om arbetet med Medlem 2030 och tvärgrupper. Se → sid 163.

Lantmännens föreningsstämma 2021

Ordinarie föreningsstämma hölls digitalt den 11 maj 2021. Föreningsstämman beslutade på förslag från styrelsen om insatsutdelning, att fördelas på såväl inbetalt som emitterat insatskapital, insatsemission samt återbäring och efterlikvid. Totalt uppgick utdelningen för 2020 till 902 MSEK.

Samtliga styrelseledamöter, vd, koncernledning, stämmopresidiet, fullmäktige, auktoriserade revisorer och förtroendevalda revisorer deltog i stämman som kunde följas via webb-sändning. Stämmopresidiet, ordförande och vd och CFO samlades på Lantmännens huvudkontor i Stockholm medan övriga deltog via digitalt mötesverktyg med individuell inloggning.

Lantmännens ägarmodell

Medlemsforum

Ägarstyrning och medlemsdialog sker i många forum, bland annat via distriktsstämmor, föreningsstämma, koncernstyrelse och förtroenderåd. Varje medlem har en röst och kan påverka vid medlemsmöten och distriktsstämmor. Aktiva valberedningar ger medlemmar möjlighet att engagera sig som förtroendevalda och utveckla ägarstyrningen.

Flera *tvärgrupper*, där medlemmar ingår, bidrar med erfarenheter och synpunkter, bland annat inom foder, spannmål och i arbetet med Framtidens Jordbruk. Tre rådgivande affärsstödsorganisationer, *advisory boards*, inom Maskin, Swecon och Energi, bidrar med medlemsnära kompetens.

Medlemsnytta

Den kooperativa företagsformen har många fördelar, inte minst det demokratiska upplägget. Som ett kooperativt företag kan Lantmännen bidra med kunskap, rådgivning, hjälp och underlätta för medlemmarna i svåra lägen som exempelvis vid torka och dålig skörd.

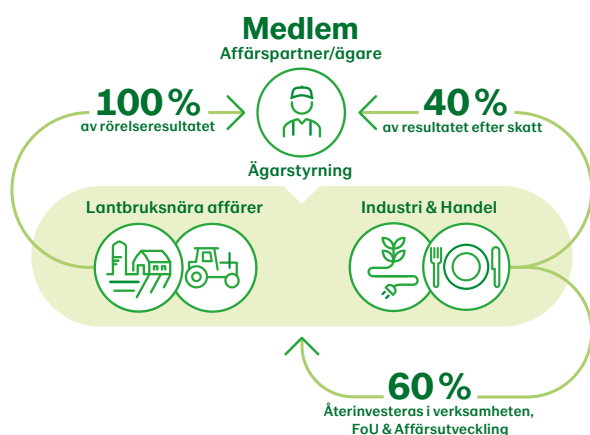
Medlemmarna har alltid tillgång till LM²-portalen där det finns ett flertal digitala tjänster såsom e-handel för foder och reservdelar och tillbehör, prisbevakning på spannmål, kassatjänst samt löpande rådgivning för växtodlare samt full överblick över maskiner och redskap med åtkomst till aktuella manualer och driftsinformation.

Här skapas resultatet

Det ekonomiska resultatet inom Lantmännen genereras till största del inom förädlingsverksamheten, till exempel spannmålsförädling till livsmedel eller bioenergi, och via försäljningen av entreprenadmaskiner. En värdeskapande industri- och förädlingsverksamhet ger både avsättning för medlemmarnas spannmål och genererar stort mervärde.

Lantmännens utdelningsmodell

Utdelningspolicy

Styrelsen beslutar om principerna för utdelningspolicyn. Avsikten är att utdelningsnivån ska anpassas till koncernens resultat, finansiella ställning, kassaflöde och strategiska investeringsbehov. Styrelsens målsättning är att Lantmännen över tid ska generera en jämn och stabil utdelning till medlemmarna.

Som medlem får man utdelning genom:

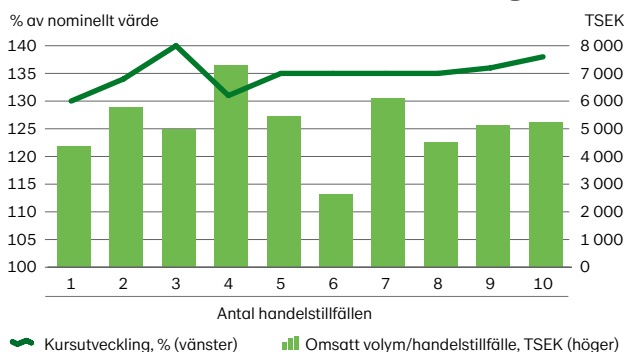
- **Återbäring** som beräknas på medlemmens inköp från Lantmännen Lantbruk Sverige, Lantmännen Maskin och Swecons svenska verksamheter.
- **Efterlikvid** beräknas på medlemmens försäljning av spannmål, oljväxter, trindsäd och frö till Lantmännen Lantbruk.
- **Insatsutdelning** delas ut på medlemmarnas inbetalda och emitterade insatskapital. Utdelningen baseras på resultatet från förädlings- och industriverksamheten.
- **Insatsemission** vilket innebär att delar av resultatet från Lantmännens industriverksamhet, fördelas på medlemmarna genom att kollektivt kapital förs över till individuellt kapital. Insatsemissionen fördelas med 50 procent på handel med Lantmännen och 50 procent på inbetalda och emitterade insatser.

Handel med emissionsinsatser

Emissionsinsatserna är ett av många bra skäl att vara medlem i Lantmännen. Emissionsinsatserna bygger på den del av vinsten från Lantmännens industriverksamhet som fördelas till medlemmarna.

Sedan 2009 kan medlemmar i Lantmännen köpa och sälja emissionsinsatser. Inköpta emissionsinsatser ger samma rätt till insatsutdelning och nya emissionsinsatser som inbetalda insatser. 2021 genomfördes 10 (13) handelstillfällen och totalt var omsättningen 52 MSEK (56). Transaktionspriset varierade mellan 130 och 140 procent av nominellt värde.

Emissionsinsatser, handel och kursutveckling

Förslag till utdelning 2021

Återbäring, efterlikvid, insatsutdelning och insatsemission är begrepp som återkommer när vi talar om nyttan av att vara medlem i Lantmännen. Alla begreppen är kopplade till att du är medlem och att du får direkt nytta av att både handla med och äga Lantmännen.

Styrelsen har för 2021 föreslagit stämman att lämna utdelning i form av återbäring och efterlikvid på handel med Lantmännen Lantbruk Sverige med 2,5 procent (2,5) och 1,5 procent (1,0) i återbäring på medlemmarnas inköp från Lantmännen Maskin och Swecons svenska verksamhet. Totalt beräknas återbäring och efterlikvid uppgå till 341 MSEK (305).

Styrelsen föreslår att insatsutdelning lämnas med 10 procent (9) på insatsernas nominella värde, totalt 362 MSEK (291) samt insatsemission med 297 MSEK (306).

Därutöver föreslås utdelning på förlagsandelar utgå med 7,25 procent (7,25), 18 MSEK (17) enligt villkoren i erbjudandet för förlagsandelarna.

Insatskapital – inbetalt och emitterat

Lantmännens medlemmar bidrar med kapital genom sina insatser i föreningen. Vid utgången av 2021 uppgick insatskapitalet till 3 624 (3 228) MSEK. Insatskapitalet fördelar sig med 1 512 (1 402) MSEK som inbetalda insatser och 2 112 (1 826) MSEK som emitterade insatser.

Insatskapital

MSEK	2021	2020	2019	2018	2017
Inbetalda insatser	1 512	1 402	1 373	1 318	1 208
Emitterade insatser	2 112	1 826	1 586	1 346	1 256
Totalt	3 624	3 228	2 959	2 664	2 464

Oskar Gustafsson och Mikael Ingemarsson i distrikt Halland.

”

Lantmännen ska över en tid generera en jämn och stabil utdelning till sina ägare. Utdelningen baseras på koncernens resultat efter skatt genererad av den löpande verksamheten.

Utdelning¹⁾

MSEK	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Återbäring och efterlikvid ²⁾	341	305	208	157	245	231	188	135	129	120
Extra vinstutdelning	-	-	-	-	133	-	-	-	-	-
Insatsutdelning ²⁾	362	291	237	213	222	207	193	178	171	88
Insatsemission ²⁾	297	306	288	250	100	70	50	150	-	80
Totalt	1 000	902	733	620	700	508	431	463	300	288

¹⁾ Redovisat belopp kan inkludera justering jämfört med tidigare års förslag. ²⁾ Enligt styrelsens förslag för 2021.

Marknad och omvärld

Lantmännens främsta marknad är norra Europa med fokus på Norden och Östersjöområdet. Året har präglats av extrema prisrörelser på råvarumarknaderna, en global återhämtning av ekonomin med stigande inflation samt fortsatta utmaningar med den pågående pandemin.

Globalt växande efterfrågan på jordbruksprodukter

En globalt växande befolkning och ökat välstånd driver den underliggande tillväxten på livsmedel och jordbruksråvaror. På en övergripande nivå sker två parallella förändringar: efterfrågan på animalieprodukter såsom kött- och mejeriprodukter ökar globalt, medan efterfrågan på växtbaserade proteinalternativ ökar i Europa. Prognoser från dagligvaruhandeln visar att gröna proteiner förväntas utgöra cirka 20 procent av sortimentet år 2030. Efterfrågan på svenskproducerade animaliska proteiner fortsätter att öka i Norden. Tillväxtekonomierna i Kina och övriga Asien, samt Afrika visar en fortsatt hög tillväxt av animaliska proteiner. Den europeiska produktionen går i ökande utsträckning till dessa marknader. I Sverige och Norden växer befolkningen vilket bidrar med en underliggande och växande volymefterfrågan.

Ovanlig återhämtning lyfter inflationen

Den globala återhämtningen under året har stöttats av vaccinationer och expansiv ekonomisk politik. Många ekonomier, framförallt i väst, har under året periodvis kunnat lätta på restriktioner och exempelvis foodservice-sektorn har börjat återhämta sig. Den globala återhämtningen fortsätter, om än i en något långsammare takt än tidigare förväntat. Transportproblem och brist på arbetskraft har förvärrats, vilket har medfört leveransproblem i framförallt tillverkningssektorerna med påföljder för exempelvis lantbruks- och anläggningsmaskiner där man inte klarar att möta den höga efterfrågan på nya maskiner. Under hösten har flera viktiga produktionskostnader för Lantmännens industriverksamhet stigit kraftigt, som exempelvis el, naturgas och frakt.

De höga råvaru- och energipriserna har medfört att inflationen har ökat till nivåer som inte setts på väldigt länge vilket återspeglar pandemirelaterade obalanser mellan utbud och efterfrågan. Inflationssuppgången bedöms vara övergående men erfarenheter från livsmedelsvärdekedjan och utdragna problem med leveranser ökar risken för mer bestående hög inflation i denna ovanliga situation. Under året har beslutsfattare inom Lantmännen behövt navigera mellan att säkerställa priskompensationer och vår del av konjunkturåterhämtningen, men samtidigt ha beredskap för att hålla i kostnaderna.

Kraftiga prisrörelser på jordbrukets råvarumarknader

Under senare delen av året skedde kraftiga prisrörelser för centrala jordbruks- och insatsråvaror samt livsmedels ingredienser, vilket ställer krav på genomförande av prisjusteringar i hela värdekedjan. Flertalet av jordbruksråvarorna befinner sig på prisnivåer som tidigare aldrig har skådats och detsamma gäller centrala insatsvaror såsom handelsgödsel. Situationen medför utmaningar för lantbruksföretagen och avvaktan kring inköp av handelsgödsel samt påfrestningar för animalieproducenter i form av höga foder- och energipriser, där flertalet avräkningspriser justeras med fördröjning.

Årets skördenivåer understeg den 5-årsgenomsnittliga skörden i både Sverige och Finland. Detta påverkar tillgången på spannmålsråvara i närområdet. Årets höstsådd av spannmål och oljevaxter uppgick till 605 400 hektar i Sverige enligt Jordbruksverket. Den tangerar förra höstens rekordstora areal och är 6 procent större än genomsnittet för de senaste fem åren, trots en blöt höst. Sammantaget utgör det ett positivt ingångsvärde inför säsong 2022.

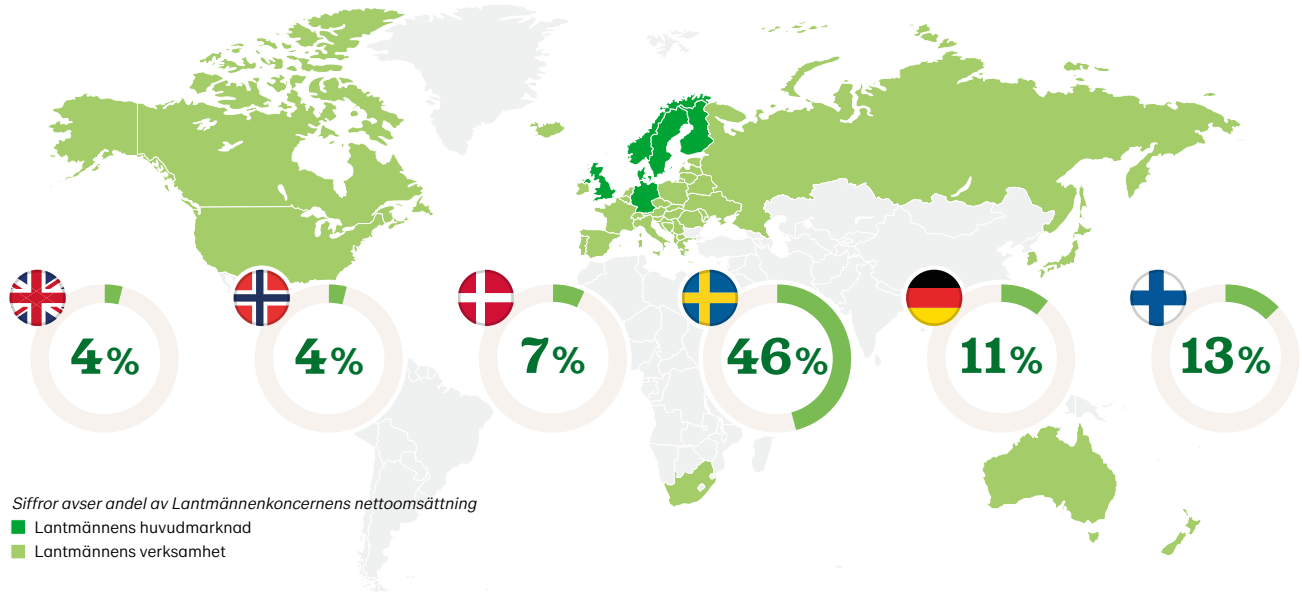
Prisutveckling på råvarubörsen för vete

Prisutveckling på råvarubörsen för etanol

Lantmännens huvudmarknader finns i Östersjöområdet och vi har närvaro med verksamheter över hela världen genom helägda och delägda bolag

Ett förändrat affärslandskap med nya möjligheter växer fram

Affärslandskapet där Lantmännen verkar är i förändring vilket skapar nya möjligheter tillsammans med medlemmarna. Hållbarhets- och klimatfrågor är en viktig förändringsfaktor i vår strategi- och affärsutveckling. Investeringar och styrmedel i både den privata och offentliga sektorn förväntas allt mer styras mot hållbara tillväxtorienterade initiativ, vilket understryks av den pågående utformningen av EU:s taxonomi. Digitalisering och tillgång till relevanta data är den främsta drivaren för att kunna utveckla klimatprestanda och hållbarhet, och därmed produktiviteten, i hela värdekedjan och på gårdsnivå.

Det största frågan efter pandemin är den långsiktiga påverkan på konsumentbeteenden, främst avseende

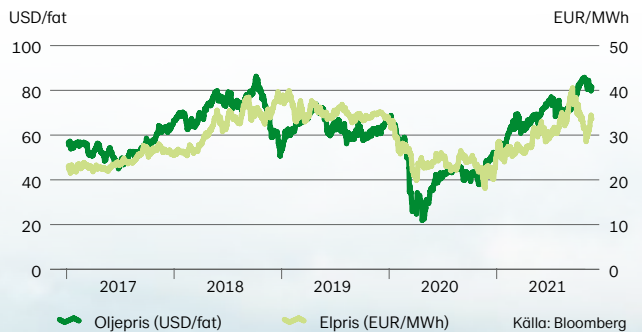
konsumtion i, respektive utanför, hemmet samt dess påverkan på Lantmännens kanalstrategi. Detta påverkar framförallt livsmedelsverksamheterna. Pandemin har understrukt vikten av lokal produktion och robusta värdekedjor ur både företags- och samhällsperspektiv.

Frageställningar som rör livsmedelsförsörjningen har ökat. Den svenska nationella livsmedelsstrategin ger också uttryck för detta inklusive behovet av att öka produktionen. Strategisk tillgång på hållbar energi, både drivmedel och el, inklusive tillgänglighet och kapacitet blir allt viktigare för hela livsmedelsvärdekedjan. Lantmännen är sammantaget väl positionerat i den pågående omställningen från användning av fossil energi till gröna alternativ som baseras på åkermarken och fotosyntesen.

Prisutveckling på råvarubörsen för konstgödsel

Prisutveckling på råvarubörsen för olja och el

Strategi – Jord till bord 2030

Lantmännens strategi utgår från uppdraget och målsättningen om att bli den ledande aktören i spannmålsvärdekedjan i norra Europa. Benämningen på strategin, Jord till bord 2030, syftar till att Lantmännen ska driva och utveckla affärer med utgångspunkt från åkermarken och lantbruksföretagen genom värdekedjan från jord till bord.

Värdeskapande portföljstrategi med lantbruksföretaget i centrum

Med sikte mot världsklass

Lantmännens ambitionsnivå för strategin är tydlig, siktet är inställt på världsklass. Vi bygger en strategisk position som ledande aktör i spannmålsvärdekedjan i norra Europa och satsar bland annat på den finska marknaden. Fundamentala byggstenar är hållbarhet, digitalisering, relationen med lantbruksföretagen, innovation samt ledarskap. Att skapa förutsättningar för att tillsammans med lantbruksföretagen nå världsklass är sammankopplat med Lantmännens uppdrag att skapa lönsamhet på medlemmarnas gårdar.

Den ökande efterfrågan på råvaror, framsteg inom innovation och hållbarhet samt styrkan i att vara ett lantbrukskooperativ är nyckelkomponenter i vår strategi. Lantmännen ska utveckla affärer i hela värdekedjan från jord till bord.

Vår önskade position 2030

- Norra Europas ledande agribusiness-företag, se ➔ sid 34
- Ett ledande livsmedelsföretag baserat på åkermarkens resurser med nordiskt ursprung, se ➔ sid 44
- Globalt ledande bageriföretag med en stark bas i norra Europa, se ➔ sid 45
- Norra Europas ledande mälteri-bolag med sikte på globala kunder, se Viking Malt ➔ sid 58
- En välutvecklad och lönsam portfölj av strategiska innehav, se ➔ sid 58
- Största producent av cirkulära, åkermarksbaserade bioenergiprodukter i Östersjöområdet, se ➔ sid 40
- Ledande distributör av anläggningsmaskiner i norra Europa, se ➔ sid 52
- Skapa nya lönsamma affärer baserade på innovation från jord till bord, se ➔ sid 23

Lantmännen som ledande aktör i värdekedjan i norra Europa

4,5 miljoner ton spannmål i Östersjöområdet förädlas och distribueras på 60+ internationella marknader

Initiativ för lönsam tillväxt på medlemmarnas gårdar

Spannmålsstrategi

Spannmålsstrategin från jord till bord, med fokus på att utveckla spannmålsenheten och infrastrukturen, är bärande i Lantmännens strategi. Världens konsumtion av spannmål ökar. Lantmännen arbetar även för utvidgad spannmålsaffär genom portföljinnehav i norra Europa.

Foder- och animaliestrategi

Efterfrågan på animalieprodukter och foder ökar globalt. Lantmännen har en ledande position inom foder i Sverige och Finland.

Vårt digitala lantbruk

Lantmännen driver utvecklingen av det digitala lantbruket genom digitala tjänster och verktyg i portalen LM² samt genom delägarskap i Dataväxt och Agronod.

Framtidens Jordbruk

Framtidens Jordbruk visar hur hållbarhetsutmaningar kan mötas samtidigt som produktionen utvecklas. Teknik och kunskap finns, men lönsamheten på gården behöver stärkas för att klara de investeringar som krävs för framtidens livsmedelsförsörjning.

Export från jord till bord

Lantmännen exporterar jordbruksråvaror, förädlade produkter och färdigproducerade livsmedel.

Fossilfritt lantbruk

Satsningar på biodrivmedel i lantbruket samt mineralgödsel framställd med grön energi eller växtnäring från cirkulära flöden.

Innovation för ökat värde från åkermarken

För att generera värde för lantbruksföretagen läggs stor vikt på forskning och utveckling av produkter och tjänster inom växtförädling, foder, insatsvaror, maskiner och digitalisering.

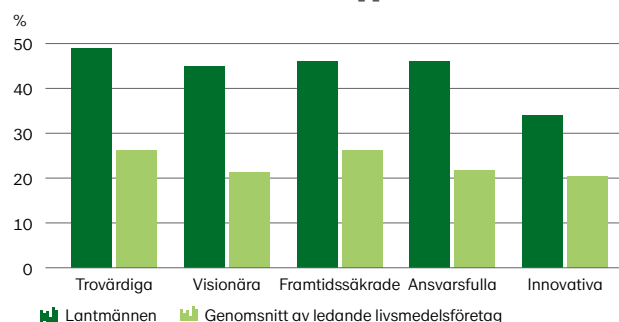
Tillväxtpaket för svenskt lantbruk och livsmedelsproduktion

Prioriterade utvecklingsområden har identifierats för att skapa tillväxtförutsättningar inom svenskt lantbruk och livsmedelsproduktion. Detta avser bland annat växtförädling, forskning kring animalieproduktion, riskkapital, livsmedellexport och lantbrukssektorns digitalisering. Inom dessa initiativ samarbetar Lantmännen med akademi, företag och myndigheter.

Strategiskt varumärkesarbete

Ansvar och hållbarhet är centrala delar i Lantmännens Strategi Jord till bord 2030 och vi har länge varit drivande i utvecklingen mot hållbara livsmedels- och bioenergisystem. Lantmännen arbetar kontinuerligt och långsiktigt med att utveckla sitt varumärke med budskapet *för ett livskraftigt lantbruk*. Vi bygger förtroende genom att visa hur vi tar ansvar från jord till bord och bidrar till samhällsbyggande och säker livsmedelsförsörjning. Vi arbetar för att tydliggöra samtliga varumärkens koppling till Lantmännen och vårt ansvarstagande. Lantmännen rankas sedan många år som ett av Sveriges mest hållbara varumärke i kundundersökningar.

Konsumenternas varumärkesupplevelse

Källa: Lantmännen Brand Tracker, Nepa

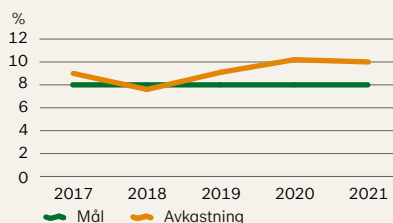
Strategiska koncernmål

Varje Lantmännenaffär har sin affärsplan med finansiell målsättning. De strategiska målsättningarna för koncernen och affärerna omfattar även icke-finansiella mål.

Avkastning på eget kapital Mål >8% Utfall 10,0%

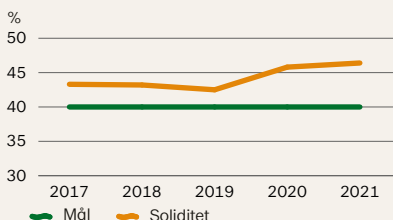
Koncernens avkastningsmål är beroende av affärspportföljens sammansättning. Nuvarande affärspportfölj beräknas ha en total avkastningspotential på 8 procent på eget kapital. Avkastningen på eget kapital uppgick under 2021 till 10,0 procent (10,2). Den genomsnittliga avkastningen på eget kapital de senaste fem åren har uppgått till 9,5 procent.

Soliditet

Mål >40% Utfall 46,4%

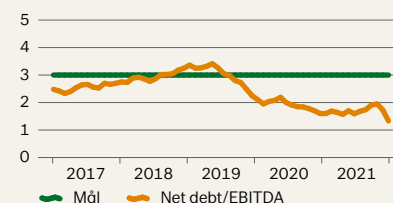
Lantmännens mål för soliditet är minst 40 procent vilket reflekterar Lantmännens önskade finansiella riskprofil och styrelsens syn på långsiktig finansiell stabilitet. Soliditeten per den 31 december 2021 uppgick till 46,4 procent (45,8).

Nett debt*/EBITDA*

Mål <3 Utfall 1,3

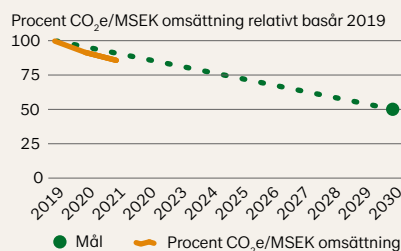
Nett debt/EBITDA indikerar hur snabbt företaget kan återbetala sina skulder (uttryckt i år). Lantmännens ambition är att nyckeltalet över tid ska vara under 3, detta för att säkerställa finansiell stabilitet. Nuvarande Nett debt/EBITDA ligger på 1,33 (1,60). * Enligt bankdefinition.

Klimat

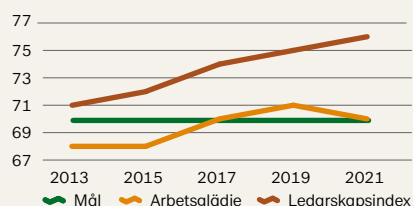
Mål 50% till 2030

Koncernens nya mål är att minska klimatutsläppen från egen verksamhet med 50 procent 2019-2030, räknat i ton CO₂e per MSEK omsättning. Målet ska nås med fortsatt omställning till fossilfri produktion och energieffektivisering. Från 2019 till 2021 minskade utsläppen med 14 procent.

Medarbetarskap/ledarskap Mål 70 Utfall 70/76

Våra medarbetares arbetsglädje och ett bra ledarskap har stor betydelse för Lantmännens framgång. Dessa index följs upp i medarbetarundersökningen Insight, som genomförs vartannat år. Medarbetarundersökningen hösten 2021 visade ett starkt resultat och vi nådde målet för arbetsglädje: 70 (71) och överträffade målet för ledarskap: 76 (75).

Beskrivning av finansiella nyckeltal, se [sid 136](#).

Hållbar affärsutveckling

Lantmännen är drivande i utvecklingen mot hållbara livsmedels- och bioenergisystem. Med utgångspunkt i förnybar råvara från åkermarken utvecklar vi affärer som optimerar odlingen, ökar resurseffektiviteten, sluter kretslopp och minimerar påverkan på människa och miljö.

Med verksamhet genom hela spannmålsvärdekedjan har vi en unik möjlighet att driva hållbar affärsutveckling som ligger till grund för Lantmännens och våra medlemmars långsiktiga lönsamhet. Ambitionen är att öka värdet av åkermarkens resurser med ledande prestanda och utveckla hållbara lösningar för livsmedel, energi och biobaserade material. Detta är grunden för Lantmännens framgång som företag på lång sikt.

Integrerat i strategi och styrning

Arbetet tar sin utgångspunkt i Lantmännens uppförandekod som gäller för alla verksamheter och medarbetare. Uppförandekoden beskriver hur Lantmännen ska uppträda och

fatta beslut för att ta ansvar ur ett miljömässigt, socialt och affäretiskt perspektiv. Den är ett verktyg för att styra verksamheten mot ambitioner och mål.

Hållbar affärsutveckling är central för Lantmännens *strategi och mål* och ett svar på och del av hantering av risker och möjligheter. Ansvarstagande och hållbarhet är integrerade i våra processer för styrning, implementering och uppföljning.

Lantmännen har satt koncernövergripande mål för klimat, andra miljöfrågor, medarbetarnöjdhet, ledarskap, hälsa och säkerhet samt genomförande av utbildningar i ansvar och affäretik. Divisioner och affärsområden driver hållbarhetsfrågor som är relevanta för verksamheten. Läs vidare under respektive verksamhet.

Lantmännens uppförandekod är utgångspunkt för ansvar från jord till bord och för hållbarhetsagendan. Hållbarhetsfrågorna drivs i fyra fokusområden där vi hanterar möjligheter och utmaningar.

Hållbar odling	Hållbara produkter	Säker och resurs-effektiv produktion	Ansvar i leverantörskedjan
Vi driver utvecklingen av ett mer hållbart jordbruk som ger ökad tillgång på hållbara livsmedel, bioenergi och biobaserade material.	Vi utvecklar och erbjuder innovativa produkter och tjänster inom lantbruk, bioenergi och livsmedel med mervärden för hälsa, klimat och miljö.	Produktionen ska vara effektiv och vi arbetar ständigt för att optimera resurser i alla led. Produktionen ska vara säker för våra medarbetare och andra aktörer.	Vi arbetar metodiskt för ansvarstagande i leverantörskedjan, för kunskap och kontroll samt att minimera negativ påverkan på människor, djur, miljö och naturresurser.

Lantmännens uppförandekod

Uppförandekoden omfattar miljö, affäretik, samhälle, sociala villkor, hälsa, säkerhet och arbetsmiljö, produkter och tjänster.

Långsiktigt arbete med hållbarhetsfrågor och klimatmål

Hållbar affärsutveckling

Hållbara metoder för behandling av utsäde

Agroetanol investerar i ytterligare en linje

Klimatdeklarerade livsmedel och klimatberäknat foder

Lansering av odlingsprogram Klimat & Natur

Rapport Framtidens jordbruk: Växtodling

Klimat & Natur med förbättrad prestanda Grön obligation

Rapport Framtidens Jordbruk: Mjök & Nötkött

1998 — 2007 — 2009 — 2015 — 2019 — 2020 — 2021 →

Ansvarstagande

Första Hållbarhetsredovisningen

Uppförandekod antas

Global Compact signeras Klimatmål antas

Uppdaterat klimatmål

Mål för en klimatneutral primärproduktion till 2050

Klimatmål uppnådda

Nya klimatmål mot 2030

Långsiktigt arbete

I över tjugo år har vi arbetat med hållbarhetsfrågor och redovisat dessa årligen. Redan 2009 antogs klimatmål som vi arbetat mot och uppnådde 2015 då nya mål sattes. Ansvar och hållbarhet är en viktig drivkraft för våra affärer. Vi utvecklar kunderbjudanden som odlingsprogrammet Klimat & Natur och har tagit fram viktig kunskapsbas i form av rapporter om Framtidens Jordbruk samt emitterade grön obligation 2021.

Erbjudanden med hållbara mervärden

Lantmännens styrka är kunskap och närvaro genom hela värdekedjan och stora satsningar på forskning och innovation. Avgörande är också strategiska samarbeten med viktiga intressenter. Detta ligger till grund för utvecklingen av våra erbjudanden som svarar mot marknadens behov av produkter med mervärden för hälsa, klimat och miljö.

”

Under 2021 fortsatte utvecklingen av erbjudanden med hållbara mervärden, från svenskodlade linser, till begagnade reservdelar i Swecon och biobaserad etanol med världsledande klimatprestanda.

Lantmännen är en stor aktör på den ekologiska marknaden med fokus på insatsvaror och spannmålshandel. Det skapar förutsättningar för att utveckla den svenska ekologiska produktionen. Vårt erbjudande sträcker sig från insatsvaror, foder och spannmål till ekologiska livsmedel. Under 2021 har Lantmännen framgångsrikt utvecklat en exportaffär för ekologisk gluten.

Odlingsprogram driver utvecklingen

Klimat & Natur, Lantmännens odlingsprogram för Framtidens Jordbruk möter marknadens efterfrågan på hållbart producerade livsmedel och skapar möjligheter för lantbrukare att minska klimatpåverkan i odlingen. Spannmål odlas efter kriterier för minskad klimatpåverkan och ökad biologisk mångfald. Sedan 2015 har klimatavtrycket för spannmål odlad enligt programmet minskat med upp till 30 procent. Programmet har utökats och inkluderar nu vete, råg och

havre. Under året lanserades programmet i Finland med målsättning att nå 100 procent av rågvolymer för Lantmännens finska verksamhet till 2025. Kungsörnsens mjölsortiment kommer från odlingsprogrammet, liksom färdiga rätter som pannkakor och plättar. 2021 lanserades AXA havregryn också framtagna genom odlingsprogrammet. För fortsatt utveckling med minskad klimatpåverkan är fossilfria insatsvaror, växtförfärdling och precisionsodling viktiga.

På väg mot klimatneutralitet

Lantmännens koncernövergripande klimatmål innebär en minskning av utsläpp som är i linje med Parisavtalet. För att uppnå avtalet krävs en halvering av koldioxidutsläpp vart tionde år från 2020.

Lantmännens klimatmål täcker hela värdekedjan, från jord till bord. Målen är uppdelade på primärproduktionen, egen produktion och köpta transporter. Målen har fokus på fossilfrihet i produktion och transporter, fortsatt energi-effektivisering samt investeringar och åtgärder för minskad klimatpåverkan. Vi beskriver klimatmålen och arbetet för att nå dem på kommande sidor.

Rapporter för Framtidens Jordbruk

Rapporterna om Framtidens Jordbruk identifierar möjligheter att minska klimatpåverkan och öka produktiviteten till 2050. Svenskt jordbruk står väl rustat för framtidens utmaningar som innebär att både öka produktionen, minska klimatpåverkan och säkerställa biologisk mångfald. Lantmännen tar en ledande roll i utvecklingen och driver partnerskap och samverkan för att hitta lösningar för framtiden.

Rapporterna är en kunskapsbas som driver utvecklingsfrågor internt i Lantmännen och gemensamt i branschen.

Skapa förutsättningar för en hållbar primärproduktion med **halverad klimatpåverkan vart tionde år** och klimatneutralitet till 2050.

Minska klimatpåverkan från egen produktion med **50 procent till 2030** i linje med Parisavtalet.

50 procents minskning, relativt omsättning, i utsläpp från transporter och servicebilar till år 2030.

Fossilfria transporter och servicebilar i Sverige 2030, i övriga Norden till 2040 och på alla marknader till 2050.

Klimatmålen täcker olika scope, läs mer → sid 144, 153.

Framtidens Jordbruk: Växtodling

Lantmännens rapport Framtidens Jordbruk från 2019 visar på möjligheter för odlingen att nå minskad klimatpåverkan enligt Parisavtalet, samtidigt som produktionen ökar och miljöpåverkan minskar.

Elva fokusområden identifierades, inom vilka potentialer för minskad klimatpåverkan finns. Utvecklingen mot Framtidens Jordbruk berör parter i hela värdekedjan, som lantbrukare, affärspartners, handel, myndigheter, politiker och konsumenterna.

Framtidens Jordbruk: Mjolk & Nötkött

Under 2021 har Lantmännen tillsammans med åtta aktörer i branschen arbetat fram en gemensam långsiktig vision för framtidens mjölk- och nötköttsproduktion. Rapporten från arbetet visar att det finns goda möjligheter att öka produktiviteten med fortsatt hög djurvälstånd och minska påverkan på klimatet i linje med Parisavtalet samt att gynna biologisk mångfald. För att nå detta krävs samarbete och omfattande forskningssatsningar, samt efterfrågan på marknaden och politisk vilja och handlingskraft.

Utveckling av Framtidens Jordbruk

Lantmännen ska driva utvecklingen av kunskap, teknik och odlingsmetoder för att nå våra mål och utveckla produkter och tjänster som ger lantbruksföretagen förutsättningar för långsiktig lönsamhet.

Med verksamheter i hela värdekedjan från jord till bord, har vi unika möjligheter att driva förändring. Lantmännens klimatmål för primärproduktionen ska rusta verksamheten för framtidens förutsättningar.

Jordbruksmarken är den viktigaste och mest värdefulla resursen i vår verksamhet och livsmedelsförsörjningen är en nyckelsektor i klimatomställningen. Vi har därför satt målet att skapa förutsättningar för en hållbar primärproduktion, som omfattar första delen i odlingsledet, med halverad klimatpåverkan vart tionde år för att nå klimatneutralitet 2050. Samtidigt ska biologisk mångfald gynnas och produktionen öka för att säkra livsmedelsförsörjningen för en växande befolkning.

Målet är att skapa förutsättningar för en hållbar primärproduktion, för att nå klimatneutralitet 2050.

I rapporten *Framtidens Jordbruk: Växtodling* konkretiserade vi vad som krävs inom elva kritiska områden, och identifierade potentialer och hinder. Kartläggningen och beräkningarna visar att vi kan nå målen – men det krävs insatser från många aktörer samt forskning och innovation. Strategin implementeras och det systematiska arbetet bygger på relevant kunskap, testa och bevisa att lösningarna fungerar i praktiken, erbjuda dem till marknaden och driva samverkansprojekt.

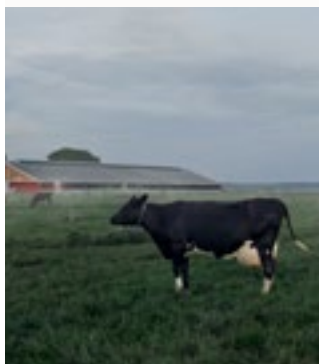
Viktiga framsteg under året

Kunskap

Vi fortsätter att bygga på vår kunskapsbas, med rapporten som utgångspunkt

Med rapporten **"Framtidens Jordbruk: Mjök & Nötkött"** vidareutvecklar vi vår kunskapsbas för en mer hållbar framtida produktion, i nära samarbete med andra aktörer genom animalie-värdekedjan.

Bevis

Vi testar och visar upp framtidens lösningar i praktiken på våra Framtidsgårdar

Under året vidareutvecklade vi Nötcenter Viken till **Framtidsgården Viken**, där vi bedriver försöksverksamhet för framtidens hållbara och produktiva mjölkproduktion.

Lantmännen satsar på **Framtidens Växtförrädling** med en omfattande investering i ny teknik och utrustning för "speed breeding" i Svalöv. Det första spadtaget togs under hösten 2021.

Tillsammans med RISE har vi testat **Robotti**, en självgående robot, på de svenska fälten. Ett viktigt steg för ett mer effektivt och hållbart jordbruk, med fördelar för klimat, miljö och lantbrukarens lönsamhet.

Erbjudande

Med kunskapen tar vi fram konkreta erbjudanden till marknaden – vete, råg och havre odlat enligt **Klimat & Natur**

Klimat & Natur, Lantmännens program för Framtidens Jordbruk, har nu lanserats i Finland. Utrullningen är ett viktigt steg för en mer hållbar finsk livsmedelsproduktion, från jord till bord.

Klimat & Natur har utökats med fler produkter i Sverige under varumärkena Kungsörnen och AXA.

ThermoSeed, Lantmännen Bioagris kemikaliefria behandlingsmetod för utsäde, har vunnit europeiskt innovationspris och uppmärksammats i Finland.

Samverkan

Tillsammans med andra aktörer löser vi utmaningarna och stänger innovationsgapet till 2050

Hållbara gödningsmedel är avgörande för att nå klimatneutralitet till 2050. Lantmännen samarbetar med **Yara** för att ta fram världens första fossilfria mineralgödsel och med **EasyMining/Ragn-Sells** för hållbar återföring av kväve och fosfor till jordbruket.

Lantmännen ingår i utvecklingen av **Agronod** – en ny plattform för datadelning och digitala lösningar för en växande, lönsam och hållbar livsmedelsproduktion i Sverige.

Tillsammans med Fazer, LRF och finska MTK har Lantmännen tagit initiativ till **Nordic Oats** för ökad konkurrenskraft och att driva försäljningen av havre från nordiskt hållbart jordbruk. Nordic Oats har idag 20 medlemmar i Sverige och Finland.

Läs vidare → på lantmannen.se/framtidens-jordbruk/publikationer

Nya klimatmål mot 2030

För Lantmännens *egen produktion* är omställning till fossilfrihet och energieffektivisering viktiga nycklar. Arbetet för att minska klimatpåverkan från *transporter* pågår, med fokus på hållbara bränsleval.

2009 satte Lantmännen ambitiösa mål att minska klimatpåverkan från egen produktion, som uppnåddes i förtid. Till 2020 minskade vi utsläppen med 71 procent i relation till omsättning och med 62 procent i absoluta mått. Vi nådde det ambitiösa målet bland annat genom att ställa om från fossila bränslen till förnybar energi i pannor, ugnar och torkar, effektivisering och inköp av ursprungsmärkt, grön el.

Nytt mål från 2021 för egen produktion

Under året har Lantmännen beslutat om ett nytt klimatmål för egen produktion. Målet är att minska klimatpåverkan med 50 procent till 2030 och innebär en minskningstakt i linje med Parisavtalets målnivå. Målet ska nås med fortsatt utfasning av fossila bränslen, övergång till grön el och ökad energieffektivisering. För 2021 minskade klimatpåverkan med 14 procent relativt omsättning från basår 2019.

Minskad påverkan från transporter

Lantmännens har mål att minska klimatpåverkan från transporter med 50 procent till 2030 i hela verksamheten. Ett delmål är fossilfria transporter och servicebilar i Sverige till 2030, för att ha fossilfritt på alla marknader 2050. Strategin bygger på mer hållbara bränsleval och effektivare transportflöden. I Sverige ser vi en övergång till biodrivmedel där inhemska biodrivmedel spelar en avgörande roll.

Vi arbetar med förbättrade koncerngemensamma processer och beräkningsmetoder och utsläpp kommer rapporteras kommande år. Läs mer i Hållbarhetsredovisningen på [→](#) sid 146.

”
Lantmännen har tydliga mål för fossilfrihet i egen produktion. För Sverige och Norge till 2025, för Danmark och Finland 2030 och resterande Europa senast 2040.

Forskning utvecklar affärer

Lantmännens omfattande arbete med innovation och vår egen forskningsstiftelse stödjer kunskapsutveckling för att möta framtidens utmaningar och lönsamheten på våra medlemmars gårdar.

Lantmännen satsar årligen mer än 300 MSEK på forskning och utveckling för att möta kommande utmaningar och säkerställa sin konkurrenskraft. Satsningarna sker inom flera områden, med mål att öka värdet från jord till bord och skapa nya affärer i samarbete med lantbruksföretagen.

För ett livskraftigt jordbruk

Utvecklingen av ett lönsamt och hållbart jordbruk kräver forskning inom både växtodling och djurhållning. Fokus är att utveckla miljövänliga odlingssystem med hög produktivitet under skiftande väder- och klimatförhållanden. Växtförädling, precisionsodling och biologiska bekämpningsmedel är exempel på prioriterade utvecklingsområden.

För att utveckla en hållbar och lönsam animalieproduktion krävs forskning om till exempel produktion av högkvalitativt grovfoder med minimalt spill och utveckling av inhemska foderråvaror som kan ersätta soja.

Växtbaserade råvaror för livsmedel

Ett av Lantmännens forskningsområden är utveckling av livsmedel från spannmål och andra växtbaserade råvaror. Exempel på projektområden är hälsoeffekter av livsmedel med spannmål och baljväxter som bas, förbättrad brödkvalitet och fraktionering för att ta fram nya ingredienser och livsmedel. Havre har stort fokus i Lantmännens forskningsportfölj.

Under 2021 har en flerårig satsning på proteinrika specialgrödor resulterat i att GoGreens svenskodlade torkade gula linser finns i butikshyllorna.

Lantmännen driver forskningsprojekt som bidrar till ett mer biobaserat samhälle med spannmål som grund.

Bioenergi och gröna material

Spannmål kan bidra till ett biobaserat samhälle. Forskning pågår för att ta fram biokemikalier som bioplast och andra förnybara material. Råvaror från jordbruket ger sidoströmmar och med kunskap och olika förädlingsmetoder kan komponenter som stärkelse, protein, fiber, cellulosa och lignin få ökat värde i innovativa användningsområden.

Forskningssamarbeten

Strategiska samarbeten är viktiga för Lantmännens forskningssatsningar och under 2021 tecknades ett avtal med SLU för utökad samverkan. Lantmännen medverkar i Formas centrumbildningar för livsmedelsforskning och innovation. I Mistra Food Futures ska strategier för ett hållbart svenskt livsmedelssystem för hälsosam mat utvecklas. Andra exempel är Sweden Food Arena, ScanOats och samarbetet SLU Grogrund.

Lantmännens Forskningsstiftelse investerar årligen upp till 25 MSEK i forskning. Stiftelsen är en viktig drivkraft för utveckling inom praktiskt tillämpbar forskning. Under 2021 har satsningar bland annat gjorts på:

- Brödkvalitet där en specialbehandlad stärkelse ska förlänga hållbarheten på bröd
- Växtförädling med fokus på grödors förmåga att hantera torka och dra nytta av bevattning
- Innovativa foderstrategier för frigående värphöns samt för grisar i stora grupper

I stiftelsens tidskrift, *Cerealier*, presenteras aktuell forskning om mat och hälsa med fokus på cerealier och baljväxter.

Se [➔ lantmannen.se/forskning-och-innovation/tidskriften-c/](https://lantmannen.se/forskning-och-innovation/tidskriften-c/)

Lantmännens Växthus är ett utvecklingsprogram som tar emot innovativa affärsidéer från medarbetare, medlemmar, entreprenörer och startups. Under 2021 genomfördes ett Växthusprogram med temat hållbar nutrition, där sex startup-företag och fyra affärsöverskridande interna projekt deltog. Läs mer på [➔ lantmannen.se/vaxthuset](https://lantmannen.se/vaxthuset)

Samverkan för ökad tillväxt

Lantmännen har en ledande roll i utveckling av svenskt lantbruk, bioenergi och livsmedelsproduktion. Vi driver tillväxtfrågor och hållbarhet inom prioriterade områden genom samarbeten.

Den svenska livsmedelsstrategin och skeenden i omvärlden, som klimatfrågan och frågan om trygg livsmedelsförsörjning, har lagt grunden för utvecklingen. Lantmännen driver en agenda för hållbar tillväxt i svensk lantbruks- och livsmedelssektor. Detta skapar framtida möjligheter för våra medlemmar, för Lantmännen och för hela livsmedelssektorn. Även samhället gynnas av agendan, som går helt i linje med den svenska livsmedelsstrategin och internationella hållbarhetsmål.

Viktiga näringspolitiska frågor

Lantmännen driver specifika näringspolitiska frågor som är av stor vikt för våra affärer och strategier. Viktiga frågor i EU är synen på grödbaserade biodrivmedel och jordbrukets roll i klimatarbetet. I Sverige fokuserar Lantmännen bland annat på jordbrukets konkurrenskraft och förutsättningarna för svensk produktion av biodrivmedel. Trygg livsmedelsförsörjning som en del av totalförsvaret är en fråga som växer och som Lantmännen engagerar sig alltmer i, bland annat i samverkan med LRF, Svenskt Näringsliv och Livsmedelsföretagen. EU har nyligen lanserat "European Green Deal" (Den Europeiska gröna given), som innebär att nästan alla EU:s regelverk och strategier som berör lantbruk, klimat, energi och miljö revideras. Detta kommer sannolikt att påverka värdekedjorna för bioenergi och livsmedel, såväl i primär- som i industriled. European Green Deal innehåller vissa negativa delar för det europeiska jordbrukets konkurrenskraft, men bedöms ändå överlag vara positivt för Lantmännens affärer, bland annat genom att efterfrågan på biobaserade alternativ till fossilt ökar.

Hållbar tillväxt i sektorn

Sex områden är identifierade som särskilt viktiga, och inom dessa är Lantmännen aktiv i flera initiativ tillsammans med akademi, andra aktörer från näringslivet och myndigheter. Det är genom satsning på alla sex områden som tillväxten kan ta fart.

Grogrund – Växtodling med förädling

Kunskapsnav för animalieproduktion & SustAnimal

agroned – Lantbrukets dataplattform

Aktuella frågor i dialoger

De viktigaste områdena för oss och våra intressenter där vi engagerar oss i samarbeten är – *livskraftigt lantbruk, bioenergi och ansvarsfullt producerad mat*. Exempel på aktuella frågor under året är jordbrukets klimatpåverkan och hållbar odling, transporter, regelverk och inriktning för biodrivmedel i Sverige och EU och den svenska livsmedelsstrategin. Dialogen förs med flera aktörer och i forum och nätverk.

- **Livskraftigt Lantbruk:** LRF, KRAV, Sweden Food Arena, Spannmålsodlarföreningen, LRF Växtodling och Svensk Kooperation
- **Ansvarsfullt producerad mat:** Livsmedelsföretagen, DLF, Konsumentföreningar, Hållbar livsmedelskedja och Svenska Sojodialogen
- **Grön energi/bioekonomi:** Hagainiativet, Drivkraft Sverige, Copa-Cogeca, Svebio, World Bioenergy Assoc., Klimatneutrala Godstransporter och ePURE

Branschinitiativ och forum för samverkan

Lantmännen deltar i ytterligare organisationer och forum för samverkan, samt i innovations- och forskningssamarbeten. Läs mer på lantmannen.se/hallbar-utveckling/samarbeten

TILLVÄXTBOLAGET – Stärkta investeringsmöjligheter

Nordic Oats – Livsmedelsexport

SWEDEN FOOD ARENA – Innovation

Lantmännen Cirka 60 aktörer inom svensk livsmedelssektor i samverkan för innovationsbaserad tillväxt.

Medarbetare som gör skillnad

Lantmännen är en stor internationell koncern som arbetar långsiktigt med att attrahera och utveckla medarbetare och ledare. Samarbete och delaktighet står högt på agendan och vi har en engagerande, utvecklande och säker arbetsmiljö.

Under coronapandemin har Lantmännen haft tre övergripande prioriteringar: *att skydda våra medarbetare, skydda våra affärer och ta vårt samhällsansvar*. Restriktioner, riktlinjer och nya rutiner infördes på samtliga arbetsplatser och har fortsatt att utvecklas och kontinuerligt anpassats efter lokala förutsättningar på våra olika geografiska marknader.

Genom initiativ och utbildningar inom ledarskap, medarbetarskap och digitala verktyg för distansarbete har Lantmännen lyckats väl med att erbjuda stöd för ledare och medarbetare.

Lantmännen arbetar aktivt med att skapa en inkluderande kultur där samarbete, engagemang och trygghet värderas högt.

Medarbetarsamtal genomförs årligen med fokus på individuella prestationer och uppsatta mål samt Lantmännens värderingar – *öppenhet, helhetssyn och handlingskraft*. Vartannat år genomförs en medarbetarundersökning avseende hur medarbetarskap och ledarskap har fungerat. Resultatet från medarbetarundersökningen 2021 visade ett resultat på 70 (71) för Nöjd medarbetarindex och 76 (75) för Ledarskapsindex.

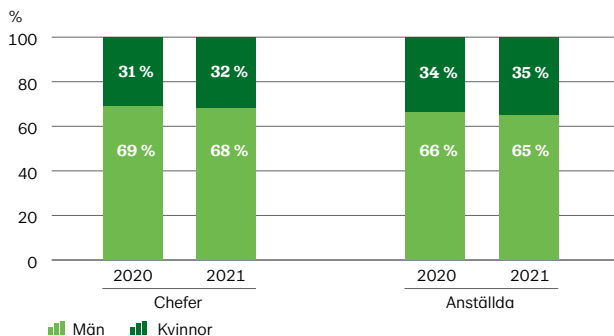
Arbetet med att identifiera långsiktig utvecklingspotential hos medarbetare och att genomföra internationella utvecklingsprogram fortsatte under året. Lantmännens mål är att medarbetare ska utvecklas och växa internt, i såväl specialist- som chefskarriärer. Hälften av alla chefsrekryteringar ska tillsättas med en intern kandidat; utfallet för 2021 blev 51 procent.

Lantmännen arbetar långsiktigt för ökad jämställdhet och mångfald samt med att stärka det internationella perspektivet i affärerna genom uppsatta mål, aktivitetsplaner och med regelbunden uppföljning. ►►

Våra medarbetare – geografisk fördelning

Fördelning kvinnor och män

Våra medarbetare, olyckor och tillbud i tjänst

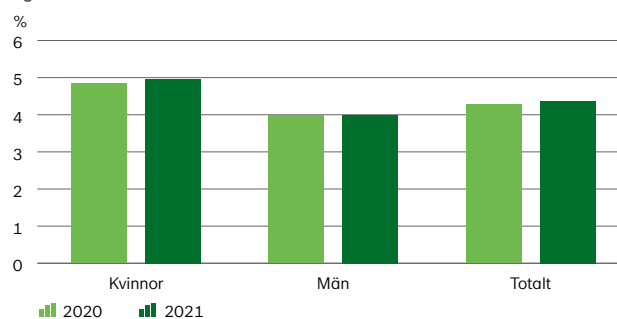
	2021	2020
Antal dödsfall på grund av olycka	0	0
Antal olycksfall ¹⁾	247	238
Olycksfallsfrekvens ²⁾	14,3	13,7
Antal inrapporterade tillbud ³⁾	2 831	2 735
Antal riskobservationer	13 271	8 371

¹⁾ Arbetsrelaterad olycka som resulterar i minst en dags frånvaro efter att olycksfallet inträffat.

²⁾ Olycksfallsfrekvens definieras som antal olyckor/miljoner faktiska arbetstimmar.

³⁾ Tillbud definieras som oönskad händelse som hade kunnat leda till ohälsa eller olycksfall.

Sjukfrånvaro

Lantmännen Graduate Trainee Program

I november 2021 avslutades Lantmännens Graduate Trainee Program där 6 traineer under 15 månader har arbetat i uppdrag och projekt i olika divisioner och funktioner inom Lantmännen. De fick utbildning i bland annat ledarskap, förändringsledning och projektledning.

Sommaren 2021 genomfördes även Lantmännens Summer Internship där vi såg en fördubbling i antalet sökande och vi kunde erbjuda flera unga talanger en möjlighet att bygga vidare på sina erfarenheter inom koncernens divisioner och affärsområden.

En attraktiv arbetsgivare

Målet med Lantmännens arbetsgivarvarumärke och kommunikation är både att skapa stolthet och engagemang hos befintliga medarbetare och att attrahera och skapa nyfikenhet hos potentiella medarbetare. Vi vill vara en arbetsgivare som man trivs och utvecklas hos – med god arbetsmiljö, bra ledarskap, många utvecklingsmöjligheter och med ambitiösa och utmanande mål.

För andra året i rad utsåg Talangnätverket *4potentials* under 2021 Lantmännen till Årets Talangföretag. Det är en av Sveriges mest prestigefulla utmärkelser inom Talent Management och delas ut till det företag som har jobbat mest framgångsrikt med att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla talanger. 2021 var fjärde gången som Lantmännen mottog utmärkelsen.

Säker arbetsmiljö

Under 2021 har Lantmännen fortsatt det strategiska arbetet inom hälsa och säkerhet med målet att uppnå *"Health & Safety Excellence"* till år 2030. Det innebär bland annat att integrera hälso- och säkerhetsarbetet tydligare i ledarskap, medarbetarskap och dagliga och strategiska processer. Prioriteringen fram till 2023 är att lägga en grund av kritiska processer, verktyg och utbildningar.

Arbetet med *"Culture Ladder Assessment"* fortsatte under 2021, i syfte att skapa en gemensam bild av vad hälsa och säkerhet innebär i koncernen, samt vad man behöver göra för att förbättra säkerhetskulturen. Under senaste året har *"Health & Safety Awareness Training"* introducerats för ökad kunskap hos chefer och medarbetare. Alla affärsområden har under året fortsatt att ta fram långsiktiga handlingsplaner.

Med Lantmännens bredd av affärer kan vi erbjuda varierande utvecklings- och karriärmöjligheter inom flera olika branscher, länder, bolag och kompetensområden.

Lantmännen bibehåller och skapar en god säkerhetskultur genom att identifiera och minimera risker i arbetsmiljön via uppföljning av ett 60-tal besiktningar i skadeförebyggande syfte per år i produktionsanläggningarna samt genom arbetsmiljöutbildningar. På grund av coronapandemin begränsades antalet besiktningar under 2021 till 48 och var en kombination av fysiska och digitala besiktningar.

För rapportering, utredning och uppföljning av olyckor, tillbud och riskobservationer finns ett webbaserat verktyg tillgängligt för alla medarbetare. Under 2021 ökade olycksfallsfrekvensen till 14,3 (13,7). Målet är att olycksfrekvensen ska understiga ett senast år 2030.

Ett kontinuerligt arbete görs för att identifiera och följa upp förbättringsområden, bland annat avseende psykosocial arbetsmiljö och arbetsbelastning. Sjukfrånvaron under 2021 ökade något från året innan till 4,4 procent (4,3).

Lantmännen har ett etablerat system för whistleblowing där medarbetare enkelt och anonymt kan rapportera missförhållanden och överträdelse av Lantmännens uppförandekod, riktlinjer eller policyer. Under 2021 registrerades 22 (13) rapporter från 5 länder. Samtliga fall har utretts av Lantmännens Whistleblowingkommitté.

Läs mer på [👉](#) sid 143.

Division Lantbruk

Vår kärnverksamhet

Division Lantbruk

Division Lantbruk utgör Lantmännens kärnverksamhet och utvecklar samt erbjuder produkter och tjänster för ett starkt och konkurrenskraftigt lantbruk med fokus på lönsamhet. Divisionen är verksam både i Sverige och internationellt och svarar för 44 procent av Lantmännens omsättning. Division Lantbruk har sin bas i Sverige och har genom internationella hel- och delägda bolag en stark position i Östersjöområdet.

I division Lantbruk ingår *Lantmännen Lantbruk Sverige*, *Lantmännen BioAgri*, *Lantmännen Krafft*, *Lantmännen Agro i Finland*, *Lantmännen Agro i Danmark*, *Lantmännen Seed i Nederländerna* och *Lantmännen Maskin*. Divisionen ansvarar för Lantmännens delägarskap i den tyska koncernen HaGe Kiel, Scandagra Group i Baltikum samt Scandagra Polska i Polen. Se ➔ sid 57.

Arbetet inom division Lantbruk påverkades av coronapandemin, bristen på halvledare, utbrott av fågelinfluensa, skenande råvarupriser och en sämre skörd än normalt.

Viktiga hållbarhetsfrågor

Division Lantbruk arbetar för ett hållbart lantbruk med energieffektiva och säkra maskiner, resurseffektiv och säker produktion, hållbara odlingsmetoder och foderråvaror samt transporter med låg klimatpåverkan. Division Lantbruk arbetar med innovation och utveckling av smarta foder, teknisk och digital utveckling, precisionsodling och växtförädling. Inom Framtidens Jordbruk har vi lanserat våra

framtidsgårdar där vi bland annat jobbar med anpassade odlingsmetoder och foder för att möta klimat- och miljötmaningarna.

”
Lantmännen arbetar för ett hållbart, livskraftigt lantbruk med låg klimatpåverkan.

Utsikter

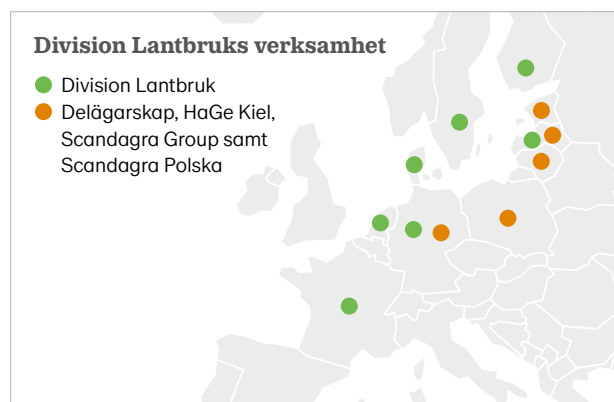
Den volatila råvarumarknaden förväntas skapa osäkerhet hos leverantörer och kunder även under 2022. *Vårt mål* är att bli norra Europas ledande agribusinessföretag genom att fortsätta stärka våra positioner i Östersjöområdet i lantbruksaffären och driva den positiva utvecklingen inom maskinaffären i Sverige. Vi kommer att satsa på digital affärsutveckling, med ökat fokus på våra försäljningskanaler samt teknisk utveckling och vi arbetar vidare inom ramen för Framtidens Jordbruk.

Division Lantbruk, nyckeltal	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	22 834	21 501
Rörelseresultat, MSEK	374	439
Rörelsemarginal, %	1,6	2,0
Avkastning på operativt kapital, %	4,5	5,4
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	186	261
Medelantal anställda	1 727	1 743
varav kvinnor/män, %	24/76	24/76
Andel kvinnor/män i ledningsgruppen, %	33/67	33/67
Sjukfrånvaro, %	4,1	3,7
Koldioxidutsläpp, tusen ton	9	10

¹⁾ Inklusive koncernintern omsättning.

Exkl. jämförelsestörande poster	2021	2020
Rörelseresultat, MSEK	374	439
Rörelsemarginal, %	1,6	2,0
Avkastning på operativt kapital, %	4,5	5,4

Varumärken

Nötfor
Fårfor

Piggfor
Renfor

Pullfor
Protect

Lantmännen Lantbruk Sverige

Lantmännen Lantbruk Sverige är marknadsledare på spannmålsmarknaden och erbjuder ett brett produkt-sortiment för animalieproduktion och växtodling. Inköpt spannmål, oljeväxter, trindsäd och frö säljs vidare till spannmålshandlare samt svensk och internationell industri.

Verksamheten har haft en god utveckling under året. Foderaffären visade fortsatt positiv trend med ökade marknadsandelar men påverkades av utbrottet av fågelinfluensa. Coronapandemin skapade oro kring råvaruförsörjningen med skenande gödningspriser som följd, men produktion och försäljning har löpt planenligt. En låg spannmålsskörd resulterade i en försvagad spannmålsaffär.

Spannmål

Lantmännen Lantbruk Sverige köper och säljer spannmål, oljeväxter och trindsäd. Hälften av kvantiteten används i Lantmännens egna industrier. Den externa försäljningen är betydelsefull där export står för den största delen med försäljning främst till Europa och Nordafrika samt till Nordamerika. Under året har en ny långsiktig inköps- och mottagningsstrategi fastställts för att minimera behovet av internt transporter.

Lantmännen erbjuder allt för ett framgångsrikt och livskraftigt lantbruk!

Årets svenska spannmålsskörd uppgick till 5,0 miljoner ton enligt Jordbruksverkets senaste prognos, vilket var lägre än femårssnittet och vad som prognostiserats. Detta orsakades främst av torka under juni och juli. Regn under andra hälften av skördeperioden resulterade i lägre kvalitet på spannmål. En oro gällande den globala tillgången på spannmål och oljeväxter och minskande lager på spannmål medförde stora prisuppgångar. Lantmännens breda tradingnätverk är fortsatt viktigt för vår handelsverksamhet.

Foder

Lantmännen Lantbruk producerar och säljer foder och tillskott. Foderaffären har utvecklats positivt under året och ökat sina marknadsandelar. Volymökningen är främst driven av goda produktionsresultat på gårdarna, där nya produkter och en kunnig säljkår bidragit till en växande kundbas. Lönsamheten i branschen minskade något under slutet av året till följd av stigande priser på foderråvaror, energi och logistik. En kraftig prisökning på soja, främst driven av hög efterfrågan på GMO-fri soja, har påskyndat utvecklingen av nya foder med lägre andel soja och högre användning av aminosyror.

Utbrottet av fågelinfluensan ledde till en utslaktning av två miljoner höns vilket gav problem med leverans av ägg under en period och skakade äggbranschen, men marknaden återhämtade sig snabbare än väntat.

Inom *grisproduktionen* ökar användning av aminosyror och precisionsutfodringen stärks för optimerad lönsamhet. Inom *mjölk och nötkött* pågår flera gemensamma projekt för att minska branschens klimatavtryck och i oktober lanserades rapporten *Framtidens Jordbruk*. På *Framtidsgården Viken* utvecklades verksamheten med sju mjölkingsrobotar vilket ger förutsättningar att gå vidare med ytterligare foderförsök.

En lönsam och hållbar växtodling kräver odlingsstarka högavkastande grödor, rätt insatsvaror och framgångsrik odlingsstrategi.

Växtodling

Lantmännen Lantbruk Sverige förädlar, producerar och säljer utsäde inom stråsåd, trindsåd, oljeväxter och vallfrö. Försäljning av höstutsäde under 2021 överskred tidigare rekordnivå, men regn gjorde att arealer blev osådda. Efter ett par år av svaga fröskördar blev skörden 2021 bra, vilket i kombination med en stark exportmarknad ger fröaffären goda förutsättningar.

Affärerna inom handelsvaror utvecklades väl trots kraftigt stigande råvarupriser och brister på råvaror.

Inom projektet *Green Fertilizer* driver vi tillsammans med Yara vår affär mot en mer fossilfri livsmedelskedja. Inom växtförädlingen påbörjades projektet *Future Fit Breeding* för att snabbare utveckla sorter med högre avkastning och bättre sjukdomsresistens. Vi har utökat projekten inom ramen för *SLU Grogrund* för förädling för minskat kadmiumupptag i vete och havre. Läs mer på lantmannenlantbrukmaskin.se

Lantmännen BioAgri

Lantmännen BioAgri säljer och utvecklar *ThermoSeed*, en unik biologisk metod med värmebehandling som gör utsädet friskt och motståndskraftigt. Bolaget utvecklar och marknadsför också biologiska betningsmedel. Under året har utvecklingen av biostimulanter fortsatt med försök på gård. Läs mer på lantmannenbioagri.se

Lantmännen Kraftf

Lantmännen Kraftf är Sveriges, och en av Nordens, största leverantörer av hästfoder med marknad även i övriga Europa och USA. Bolaget har under året fortsatt att stärka sin position och visar god utveckling i samtliga länder där bolaget är aktivt. Läs mer på kraftfhastfoder.se

Lantmännen Lantbruk Sverige, nyckeltal

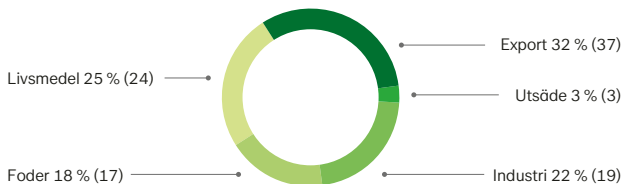
	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	14 102	13 096
Rörelseresultat, MSEK	159	261
Rörelsemarginal, %	1,1	2,0
Avkastning på operativt kapital, %	3,6	6,6
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	150	203
Medelantal anställda	797	805
varav kvinnor/män, %	33/67	34/66

¹⁾ Inklusivt koncernintern omsättning.

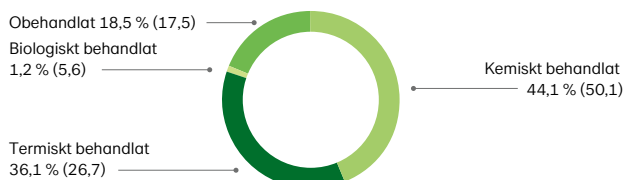
Exkl. jämförelsestörande poster

	2021	2020
Rörelseresultat, MSEK	159	261
Rörelsemarginal, %	1,1	2,0
Avkastning på operativt kapital, %	3,6	6,6

Användning av totala volymen såld spannmål

Behandling av utsäde (beräknat på andel av volym i ton)

Lantmännen Lantbruk Finland

Lantmännen Agro

Verksamheten i Finland, Lantmännen Agro Oy, bedrivs delvis genom fristående Lantmännenprofilerade återförsäljare med 29 handlare och 60 butiker. Dessa tillhandahåller insatsvaror för växtodling, foder samt reservdelar och redskap. Lantmännen Agro handlar med spannmål på den finska och internationella marknaden, samt producerar och säljer foder direkt till kunder med animalieproduktion och hästar.

Torka och värme under tillväxtperioden resulterade i att den finska skörden blev mycket låg och var i nivå med torkåret 2018. Skörden täcker precis det inhemska behovet, vilket leder till en minskad exportaffär. De första batcherna av ThermoSeed-behandlat utsäde producerades i vår nya anläggning. Under hösten lanserades *Klimat & Natur* i Finland, och de första 130 lantbrukarna sådde råg enligt programmet. Läs mer på lantmannenagro.fi

Varumärken

Opti Melli Maituri Herkku Benemilk NORRA

Lantmännen Lantbruk Finland nyckeltal

	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	4 479	4 351
Medelantal anställda	148	147
varav kvinnor/män, %	36/64	38/62

¹⁾ Inklusivt koncernintern omsättning.

Lantmännen Lantbruk Övrigt

Lantmännen Agro – Danmark

Lantmännen Agro A/S huvudsakliga uppgift är att köpa in spannmål i Danmark. Detta är en viktig tillgång i Lantmännens försäljningsstrategi av spannmål, men kvantiteter säljs även till externa kunder direkt från Lantmännen Agro. Bolaget säljer också stora kvantiteter av gödning. Lantmännen Agro har visat en positiv utveckling under året med större volymer av både spannmål och gödning. Läs mer på lantmannenagro.dk

Lantmännen Seed – Nederländerna

Företaget Lantmännen Seed BV bedriver växtförädling av rågvetete och potatis på förädlingsstationen i Emmeloord i Nederländerna. Verksamheten utvecklades väl där flera nya sorter av potatis och rågvetete har uppvisat lovande resultat. Läs mer på lantmannenseed.com

Lantmännen har lång erfarenhet av, och är djupt engagerade i frågor som rör jorden vi alla lever av.

Våra fysiska och digitala tjänster hjälper lantbrukare att skapa de mest passande odlings- och försäljningsstrategierna.

Lantmännen Maskin

Lantmännen Maskin importerar, marknadsför och säljer lantbruksmaskiner och reservdelar samt erbjuder service i Sverige. I produktportföljen finns starka varumärken som Valtra, Fendt, Kuhn, Väderstad och Joskin. Lantmännen Maskin finns på 53 platser över hela landet med maskiner, reservdelar och verkstad.

Företaget har visat en positiv utveckling under året med stor ordergång på maskiner och ökade marknadsandelar i en till antalet, relativt stabil marknad.

”
Lantmännen Maskin tillhandahåller marknadens främsta och mest högkvalitativa produkter och tjänster för lantbrukare och en effektiv e-handel.

Lantmännen Maskin har, liksom övriga aktörer i branschen, drabbats av produktionsstörningar hos leverantörerna som en följd av pandemin. Det innebär att komponentbrist och internationella generella logistikproblem resulterade i försenade leveranser.

Verkstadsaffären har, efter de första månadernas negativa påverkan av pandemin, visat positiv utveckling med förbättrade måltal. Reservdelsaffären har inte påverkats av brist i leveranser i samma utsträckning som Maskinaffären och har under året utvecklats väl och implementerade förbättringsåtgärder som initierades under förra året. Vi har under året fortsatt genomföra planen gällande leverantörsstruktur, där Joskin introducerades i produktportföljen samtidigt som vi avvecklade ett antal andra varumärken. Importverksamheten av Massey Ferguson återgick till AGCO.

Läs mer på lantmannenlantbrukmaskin.se

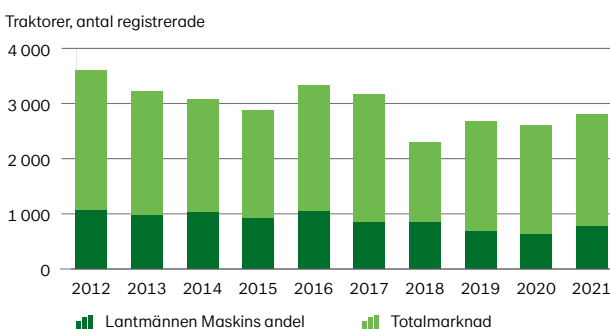

Lantmännen Maskin, nyckeltal	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	3 636	3 669
Rörelseresultat, MSEK	20	-7
Rörelsemarginal, %	0,6	-0,2
Avkastning på operativt kapital, %	1,7	-0,5
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	19	19
Medelantal anställda	750	760
varav kvinnor/män, %	10/90	9/91

¹⁾ Inklusive koncernintern omsättning.

Exkl. jämförelsestörande poster	2021	2020
Rörelseresultat, MSEK	20	-7
Rörelsemarginal, %	0,6	-0,2
Avkastning på operativt kapital, %	1,7	-0,5

Totalmarknad i Sverige för traktorer

Division Energi

**Cirkulära lösningar för
framtidens energi**

Division Energi

Division Energi är en av Sveriges största producenter av bioenergi produkter och svarar för 9 procent av koncernens omsättning. Divisionens bolag tillverkar och marknadsför hållbart etanolbränsle, proteinfoder, koldioxid, stärkelseprodukter, gluten, vodka, betaglukan, havreprotein, alkylatbensin, smörjmedel och andra kemiska produkter. Divisionen verkar på en global marknad med huvudfokus på Europa.

I division Energi ingår *Lantmännen Biorefineries* som utgörs av *Lantmännen Agroetanol*, *Lantmännen Functional Foods*, *Lantmännen Oats* och *Lantmännen Reppe*. I divisionen ingår också *Lantmännen Aspen*. Divisionen ansvarar för Lantmännens ägarintressen i det delägda bolaget Scandbio, se ➔ sid 57.

Division Energi erbjuder miljösmarta energi-, livsmedels- och industriprodukter. Produkterna framställs på ett ansvarsfullt sätt i Sverige, Frankrike, Lettland, Finland och Danmark. Divisionen har hel- eller delägda säljbolag i Norden, Frankrike, Tyskland och USA. Försäljningen sker via distributörer eller genom exportaffärer.

Bioenergi utgör drygt en tredjedel av Sveriges energi-användning och hållbara transporter och biodrivmedel är avgörande för att minska koldioxidutsläppen. De svenska nationella klimatmålen till 2030 är att minska transporternas utsläpp med 70 procent, samt att till 2045 inte ha något nettoutsläpp av växthusgaser alls. Ökad låginblandning av etanol i bensin är ett kostnadseffektivt sätt att minska transportsektorns utsläpp och under året implementerades E10 i Sverige.

Viktiga hållbarhetsfrågor

Divisionen producerar etanol med världsledande klimatprestanda och utvecklar foder och produkter till livsmedelsindustrin från svensk råvara samt miljöanpassade petroleumprodukter. I etanolproduktionen återvinns restprodukter från livsmedelsindustrin.

Vårt mål är att fortsätta utveckla produkter med mer värden för klimat, miljö och hälsa. Vi arbetar även med utvecklingen av cirkulära affärsmodeller, effektiv produktion och transport med låg klimatpåverkan, säker arbetsmiljö samt ansvarsfulla inköp och affärsrelationer.

Utsikter

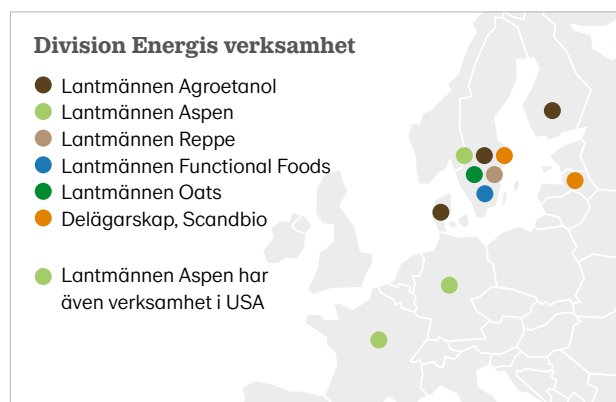
Efterfrågan på Agroetanols etanol förväntas öka i Norden och i Europa i takt med skärpta krav på minskade utsläpp av växthusgaser från transporter. Vårt arbete fortsätter med att komplettera råvarubasen med alternativa stärkelserika råvaror som används till produktion av biodrivmedel. Utsikterna för fortsatt tillväxt bedöms som goda för Lantmännen Reppe och Lantmännen Aspen.

Division Energi, nyckeltal	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	4 595	3 938
Rörelseresultat, MSEK	615	530
Rörelsemarginal, %	13,4	13,5
Avkastning på operativt kapital, %	42,3	40,5
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	312	186
Medelantal anställda	364	345
varav kvinnor/män, %	30/70	27/73
Andel kvinnor/män i ledningsgruppen, %	27/73	11/89
Sjukfrånvaro, %	2,6	2,8
Koldioxidutsläpp, tusen ton	18	18

¹⁾ Inklusive koncernintern omsättning.

Exkl. jämförelsestörande poster	2021	2020
Rörelseresultat, MSEK	615	530
Rörelsemarginal, %	13,4	13,5
Avkastning på operativt kapital, %	42,3	40,5

Varumärken

Lantmännen Biorefineries

Lantmännen Biorefineries är en gemensam organisation för *Lantmännen Agroetanol*, *Lantmännen Reppe* och *Lantmännen Functional Foods* och *Lantmännen Oats* samt gemensamma funktioner för försäljning, inköp, produktutveckling, HR och tekniska projekt.

Lantmännen Agroetanol

Lantmännen Agroetanol är ett storskaligt bioraffinaderi med spannmål som huvudsaklig råvara. Bolaget förädlar den förnybara råvaran till produkter som kan ersätta fossila eller andra icke hållbara produkter. Spannmål och stärkelserika restprodukter förädlas till etanol för drivmedelsmarknaden, kolsyra, andra tekniska produkter och proteinprodukter till fodermarknaden.

Lantmännen Agroetanol är Nordens största etanolproducent, och tillverkar etanol med bästa klimatprestanda. Lantmännens etanol minskar klimatpåverkan med mer än 95 procent jämfört med bensin. Den årliga produktionskapaciteten i anläggningen på Händelö i Norrköping uppgår till 230 000 m³ etanol och 200 000 ton proteinrik foderråvara, Agrodrink, samt cirka 90 000 ton kolsyra. Ungefär 10 procent av den spannmål som produceras i Sverige används i anläggningen.

Produktportföljen har under 2021 differentierats och breddningen av råvarubasen fortsätter. Projekt har initierats för att öka etanolens klimatprestanda. Marknaden under 2021 påverkades av Covid-19 och etanolpriset var relativt lågt i början av året, men nådde rekordhöjder under hösten då en bristsituation rådde på den europeiska marknaden.

Lantmännen Agroetanols etanol säljs på den europeiska marknaden där det finns efterfrågan på biodrivmedel med hög klimatprestanda. Återvinningsaffären med restprodukter från livsmedelsindustrin skapar en cirkulär ekonomi och bidrar med lönsamhet för Lantmännen Agroetanol. Sveriges reduktionsplikt för bensin höjdes den 1 augusti 2021 till 6 procent vilket medförde en implementering av E10. Under året reviderades EU:s förnybarhetsdirektiv, RED II, vilket kan påverka framtiden för Lantmännen Agroetanols produkter.

Byggnation för ny glutenproduktion i Norrköping startades under året och projektet fortlöper enligt plan. Syftet är att separera vetemjölets stärkelse, som används i tillverkning av etanol, och gluten som säljs till livsmedelsindustrin.

Med anledning av EU-kommissionens utredning av Lantmännen Agroetanol och två andra etanoltillverkare angående misstänkt brott mot EU:s konkurrenslagstiftning redovisas sedan tidigare en avsättning på 500 MSEK. Lantmännen Agroetanol fortsätter att samarbeta med kommissionen under utredningen, avvaktar dess ställningstaganden och kommer att fullt ut nyttja sin rätt till försvar. Läs mer på lantmannenagroetanol.se

Lantmännen Functional Foods

Lantmännen Functional Foods arbetar med utveckling, marknadsföring och försäljning av speciallivsmedel (medical och functional foods), kosttillskott och ingredienser med hälsopåståenden för både livsmedel och foder. Bland varumärkena finns Salovum, SPC-Flakes, PromOat, AvenaCare och PrOatein. Läs mer på lantmannenfunctionalfoods.se

Lantmännen Oats

Lantmännen Oats skapar värde av havre genom förädling till betaglukan och havreprotein. Ingredienserna säljs till företag inom bageri, hälsokost och sportnutrition. Byggnation av utrustning för hantering, skalning och värmebehandling av havre har påbörjats och beräknas bli klart 2022. Betaglukan är en löslig havrefiber som har en dokumenterad kolesterol-sänkande effekt. Havreprotein är en välsmakande ingrediens som används till sportnutrition och andra applikationer.

Läs mer på lantmannenoats.com

Lantmännen Agroetanol, nyckeltal	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	2 983	2 434
Rörelseresultat, MSEK ²⁾	381	308
Medelantal anställda	136	127
varav kvinnor/män, %	30/70	26/74

¹⁾ Inklusive koncernintern omsättning.

²⁾ Operativt rörelseresultat, exklusive jämförelsestörande poster.

Lantmännen Reppe

Lantmännen Reppe skapar värde av vete genom förädling till vetegluten, vodka, stärkelseprodukter samt foderråvara och är en av Sveriges äldsta industrier. Reppe är en viktig aktör i spannmålsvärdekedjan från odling, inköp av råvaror samt förädlingsverksamhet till försäljning och konsumtion.

Lantmännen Reppe producerar och levererar ingredienser och färdigvaror till livsmedelsindustrin, pappersindustrin och dryckesindustrin. Leveranserna av stärkelseprodukter till pappersindustrin har ökat under 2021. Lantmännen Reppe har ett av Nordens största destillerier med produktion av högkvalitativ vodka. Kontraktet med en stor legokund av vodka i USA avslutades under året och ett antal kontrakt har signerats med nya kunder. Den fortsatta starka efterfrågan på Lantmännen Reppes produkter har möjliggjort investeringar i vidareförädling av stärkelse och glutenprodukter. Utvecklingsarbete inom alla produktsegment har resulterat i både nya kunder och nya applikationer. Förpacknings- och emballageindustrin växer med hållbara produkter, vilket leder till en ökad efterfrågan på vetebaserade stärkelseprodukter.

Läs mer på lantmannenreppe.se

Lantmännen Reppe är en viktig aktör i spannmålsvärdekedjan från odling, inköp av råvaror samt förädlingsverksamhet till försäljning och konsumtion.

Lantmännen Reppe, nyckeltal	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	487	486
Medelantal anställda	70	69
varav kvinnor/män, %	26/74	29/71

¹⁾ Inklusive koncernintern omsättning.

Lantmännen Aspen

Lantmännen Aspen med sina varumärken Aspen, Agrol och Marline tillverkar och marknadsför miljöanpassade bränslen, smörjmedel och kemiska produkter. Produkterna produceras i Sverige och Frankrike och säljs i ett 30-tal länder i Europa samt Nordamerika.

Aspen erbjuder miljöanpassade bränslen såsom alkylatbensin och HVO-diesel samt ett högkvalitativt oljesortiment anpassat för småmotorer som gräsklippare, röjsågar, motor-sågar och utombordare samt för motorsport.

Agrol erbjuder högkvalitativa smörjmedel och kemiska underhållsprodukter till den professionella marknaden för jordbruk, skogsbruk och entreprenad i Norden. Produkterna bidrar till att minska underhållskostnader och miljöpåverkan.

Marline erbjuder bränslen för småmotorer och är det ledande varumärket av alkylatbensin i Frankrike. Marline har en stark position inom maskinuthyrning och bygghandeln och kompletterar Aspens starka position inom servande fackhandel.

Lantmännen Aspens totala försäljning ökade trots pandemin. Vädret var gynnsamt i stora delar av Europa vilket ökade användningen av mindre maskiner. Introduktionen i USA gick långsamt till följd av pandemin men vi ser en god utveckling. Marknaden för smörjmedel har haft en fortsatt god utveckling under året inom samtliga kundsegment.

I vårt hållbarhetsarbete strävar vi efter att våra produkter ska ha så låg miljöpåverkan som möjligt.

Läs mer på aspenfuels.com, agrol.se och marline.fr

Lantmännen Aspen, nyckeltal	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	1 113	1 016
Medelantal anställda	116	108
varav kvinnor/män, %	31/69	27/73

¹⁾ Inklusive koncernintern omsättning.

Division Livsmedel

Ansvarsfullt producerad mat

Bra mat från
Lantmännen

Division Livsmedel

Division Livsmedel förädlar spannmål och andra råvaror från åkermarken och producerar bland annat mjöl, bröd, frukostprodukter, pasta och färdiglagade måltider. Lantmännens gröna grodd som återfinns på produktförpackningarna står för ansvarsfullt producerad mat. Divisionen erbjuder "Bra mat" till kunder inom dagligvaror, foodservice och livsmedelsindustrin och svarar för 31 procent av koncernens omsättning.

Division Livsmedel består av *Lantmännen Unibake*, *Lantmännen Cerealia* och Lantmännens ägarintressen i det delägda bolaget *Viking Malt*. Divisionen producerar livsmedel i 47 anläggningar i 16 länder under välkända varumärken som *Kungsörnen*, *AXA*, *START!*, *Bonjour*, *Hatting*, *Korvbrödsbagarn*, *Schulstad*, *Finn Crisp*, *Amo*, *Vaasan*, *GoGreen* och *Gooh!*.

Coronapandemin påverkade oss, särskilt under första halvåret med minskad försäljning inom foodservice. Under andra halvåret hävdades restriktioner på flera marknader och efterfrågan ökade något. Marknaden har ännu inte återhämtat sig till 2019 års nivå. Trenderna fortsätter med stark prispress på livsmedel och hård konkurrens inom samtliga kategorier. Smak, hälsa, ursprung, hållbarhet och bekvämlighet är viktiga konsumenttrender i Norden, liksom produkter med låg klimatpåverkan och ekologiska varor. Efterfrågan ökar på icke animaliebaserade proteiner och "functional foods". Pandemin har belyst vikten av en trygg livsmedelsförsörjning.

Viktiga hållbarhetsfrågor är produkter och råvaror från en hållbar värdekedja, resurseffektiv produktion, hållbara förpackningslösningar, transport med låg klimatpåverkan, säker arbetsmiljö och ansvarsfulla inköp och affärsrelationer.

Under året ingick Lantmännen ett avtal om att förvärva Myllyn Paras, en finsk koncern verksam inom mjöl, gryn, pasta och bageriprodukter. Affären inväntar godkännande från det finska Konkurrens- och konsumentverket (KKV). Myllyn Paras har ett starkt varumärke och breddar vårt erbjudande på den finska marknaden och möjliggör synergier med övrig verksamhet inom Finland.

Utsikter

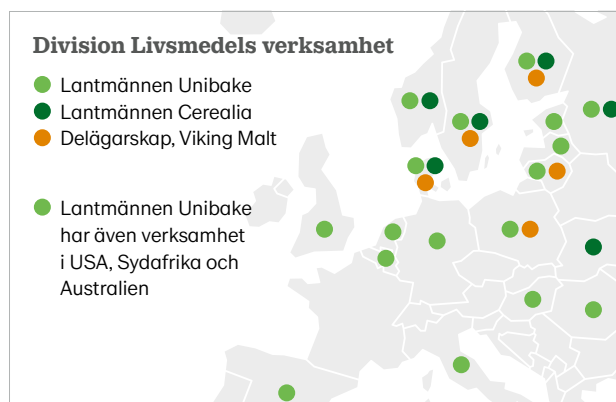
Priset på råvaror, förpackningsmaterial, energi och transporter har ökat kraftigt vilket medför prisökningar gentemot dagligvaruhandel och konsument. *Vårt mål* är att vara ett ledande livsmedelsföretag baserat på åkermarkens resurser genom effektiviseringar, digitalisering och optimering på produktionsanläggningarna.

Division Livsmedel, nyckeltal	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	15 558	15 017
Rörelseresultat, MSEK	775	786
Rörelsemarginal, %	5,0	5,2
Avkastning på operativt kapital, %	4,8	4,7
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	889	552
Medelantal anställda	6 373	6 347
varav kvinnor/män, %	42/58	41/59
Andel kvinnor/män i ledningsgruppen, %	21/79	21/79
Sjukfrånvaro, %	4,5	4,8
Koldioxidutsläpp, tusen ton	90	89

¹⁾ Inklusive koncernintern omsättning.

Exkl. jämförelsestörande poster	2021	2020
Rörelseresultat, MSEK	850	786
Rörelsemarginal, %	5,5	5,2
Avkastning på operativt kapital, %	5,2	4,7

Omsättning per marknad	2021	2020
Norden	61 %	63 %
Övriga Europa	32 %	31 %
Övriga världen	7 %	6 %

Lantmännen Unibake

Lantmännen Unibake är en av Europas största bagerikoncerner. Med mer än 30 bagerier och verksamhet i över 20 länder samt försäljning i över 60 länder i hela världen, kan företaget leva upp till kunders och konsumenters lokala behov och önskemål. Lantmännen Unibake levererar bake-off och färska bageriprodukter till dagligvaruhandeln och servicemarknaden. Med genomgående hög kvalitet och snabba leveranser är Lantmännen Unibake en viktig partner för många av världens största livsmedelsleverantörer.

Under 2021 fortsatte Covid-19 att ha stor påverkan på Unibakes verksamhet. Pandemin drabbade företagets kunder på i stort sett alla marknader negativt. Samtidigt fortsatte priserna på råvaror, transporter, maskiner och andra insatsvaror att stiga under hela 2021 på grund av en stark globala efterfrågan och problem i försörjningskedjan.

Under pandemins första år vände sig konsumenterna att leva under lockdown och många kunder anpassade sina verksamheter för att möta efterfrågan med bland annat hemleveranser och hämtmat. Erfarenheterna från 2020 gjorde att affärsverksamheten drabbades mindre allvarligt än under 2021. Lantmännen Unibake har under året fortsatt stärka sin e-handelsplattform och butikserbjudande.

Från och med andra halvåret 2021 hävdades restriktionerna på de flesta marknader men vid årets slut ledde en ny våg av pandemin till att nya nedstängningar och restriktioner infördes. Marknaden har därför ännu inte återhämtat sig till den normala nivån jämfört med 2019 och foodservice-försäljningen ligger fortfarande under normal nivå, inte minst på grund av nya vanor som att folk arbetade hemifrån samt att affärsresor tills stor del ersattes med digitala möten.

God resultattillväxt jämfört med 2020

Unibake fortsatte sitt arbete med att anpassa kapaciteten efter rådande förhållande och upprätthålla en strikt kostnadsnivå i hela koncernen för att möta utmaningarna på marknaden på grund av Covid-19 påverkan.

Utöver den mer kortsiktiga anpassningen fortsatte Lantmännen Unibake att utveckla och genomföra de mer

långsiktiga planerna och strategierna, och digital marknadsföring stod högt på agendan. E-handeln inom detaljhandel och foodservice fick ett uppsving.

Lantmännen Unibake är en världsledande bagerikoncern med anrika traditioner och en blick för utveckling och trender.

– Med närhet till kunden och ansvar på lokal nivå!

Arbetet med lönsamhetsstyrning pågick under året för att skapa transparens i värdekedjan. Utrullning av ERP-plattformen samt ett globalt varumärkesarbete fortsatte. Flera strategiskt hållbara investeringar genomfördes som en viktig del av koncernens hållbarhetsstrategi.

Viktiga hållbarhetsfrågor

Lantmännen Unibake har påbörjat en resa för stärkt fokus på hälsa och säkerhet i företagets kultur. Visionen är tydlig – alla medarbetare ska känna sig trygga på jobbet och företagets ansvar är att möjliggöra detta genom utbildning och

uppföljning. Ett grundläggande arbete har gjorts för implementering av en global Health & Security-organisation som involverar alla ledande befattningshavare.

Lantmännen Unibake marknadsför fast food bröd för konsumenter och utvecklar och lanserar nya varumärken och produkter i kategorierna bröd och bakverk.

Livsmedelsindustrin är en viktig del av det globala klimatarbetet och under de senaste fem åren har Unibake minskat utsläppen från sin produktion med 40 procent. För att påskynda hållbarhetsarbetet driver Lantmännen Unibake ett projekt som beskriver vägen till en hållbar framtid inom bageriverksamheten.

Utsikter

Den rådande kostnadsinflationen kommer sannolikt att fortsätta, vilket förväntas ge det högsta kostnadstrycket på ett decennium inom hela Unibakes verksamhet. Vi fortsätter genomförandet av vår strategi och vidareutvecklar bageriverksamheten med ett större investeringsprogram för ökad kostnadseffektivitet och framtida lönsam tillväxt. *Vårt mål* är att bli ett globalt ledande bageriföretag med en stark bas i norra Europa.

Bland de större investeringarna finns en ny hamburgerbröddlinje i Nowa Sól, Polen och flera nya bagerilinjer i Storbritannien, Finland, Baltikum och Ryssland, samt ett nytt automatiserat fryslager i Örebro. Lantmännen Unibake planerar också att etablera ett nytt bageri och en ambitiös satsning på bake-off i sydöstra Europa.

Bra mat från
Lantmännen

Lantmännen Unibake, nyckeltal	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	11 674	11 128
Medelantal anställda	5 037	4 990
varav kvinnor/män, %	42/58	41/59

¹⁾ Inklusive koncernintern omsättning.

Lantmännen Unibakes varumärken

Davor Zidaric • produktutvecklare & matinspiratör,
Lantmännen Unibake

”

Vi utvecklar vår affär genom förvärv och organisk tillväxt, konsolidering och skapandet av en starkt integrerad koncernstruktur.

Vårt syfte är att göra människor nöjda och glada i alla delar av världen med hjälp av våra bröd och bakverk.

Lantmännen Cerealia

Lantmännen Cerealia utvecklar, producerar och marknadsför spannmålsbaserade produkter såsom mjöl, gryn, müsli, granola, pasta, pannkakor och knäckebröd, ett vegetariskt sortiment av baljväxter, fröer, matgryn och vegetariska produkter, samt färdiglagade rätter.

Lantmännen Cerealias verksamhet bedrivs i Sverige, Norge, Danmark, Finland, Ukraina och Ryssland med försäljning via dagligvaruhandeln och foodservice-sektorn, samt direkt till industriella bagerier och livsmedelsproducenter. Cerealia har även betydande export, främst av knäckebröds- och frukostprodukter, till ett 30-tal länder över hela världen.

Våra produkter håller alltid en jämn, hög kvalitet som tillgodoser de nordiska kundernas önskemål.

Pandemin fortsatte att påverka verksamheten under 2021, och vissa investeringar i marknadsdrivande initiativ fick stå tillbaka. Våra nordiska marknader såg lättnader i restriktioner under hösten vilket medförde en viss återhämtning för foodservice-sektorn och industrikunder. Försäljning via dagligvaruhandeln, som under första halvåret utvecklades i hög takt, återgick till normala nivåer i slutet av året. I Ryssland och Ukraina fortsatte den negativa utvecklingen. Trots en svag volymutveckling har vi tagit marknadsandelar på flera viktiga marknader. Under pandemin har vi kunnat hålla igång produktionen utan avbrott och fortsatt leda och navigera enligt myndighetsrekommendationer för att säkra vår personals säkerhet och hälsa, vår affär och vårt ansvar som samhällskritisk leverantör av livsmedel.

Under andra hälften av 2021 sågs stora prisökningar på råvaror, förpackningsmaterial, energi och transporter vilket kortsiktigt påverkat lönsamheten innan prisökningar får full effekt. Trots en fortsatt hård konkurrenssituation på samtliga marknader, så har vi sett en god utveckling för våra affärer på den svenska och finska marknaden samt inom vår exportverksamhet och för vår färdigmatsverksamhet under varumärket Gooh!.

Nära kund och konsument

Lantmännen Cerealias kategorier och produkterbudanden är väl positionerade att möta trender och preferenser hos de nordiska konsumenterna. Smak är fortsatt den enskilt viktigaste parametern för konsumenten, men allt fler tycker att hälsa, ursprung och hållbart producerat är viktigt. Måltidslösningar och hälsosamma snacks är en stark trend, där vi har ett tydligt exempel i våra framgångsrika Finn Crisp Snacks.

Under året genomförde vi en konsumentundersökning med nära 5 000 nordiska respondenter och med den som utgångsläge utvecklar vi vår produktportfölj. I 2021 års leverantörsutvärdering bland svenska dagligvaruaktörer rankades Lantmännen Cerealia högst av 118 utvärderade leverantörer vad gäller proaktivitet i kundsamarbete.

”

Lantmännen Cerealia är den största leverantören av mjöl- och grynbaseade produkter till bagerier, grossister och livsmedelsindustrin i Norden.

Vi behåller närheten till kunden och tar ansvar på lokal nivå och lägger samtidigt styrkan i en global organisation.

Innovation i fokus

En avdelning för *Growth Businesses* etablerades under året med sikte på tillväxt och innovation för att ta fram nya produkter, koncept och lösningar på längre sikt. Baljväxter, havre och andra lokala grödor ligger i fokus för vårt innovationsarbete för att utveckla lokalproducerade grödor och koncept som kan ge större volymer.

Viktiga hållbarhetsfrågor

Cerialias erbjudande utgår från lokala och hållbart producerade livsmedel. Två tredjedelar av svenska konsumenter säger att de tycker att klimatfrågan är viktig och att den påverkar alla eller delar av deras inköp av mat och livsmedel, och vår ambition är att skapa attraktiva erbjudanden med råvaror från hållbar odling.

Vi fortsätter framgångsrikt att kommersialisera odlingsprogrammet *Klimat & Natur* för Framtidens Jordbruk. Under året har programmet utvidgats till att innefatta havre och pannkakor och samarbeten med fler industrikunder har utvecklats. Odlingsprogrammet har också lanserats på den finska marknaden.

Målet är att våra nordiska anläggningar ska vara fossilfria 2025, och fossilfria utanför Norden 2040. Vi arbetar även för minskat utsläpp från transporter och vi har tydliga riktlinjer för hållbara inköp. Majoriteten av våra förpackningar är plastfria och alla förpackningar ska bli återvinningsbara under 2022. Förpackningar baserade på fossil plast ska vara utfasade år 2030.

Utsikter

Förutsättningarna inför 2022 är osäkra på grund av starkt ökande kostnader för råvaror, insatsmaterial, transporter och energi. Pandemin förväntas främst påverka våra verksamheter i Ryssland och Ukraina. På de nordiska marknaderna förväntas en viss återhämtning inom foodservice och B2B.

Vi kommer att ha fokus på effektiviteten i processer och arbetssätt samt att skapa tillväxt och bättre utnyttja våra anläggningar för att öka lönsamheten. En särskild satsning kommer göras på att växa den havrebaserade affären.

Läs mer på lantmannencereal.se

Bra mat från
Lantmännen

Intresset för grön, klimatsmart, närodlat, hälsosam och hållbar mat ökar ständigt. Lantmännen har nu lyckats odla fram svenska gula linser i större skala.

Lantmännen Cerialias varumärken

Lantmännen Cerealía, nyckeltal	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	4 286	4 267
Medelantal anställda	1 336	1 357
varav kvinnor/män, %	42/58	41/59

¹⁾ Inklusive koncernintern omsättning.

Affärsområde Swecon

**Partner och återförsäljare av
anläggningsmaskiner**

Affärsområde Swecon

Swecon är partner till Volvo Construction Equipment och återförsäljare av maskiner för bygg- och anläggningsbranschen i Sverige, Tyskland, Estland, Lettland och Litauen. Swecon erbjuder ett brett sortiment av anläggningsmaskiner, utrustning, reservdelar, utbildning, service och support via sina 96 serviceanläggningar. Affärsområdet svarar för 15 procent av koncernens omsättning.

Marknaden för entreprenadmaskiner har på många sätt varit stabil men ännu inte återhämtat sig helt från den pågående Covid-19-pandemin. Efterfrågan ökar dock på grund av en generellt sett hög aktivitet i byggbranschen. Vår leverantörskedja möter för närvarande svårigheter, vilket resulterar i lägre tillgänglighet på maskiner och längre leveranstider. Bristen på utbud har lett till minskad försäljning. Även marknaden för begagnade maskiner har påverkats med lägre volymer för Swecon och det har varit svårt att behålla marknadsandelar i alla länder på grund av den låga tillgängligheten. Trots dessa utmaningar, var resultatet på en god nivå, drivet av intern effektivitet.

Orderingången visar en tydlig uppåtgående trend och orderstocken ligger kvar på höga nivåer. Efterfrågan på service har blivit allt högre och den externa servicen har visat en positiv trend. Vår uthyrningsverksamhet ser en stark efterfrågan, detsamma gäller för begagnade maskiner. För att ytterligare stödja våra kunder har nya lösningar för webb- och fjärrsupport implementerats och datacenter för kartläggning av hur kunderna använder sina fordon har startat.

Att skydda medarbetarna och säkerställa kontinuitet i verksamheten är fortsatt viktigt för Swecon. Säljmöten och utbildningar hålls fortfarande huvudsakligen, eller delvis, online.

Viktiga hållbarhetsfrågor

Efterfrågan på elektriska maskiner har ökat, särskilt i städer och hos myndigheter. Lanseringen av de nya batteridrivna elektriska fordonen från Volvo har därför slagit väl ut och Volvo fortsätter på den elektriska resan. Som en ansvarsfull leverantör tar Swecon rollen som branschledare och arbetar enligt en klimatstrategi med mål för att minska sin verksamhets klimatavtryck i förhållande till försäljning. Detta innefattar energianvändning i verksamheten, ansvarsfulla inköp och affärsrelationer.

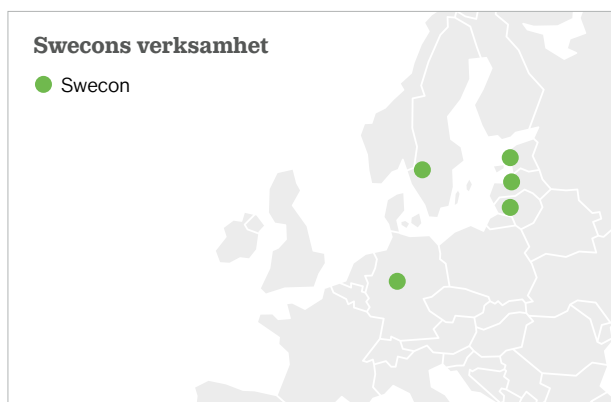
Genom att skapa en positiv påverkan på samhället positionerar sig Swecon också som en attraktiv arbetsgivare. Initiativet safe@swecon har ytterligare ökat medvetenheten bland anställda och erbjudit utbildningar om säkerhet på arbetsplatsen.

Affärsområde Swecon, nyckeltal	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	7 750	7 827
Rörelseresultat, MSEK	471	505
Rörelsemarginal, %	6,1	6,5
Avkastning på operativt kapital, %	33,3	35,3
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	480	514
Medelantal anställda	1 266	1 246
varav kvinnor/män, %	12/88	12/88
Andel kvinnor/män i ledningsgruppen, %	22/78	11/89
Sjukfrånvaro, %	5,1	5,3

¹⁾ Inklusive koncernintern omsättning.
Swecon omfattas inte av mätningen av klimatutsläpp, se [sid 157](#).

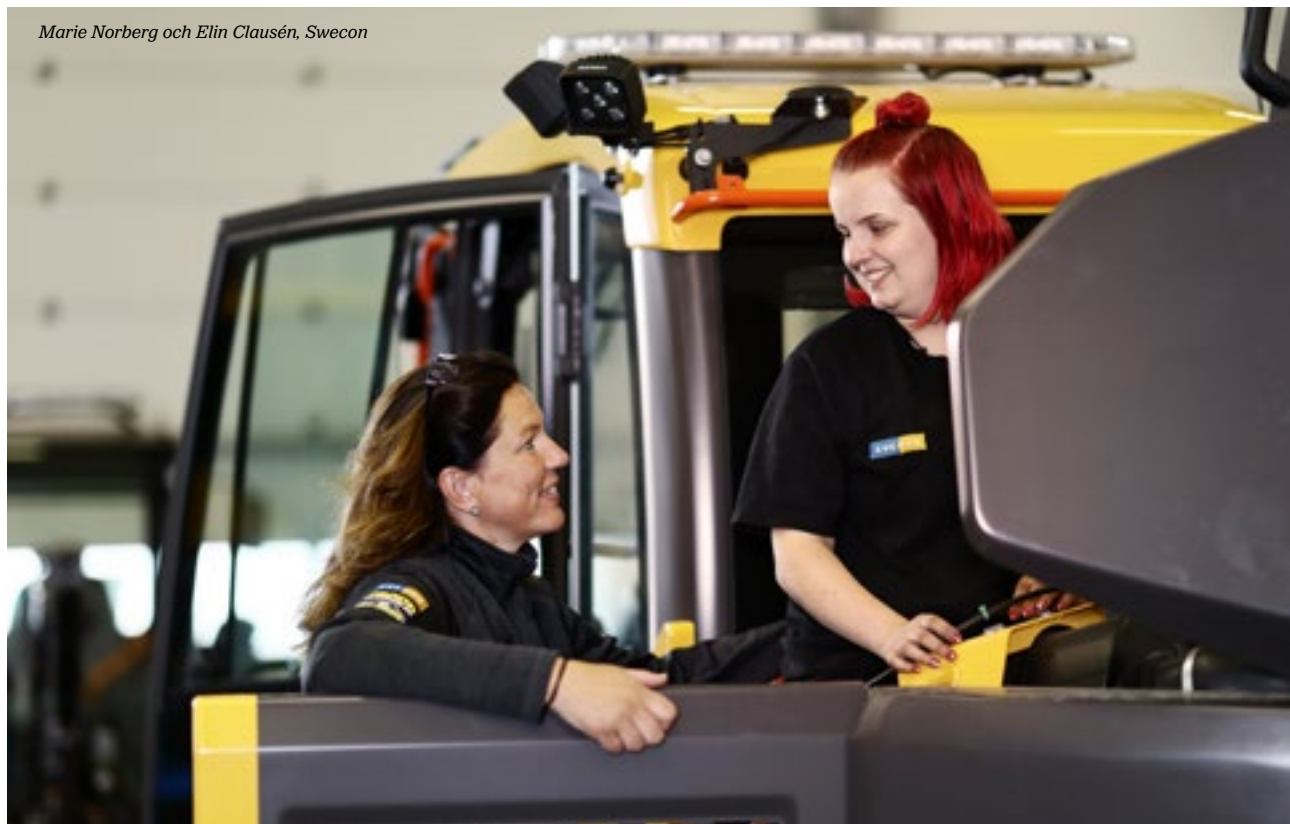
Exkl. jämförelsestörande poster	2021	2020
Rörelseresultat, MSEK	471	505
Rörelsemarginal, %	6,1	6,5
Avkastning på operativt kapital, %	33,3	35,3

Varumärken

Marie Norberg och Elin Clausén, Swecon

Utsikter

Efterfrågan på nya maskiner förväntas växa ytterligare på Swecons marknader, men våra leverantörer förväntar fortsatta störningar långt in i 2022, vilket kan leda till försenade leveranser. I slutet av 2021 startade byggfasen av Rail Baltica-projektet, en järnvägsförbindelse genom de tre baltiska länderna, vilket stödjer en starkare efterfrågan under 2022 i Baltikum. Efter pandemin förväntas fortsatt stora investeringar i infrastrukturprojekt. Klimatvänlig teknik kommer att bidra till högre efterfrågan på elektriska anläggningsmaskiner. Vårt mål är att vara en ledande distributör av anläggningsmaskiner i norra Europa.

Den nyligen relanserade webbplatsen kommer att vidareutvecklas och fungera som ett nav för alla kunder. För tjänsten mySwecon förväntas fler än 3 000 användare 2022. Swecon arbetar vidare med digitala och tekniska hjälpmedel och robotisering kommer att testas i Tyskland för att minska repetitiva uppgifter inom reservdelsområdet, vilket ger mer utrymme för ytterligare kundservice.

Verksamheten

Sverige

Utsikterna för svensk ekonomi och byggsegmentet är goda, vilket leder till ökad orderstock och större rekryteringsbehov. Hög aktivitet kan ses i alla delar av landet men försäljningen

”

På Swecon strävar vi alltid efter att säkerställa den högsta säkerhetsnivån i våra maskiner och verksamheter.

Swecon Academy anpassar nya utbildningar för alla anställda för att främja en innovationskultur där lärande integreras i det dagliga arbetslivet för att säkerställa effektivitet och nödvändiga kunskaper.

har svårt att hantera de långa ledtiderna för maskiner från våra leverantörer. På avbokningar och kontinuerlig ordergång tyder på att hela branschen har liknande problem. Den höga efterfrågan på begagnade maskiner fortsätter, vilket leder till ökade priser. Efterfrågan på servicemarknaden är fortsatt hög och därför är rekryteringen av servicetekniker en nyckelfaktor.

”
Med våra revolutionerande elektriska anläggningsmaskiner från Volvo blir jobbet gjort med mindre buller, färre vibrationer och utan avgaser.

Under 2021 kom den första EC950F ut på den svenska marknaden. Det är den största grävmaskinen i Volvos produktsortiment och den levererades till en kund inom gruvindustrin.

Flera maskiner har levererats till Försvarsmakten inom ramavtalet från 2018 och cirka 60 hjullastare av olika storlekar levererades under 2021 och i början av 2022. En stor order avseende 51 maskiner levererades till ett uthyrningsföretag.

I början av 2021 öppnades ett centrallager i Eskilstuna avsett för Swecons e-handel.

Tyskland

Marknaden för entreprenadmaskiner i Tyskland återhämtade sig något under året men läget på den tyska marknaden är fortsatt pressat. Swecons orderstock ökade för nya maskiner. Störningar i leverantörsledet samt begränsningar i tillgängligt maskinlager har hållit nere försäljning och leveransvolymerna av nya maskiner för Swecon.

Intäkter från försäljning av begagnad utrustning, uthyrnings- och serviceverksamhet samt Swecons strikta kostnads- och kontroll har gjort det möjligt att kompensera nedgången i försäljningen av ny utrustning och att säkra resultatet.

Intröskningen av elektriska kompaktmaskiner på den tyska marknaden blev framgångsrik och bland annat såldes nio elektriska hjullastare L25e till Berlins stad. Dessutom har Swecons första grävmaskin EC950 levererats till den tyska marknaden.

Den nya webbplatsen www.swecon.de lanserades och ett nytt intranät skapades för medarbetarna. Ett team av Online-servicetekniker började att ge kunderna support.

Baltikum

Baltikum stod under året inför en utmanande situation på grund av pandemin och kundernas senarelagda investeringsplaner samt vissa leveranssvårigheter.

Ordergången var stark under 2021 men leveranssvårigheterna kan även fortsätta under 2022 och leda till en begränsad försäljning. Arbeten med infrastruktur och vägunderhåll förväntas öka med hjälp av statligt stöd. Rail Baltica-projektet som ska binda samman de tre baltiska länderna med höghastighetståg pågår fram till 2026 och Swecon Baltikum förutspår ökad efterfrågan.

Under 2021 gjordes den första stora affären med Compact Equipment i Litauen som omfattar 30 kompaktgrävmaskiner till ett uthyrningsföretag.

Affärsområde Fastigheter

Energieffektiva fastigheter

Affärsområde Fastigheter

Affärsområdet består av Lantmännen Fastigheter och Lantmännen Agrovärme och svarar för 1 procent av Lantmännens omsättning. Lantmännen Fastigheters uppdrag är att förse koncernens verksamheter med ändamålsenliga fastigheter och optimera avkastningen på externt uthyrda fastigheter. Lantmännen Agrovärme förser kunderna med miljöriktig värme samt biokol.

Lantmännen Fastigheter

Under 2021 fokuserade Lantmännen Fastigheter främst på det interna fastighetsbeståndet med en sammanlagd lokal-yta på cirka 1 200 000 m² för att säkerställa framtida drift av koncernens strategiska fastigheter. Parallellt har ordinarie löpande förvaltning, projektutveckling och fastighetstransaktioner genomförts.

Under året färdigställdes en maskinanläggning i Vara. En fastighet förvärvades i Ilanda, Karlstad för Lantmännen Maskin, Swecon och Lantmännen Lantbruk. En fastighet i Örebro som inrymmer Lantmännen Unibakes verksamhet förvärvades, vilket möjliggör uppförandet av ett fryslager som beräknas slutföras under 2023. Entreprenaden kring Lantmännens nya kontor i Malmö Hamn, kvarteret Triton, löper på med planerad inflyttning under 2022. I entreprenaden ingår även uppförande av ett äldreboende. Byggnation av ett äldreboende och livsmedelsbutik i Lanthems regi har påbörjats i Tygelsjö, med inflyttning under 2022. Delar av Almby i Örebro har avyttrats. Fastighetsutvecklingsprojekt pågår i Kävlinge, Arboga, Norrköping, Örebro och Nyköping.

Lantmännen Fastigheter förvaltar Lantmännens Pensionsstiftelse Groddens fastigheter. Fastighetsbeståndet är cirka 100 000 m² och utgörs bland annat av Lantmännens huvudkontor i Stockholm.

Fastighetsmarknaden var trots pandemin stark under 2021. Marknaden för logistikfastigheter och bostäder

utvecklades bäst men även samhällsfastigheter visade stark utveckling. Det internationella intresset för svenska fastigheter var fortsatt starkt. Antalet noterade svenska fastighetsbolag ökade stort. Läs mer på lantmannenfastigheter.se

Lantmännen Agrovärme

Lantmännen Agrovärme levererar fjärrvärme och färdig värme på ett 20-tal orter i egna anläggningar och i samarbete med partners. Våra värmeverk levererar årligen cirka 135 GWh från lokala biobränslen. Agrovärmes fjärrvärme har nästan 100 procent tillgänglighet. Biokol är en ny viktig produkt inom jordförbättring men även som en koldioxidsänka. Agrovärme producerar biokol i två fjärrvärmeanläggningar. Läs mer på lantmannenagrovärme.se

Viktiga hållbarhetsfrågor

Lantmännens Fastigheters fokus ligger på energieffektivisering av fastigheter, värmeproduktion med låg klimatpåverkan samt ansvarsfulla inköp och hållbara affärsrelationer.

Utsikter

Fastighetsmarknaden förutspås vara stark. För byggprojekt råder osäkerhet då höjda materialpriser fördyrar projekten väsentligt. Elpriserna förväntas ligga på en hög nivå. Strategiskt arbete för att säkerställa förvaltningen av det interna fastighetsbeståndets långsiktiga standard fortsätter.

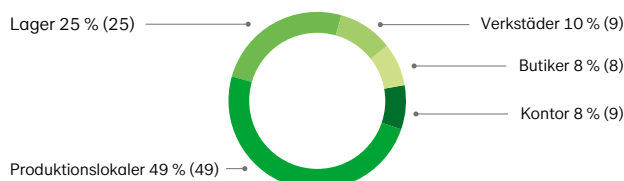

Affärsområde Fastigheter, nyckeltal	2021	2020
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	584	551
Rörelseresultat, MSEK	344	228
Rörelseresultat, just. fastighetsförsäljning, MSEK	279	223
Avkastning på operativt kapital, %	11,1	8,1
Avkastning på operativt kapital, exklusive fastighetsförsäljning, %	9,0	8,0
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	395	212
Medelantal anställda	47	44
varav kvinnor/män, %	39/61	36/64
Andel kvinnor/män i ledningsgruppen	40/60	40/60
Sjukfrånvaro, %	0,3	0,1
Koldioxidutsläpp totalt, tusen ton	4	5

¹⁾ Inklusiv koncernintern omsättning.

Exkl. jämförelsestörande poster	2021	2020
Rörelseresultat, justerat för jämförelsestörande poster, MSEK	290	228
Avkastning på operativt kapital, justerat för jämförelsestörande poster, %	9,3	8,1

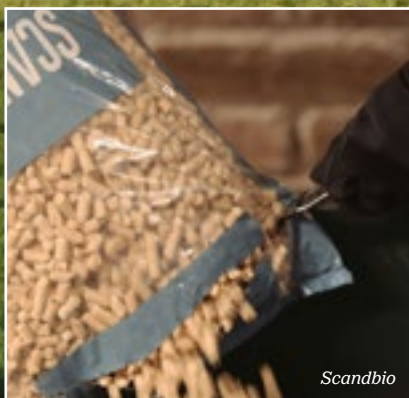
Affärsområde Fastigheter, ytfördelning

Fastigheterna motsvarar en sammanlagd lokal-yta på cirka 1 200 000 m².

Internationella delägarskap

För tillväxt och värdeskapande

”
Lantmännen är delägare i ett antal internationella bolag med verksamheter främst i Norden, Tyskland, Polen och de baltiska länderna.

Våra strategiska portföljinnehav

En viktig del av Lantmännens strategi Jord till bord 2030 är att lönsamt utveckla strategiska portföljinnehav, främst i Norden, Tyskland, Polen och de baltiska länderna. Sverige är basen och Östersjöområdet är vår utökade hemmamarknad för internationella satsningar.

Lantmännens delägarskap med DLG

För att stärka och utvidga existerande samarbete på det internationella lantbruksområdet har Lantmännen och det danska lantbruksföretaget DLG (Dansk Landbrugs Grovvarereselskab) tillsammans etablerat bolaget Lantmännen DLG International (LDI). Syftet med bolaget är att utvidga positionen inom de marknader och affärer där DLG och Lantmännen sedan tidigare har ett starkt samarbete samt att expandera på nya, främst europeiska, marknader.

HaGe Kiel Ägarandel 41 %

HaGe Kiel bedriver handel med spannmål, försäljning av insatsvaror till lantbruk och tillverkning och försäljning av foder. Hauptgenossenschaft Nord (HaGe Kiel) omsätter cirka 24 miljarder SEK och har cirka 1 150 anställda. Lantmännen äger 41 procent av HaGe Kiel och DLG äger 55 procent. HaGe Kiel har väl utvecklade logistikkedjor och hamnterminaler i Hamburg, Kiel och Rostock som förser marknaden med spannmål och oljeväxter både lokalt och internationellt. Lantmännens andel av resultatet ingår i division Lantbruk. Läs mer på hagekiel.de

Scandagra Group Ägarandel 50 %

Scandagra Group bedriver verksamhet i Baltikum och omsätter cirka 5,8 miljarder SEK och har cirka 370 anställda. Bolaget ägs till lika delar av Lantmännen och DLG. Verksamheten består av tre säljbolag; Scandagra Eesti, Scandagra Latvia och Scandagra Lietuva. Säljbolagen är verksamma inom försäljning av insatsvaror till växtodling samt inköp och försäljning av spannmål. Scandagra Eesti har också en foderfabrik med en produktionskapacitet på drygt 100 000 ton. Lantmännens andel av resultatet ingår i division Lantbruk. Läs mer på scandagra.com

Scandagra Polska Ägarandel 50 %

Scandagra Polska bedriver handel med spannmål och insatsvaror på den polska lantbruksmarknaden och omsätter årligen cirka 1,8 miljarder SEK och har cirka 130 anställda. Bolaget ägs till lika delar av Lantmännen och DLG. Scandagra Polska är en av många handelsaktörer på den stora och fragmenterade polska marknaden. Lantmännens andel av resultatet ingår i division Lantbruk. Läs mer på scandagra.pl

Lantmännens övriga delägarskap

Scandbio Ägarandel 50 %

Scandbio är Sveriges största trädbränsleföretag och säljer 100 procent förnybar energi i form av värmepellets, briketter, träpulver, stallpellets samt fjärrvärme. Produkterna tillverkas genom restprodukter från sågverksindustrin. Bolaget omsätter cirka 1 miljard SEK och har cirka 140 anställda. Scandbio har en stark ställning på den svenska marknaden och i Östersjöregionen. Lantmännen och Neova äger 50 procent vardera av bolaget. Lantmännens andel av resultatet ingår i division Energi¹⁾. Läs mer på scandbio.com

¹⁾ Lantmännen har efter periodens utgång tecknat en överenskommelse med Neova Group om att förvärva deras 50 procentiga innehav i Scandbio, som därmed blir ett helägt dotterbolag. Affären inväntar godkännande från konkurrensmyndigheterna i Danmark, Lettland och Sverige.

Viking Malt Ägarandel 37,5 %

Viking Malt förädlar spannmål och levererar cirka 600 000 ton malt på årsbasis till bryggerier och destillerier i Nord-europa och till ett antal kunder i övriga världen. Viking Malt producerar malt i Finland, Sverige, Danmark, Polen och Litauen. Bolaget omsätter cirka 2,4 miljarder SEK och har cirka 260 anställda. Lantmännen äger 37,5 procent av bolaget, resterande del ägs av det finska bolaget Polttimo. Lantmännens andel av resultatet ingår i division Livsmedel. Läs mer på vikingmalt.com

Lantmännens årsredovisning 2021

Förvaltningsberättelse	60	Not 29 Leasing – leasetagare	118
Koncernen	68	Not 30 Leasing – leasegivare	119
Nettoomsättning och resultat	68	Not 31 Transaktioner med närstående	119
Resultaträkning	69	Not 32 Statliga stöd	119
Rapport över totalresultat	69	Not 33 Förvärv och avyttringar	120
Utveckling per affär	70	Not 34 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	120
Balansräkning	74	Not 35 Noter till kassaflödesanalysen	121
Kassaflödesanalys	76	Noter till moderföretaget	122
Förändringar i eget kapital	78	Not 36 Intäkternas fördelning	122
Moderföretaget	79	Not 37 Arvode och kostnadsersättning till revisorer	122
Resultaträkning, Rapport över totalresultat	80	Not 38 Rörelseresultatet	122
Balansräkning	81	Not 39 Resultat från andelar i koncernföretag och joint venture/intresseföretag	122
Kassaflödesanalys	82	Not 40 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	122
Förändringar i eget kapital	83	Not 41 Valutakursdifferenser som påverkat resultatet	122
Noter till koncernen	84	Not 42 Skatter	123
Not 1 Redovisningsprinciper	84	Not 43 Immateriella anläggningstillgångar	124
Not 2 Viktiga händelser efter periodens utgång	91	Not 44 Materiella anläggningstillgångar	124
Not 3 Viktiga bedömningar och antaganden av redovisningsändamål	91	Not 45 Förvaltningsfastigheter	125
Not 4 Segmentsredovisning	92	Not 46 Andelar i koncernföretag	125
Not 5 Intäkternas fördelning	94	Not 47 Varulager	127
Not 6 Anställda och personalkostnader	94	Not 48 Kundfordringar	127
Not 7 Avskrivning och nedskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	97	Not 49 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	127
Not 8 Arvode och kostnadsersättning till revisorer	97	Not 50 Eget kapital	127
Not 9 Finansiella intäkter och kostnader	98	Not 51 Övriga bokslutsdispositioner och obeskattade reserver	127
Not 10 Jämförelsestörande poster	98	Not 52 Avsättningar för pensioner	127
Not 11 Valutakursdifferenser som påverkat resultatet	99	Not 53 Övriga avsättningar	128
Not 12 Skatter	99	Not 54 Kortfristiga räntebärande skulder	128
Not 13 Materiella anläggningstillgångar	101	Not 55 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	128
Not 14 Förvaltningsfastigheter	102	Not 56 Finansiella instrument	129
Not 15 Immateriella anläggningstillgångar	103	Not 57 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	130
Not 16 Innehav redovisade enligt kapitalandelsmetoden	104	Yttrande i enlighet med 13 kap. 6 § lag (2018:672)	
Not 17 Finansiella anläggningstillgångar	106	om ekonomiska föreningar	131
Not 18 Övriga anläggningstillgångar	107	Revisionsberättelse	132
Not 19 Varulager	107	Beskrivning av finansiella nyckeltal	136
Not 20 Kundfordringar och övriga rörelsetillgångar	107		
Not 21 Kortfristiga räntebärande tillgångar och likvida medel	107		
Not 22 Eget kapital	108		
Not 23 Räntebärande skulder	109		
Not 24 Finansiella instrument och finansiell riskhantering	109		
Not 25 Avsättningar för pensioner	116		
Not 26 Övriga avsättningar	118		
Not 27 Övriga långfristiga skulder	118		
Not 28 Leverantörsskulder och andra rörelseskulder	118		

Förvaltningsberättelse 2021

Styrelsen och verkställande direktören för Lantmännen ek för, org.nr. 769605-2856, avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2021. Moderföretagets och koncernens resultat och ekonomiska ställning framgår av efterföljande resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser med tillhörande kommentarer och noter.

Koncernen i korthet

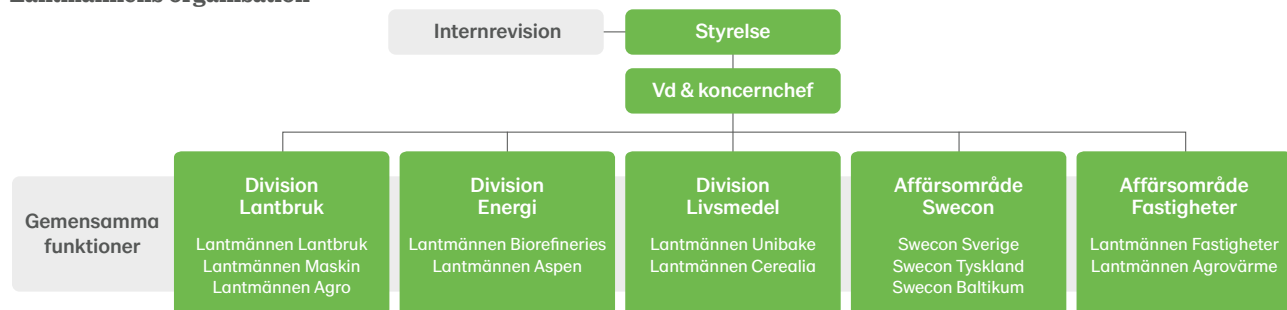
- **Nettoomsättningen** för koncernen uppgick till 48 183 MSEK (45 990), en ökning med 4,8 procent varav organisk tillväxt utgjorde 6,0 procent och valutaomräknings-effekter -1,2 procent.
- **Rörelseresultatet** uppgick till 2 302 MSEK (2 223) och justerat för jämförelsestörande poster till 2 323 MSEK (2 223). Resultatförbättringar har skett inom division Energi, division Livsmedel och Affärsområde Fastigheter.
- **Resultatet efter finansiella poster** uppgick till 2 181 MSEK (2 041) och justerat för jämförelsestörande poster till 2 202 MSEK (2 041).
- **Årets resultat efter skatt** uppgick till 1 887 MSEK (1 797).
- **Investeringarna** uppgick till 2 362 MSEK (1 795).
- **Kassaflödet före finansieringsverksamheten** uppgick till 1 704 MSEK (2 803).
- **Styrelsen** föreslår utdelning till medlemmarna med totalt 1 000 (902), i form av återbäring och efterlikvid med 341 MSEK (305), insatsutdelning med 362 MSEK (291) och insatsemision med 297 MSEK (306). Dessutom föreslås utdelning på förlagsandelar med 7,25 procent (7,25), totalt 18 MSEK (17).

Beskrivning av finansiella nyckeltal → se sid 136.

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ och norra Europas ledande aktör inom lantbruk, maskin, bioenergi och livsmedel. Lantmännen förädlar åkermarkens resurser på ett ansvarsfullt sätt från jord till bord och är en del av matkonsumenternas vardag.

Lantmännens organisation

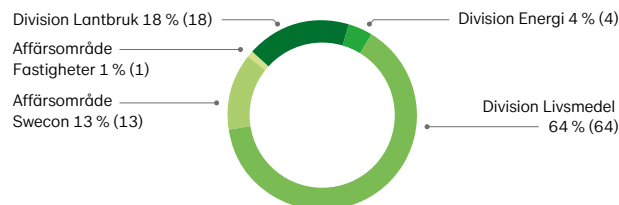

Koncernens gemensamma funktioner inkluderar Ekonomi & Finans, Ägarrelationer, HR & Kommunikation, Branding & Marketing, IT, Digital Affärsutveckling, FoU, Hållbar Utveckling, Näringspolitik, Strategi, Mergers & Acquisitions och Juridik & Compliance.

Koncernens verksamhet

Koncernen är uppdelad i *division Lantbruk*, *division Energi* och *division Livsmedel* samt *affärsområde Swecon* och *affärsområde Fastigheter*. Lantmännen ägs av 19 000 svenska lantbrukare som också är medlemmar, affärspartners och viktiga kunder. Lantmännen har 10 000 anställda och verksamheter i ett 20-tal länder.

Andel av koncernens anställda

Division Lantbruk utgör koncernens kärnverksamhet med 44 procent av Lantmännens omsättning. Divisionen utvecklar och erbjuder produkter och tjänster för ett starkt och konkurrenskraftigt lantbruk. Divisionen har sin bas i Sverige och har genom internationella hel- och delägda bolag en stark position i Östersjöområdet. *De svenska verksamheterna* erbjuder ett brett produktsortiment för animalieproduktion, växtodling, lantbruksmaskiner och är marknadsledare på spannmålsmarknaden. *Den finska verksamheten* handlar med spannmål på den finska och internationella marknaden, samt producerar och säljer foder. Divisionen ansvarar för Lantmännens delägarskap i den tyska koncernen *HaGe Kiel*, *Scandagra Group* i Baltikum samt *Scandagra Polska* i Polen.

Division Energi är en av Sveriges största producenter av bioenergi produkter och svarar för 9 procent av koncernens omsättning. Divisionens bolag tillverkar och marknadsför miljösmyarta energi-, livsmedels- och industriprodukter. I division Energi ingår *Lantmännen Biorefineries* med

verksamheterna *Lantmännen Agroetanol*, *Lantmännen Functional Foods*, *Lantmännen Oats* och *Lantmännen Reppe*. I divisionen ingår också det helägda bolaget *Lantmännen Aspen*. Divisionen ansvarar även för Lantmännens ägarintressen i det delägda bolaget *Scandbio*. Se även Händelser efter periodens utgång → sid 62.

Division Livsmedel förädlar spannmål och andra råvaror från åkermarken och producerar bland annat mjöl, bröd, frukostprodukter, pasta och färdiglagade måltider. Divisionen erbjuder "Bra mat" till kunder inom dagligvaror, foodservice och livsmedelsindustrin och svarar för 31 procent av koncernens omsättning. Division Livsmedel består av *Lantmännen Unibake*, *Lantmännen Cerealia* och Lantmännens ägarintressen i det delägda bolaget *Viking Malt*.

Affärsområde Swecon är partner till *Volvo Construction Equipment* och återförsäljare av maskiner för bygg- och anläggningsbranschen i Sverige, Tyskland, Estland, Lettland och Litauen. Swecon erbjuder ett brett sortiment av anläggningsmaskiner, utrustning, reservdelar, utbildning, service och support via sina serviceanläggningar. Affärsområdet svarar för 15 procent av koncernens omsättning.

Affärsområde Fastigheter består av *Lantmännen Fastigheter* och *Lantmännen Agrovärme*. Lantmännen Fastigheters uppdrag är att förse koncernens verksamheter med ändamålsenliga fastigheter och optimera avkastningen på externt uthyrda fastigheter. Lantmännen Agrovärme förser kunderna med miljöriktig värme samt biokol som är en klimatpositiv jordförbättrare. Affärsområdet svarar för 1 procent av koncernens omsättning.

Långsiktiga finansiella mål och måluppfyllning

Lantmännen definierar det övergripande lönsamhetsmålet som avkastning på eget kapital uppgående till minst 8 procent. Avkastning på eget kapital uppgick till 10,0 procent

(10,2) under 2021 och justerat för jämförelsestörande poster till 10,1 procent (10,2). Lantmännens soliditetsmål är en soliditet på minst 40 procent. Vid utgången av 2021 uppgick soliditeten till 46,4 procent (45,8).

Förändringar i koncernen

Under året har inga väsentliga förvärv eller avyttringar skett i koncernen.

Lantmännens ordinarie föreningsstämma

Ordinarie föreningsstämma hölls digitalt den 11 maj, med ordförande och stämmopresidiet närvarande i Stockholm. Ledamöter i styrelsen för Lantmännen ek för utses för en mandattid om två år. Stämman beslutade att styrelsen för Lantmännen ek för ska bestå av nio stämموvalda ledamöter. Vid stämman omvaldes Per Lindahl, Gunilla Aschan, Johan Bygge, Henrik Wahlberg och Hans Wallemyr vars mandattid gick ut i samband med stämman. Till ny ledamot valdes Jenny Bengtsson efter Johan Matsson som avgått på egen begäran. Till förtroendevalda revisorer omvaldes Maude Fyrenius, Kristina Glantz Nilsson och Jimmy Grinsvall. Revisorerna utses för ett år i taget. Till auktoriserad revisor i föreningen omvaldes EY. Stämman beslutade därutöver om arvoden till styrelsen och övriga förtroendevalda, såväl fasta årsarvoden som dagarvoden och reseersättningar, på förslag från valberedningen. Stämman utsåg även nio ledamöter till valberedningen för tiden fram till 2022 års ordinarie stämma.

Övriga viktiga händelser 2021

I april emitterade Lantmännen en grön obligation om 1 miljard SEK på Nasdaq-börsen. Obligationen kommer att användas för att finansiera omställningen till en mer hållbar lantbruks- och livsmedelsindustri med ett grönt ramverk. Obligationen fulltecknades.

Årets svenska skörd var mindre än snittet för de senaste fem åren, och spannmålskvaliteten var generellt lägre framförallt till följd av upprepat och ihärdigt regnande i flera områden.

Avtal har tecknats om förvärv av den finska livsmedelskoncernen Myllyn Paras. Affären inväntar godkännande från det finska Konkurrens- och konsumentverket (KKV).

Händelser efter periodens utgång

Lantmännen Aspens har förvärvat det brittiska företaget Coryton Advanced Fuels som producerar specialanpassade bränslen. Bolaget har verksamhet i England, Tyskland samt Korea, en omsättning på cirka 200 MSEK och sysselsätter ett sextiotial personer.

Lantmännen har tecknat en överenskommelse med Neova Group om att förvärva deras 50 procentiga innehav i Scandbio, som därmed blir ett helägt dotterbolag. Affären inväntar godkännande från konkurrensmyndigheterna i Danmark, Lettland och Sverige.

Lantmännens nuvarande vd och koncernchef, Per Olof Nyman kommer att gå i pension den 31 mars, efter tio år i rollen och fjorton år på Lantmännen. Koncernstyrelsen har utsett Magnus Kagevik, nuvarande COO och chef för Lantmännens division Energi, till Per Olofs efterträdare. Magnus tillträder den 1 april.

Risker och riskhantering

Risker är ett naturligt inslag i all affärsverksamhet. En risk kan uppkomma genom felaktig hantering eller händelser och beslut utanför Lantmännens kontroll. En korrekt hanterad risk kan leda till ökade möjligheter och värdeskapande medan en felaktigt hanterad risk kan innebära skador för verksamheten. Risker identifieras, värderas och rapporteras årligen i Lantmännens strategi- och affärsplaneringsprocess (ERM). Nedan följer en beskrivning av risker som har bedömts som störst utifrån sannolikhet och påverkan för Lantmännen.

Väder och klimatförändringar

Klimatförändringar med mer extrema väderförhållanden som torka och kraftig nederbörd, risk för naturkatastrofer och tryck från skadegörare, påverkar odlingsförhållanden

och lönsamheten i spannmålsvärdekedjan. Väder kan få stor påverkan på skördesåsonger och ge obalans i tillgång och efterfrågan. Omställningen till en fossilfri, cirkulär ekonomi skapar utmaningar och möjligheter för affärerna. Klimatförändringar kräver utveckling av odlingstekniker, sortförädling och geografisk anpassning. Väderpåverkan kräver till exempel beredskap för spannmålshandel samt ökad torkkapacitet i spannmålshandlingen, produktionsstörningar och leveransstörningar av känsliga råvaror. Väder- och klimatförändringar påverkar även val av byggnadskonstruktion och anläggningars geografiska läge.

Regulatoriska förändringar och geopolitiska risker

Lagar, regelverk och styrmedel för växtskyddsmedel, växtförädling, produktion av biodrivmedel, användning av drivmedel samt miljöregelverk för lantbruket kan påverka produktion och lönsamhet. EU:s hittills negativa syn på grödbaserade biodrivmedel utgör en risk vad gäller nya regelverk.

Politisk instabilitet i vissa medlemsstater i EU, Östeuropa liksom i USA kan också påverka. Förändrade lagar och regelverk kan medföra begränsningar eller högre krav på Lantmännens verksamheter som delvis är tillståndspliktiga. Utvecklingen följs och analyseras löpande för att anpassa verksamheten efter ändrade förutsättningar. Respektive division och affär bevakar ändringar och anpassar sin verksamhet.

Volatilitet i etanolpris

Rörelseresultatet för etanolfabriken i Norrköping beror i hög grad på relationen mellan priser på spannmål, foder och etanol, samt politiska beslut som EU:s tullregler. Kontinuerlig prissäkring sker av spannmål, etanol och foder för Lantmännen Agroetanols produktion och försäljning. Möjligheten att prissäkra etanol varierar men har förbättrats genom ökad likviditet på terminsmarknaden. Ett omfattande utvecklingsarbete bedrivs inom etanolaffären för att bredda råvarubasen och produktutbudet vilket leder till minskat beroende av prisrelationen mellan etanol och spannmål.

Konsekvenser av pandemi

Coronapandemin har inneburit många utmaningar för verksamheterna på kort sikt, och livsmedelsdivisionen är den mest påverkade affären. På lång sikt kan konsumentbeteendet och efterfrågan på marknaden förändras. Lantmännen har vidtagit tidiga och konsekventa åtgärder vilka har gett resultat för att skydda medarbetare, skydda affärer och ta samhällsansvar. Lantmännen har arbetat proaktivt med övervakning och krishantering, och för att säkra råvarutillgång, kundleveranser och kundkrediter.

Cybersäkerhet och IT-drift

Utvecklingen mot en ökad cyberbrottslighet är tydlig. Incidenterna är ofta finansiellt drivna vilket innebär att välmående företag är intressanta mål för angrepp. Lantmännen ser detta, prioriterar arbetet med åtgärder och investerar för ökad cybersäkerhet. All information klassificeras efter skyddsvärde. Klassificeringen ligger till grund för valet av skyddsåtgärder för information i IT-system och processer. Lantmännen vidtar, med start 2021 och 2022, ytterligare åtgärder och investeringar för att öka cybersäkerheten. Medarbetarna utbildas fortsatt kontinuerligt i hur information och system hanteras på ett säkert sätt.

Brand och egendomsskador, hot och sabotage, samt säkerhet och hälsa

Lantmännen bedriver verksamheter där risk för brand, explosion, utifrån kommande hot genom skadegörelse eller sabotage är närvarande. Egendom och medarbetare kan skadas, och stillestånd i produktionen påverkar resultat och marknadspositioner. Lantmännen har försäkringar för operativa risker och följer ett utarbetat program för riskhantering, bland annat genom skadeförebyggande inspektioner och systematiskt hälso- och säkerhetsarbete. Koncernens egna försäkringsbolag Dirual Försäkrings AB tar risk på flertalet försäkringsprogram.

Affärsetiska risker

Lantmännen verkar i länder och branscher med varierande exponering för korruption och konkurrensrättslig problematik. Affärsetik ingår i Uppförandekoden, därtill finns policyer och ett affärsetiskt complianceprogram. Årligen genomförs riskanalys, riktade aktiviteter för att hantera riskområden samt systematisk uppföljning och rapportering.

Risker kopplade till marknadsförändringar, konjunktur samt utbud och efterfrågan

Förändringar i konjunktur, obalans i tillgång och efterfrågan på råvaror och insatsvaror, med konsekvenser för pris eller Lantmännens relativa konkurrenskraft, kan påverka affärerna. Lantmännens varumärke kan påverkas negativt om verksamheten inte bedrivs långsiktigt hållbart, inte följer lagstiftning och regelverk, eller produkter inte lever upp till varumärkeslöftet. Kunder är medvetna och omdömen kan spridas snabbt till många, inte minst genom sociala medier. Lantmännen arbetar kontinuerligt med innovation, varumärkesbyggande och långsiktiga relationer med affärspartners. Tydliga krav ställs på råvaror, leverantörer, vår egen produktion och vi följer marknadens krav och kundernas önskemål på relevanta tjänster och produkter. Lantmännen övervakar konjunkturläget och anpassar kostnadsläget därefter.

Finansiella risker

Lantmännen är exponerat för finansiella risker som kan medföra fluktuationer i resultat, kassaflöde och balansräkningens poster. Riskhanteringen beskrivs i Lantmännens finanspolicy som är Lantmännens övergripande styrdokument för finansiella risker och beslutas årligen av styrelsen. Avrapportering kring den finansiella statusen och följsamhet mot finanspolicyen rapporteras regelbundet till koncernledning och styrelse. Den centrala finansfunktionen har ansvar för finansiering, kontroll av finansiell risk, likviditetsplanering och betalningslösningar. Genom att konsolidera och

kontrollera risk minimeras denna, samt även kostnader för till exempel säkring av valutaflöden och finansiering av Lantmännen.

Hållbar affärsutveckling

Hållbar affärsutveckling är central för Lantmännens koncernstrategi och har fokus på åkermarkens resurser i spannmållens värdekedja. Arbetet med hållbar affärsutveckling är ett svar på och del av hanteringen av risker. Tillsammans med kunder och leverantörer finns potential att väsentligt minska påverkan på miljö och naturresurser, och samtidigt generera lönsam tillväxt från nya och befintliga affärer som svarar mot omvärldens och marknadens behov av ansvarsfullt producerade livsmedel, bioenergi och biobaserade material. Lantmännen utvecklar och erbjuder produkter med hållbara mervärden som minskar miljö- och klimatpåverkan, ökar resurseffektivitet och bidrar till bättre hälsa.

Lantmännens koncernövergripande klimatmål innebär en minskning av utsläpp som är i linje med Parisavtalet. Lantmännens klimatmål täcker hela värdekedjan, från jord till bord. Målen är uppdelade på primärproduktionen, egen produktion och köpta transporter. Målen har fokus på fossilfri produktion och fossilfria transporter, fortsatt energieffektivisering samt investeringar och åtgärder för minskad klimatpåverkan i hela värdekedjan. Ambitionen är att ta ledarskap för att driva utvecklingen av framtidens jordbruk genom forskningsverksamhet, påverkansagenda och affärsutveckling. Lantmännen ser partnerskap och samverkan som avgörande för att hitta lösningar.

Säkerställa ansvar och hållbara affärer

Lantmännens styrelse är ytterst ansvarig för Lantmännens uppförandekod och dess implementering samt att affärerna utvecklas i hållbar riktning. Ansvar och hållbar affärsutveckling är en del av strategisk verksamhetsplanering.

Lantmännens uppförandekod beskriver hur Lantmännen ska uppträda och fatta beslut för att ta ansvar ur miljömässigt,

Lantmännens Uppförandekod					
Miljö	Affärsetik	Samhälle	Sociala villkor	Arbetsmiljö, hälsa & säkerhet	Produkter & tjänster

Uppföljning & efterlevnad

Uppförandekoden omfattar samtliga medarbetare och sammanfattar koncernens riktlinjer avseende ansvarsfullt agerande etiskt, socialt och miljömässigt.

socialt och affärsetiskt perspektiv. Koden gäller för alla verksamheter och alla medarbetare utbildas i uppförandekoden.

Uppförandekoden är en vägledning i agerande och beslut för medarbetare såväl som för styrelsemedlemmar och förtroendevalda i medlemsorganisationen samt för styrelseledamöter som representerar Lantmännen i delägda innehav. Koden gäller även i tillämpliga delar för leverantörer och samarbetspartners. Alla medarbetare kan rapportera eventuella avvikelser mot uppförandekoden via ett whistleblowingsystem.

Lantmännens uppförandekod utgör ett underlag vid utvärdering av potentiella förvärv och innehav. Vid förvärv av nya verksamheter är implementering av uppförandekoden en del i integrationsprocessen.

För att säkerställa ansvar i leverantörskedjan är implementering och uppföljning av Lantmännens leverantörsuppförandekod en integrerad del av inköpsprocessen. Den gäller för alla leverantörer och följs upp kontinuerligt baserat på risk. Lantmännens leverantörsuppförandekod innehåller övergripande riktlinjer för att säkerställa god arbetsmiljö och sociala villkor, miljöansvar, god affärsetik samt säkra och ansvarsfullt producerade produkter. I leverantörsuppförandekoden understryks nolltolerans mot brott mot antikorrupsions- eller konkurrenslagstiftning.

Lantmännens Affärsetiska compliance-program omfattar efterlevnad av konkurrens- och antikorrupsionslagstiftning. Inom ramen för programmet utförs regelbundna riskanalyser, kommunikation, kontroll och uppföljning samt utbildning.

Lantmännen har även en riskbaserad due diligence process för att hantera hållbarhetsrisker med särskilt fokus på korruption i förhållande till motparter.

Efterlevnad och uppföljning

Koncernens respektive affär ansvarar för att verksamheten följer uppförandekod, policyer och arbetar för hållbara affärer, mål och strategier. I koncernledningens tertialuppföljning med respektive affärsledning ingår en genomgång av ansvarsfrågorna i affären, så kallad Sustainability Business Review.

Lantmännens CSR-råd (Corporate Social Responsibility) har ett övergripande ansvar för att följa upp ansvarsfrågor och uppförandekoden, och beslutar om nyckeltal som följs upp tertialvis, så kallade Minimum Responsibility Requirements, för alla affärer. Resultatet rapporteras till affärsledning och koncernledningen, och årligen i koncernstyrelsen.

För Lantmännens produktion i livsmedelskedjan görs årligen en intern uppföljning av de åtaganden som Lantmännen har, kopplat till råvaror, ansvarsfull produktion och kvalitet. Uppföljningen rapporteras i koncernledningen.

Lantmännens Group Compliance funktion rapporterar löpande efterlevnad, identifierade risker samt status för arbetet med det affärsetiska compliance-programmet till styrelse och koncernledning.

Tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet enligt den svenska miljöbalken

I Sverige bedriver Lantmännen tillståndspliktig verksamhet i 17 anläggningar och anmälningspliktig verksamhet i cirka 100 anläggningar i enlighet med miljöbalken. Verksamheterna utgörs bland annat av kvarnar, verkstäder och anläggningar för tillverkning av foder, etanol, livsmedel samt värme. Direkt miljöpåverkan sker främst genom buller, utsläpp till luft och vatten samt mellanlagring av farligt avfall. Tillverkande enheter i andra länder anpassar verksamheten, ansöker om nödvändiga tillstånd och rapporterar till myndigheter i enlighet med lokal lagstiftning.

Redovisning enligt lag, GRI och Global Compact

I enlighet med ÅRL 6 kap 11 § har Lantmännen ek för valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Denna hållbarhetsrapport omfattar Lantmännen ek för och dess dotterföretag. Hållbarhetsrapporten har överlämnats till EY samtidigt som årsredovisningen. Hållbarhetsrapporten finns i Årsredovisning med Hållbarhetsredovisning [↗](#) sid 22-32, 137-160 samt 176-181. Då Lantmännen redovisar enligt koncernstruktur med divisioner, sker redovisning för bolag per division. Lantmännen omfattas av Årsredovisningslagens krav på rapportering i enlighet med Taxonomiförordningen som icke-finansiellt företag och uppfyller rapporteringskrav avseende redovisning av taxonomiförenlig andel respektive icke-förenlig andel för 2021. Taxonomirapporteringen utgör en del av den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

Lantmännen redovisar sitt hållbarhetsarbete årligen och tillämpar Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer Standards. Styrelsen avger hållbarhetsredovisningen och den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

Lantmännens Årsredovisning med Hållbarhetsredovisning uppfyller även de krav som Global Compact ställer på "Communication on Progress" (COP), det vill säga redovisning av arbetet med implementering av Global Compacts principer för ansvarsfullt företagande. Lantmännen stödjer FN:s Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling, och har analyserat vad de innebär för verksamhet och affärer.

Lantmännen stödjer de rekommendationer som tagits fram för frivillig redovisning av risker och möjligheter med klimatförändringar ur ett finansiellt perspektiv, Task Force on Climate-related Financial Disclosures, TCFD. Med bakgrund av utvecklingen inom klimatområdet, EU:s Taxonomiförordning och kommande förändringar för lagstadgad hållbarhetsrapport har Lantmännen valt att avvakta inkludering av ytterligare redovisningsramverk.

Forskning och utveckling (FoU)

Lantmännen har ett omfattande arbete med innovation och en egen forskningsstiftelse som stödjer kunskapsutveckling. Lantmännen satsar årligen mer än 300 MSEK på forskning och utveckling för att möta kommande utmaningar och säkerställa sin konkurrenskraft. Satsningarna sker inom flera områden, med mål att öka värdet från jord till bord och skapa nya affärer i samarbete med lantbruksföretagen.

Medarbetare

Medelantalet anställda uppgick under året till 10 092 (10 017) och antal heltidsanställda per 31 december var 10 018 (9 779). Av medelantalet anställda var 3 704 (3 676) anställda i Sverige. Lantmännen arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare som kännetecknas av en inspirerande kultur där kompetens tillvaratas och utvecklas inom hela koncernen.

I Lantmännens jämställdhets- och mångfaldspolicy slås bland annat fast att koncernen ska tillvarata och värdesätta alla medarbetares kompetenser, egenskaper och erfarenheter oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller andra individuella olikheter. Lantmännen diskriminerar inte och har rutiner och riktlinjer kring hur frågor om kränkande särbehandling och trakasserier ska hanteras.

Hälsa, arbetsmiljö och säkerhetsarbete

Lantmännen ser proaktivt och systematiskt arbetsmiljö och säkerhetsarbete som en förutsättning för en hållbar arbetsmiljö och del av strategin för att nå uppsatta affärsmål. Säker arbetsmiljö har hög prioritet och Lantmännen arbetar löpande med att identifiera och åtgärda risker. Under 2021 har Lantmännen fortsatt att arbeta med sin arbetsmiljö- och säkerhetsstrategi, där det långsiktiga målet för olycksfallsfrekvens är <1 till 2030. Uppföljning sker kontinuerligt som en del av arbetsmiljöarbetet i samtliga verksamheter, med

årlig rapportering till koncernledningen. Utrullning av gemensamma verktyg och strukturerat arbetsmiljöarbete på anläggningarna, skadeförebyggande besiktningar och fokus på arbetsmiljöfrågor har gjort att säkerhetsnivån och medarbetarnas säkerhetsbeteende stärkts.

Ersättningspolicy

I Lantmännens ersättningspolicy fastställs att belöningar och ersättningar inom Lantmännen ska bidra till att attrahera, engagera, motivera och behålla de anställda som Lantmännen behöver för att vara framgångsrika i vår affärsverksamhet. Ersättningar inom Lantmännen ska alltid bedömas från ett totalt belöningsperspektiv, inkluderande allt som kan ha ett upplevt värde för medarbetaren i sin anställning. Den årliga genomgången av ersättningspolicy innebär bland annat utbildning kring policyn och hur den verkställs för respektive division. Deltagarna på utbildningarna har även försetts med ett verktyg för att analysera ersättningsnivåerna, för att säkerställa att de ligger i linje med policyn. Utöver monetär kompensation och förmåner tar Lantmännen även hänsyn till faktorer som en god arbetsmiljö, gott ledarskap samt utveckling och uppskattning. Beslut om ersättningar och belöningar inom Lantmännen ska alltid fattas med utgångspunkt i Lantmännens värderingar öppenhet, helhetssyn och handlingskraft, och ska vara neutrala med avseende på kön, religion, etnicitet, funktionsnedsättning och sexuell läggning. För ytterligare information om Lantmännens ersättningar, se ➔ not 6.

Förväntad framtida utveckling

Division Lantbruk

Den volatila råvarumarknaden förväntas skapa osäkerhet hos leverantörer och kunder även under 2022. Stigande priser på gödning och drivmedel kan påverka lönsamheten. Vi kommer att satsa på digital affärsutveckling, med ökat fokus på våra försäljningskanaler samt teknisk utveckling och vi arbetar vidare inom ramen för Framtidens Jordbruk.

Division Energi

Efterfrågan på Agroetanols etanol förväntas öka i Norden och i Europa i takt med skärpta krav på minskade utsläpp av växthusgaser från transporter. Vårt arbete fortsätter med att komplettera råvarubasen med alternativa stärkelserika råvaror som används till produktion av biodrivmedel. Utsiktorna för fortsatt tillväxt bedöms som goda för Lantmännen Reppe och Lantmännen Aspen.

Division Livsmedel

Priset på råvaror, förpackningsmaterial, energi och transporter har ökat kraftigt vilket medför kostnadsökningar gentemot dagligvaruhandel och konsument. Investeringsstakten väntas öka med fokus på effektiv livsmedelsproduktion. *Lantmännen Unibake* fortsätter strategiarbetet och utvecklar bageriverksamheten med ett större investeringsprogram för framtida lönsam tillväxt. *Lantmännen Cerealia* kommer att ha fokus på effektiviteten i processer och arbetssätt samt att skapa tillväxt och bättre utnyttja våra anläggningar för att öka lönsamheten.

Affärsområde Swecon

Efterfrågan på nya maskiner förväntas växa ytterligare på Swecons marknader, men våra leverantörer förväntar fortsatta störningar långt in i 2022, vilket kan leda till försenade leveranser. Efter pandemin förväntas fortsatt stora investeringar i infrastrukturprojekt.

Affärsområde Fastigheter

Lantmännen Fastigheter kommer ta ett större grepp om förvaltningen för att säkerställa det interna fastighetsbeståndets långsiktiga standard.

För kommentarer avseende moderföretaget samt styrelsens förslag till vinstdisposition, se ➔ sid 79.

Koncernens Nettoomsättning och resultat

- ➔ Lantmännens nettoomsättning uppgick till 48 183 MSEK (45 990)
- ➔ Rörelseresultatet ökade till 2 302 MSEK (2 223)
- ➔ Rörelseresultatet justerat för jämförelsestörande poster ökade till 2 323 MSEK (2 223)

Nettoomsättning

Lantmännens nettoomsättning uppgick under 2021 till 48 183 MSEK (45 990), en ökning med 4,8 procent varav organisk tillväxt utgjorde 6,0 procent och valutaomräkningseffekter -1,2 procent.

Omsättningen ökade i alla verksamheter utom i affärsområde Swecon. Omsättningsökningen var störst i division Energi, till följd av en stark etanolmarknad. Omsättningen har liksom föregående år påverkats av coronapandemin, främst i Lantmännen Unibake i division Livsmedel.

Koncernens poster av jämförelsestörande karaktär ¹⁾

MSEK	2021	2020
Redovisat rörelseresultat	2 302	2 223
<i>Jämförelsestörande poster i rörelseresultatet:</i>		
Strukturkostnader, division Livsmedel	-75	-
Realisationsresultat, affärsområde Fastigheter	54	-
<i>Summa jämförelsestörande poster i rörelseresultatet</i>	-21	-
Rörelseresultat just. för jämförelsestörande poster	2 323	2 223
Redovisat resultat efter finansiella poster	2 181	2 041
Jämförelsestörande poster i rörelseresultat enligt ovan	-21	-
<i>Summa jämförelsestörande poster i finansnettot</i>	-	-
Resultat efter finansiella poster justerat för jämförelsestörande poster	2 202	2 041
Årets resultat justerat för jämförelsestörande poster	1 904	1 797
Avkastning på eget kapital, justerat för jämförelsestörande poster %	10,1	10,2
Avkastning på operativt kapital, justerat för jämförelsestörande poster %	8,5	8,1

¹⁾ Se även ➔ not 10.

Rörelseresultat

Rörelseresultat för hela året 2021, som är det högsta i Lantmännens historia, uppgick till 2 302 MSEK (2 223) och justerat för jämförelsestörande poster till 2 323 MSEK (2 223). De jämförelsestörande posterna, uppgick netto till -21 MSEK (0). Affärsområde Fastigheter påverkades av en jämförelsestörande realisationsvinst på 54 MSEK från en fastighetsförsäljning i Ystad. I division Livsmedel gjordes reserveringar på totalt -75 MSEK för förändringar av bageristrukturen inom Lantmännen Unibake.

Rörelseresultat justerat för jämförelsestörande poster har förbättrats i division Energi, division Livsmedel och i affärsområde Fastigheter.

Valutaomräkningseffekter har påverkat rörelseresultatet negativt med 29 MSEK.

Finansnetto och resultat efter finansiella poster

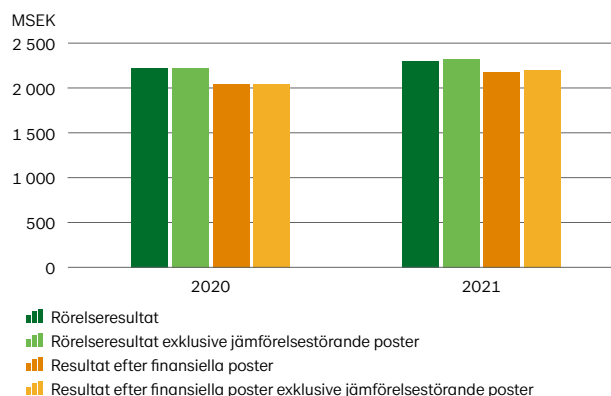
Finansnettot uppgick till -121 MSEK (-182). Förändringen förklaras främst av lägre upplåningskostnad och positiva valutaomvärderingseffekter. Resultat efter finansiella poster uppgick till 2 181 MSEK (2 041) och justerat för jämförelsestörande poster till 2 202 MSEK (2 041).

Skatt och resultat efter skatt

Årets skattkostnad uppgick till 294 MSEK (244).

Resultat efter skatt uppgick till 1 887 MSEK (1 797), varav 1 877 MSEK (1 788) avser medlemmarna i den ekonomiska föreningen och 10 MSEK (9) avser ägare utan bestämmande inflytande (minoritetsägare) i koncernens dotterföretag.

Koncernens resultat

Koncernens Resultaträkning

MSEK	Not	2021	2020
Nettoomsättning	4, 5	48 183	45 990
Övriga rörelseintäkter	5	886	429
Förändringar i lager av färdiga produkter och produkter i arbete		-1 251	-488
Råvaror och förnödenheter		-15 555	-14 392
Handelsvaror		-14 149	-14 342
Personalkostnader	6	-6 506	-6 362
Avskrivningar och nedskrivningar	7	-2 097	-2 051
Övriga rörelsekostnader	8	-7 378	-6 713
Andel av resultat i företag redovisade enligt kapitalandelsmetoden	16	169	152
Rörelseresultat	10, 11	2 302	2 223
Finansiella intäkter	9	68	109
Finansiella kostnader	9	-189	-291
Resultat efter finansiella poster		2 181	2 041
Skatt	12	-294	-244
Årets resultat		1 887	1 797
Årets resultat hänförligt till:			
Medlemmar i den ekonomiska föreningen		1 877	1 788
Innehav utan bestämmande inflytande		10	9

Koncernens Rapport över totalresultat

MSEK	Not	2021	2020
Årets resultat		1 887	1 797
Övrigt totalresultat	22		
<i>Poster som inte kommer att omklassificeras till resultatet</i>			
Aktuariella vinster och förluster i förmånsbaserade pensionsplaner, netto före skatt	25	327	87
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, netto före skatt	17	-115	-98
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras	12	-48	-13
Summa		164	-24
<i>Poster som kommer att omklassificeras till resultatet</i>			
Kassaflödessäkringar, netto före skatt		204	-12
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet		386	-795
Resultat från säkring av nettoinvestering i utländsk verksamhet, netto före skatt		-28	73
Skatt hänförlig till poster som kommer att omklassificeras	12	-37	-12
Summa		525	-746
<i>Andel i övrigt totalresultat i företag redovisade enligt kapitalandelsmetoden</i>			
Poster som kommer att omklassificeras till resultatet		32	-104
Summa		32	-104
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		721	-874
Summa totalresultat		2 608	923
Summa totalresultat hänförligt till:			
Medlemmar i den ekonomiska föreningen		2 598	914
Innehav utan bestämmande inflytande		10	9

Utveckling per affär (För full segmentsredovisning se not 4)

MSEK	Division Lantbruk		Division Energi		Division Livsmedel		Affärsområde Swecon		Affärsområde Fastigheter		Lantmännen koncernen	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Nettoomsättning	22 834	21 501	4 595	3 938	15 558	15 017	7 750	7 827	584	551	48 183	45 990
Rörelseresultat	374	439	615	530	775	786	471	505	344	228	2 302	2 223
Avkastning på operativt kapital, %	4,5	5,4	42,3	40,5	4,8	4,7	33,3	35,3	11,1	8,1	8,4	8,1
Rörelseresultat justerat för jämförelsestörande poster	374	439	615	530	850	786	471	505	279 ¹⁾	223 ¹⁾	2 323	2 223
Avkastning på operativt kapital, justerat för jämförelsestörande poster, %	4,5	5,4	42,3	40,5	5,2	4,7	33,3	35,3	9,0 ¹⁾	8,0 ¹⁾	8,5	8,1

¹⁾ Avser rörelseresultat och avkastning på operativt kapital exklusive fastighetsförsäljningar.

Lantmännen Lantbruk Sverige

MSEK	2021	2020
Nettoomsättning	14 102	13 096
Rörelseresultat	159	261
Avkastning på operativt kapital, %	3,6	6,6
Rörelseresultat justerat för jämförelsestörande poster	159	261
Avkastning på operativt kapital, justerat för jämförelsestörande poster, %	3,6	6,6

Lantmännen Maskin Sverige

MSEK	2021	2020
Nettoomsättning	3 636	3 669
Rörelseresultat	20	-7
Avkastning på operativt kapital, %	1,7	-0,5

Division Lantbruk

Division Lantbruks nettoomsättning är högre än föregående år, medan rörelseresultatet är lägre än förra året: 374 MSEK (439). Det lägre resultatet beror framförallt på lägre spannmålsvolym till följd av en svagare skörd samt ökade råvarupriser. Samtliga affärer i divisionen har påverkats av högre priser på bland annat insatsvaror, energi och frakt – särskilt under slutet av året. En avsättning som relaterar till en pågående diskussion med Skatteverket avseende elskatt har belastat resultatet.

Efter att spannmålspriset stigit kraftigt under hösten har marknaden stabiliserats mot slutet av året, och fokus skiftats mot 2022 års skörd. Särskilt tillgången på malkorn, gryn- havre och oljevaxter är väldigt låg efter 2021 års skörd, vilket även det har drivit upp priserna.

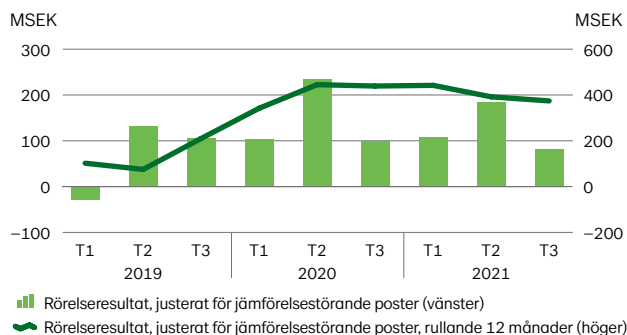
Resultatet i foderaffären är lägre än föregående år. Efterfrågan på foder är fortsatt god, även om stigande kostnader för insatsvaror, logistik och energi har drivit upp priserna mot slutet av året. Brist på vissa råvaror har också inneburit utmaningar.

Den finska lantbruksverksamheten levererar ett högre resultat än föregående år. De höga råvaru- och energipri- serna har påverkat framförallt foderaffären negativt, medan övriga affärer har förbättrat sitt resultat. Liksom i Sverige har det höga gödselpriset skapat en viss osäkerhet inför vårbruket.

Resultatet i divisionens internationella intresseinnehav är något lägre än föregående år. Verksamheten i Baltikum hade ett historiskt starkt resultat, medan den tyska verk- samheten levererar ett lägre resultat.

Lantmännen Maskin fortsätter att utvecklas positivt och har förbättrat sitt resultat markant under året. Efter en längre period med brist på maskiner och komponenter för- bättrades förutsättningarna under slutet av året, vilket inne- burit att fler maskiner har kunnat levereras till kunderna. Efterfrågan på marknaden är fortsatt stor, och försäljningen av service och reservdelar går fortsatt bra. Kontinuerliga processförbättringar inom bolaget bidrar också till förbät- rad lönsamhet.

Division Lantbruk, rörelseresultat

Division Energi

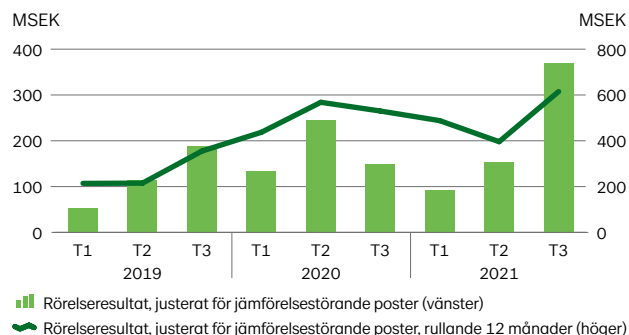
Division Energis nettoomsättning är högre än föregående år, och rörelseresultatet uppgår till 615 MSEK (530). Båda dessa ökningarna förklaras framförallt av det historiskt höga etanol- priset under slutet av året samt rekordhöga produktions- volymer under året. Samtliga divisionens affärer har även påverkats av väsentligt högre priser på insatsvaror.

Lantmännen Biorefineries har kraftigt ökat sitt resultat: ett högre råvarupris i etanolproduktionen har mer än kom- penserats av stigande priser på etanol och foderprodukter. Under hösten steg framförallt etanolpriset till rekordnivåer och ligger efter en tillbakagång mot slutet av året fortsatt på en historiskt sett hög nivå.

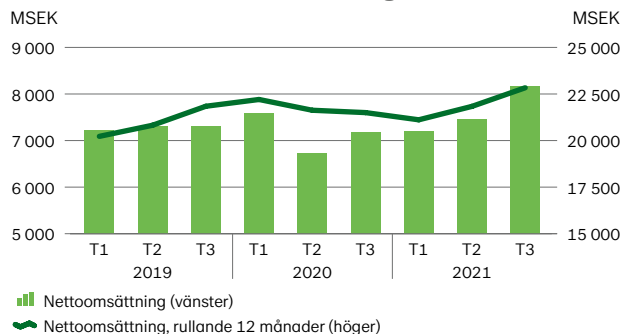
Efterfrågan på gluten och stärkelse är fortsatt god. Bland annat växer förpacknings- och emballageindustrin med håll- bara produkter, vilket har lett till en ökad efterfrågan på vete- baserade stärkelseprodukter.

Lantmännen Aspen fortsätter att utvecklas positivt, och har fortsatt ökat sina försäljningsvolymerna under året. Även smörjoljeaffären med Agrols produkter har utvecklats väl.

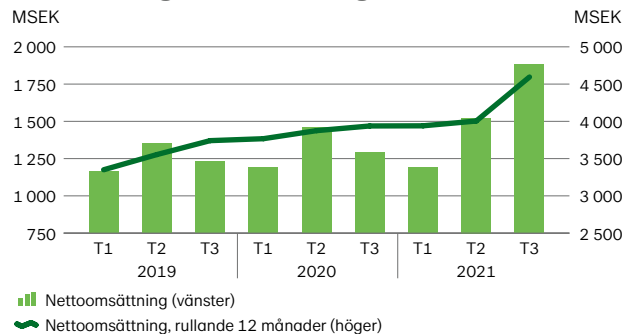
Division Energi, rörelseresultat

Division Lantbruk, nettoomsättning

Division Energi, nettoomsättning

Division Livsmedel

Nettoomsättningen i division Livsmedel är något högre än föregående år, och resultatet justerat för jämförelsestörande poster har ökat till 850 MSEK (786) – till stor del tack en framgångsrik anpassning av produktionen till de förändrade förutsättningarna. Försäljningen inom framförallt foodservice är lägre än innan coronapandemin, men har ökat jämfört med föregående år.

Samtliga affärer påverkas av högre råvaru- och energipriser, vilket bland annat har medfört generella prishöjningar gentemot kunder. Många affärer inom framförallt foodservice har sett en ökad påverkan från coronapandemin under årets sista månader.

Lantmännen Unibakes försäljning av fryst bröd har ökat på nästan alla marknader jämfört med föregående år, men är fortfarande lägre än innan pandemin. Försäljningen av färskbröd är något lägre än förra året som var ett rekordår på grund av pandemin. Trots ökad frånvaro på bagerierna till följd av strikta karantänsregler har en tillfredsställande produktionstakt bibehållits.

Lantmännen Cerealias försäljning är i nivå med föregående år. Försäljningen till foodservice och till industribagerier har

ökat under året, men är fortsatt på en lägre nivå än innan pandemin. Försäljningen till dagligvaruhandeln är lägre än förra året, då många konsumenter bunkrade basvaror. Lantmännen och livsmedelsföretaget Paulig med dotterbolaget Santa Maria har påbörjat ett samarbete. Cerealia kommer att leverera 17 000 ton vetemjöl odlad enligt odlingskonceptet Klimat & Natur, som minskar klimatpåverkan med upp till 30 procent.

Resultatet i det delägda bolaget Viking Malt är lägre än föregående år. Kostnaderna har ökat framförallt till följd av högre energipriser.

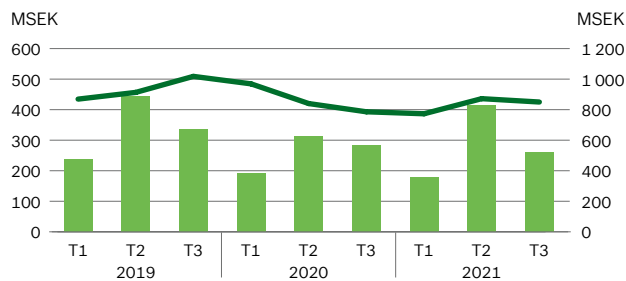
En strategisk investering i ett nytt malteri i Lahtis, Finland, har påbörjats.

Affärsområde Swecon

Affärsområde Swecons nettoomsättning är i nivå med föregående år, och resultatet uppgår till 471 MSEK (505).

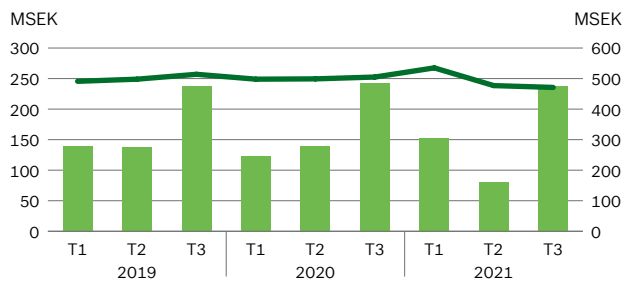
Till följd av komponentbrist och svårigheter kring frakt och logistik har tillgången på maskiner under coronapandemin varit begränsad. Aktivitetsnivån för bygg- och infrastrukturprojekt är dock fortsatt hög och den underliggande efterfrågan på anläggningsmaskiner stor.

Division Livsmedel, rörelseresultat

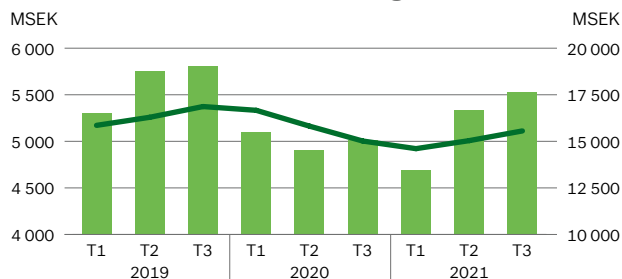
■ Rörelseresultat, justerat för jämförelsestörande poster (vänster)
 — Rörelseresultat, justerat för jämförelsestörande poster, rullande 12 månader (höger)

Affärsområde Swecon, rörelseresultat

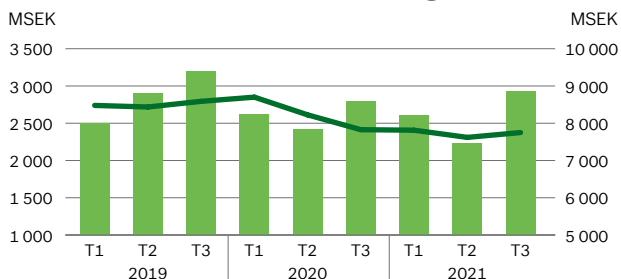
■ Rörelseresultat, justerat för jämförelsestörande poster (vänster)
 — Rörelseresultat, justerat för jämförelsestörande poster, rullande 12 månader (höger)

Division Livsmedel, nettoomsättning

■ Nettoomsättning (vänster)
 — Nettoomsättning, rullande 12 månader (höger)

Affärsområde Swecon, nettoomsättning

■ Nettoomsättning (vänster)
 — Nettoomsättning, rullande 12 månader (höger)

Utnyttjandegraden av maskiner ligger på en hög nivå och efterfrågan på eftermarknaden är god, både med avseende på service och reservdelar.

Affären för begagnade maskiner utvecklas fortsatt positivt, även om tillgången på maskiner även här varit sämre.

Efterfrågan på elektriska maskiner ökar, särskilt från myndigheter och städer – och lanseringen av nya batteridrivna elektriska fordon från Volvo har slagit väl ut under året.

I november bröt en stor brand ut på Swecons anläggning i Bochum, Tyskland, som ledde till att ett centrallager för reservdelar förstördes. Den intilliggande verkstaden skyddades från branden och har återupptagit verksamheten. Den tillfälligt minskade tillgången på reservdelar har sedan branden inträffade hanterats genom större lager på övriga anläggningar i området.

Swecons kontinuerliga förbättringsarbete fortsätter, bland annat genom initiativ för att stärka varumärket, en långsiktig satsning på säkerhet och nya digitala lösningar både för kunder och tekniker i fält.

Leveranserna av hjullastare till Försvarets materielverk har fortsatt under året. I november levererades 32 nya hjullastare till armén, och ytterligare leveranser kommer att ske under första halvåret 2022.

Affärsområde Fastigheter

Affärsområde Fastigheter utvecklas positivt. Nettoomsättningen är högre än föregående år och rörelseresultatet, exklusive fastighetsförsäljningar och jämförelsestörande poster, uppgår till 279 MSEK (223). Det högre resultatet beror både på ett högre driftresultat och högre resultatandelar från delägda företag.

Västerås stad och Lantmännen har enats om att staden ska förvärva silofastigheterna i centrala Västerås. Övertagandet beräknas ske år 2029, och Lantmännen har erbjudits möjlighet att förvärva ny mark för verksamheten vid Västerås hamnområde.

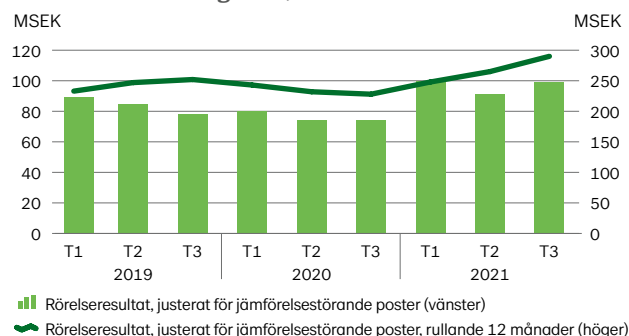
I december påbörjades byggnationen av det nya automatiserade fryslagret i Örebro, som kommer att ligga i anslutning till Lantmännen Unibakes bageri.

Lantmännen Fastigheter har tecknat avtal om försäljning av byggrätter för bostäder i ett stort projekt i Örebro. Den fullständiga detaljplanen för området inkluderar en centrumbyggnad med butiker, träningslokaler, vårdcentral, äldreboende, studentbostäder, parkeringshus, bostäder och en skola.

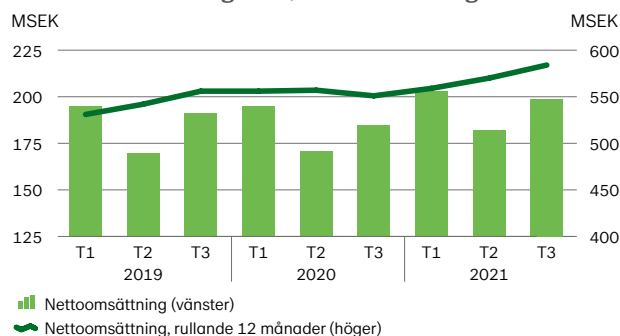
Byggnationen av Lantmännens nya kontor, bostäder och äldreboende i Malmö fortsätter enligt plan.

Lantmännen Agrovärms försäljning under året har varit högre än föregående år, till följd av kallare väder.

Affärsområde Fastigheter, rörelseresultat

Affärsområde Fastigheter, nettoomsättning

Koncernens Balansräkning

- ⇒ Soliditeten uppgick till 46,4 procent (45,8)
- ⇒ Avkastningen på eget kapital var 10,0 procent (10,2)
- ⇒ Avkastning på operativt kapital var 8,4 procent (8,1)

Tillgångar och investeringar

Balansomslutningen uppgick vid årsskiftet till 43 347 MSEK (39 331), en ökning med 4 016 MSEK som till stor del förklaras av högre rörelsefordringar och rörelseskulder.

Materiella anläggningstillgångar uppgick till 13 077 MSEK jämfört med 12 601 MSEK föregående år. Investeringarna i materiella anläggningstillgångar uppgick till 2 169 MSEK (1 690). Bland investeringarna kan, förutom ersättningsinvesteringar i verksamheterna, glutenanläggningen inom division Energi, bagerier inom Lantmännen Unibake samt en större fastighetsinvestering i Örebro inom affärsområde Fastigheter nämnas. Takten i ny- och återinvesteringar har successivt ökat under året efter att hållits tillbaka under 2020 till följd av coronapandemin.

Förvaltningsfastigheter uppgick till 692 MSEK (687).

Årets investeringar i immateriella anläggningstillgångar uppgick till 193 MSEK (105). Totalt uppgick immateriella anläggningstillgångar till 8 997 MSEK (8 831).

Omsättningstillgångarna exklusive likvida medel ökade med 1 914 MSEK, från 12 301 MSEK till 14 215 MSEK. Ökningen uppkommer till störst del i kundfordringar men även i varulager och är främst en effekt högre försäljning på slutet i år jämfört med föregående år samt högre råvarupriser.

Skulder och eget kapital

Koncernens egna kapital uppgick till 20 098 MSEK (18 006) vid årets slut, varav 108 MSEK (105) avsåg andra ägare än medlemmarna i den ekonomiska föreningen, det vill säga minoritetsintressen i koncernföretag. Årets resultat efter skatt ökade det egna kapitalet med 1 887 MSEK (1 797) samtidigt som utdelningar och förändringar i den ekonomiska föreningens insatskapital minskade eget kapital med 513 MSEK (470). Poster som redovisas via Övrigt totalresultat, till exempel omvärderingseffekter, ökade det egna kapitalet med 721 MSEK (minskade med 874).

Koncernens nettolåneskuld uppgick vid utgången av året till 6 673 MSEK (7 761), en minskning med 1 088 MSEK.

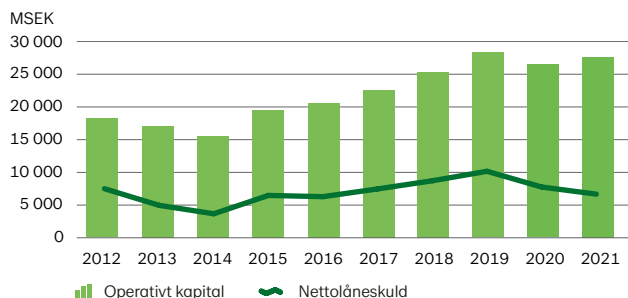
Koncernens betalningsberedskap uppgick vid årets slut till 9 071 MSEK (7 790) och beräknas utifrån Lantmännens gällande låneavtal och de villkor som ingår i dessa.

Soliditeten uppgick till 46,4 procent vid årets slut (45,8).

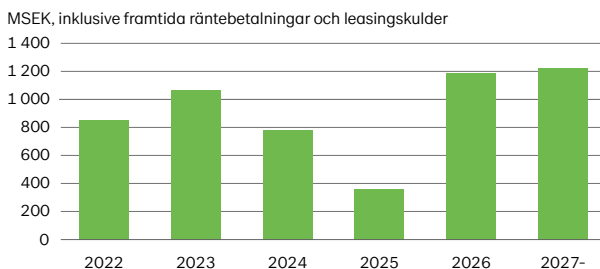
Nettolåneskuld

MSEK	2021	2020
Skulder till kreditinstitut	2 457	2 973
Emitterade värdepapper, MTN lån	998	-
Sparmedel och kapitalkonto, medlemmar med flera	3 571	3 407
Pensionsskulder	612	897
Förlagsandelar	250	250
Finansiella skulder avseende leasingavtal	1 808	2 178
Övrigt räntebärande skulder	185	182
Totala räntebärande skulder inklusive pensionsskulder	9 881	9 887
Övriga räntebärande tillgångar	504	711
Korta placeringar, mindre än 3 månader	65	95
Kassa och bank	2 639	1 320
Totala räntebärande tillgångar	3 208	2 126
Koncernens nettolåneskuld	6 673	7 761

Operativt kapital och nettolåneskuld

Förfalloprofil, räntebärande finansiella skulder

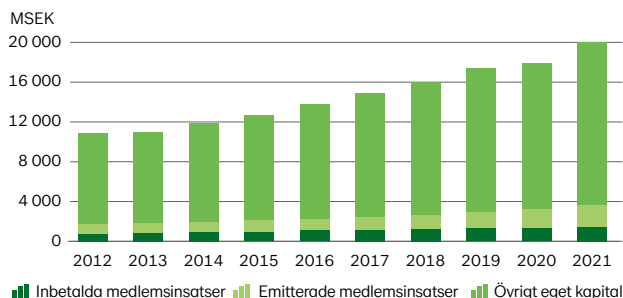
Koncernens Balansräkning

MSEK	Not	2021 31 dec	2020 31 dec
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	13	13 077	12 601
Förvaltningsfastigheter	14	692	687
Goodwill	15	5 619	5 461
Övriga immateriella anläggningstillgångar	15	3 378	3 370
Innehav redovisade enligt kapitalandelsmetoden	16	2 697	2 517
Finansiella anläggningstillgångar	17	440	538
Uppskjutna skattefordringar	12	273	275
Övriga anläggningstillgångar	18	252	166
Summa anläggningstillgångar		26 428	25 615
Omsättningstillgångar			
Varulager	19	6 610	6 077
Kundfordringar och övriga rörelsetillgångar	20	7 461	5 967
Kortfristiga räntebärande tillgångar	21	64	173
Aktuella skattefordringar	12	80	84
Likvida medel	21	2 704	1 415
Summa omsättningstillgångar		16 919	13 716
SUMMA TILLGÅNGAR		43 347	39 331

Utveckling av koncernens tillgångar

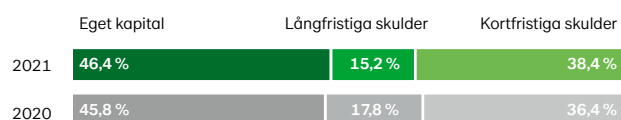
Insatskapital och eget kapital

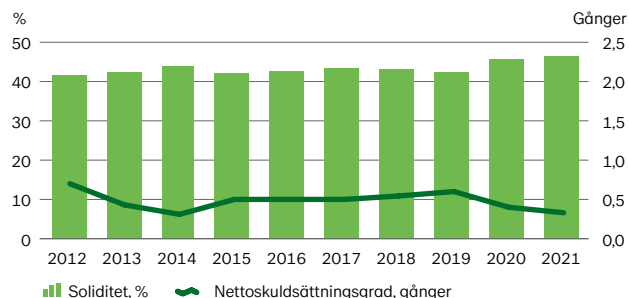
MSEK	Not	2021 31 dec	2020 31 dec
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Medlemsinsatser		3 624	3 228
Övrigt tillskjutet kapital		3 110	3 110
Reserver		337	-124
Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat		12 919	11 687
Summa eget kapital hänförligt till medlemmar i den ekonomiska föreningen		19 990	17 901
Innehav utan bestämmande inflytande		108	105
Summa eget kapital	22	20 098	18 006
Långfristiga skulder			
Långfristiga räntebärande skulder	23,24	4 795	5 034
Avsättningar för pensioner	25	612	897
Uppskjutna skatteskulder	12	898	807
Övriga långfristiga avsättningar	26	285	264
Övriga långfristiga skulder	27	5	27
Summa långfristiga skulder		6 595	7 029
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga räntebärande skulder	23,24	4 474	3 956
Leverantörsskulder och andra rörelseskulder	28	11 111	9 375
Aktuella skatteskulder	12	209	185
Kortfristiga avsättningar	26	860	780
Summa kortfristiga skulder		16 654	14 296
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		43 347	39 331

Ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se ➔ not 34.

Utveckling av koncernens eget kapital och skulder

Soliditet och nettoskulsättningsgrad

Koncernens Kassaflödesanalys

- ➔ Kassaflöde från den löpande verksamheten 3 927 MSEK (4 503)
- ➔ Kassaflöde från investeringsverksamheten –2 223 MSEK (–1 700)
- ➔ Kassaflöde före finansieringsverksamheten 1 704 MSEK (2 803)

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Det kassamässiga rörelseöverskottet, det vill säga kassaflödet från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital, gav ett positivt utfall på 3 944 MSEK (3 811). Kassaflödet från förändringar i rörelsekapitalet uppgick till –17 MSEK (692).

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 3 927 MSEK (4 503).

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Kassaflöde från förvärv av verksamheter uppgick till –5 MSEK (–54). Inga verksamheter har avyttrats, varken under 2021 eller 2020.

Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgick till –2 362 MSEK (–1 795) och bland investeringarna kan, förutom ersättningsinvesteringar i verksamheterna, glutenanläggningen inom division Energi, bagerier inom Lantmännen Unibake samt en större fastighetsinvestering i Örebro inom affärsområde Fastigheter nämnas. Takten i ny- och återinvesteringar har successivt ökat under året efter att hållits tillbaka under 2020 till följd av coronapandemin.

Försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar gav ett positivt kassaflöde med 163 MSEK (187),

bland annat hänförligt till en större fastighetsförsäljning i Ystad samt försäljning av uthyrningsmaskiner inom affärsområde Swecon.

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till –2 223 MSEK jämfört med –1 700 MSEK föregående år.

Kassaflöde före finansieringsverksamheten

Kassaflöde före finansieringsverksamheten uppgick till 1 704 MSEK (2 803) en minskning med 1 099 MSEK som förutom lägre kassaflöde från rörelsekapital förklaras av högre investeringsnivå jämfört med samma period föregående år.

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

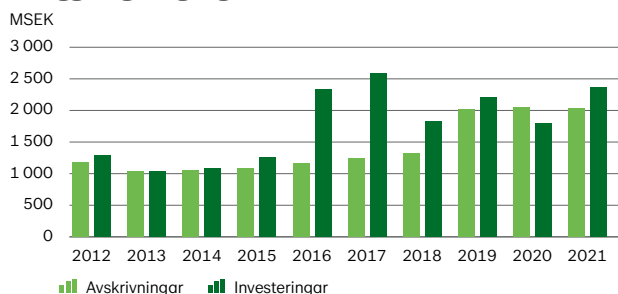
Finansieringsverksamheten påverkade kassaflödet med –424 MSEK (–2 549). Förändring av räntebärande skulder uppgick till 89 MSEK (–2 079). Under året har en grön obligation om 1 miljard svenska kronor emitterats och ett lån i danska kronor motsvarande 548 MSEK har lösts. Förändringen föregående år förklaras av återbetalningar av Lantmännens MTN-obligation (Medium Term Note) på 1 250 MSEK och ett lån på 761 MSEK.

Av utbetald utdelning på –603 MSEK (–451) utgjorde –291 MSEK (–237) utbetald insatsutdelning och –305 MSEK (–208) utbetald återbäring och efterlikvid till medlemmar i den ekonomiska föreningen.

Årets kassaflöde

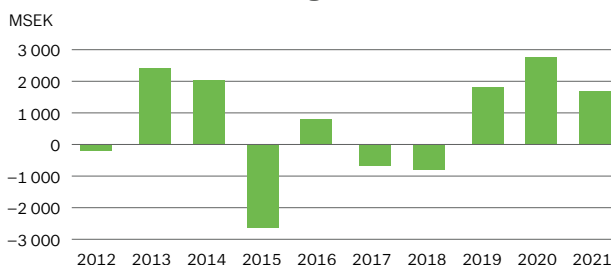
Årets kassaflöde uppgick till 1 280 MSEK (254), och koncernens likvida medel vid utgången av året uppgick till 2 704 MSEK (1 415).

Avskrivningar/investeringar i materiella anläggningstillgångar

Investeringar 2016, 2017 och 2018 inkluderar bland annat investeringar i Londerzeel, Belgien, till följd av det under 2015 nedbrunna bageriet.

Kassaflöde före finansieringsverksamheten

Koncernens Kassaflödesanalys

MSEK	Not	2021	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Rörelseresultat		2 302	2 223
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ¹⁾		1 987	1 939
		4 289	4 162
Betalda finansiella poster, netto	35:1	-113	-177
Betald skatt		-232	-174
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		3 944	3 811
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Förändring av varulager		-472	412
Förändring av rörelsefordringar		-1 175	303
Förändring av rörelseskulder		1 630	-23
		-17	692
Kassaflöde från den löpande verksamheten		3 927	4 503
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av verksamheter (inklusive kapitaltillskott)	35:2	-5	-54
Investering i materiella anläggningstillgångar		-2 169	-1 690
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-193	-105
Försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar		163	187
Förändring av finansiella placeringar		-19	-38
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 223	-1 700
Kassaflöde före finansieringsverksamheten		1 704	2 803
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Förändring av räntebärande skulder inkl pensionsavsättningar	35:3	89	-2 079
Inbetalt insatskapital		184	132
Återbetalt insatskapital		-94	-151
Utbetald utdelning		-603	-451
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-424	-2 549
Årets kassaflöde		1 280	254
Likvida medel vid årets början		1 415	1 183
Kursdifferens i likvida medel		9	-22
Likvida medel vid årets slut	35:4	2 704	1 415

1) MSEK	2021	2020
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivning av anläggningstillgångar	2 097	2 051
Andel av resultat i företag redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-143	-110
Realisationsresultat från försäljning av anläggningstillgångar och verksamheter	-52	-12
Övriga ej likvidpåverkande poster	85	10
Summa	1 987	1 939

Förändringar i **Koncernens eget kapital**

MSEK	Not	Insatskapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Summa Lantmännens ägare	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
Ingående balans den 1 januari 2020		2 959	3 110	819	10 523	17 411	94	17 505
Årets resultat		-	-	-	1 788	1 788	9	1 797
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		-	-	-943	69	-874	-	-874
Summa totalresultat		-	-	-943	1 857	914	9	923
Värdeöverföringar till ägare		288	-	-	-733	-445	-6	-451
Av medlemmar inbetalt insatskapital		132	-	-	-	132	-	132
Till medlemmar utbetalt insatskapital		-151	-	-	-	-151	-	-151
Annan förändring		-	-	-	40	40	8	48
Utgående balans den 31 december 2020	22	3 228	3 110	-124	11 687	17 901	105	18 006
2021								
Ingående balans den 1 januari 2021		3 228	3 110	-124	11 687	17 901	105	18 006
Årets resultat		-	-	-	1 877	1 877	10	1 887
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		-	-	461	260	721	-	721
Summa totalresultat		-	-	461	2 137	2 598	10	2 608
Värdeöverföringar till ägare		306	-	-	-902	-596	-7	-603
Av medlemmar inbetalt insatskapital		184	-	-	-	184	-	184
Till medlemmar utbetalt insatskapital		-94	-	-	-	-94	-	-94
Annan förändring		-	-	-	-3	-3	-	-3
Utgående balans den 31 december 2021	22	3 624	3 110	337	12 919	19 990	108	20 098

Ytterligare information om det egna kapitalet finns i anslutning till rapporten över moderföretagets förändring i eget kapital på [sid 83](#) samt i not 22.

Eget kapital hänförligt till medlemmar i den ekonomiska föreningen, MSEK	2021	2020
Insatskapital, inbetalt	1 512	1 402
Insatskapital, emitterat	2 112	1 826
Övrigt eget kapital	16 366	14 673
Totalt eget kapital hänförligt till medlemmar i den ekonomiska föreningen	19 990	17 901

Moderföretaget **Lantmännen ek för**

Verksamhet

Verksamheten i moderföretaget Lantmännen ek för består av Lantmännen Lantbruks svenska verksamhet inom division Lantbruk, Agro Oil samt koncerngemensamma funktioner.

Nettoomsättning och rörelseresultat

Nettoomsättningen uppgick till 14 589 MSEK (13 590) och rörelseresultatet uppgick till 87 MSEK (132). Finansnettot blev 430 MSEK (346) och resultat efter finansiella poster uppgick till 517 MSEK (478).

Investeringar

Årets investeringar i anläggningstillgångar uppgick till 265 MSEK (278).

Soliditet

Soliditeten vid utgången av året var 47,2 procent (50,4).

Personal

Medelantalet anställda var 1 035 (1 035).

Medlemsinformation

Antalet medlemmar per den 31 december 2021 var 18 726 (19 172). Återbetalning av insatskapital under 2022 beräknas bli 101 MSEK och utfall 2021 var 94 MSEK.

Föreslagen utdelning

Styrelsen föreslår att utdelning lämnas till såväl direktanslutna medlemmar som lokalföreningar enligt följande:

Återbäring och Efterlikvid med 341 MSEK (305)

- 2,5 procent (2,5) i återbäring och efterlikvid på medlemmarnas handel med Lantmännen Lantbruk Sverige
- 1,5 procent (1,0) i återbäring på medlemmarnas inköp från Lantmännen Maskins och Swecons svenska verksamheter.

Insatsutdelning med 362 MSEK (291)

- Insatsutdelning med 10 procent (9) på insatsernas nominella värde.

Insatsemission med 297 MSEK (306)

- Emissionskapitalet fördelas med 50 procent (50) baserat på medlemmarnas insatser, inbetalt och emitterat insatskapital, och med 50 procent (50) på medlemmarnas insatsgrundande omsättning med föreningen under 2021.

Utdelning på förlagsandelar med 18 MSEK (17)

- Utdelning på förlagsandelar med 7,25 procent (7,25) i enlighet med villkoren i erbjudandet för förlagsandelarna.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår därmed att moderföretagets disponibla vinstmedel 9 055 284 TSEK disponeras på följande sätt:

	TSEK
Återbäring och efterlikvid	341 239
Insatsutdelning	362 444
Insatsemission	296 500
Utdelning på förlagsandelar	18 125
Balanseras i ny räkning	8 036 976
Summa	9 055 284

Utdelning är beräknad utifrån medlemsregistret så som det var uppdaterat per 31 december 2021. Belopp kan komma att justeras till följd av ändringar i medlemsregistret fram till dagen för föreningsstämman.

Då det bedrivs handel med emissionsinsatser är dagen då innehavet ger rätt till utdelning, såväl vad gäller insatsutdelning som insatsemission, satt till dagen för föreningsstämman.

Lantmännens föreningsstämma

Årsredovisningen för 2021 framläggs för beslut på ordinarie föreningsstämma som hålls på Clarion Hotel Sign, Norra Banatorget, Stockholm, torsdag den 5 maj 2022. Stämman sänds även digitalt.

Moderföretagets Resultaträkning

MSEK	Not	2021	2020
Nettoomsättning	36	14 589	13 590
Övriga rörelseintäkter	36	557	263
Förändring av produkter i arbete, färdiga varor samt pågående arbeten för annans räkning		539	90
Råvaror och förnödenheter		-10 013	-8 752
Handelsvaror		-2 325	-2 121
Personalkostnader	6	-841	-847
Avskrivning och nedskrivning		-164	-162
Övriga rörelsekostnader	37	-2 255	-1 929
Rörelseresultat	38, 41	87	132
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	39	367	251
Resultat från andelar i joint venture/intresseföretag	39	25	14
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	40	3	0
Ränteintäkter från koncernföretag		222	250
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		55	85
Räntekostnader till koncernföretag		-79	-94
Övriga räntekostnader och liknande resultatposter		-149	-206
Valutaresultat på finansiella poster	41	-14	46
Summa finansiella poster		430	346
Resultat efter finansiella poster		517	478
Koncernbidrag, erhållna		1 098	607
Koncernbidrag, lämnade		-39	-3
Övriga bokslutsdispositioner	51	11	-95
Resultat före skatt		1 587	987
Skatt på årets resultat	42	-107	-26
ÅRETS RESULTAT		1 480	961

Moderföretagets Rapport över totalresultat

MSEK	2021	2020
Årets resultat	1 480	961
Övrigt totalresultat		
<i>Poster som inte kommer att omklassificeras till resultatet</i>		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, netto före skatt	-24	-79
Summa	-24	-79
<i>Poster som kommer att omklassificeras till resultatet</i>		
Kassaflödessäkringar, netto före skatt	203	-13
Skatt hänförlig till poster som kommer att omklassificeras	-42	3
Summa	161	-10
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	137	-89
Summa totalresultat	1 617	872

Moderföretagets Balansräkning

MSEK	Not	2021 31 dec	2020 31 dec
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	43	353	435
Immateriella anläggningstillgångar		353	435
Materiella anläggningstillgångar	44		
Byggnader och mark		331	324
Förvaltningsfastigheter	45	19	20
Maskiner och andra tekniska anläggningar		484	440
Övriga anläggningstillgångar		188	177
		1 022	961
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	46	11 614	11 678
Andelar i joint venture/intresseföretag	16	1 343	1 343
Fordringar hos koncernföretag		7 351	4 114
Övriga långfristiga finansiella tillgångar		256	239
Uppskjuten skattefordran	42	-	22
Andra långfristiga tillgångar		94	26
		20 658	17 422
Summa anläggningstillgångar		22 033	18 818
Omsättningstillgångar			
Varulager	47	2 698	2 246
Kundfordringar	48	1 850	1 551
Fordringar hos koncernföretag		5 032	6 780
Fordringar hos joint venture/intresseföretag	48	21	70
Övriga kortfristiga fordringar		849	427
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	49	211	175
		10 661	11 249
Kortfristiga placeringar			
Kassa och bank		2 187	485
Summa omsättningstillgångar		12 848	11 734
SUMMA TILLGÅNGAR		34 881	30 552

MSEK	Not	2021 31 dec	2020 31 dec
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	50		
Bundet eget kapital			
Insatskapital		3 624	3 228
Förlagsandelar		250	250
Reservfond		3 110	3 110
		6 984	6 588
Fritt eget kapital			
Balanserade vinstmedel		7 476	7 434
Årets resultat		1 480	961
Reserv verkligt värde		-44	-20
Säkringsreserv		143	-18
		9 055	8 357
Summa eget kapital		16 039	14 945
Obeskattade reserver	51	551	562
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	52	1	1
Avsättningar för uppskjuten skatt	42	21	-
Övriga avsättningar	53	136	78
Summa avsättningar		158	79
Långfristiga skulder			
Långfristiga räntebärande skulder		2 560	2 492
Skulder till koncernföretag		506	571
Övriga långfristiga skulder		5	26
Summa långfristiga skulder		3 071	3 089
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga räntebärande skulder	54	2 290	1 645
Leverantörsskulder		3 259	2 834
Skulder till koncernföretag		8 359	6 639
Skulder till joint venture/intresseföretag		0	1
Skatteskulder		109	5
Övriga kortfristiga skulder		628	337
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	55	417	416
Summa kortfristiga skulder		15 062	11 877
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		34 881	30 552

Ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 57.

Moderföretagets **Kassaflödesanalys**

MSEK	Not	2021	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Rörelseresultat		87	132
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ¹⁾		186	136
		273	268
Betalda finansiella poster, netto ²⁾		574	92
Betald skatt		-3	-2
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		844	358
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Förändring av varulager		-452	144
Förändring av rörelsefordringar		-692	176
Förändring av rörelseskulder		-894	25
		-2 038	345
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-1 194	703
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av aktier och andelar samt ägartillskott m.m.		-11	-699
Avyttrade verksamheter, återbetalt aktiekapital		136	126
Investering i materiella anläggningstillgångar		-170	-231
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-95	-47
Försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar		184	1
Förändring av finansiella anläggningstillgångar		-875	1 845
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-831	995
Kassaflöde före finansieringsverksamheten		-2 025	1 698
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Erhållna koncernbidrag		604	885
Förändring av räntebärande skulder	56	3 646	-2 511
Inbetalt insatskapital		184	132
Återbetalt insatskapital		-94	-151
Inbetalda förlagsandelar		-	250
Utbetald utdelning		-613	-461
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		3 727	-1 856
Årets kassaflöde		1 702	-158
Likvida medel vid årets början		485	643
Likvida medel vid årets slut³⁾		2 187	485
MSEK			
		2021	2020
1) Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivning av anläggningstillgångar		164	162
Realisationsresultat från försäljning av anläggningstillgångar och verksamheter		-61	-1
Verkligt värde justering av finansiella instrument		81	-23
Övriga poster		2	-2
Summa		186	136
2) Finansiella poster			
Erhållen utdelning		335	193
Erhållen ränta		277	338
Betald ränta		-211	-292
Realiserade valutaresultat		173	-147
Summa		574	92
3) Likvida medel vid årets slut			
Kassa och bank		2 187	485
Summa		2 187	485

Moderföretagets Förändringar i eget kapital

MSEK	Insats- kapital	Förlags- andelar	Reservfond	Reserv verkligt värde	Säkrings- reserv	Balanserade vinstmedel inkl. årets vinst	Summa eget kapital
Ingående balans den 1 januari 2020	2 959	-	3 110	59	-8	8 183	14 303
Årets resultat	-	-	-	-	-	961	961
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	-	-	-	-79	-10	-	-89
Summa totalresultat	-	-	-	-79	-10	961	872
Utbetald utdelning ¹⁾	-	-	-	-	-	-461	-461
Inbetalda förlagsandelar	-	250	-	-	-	-	250
Av medlemmar inbetalt insatskapital	132	-	-	-	-	-	132
Till medlemmar utbetalt insatskapital	-151	-	-	-	-	-	-151
Vinstdisposition	288	-	-	-	-	-288	0
Utgående balans den 31 december 2020	3 228	250	3 110	-20	-18	8 395	14 945
	2021						
Ingående balans den 1 januari 2021	3 228	250	3 110	-20	-18	8 395	14 945
Årets resultat	-	-	-	-	-	1 480	1 480
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	-	-	-	-24	161	-	137
Summa totalresultat	-	-	-	-24	161	1 480	1 617
Utbetald utdelning ¹⁾	-	-	-	-	-	-613	-613
Av medlemmar inbetalt insatskapital	184	-	-	-	-	-	184
Till medlemmar utbetalt insatskapital	-94	-	-	-	-	-	-94
Vinstdisposition	306	-	-	-	-	-306	0
Utgående balans den 31 december 2021	3 624	250	3 110	-44	143	8 956	16 039

¹⁾ *Insatsutdelning -291 MSEK (-237), återbäring och efterlikvid -305 MSEK (-208), utdelning på förlagsandelar -17 MSEK (-16) som i koncernen redovisas som räntekostnad.*

Av utbetalt insatskapital avser 41 MSEK (102) återbetalning till medlemmar som utträtt ur föreningen och 53 MSEK (49) avser återbetalning till följd av ändrade förutsättningar vad gäller enskild medlems insatsskyldighet till föreningen.

Under 2022 beräknas insatskapital på 101 MSEK (94) att återbetalas till medlemmar. 47 MSEK (41) avser återbetalning till medlemmar som utträtt ur föreningen och 54 MSEK (53) avser återbetalning till medlemmar till följd av ändrade förutsättningar vad gäller insatsskyldigheten i föreningen.

Medlemmars insatsskyldighet till Lantmännen enligt föreningens stadgar, som ännu inte var uppfylld per 2021-12-31 uppgick till 476 MSEK (513).

Insatskapital, MSEK	2021	2020
Inbetalt insatskapital	1 512	1 402
Emitterat insatskapital	2 112	1 826
Summa	3 624	3 228

Förlagsandelar uppgående till 250 MSEK emitterades den 23 januari 2020 med en löptid på 5 år och förfall den 15 januari 2025. Ingen återbetalning av förlagsandelar kommer att ske innan detta datum.

Noter till koncernen och moderföretaget

Belopp i MSEK om inget annat anges.

Lantmännen ek för bedriver verksamhet i associationsformen ekonomisk förening och har sitt säte i Stockholm, Sverige.

Huvudkontorets adress är S:t Göransgatan 160 A, Stockholm. Organisationsnummer är 769605-2856.

Lantmännenkoncernens verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen och i not 4, Segmentsredovisning.

Koncernens och moderföretagets årsredovisningar för 2021 ska fastställas av ordinarie föreningsstämma, den 5 maj 2022.

Noter till koncernen

Not 1 Redovisningsprinciper

De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats vid upprättandet av denna årsredovisning beskrivs översiktligt i denna not. Samma principer tillämpas normalt i såväl moderföretag som koncern. I de fall moderföretaget tillämpar andra principer än koncernen anges dessa principer under särskild rubrik.

GRUNDERNA FÖR REDOVISNINGEN

Lantmännen koncernredovisning har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) såsom de antagits av EU och enligt årsredovisningslagen. IFRS innefattar även International Accounting Standards (IAS) och tolkningar till standarderna benämnda IFRIC respektive SIC. Utöver årsredovisningslagen och IFRS tillämpas även Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1, Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Moderföretagets årsredovisning är upprättad enligt årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2, Redovisning för juridiska personer.

Lantmännen tillämpar anskaffningsvärdemetoden vid värdering av tillgångar och skulder utom vad gäller derivatinstrument samt kategorierna verkligt värde med värdeförändringarna redovisade via resultatet, verkligt värde med värdeförändringarna redovisade via övrigt totalresultat samt finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Standarder, ändringar och tolkningar som ska tillämpas från 2021 eller senare

Ett antal nya och ändrade IFRS har trätt i kraft. Dessa nya eller ändrade standarder eller tolkningar som IASB har publicerat inte haft någon påverkan på koncernens eller moderföretagets finansiella rapporter.

Standarder, ändringar och tolkningar som ska tillämpas från 2022 eller senare

Ett antal nya och ändrade IFRS har ännu inte trätt i kraft och har inte förtdis tillämpats vid upprättande av koncernens och moderföretagets finansiella rapporter. Dessa nya eller ändrade standarder eller tolkningar som IASB har publicerat förväntas inte ha någon påverkan på koncernens eller moderföretagets finansiella rapporter.

ANVÄNDNING AV ANTAGANDEN OCH BEDÖMNINGAR

För att kunna upprätta redovisningen enligt IFRS måste bedömningar och antaganden göras som påverkar redovisade tillgångar och skulder respektive intäkter och kostnader samt lämnad information i övrigt. Faktiskt utfall kan skilja sig från dessa bedömningar. De områden där bedömningar och antaganden har störst inverkan på redovisade värden finns närmare beskrivna i [not 3](#).

BEDÖMNINGAR VID TILLÄMPNING AV REDOVISNINGSPRINCIPER

Insatskapitalet i en ekonomisk förening återbetalas till medlemmen vid utträde ur föreningen. Baserat på de regler som finns i IAS 32 och som är tillämpliga på kooperativa företags insatskapital har Lantmännen, utifrån de förutsättningar som gäller för insatskapital enligt föreningens stadgar, gjort bedömningen att föreningens insatskapital ska betraktas som eget kapital i koncernens redovisning.

Lantmännen har vidare gjort den bedömningen att den återbäring och efterlikvid som kan utbetalas till medlemmarna, och som är beroende av föreningens resultat, ska betraktas som utdelning.

KONCERNREDOVISNING

Koncernens bokslut omfattar boksluten för moderföretaget och samtliga koncernföretag i enlighet med nedanstående definitioner. Koncernföretag konsolideras från och med den dag koncernen har kontroll, eller för intresseföretag, betydande inflytande över företaget och avyttrade koncernföretag ingår i koncernens redovisning till och med den dag koncernen fortfarande kontrollerar, eller för intresseföretag, har betydande inflytande över företaget.

Dotterföretag

Som dotterföretag klassificeras de företag där Lantmännen, direkt eller indirekt, innehar eller förfogar över mer än 50 procent av rösterna eller på annat sätt utövar ett bestämmande inflytande. Inga innehav föreligger där dessa förutsättningar uppfylls som inte klassificerats som dotterföretag. I samtliga företag som för närvarande klassificeras som dotterföretag innehar Lantmännen mer än 50 procent av såväl röster som kapital.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Anskaffningsvärdet för andelarna i dotterföretaget utgörs av det kontanta belopp och det verkliga värdet på annan form av köpeskilling, som erlaggs för andelarna. Värdet på den förvärvade nettotillgången, det egna kapitalet i företaget, bestäms utifrån en värdering av förvärvade tillgångar, skulder och eventalförpliktelser till verkliga värden vid förvärvstidpunkten. Dessa verkliga värden utgör koncernens anskaffningsvärden. Överstiger anskaffningsvärdet för andelarna i dotterföretaget det verkliga värdet på det förvärvade företaget identifierbara nettotillgångar redovisas skillnadsbeloppet som koncernmässig goodwill. Huruvida en minoritetsandel av goodwill ska värderas och inkluderas som tillgång avgörs för varje enskilt förvärv. Understiger anskaffningsvärdet det slutligen fastställda verkliga värdet på nettotillgångarna redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen.

Samtliga koncerninterna transaktioner, såväl fordringar och skulder som intäkter och kostnader samt orealiserade resultat eliminerar i sin helhet.

Intresseföretag och joint venture-företag

Intresseföretag är företag där Lantmännen har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande. Normalt är detta fallet när koncernen innehar mellan 20 och 50 procent av rösterna. Företag där Lantmännen dessutom tillsammans med andra parter genom avtal har ett gemensamt bestämmande inflytande över

fortsättning not 1

verksamheten klassificeras som joint venture-företag. Företag där Lantmännen innehar mellan 20 och 50 procent av rösterna är klassificerade som joint venture- eller intresseföretag. Inga företag med ett större eller mindre ägande är klassificerade som sådana.

Innehav i intresseföretag och joint ventures redovisas enligt kapitalandelsmetoden och värderas inledningsvis till anskaffningsvärde. Värdering av förvärvade tillgångar och skulder görs på samma sätt som för dotterföretag och redovisat värde på företagen inkluderar eventuell goodwill och andra koncernjusteringar. Koncernens andel i det resultat efter skatt som uppkommit i företaget efter förvärvet, justerat för eventuella avskrivningar/upplösningar av koncernmässiga värden, redovisas på en egen rad i resultaträkningen och inkluderas i rörelseresultatet. Resultatandelen beräknas utifrån Lantmännens kapitalandel i företaget. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på andelarna i dessa företag motsvaras av koncernens andel i företagets egna kapital med tillägg för eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden.

Orealiserade vinster, och förluster som inte innebär ett nedskrivningsbehov, elimineras i förhållande till koncernens innehav i intresseföretaget.

Innehav utan bestämmande inflytande (minoriteter)

Minoritetsintressens andel i dotterföretags nettotillgångar redovisas som en särskild post i koncernens egna kapital. I koncernens resultaträkning ingår minoritetens andel som en del i redovisat resultat och upplysning lämnas om beloppet i anslutning till redovisat resultat. Transaktioner med minoritetsägare avseende aktieinnehav redovisas som transaktioner inom det egna kapitalet. Eventuell skillnad mellan minoritetens andel av eget kapital och erlagd eller erhållen ersättning redovisas som en förändring direkt i eget kapital hänförligt till moderföretagets ägare.

Lantmännen bedömer vid varje förvärv om minoritetens andel av eget kapital ska värderas till verkligt värde eller till andelen av identifierade nettotillgångar.

Omräkning av utländska koncernföretag

Balansräkningar och resultaträkningar i samtliga koncernföretag, med annan funktionell valuta än rapporteringsvalutan, räknas om till koncernens rapporteringsvaluta enligt följande:

- Tillgångar och skulder räknas om till balansdagskursen per respektive bokslutsdag som redovisas i balansräkningen.
- Intäkter och kostnader räknas om till genomsnittskursen för respektive år som redovisas i resultaträkningen och rapport över totalresultatet.
- Alla omräkningsdifferenser som uppkommer redovisas som en separat post under övrigt totalresultat i rapport över totalresultatet.

I de fall nettoinvesteringar i utländsk verksamhet säkrats med finansiella instrument förs även valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av dessa instrument till rapport över totalresultatet.

Vid avyttring av ett utländskt företag redovisas ackumulerade omräkningsdifferenser och valutakursdifferenser på eventuella finansiella instrument, som innehafts för att säkra nettoinvesteringen i företaget, som en del i det redovisade realisationsresultatet.

Goodwill och justeringar till verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utländsk verksamhet behandlas som tillgångar och skulder i den utländska verksamheten och omräknas enligt samma principer som verksamheten.

Moderföretaget

Moderföretaget redovisar samtliga innehav i koncernföretag, intresseföretag och joint ventures till anskaffningsvärde, i förekommande fall justerat med lämnade aktieägartillskott och ackumulerade nedskrivningar.

TRANSAKTIONER OCH BALANSPOSTER I UTLÄNDSK VALUTA

De olika enheterna inom koncernen redovisar i den valuta som används i den ekonomiska miljön där respektive företag huvudsakligen är verksam, den funktionella valutan. Koncernredovisningen är upprättad i svenska kronor (SEK), som är moderföretagets funktionella valuta och rapporteringsvaluta. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till funktionell valuta enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen.

Fordringar och skulder i utländsk valuta omvärderas till balansdagens kurser vid varje bokslutstillfälle. Kursdifferenser som uppkommer vid sådan omvärdering, samt vid betalning av transaktionen, redovisas i resultaträkningen. Kursdifferenser som uppkommer vid omvärdering av poster som utgör säkringstransaktioner, och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas dock i övrigt totalresultat. Vinster och förluster på rörelsens fordringar och skulder nettoredovisas och redovisas inom rörelseresultatet. Vinster och förluster på upplåning och finansiella placeringar redovisas som finansiella poster.

Valutakursdifferenser på fordringar som utgör en utvidgad investering i dotterbolag redovisas via övrigt totalresultat på samma sätt som omräkningsdifferenser avseende investeringar i utländska dotterbolag.

SEGMENTSRAPPORTERING

Redovisade rörelsesegment överensstämmer med den interna rapporteringen som lämnas till högste verkställande beslutsfattaren, som är den som tilldelar resurser och bedömer rörelsesegmentens resultat. I Lantmännen har denna funktion identifierats som verkställande direktören som, på styrelsens uppdrag, sköter den löpande förvaltningen och styrningen.

Rörelsesegmenten överensstämmer med koncernens operativa organisation där verksamheten är indelad i tre divisioner och två affärsområden. Segmenten är uppbyggda kring olika typer av produkter och tjänster. De tre divisionerna är Lantbruk, Energi och Livsmedel och de två affärsområdena Swecon och Fastigheter. Verksamhet som inte redovisas som eget segment, i huvudsak koncerngemensamma funktioner, redovisas som Övrig verksamhet. Ytterligare beskrivning av rörelsesegmenten återfinns i [not 4](#).

Segmenten ansvarar för sitt rörelseresultat och de tillgångar och skulder som används i den egna verksamheten, det operativa kapitalet. Finansiella poster och skatter ligger inte inom divisionernas ansvar utan redovisas centralt för koncernen. Samma redovisningsprinciper används inom segmenten som för koncernen förutom vad gäller redovisning av pensioner enligt IAS 19 och finansiella instrument enligt IFRS 9 som endast tillämpas på koncernnivå.

Transaktioner mellan divisionerna, segmenten och även gentemot övrig verksamhet görs till marknadsmässiga villkor.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången, inklusive effekten av gjorda kassafördessäkkringar avseende investeringsinköp i utländsk valuta. Utgifter för inkörning och intrimning som är nödvändiga för att få tillgången i förutbestämt skick inkluderas i anskaffningsvärdet. Vid stora investeringar, där det totala investeringsvärdet uppgår till minst 300 MSEK och investeringstiden omfattar minst 12 månader, inkluderas ränta under byggnadstiden i tillgångens anskaffningsvärde.

Tillkommande utgifter för en materiell anläggningstillgång ökar anskaffningsvärdet endast om det är troligt att koncernen får framtida ekonomisk nytta av den tillkommande utgiften. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Det verkliga värdet på förvaltningsfastigheter anges som tilläggsupplysning, se [not 14](#) och [not 45](#). I koncernen klassificeras fastigheter som till mer än 90 procent hyrs ut till andra än koncernföretag som förvaltningsfastigheter.

Moderföretaget

I moderföretaget klassificeras fastigheter som förvaltningsfastigheter när mer än 90 procent hyrs ut till bolag som inte ingår i Lantmännen koncernen. Fastigheter som hyrs ut till koncernbolag redovisas som rörelsefastigheter.

Avskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar

Mark förutsätts ha en obestämbart nyttjandeperiod och skrivs därför inte av. Avskrivning på övriga materiella anläggningstillgångar baseras på anskaffningsvärdet med avdrag för beräknat restvärde. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Varje del av en större materiell

fortsättning not 1

anläggningstillgång, med ett anskaffningsvärde som är betydande i relation till tillgångens sammanlagda anskaffningsvärde och en nyttjandeperiod som väsentligt avviker från resten av tillgången, skrivs av separat.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	15-100 år
Silor	10-33 år
Fastighetsinventarier	10-25 år
Maskiner, tekniska anläggningar	5-20 år
Inventarier, verktyg	5-15 år
Fordon	5-10 år
Kontorsutrustning	3-10 år

LEASING

Koncernen är både leasetagare och leasegivare.

Vid tecknande av kontrakt görs bedömning huruvida ett kontrakt är, eller innehåller, en lease. Ett avtal är, eller innehåller, en lease om;

- Det finns en identifierad tillgång.
- Leasetagaren har rätt till väsentligt alla ekonomiska fördelar som uppkommer genom användning av den identifierade tillgången.
- Leasetagaren har rätten att styra användningen av tillgången.

Om inte samtliga av villkoren ovan är uppfyllda anses kontraktet ej vara ett leaseavtal eller innehålla en lease och klassificeras därmed som ett servicekontrakt.

Leasetagare

Lantmännen redovisar en nyttjanderättstillgång och en finansiell skuld vid leasingavtalets början. Tillgångar med nyttjanderätt värderas till anskaffningsvärde och inkluderar följande;

- det belopp leasingkulden ursprungligen värderats till,
- leasingavgifter som betalats vid eller före startdatum, efter avdrag för eventuella förmåner som mottagits i samband med teckningen av leasingavtalet,
- initiala direkta utgifter, och
- utgifter för att återställa tillgången till det skick som föreskrivs i leasingavtalets villkor.

Nyttjanderättstillgångar skrivs av linjärt över det kortare av tillgångens nyttjandeperiod och leasingavtalets längd. Nyttjanderättsperioden har bedömts utifrån kunskap om längden på underliggande avtal liksom uppsägnings- och förlängningsklausuler.

Leasingskulden redovisas initialt till nuvärdet av återstående leasingavgifter den dagen den leasade tillgången kan användas, diskonterade med användning av den i kontraktet inneboende räntan eller om den räntan inte är känd, koncernens marginella låneränta.

Leasingskulden inkluderar nuvärdet av följande leasingavgifter:

- fasta avgifter (inklusive avgifter som till sin substans är fasta), minskat med incitamentsfordringar,
- variabla leasingavgifter som beror på ett index eller ett pris,
- garanterat restvärde som leasetagaren förväntar sig behöva betala till leasegivaren,
- lösenpriset för eventuella köpoptioner, om det är rimligt säkert att leasetagaren kommer att nyttja optionen, och
- viten för att avsluta leasingavtalet, om leasingavtalets längd speglar antagandet att leasetagaren kommer att utnyttja denna möjlighet.

Den finansiella skulden redovisas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. Skulden omvärderas när framtida betalningar ändras via index eller på annat sätt, tex om ny bedömning görs av framtida restvärdeåtaganden, utnyttjande av köp-, förlängnings- eller uppsägningsoptioner. När leasingskulden omvärderas enligt ovan, görs en motsvarande justering av värdet på nyttjanderättstillgången.

Lantmännen redovisar nyttjanderättstillgången, som inte är förvaltningsfastigheter, som en materiell anläggningstillgång och leasingskulden som en räntebärande skuld.

Lantmännen har valt att inte redovisa nyttjanderättstillgångar och leasingskulder för kortfristiga leasingavtal, dvs kontrakt vars leasingperiod är kortare än tolv månader, och för kontrakt till ett värde mindre än 50 000 SEK, till exempel IT- och kontorsutrustning. Leasingbetalningar för dessa kontrakt kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Moderföretaget

I moderföretaget redovisas leasingavgifter som kostnad linjärt över leasingperioden. Moderföretaget är endast leasetagare.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

En immateriell anläggningstillgång redovisas när tillgången är identifierbar, koncernen kontrollerar tillgången och den förväntas ge framtida ekonomiska fördelar. Immateriella tillgångar som goodwill, varumärken och kundrelationer identifieras och värderas normalt i samband med företagsförvärv. Utgifter för internt genererade varumärken, kundrelationer liksom internt genererad goodwill, redovisas i resultaträkningen som kostnad då de uppkommer.

Goodwill

Goodwill utgör det värde som anskaffningspriset överstiger verkligt värde med på de nettotillgångar som koncernen förvärvat i samband med ett rörelseförvärv. Värdet på goodwill hänförs till de kassagenererande enheterna inom ett rörelsesegment, som förväntas bli gynnade av det förvärv som gett upphov till goodwillposten. Goodwill redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar och testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov. Nedskrivning av goodwill återförs inte.

Goodwill som uppstår vid förvärv av intresseföretag inkluderas i redovisat värde på intresseföretaget och nedskrivningstestas som en del av bedömningen av värdet på det totala innehavet i intresseföretaget.

Redovisat resultat från avyttring av ett koncernföretag inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som är hänförlig till den avyttrade enheten.

Varumärken

Värdet på varumärken redovisas till anskaffningsvärde efter eventuella ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar. Varumärken med en obestämbar nyttjandeperiod skrivs inte av utan testas årligen vad gäller nedskrivningsbehov, på motsvarande sätt som för goodwill. Varumärken som Lantmännen avser fortsätta använda under överskådlig tid framåt och som har ett anskaffningsvärde på minst 10 MSEK klassificeras som varumärke med obestämbar nyttjandeperiod.

Värdering av varumärken som identifierats i ett företagsförvärv görs enligt Relief from Royalty-metoden.

Varumärken med begränsad nyttjandeperiod skrivs av linjärt under förväntad nyttjandeperiod som varierar mellan 5-15 år.

Moderföretaget

Moderföretaget redovisar värdet på varumärken till anskaffningsvärde efter eventuella ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar.

Kund- och leverantörsrelationer

I samband med företagsförvärv kan immateriella tillgångar i form av kund- respektive leverantörsrelationer identifieras. Värdet på dessa bedöms utifrån Multi Period Excess Earning-metoden samt eventuell annan relevant information och redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar.

Befintliga kundrelationer bedöms för närvarande ha en total nyttjandeperiod på mellan 7 och 15 år.

Forskning och utveckling

Utgifter för forskning redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Utgifter för utveckling redovisas som immateriell tillgång endast under förutsättning att det är tekniskt och finansiellt möjligt att färdigställa tillgången, att den bedöms ge framtida ekonomiska fördelar och att anskaffningsvärdet på tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. När det gäller utveckling av utsäde innebär detta att kostnader kan balanseras först efter att officiell sortprövning visat på potentiell framgång för sorten. Vid utveckling av drivmedel kan kostnader balanseras

fortsättning not 1

först då produkten kan påvisa teknisk acceptans, kommersiell potential och politiska beslut är tagna. För närvarande innebär detta att samtliga utgifter för utveckling av kommersiella produkter och liknande kostnadsförs när de uppstår. Utgifter för utveckling av affärsrelaterade IS/IT-system aktiveras, om de generella förutsättningarna enligt ovan är uppfyllda och den totala utgiften beräknas överstiga 3 MSEK.

Aktiverade utgifter skrivs av linjärt under bedömd nyttjandeperiod som uppgår till 5-10 år.

Övriga immateriella tillgångar

Till immateriella anläggningstillgångar hör även patent, licenser och övriga rättigheter. Tillgångarna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivning görs linjärt under tillgångens förväntade nyttjandeperiod som bedöms uppgå till mellan 5-10 år.

Tillkommande utgifter för en övrig immateriell tillgång ökar anskaffningsvärdet endast om det är troligt att koncernen får framtida ekonomisk nytta av den tillkommande utgiften. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

NEDSKRIVNINGAR

Immateriella tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod skrivs inte av utan prövas årligen, eller oftare vid behov, avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Det redovisade värdet på tillgångar som skrivs av prövas fortlöpande. Vid varje bokslutstillfälle görs en bedömning om det föreligger någon indikation på att tillgångarnas värde minskat så att det föreligger ett nedskrivningsbehov. För dessa tillgångar liksom för tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod beräknas tillgångens återvinningsvärde. Med återvinningsvärde avses det högsta av en tillgångs verkliga värde, med avdrag för försäljningskostnader, och dess nyttjandevärde. Nedskrivning görs till återvinningsvärdet om detta understiger det redovisade värdet. Tidigare redovisad nedskrivning återförs om skälen för den tidigare nedskrivningen inte längre föreligger. Återföring sker dock inte med ett belopp större än att det bokförda värdet uppgår till vad det hade varit om nedskrivning inte hade redovisats tidigare år. Nedskrivning av goodwill återförs aldrig.

För en tillgång som är beroende av att andra tillgångar genererar kassaflöden beräknas nyttjandevärdet för den minsta kassagenererande enhet som tillgången tillhör. Goodwill hänförs alltid till de kassagenererande enheter som gynnas av det förvärv som genererat goodwillen.

Med en tillgångs nyttjandevärde avses nuvärdet av de bedömda framtida kassaflöden som förväntas genom att använda tillgången och det beräknade restvärdet vid slutet av nyttjandeperioden. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en räntesats före skatt som är tänkt att beakta marknadens bedömning av riskfri ränta och risk förknippad med den specifika tillgången. I Lantmännen beräknas riskpremierna i förhållande till verksamhetens närhet till lantbrukaren. Verksamheter nära lantbrukaren har en lägre riskpremienvärde.

VARULAGER

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet beräknas med tillämpning av FIFU metoden (först in/först ut) eller vägda genomsnittspriser. Anskaffningsvärdet för egentillverkade varor innefattar, förutom direkta kostnader, produktionsrelaterade omkostnader baserade på normal produktionskapacitet. Lånekostnader ingår inte i lagervärdena. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten efter avdrag för uppskattade kostnader för att färdigställa och sälja varan.

Redovisning av spannmål inom Lantmännen sker till vägda genomsnittspriser. Vid varje redovisningstillfälle beräknas kostnaden för spannmål utifrån redan gjorda inköp, kontrakterade inköp samt de säkringstransaktioner relaterade till spannmål som ingåtts. Utifrån dessa förutsättningar beräknas en genomsnittlig inköpskostnad per gröda och relevant volym. Den så beräknade inköpskostnaden appliceras därefter på under rapportperioden sålda spannmålsvolymerna respektive på vid rapporttidpunkten ineliggande lager.

Om beräknad varukostnad indikerar att förlustaffärer bedöms föreligga vid någon tidpunkt, resultatförs dessa direkt.

REDOVISNING OCH VÄRDERING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar likvida medel, kundfordringar, värdepapper, lånefordringar, derivat, leverantörs-skulder, låneskulder, och emitterade värdepapper. Derivatinstrument utgörs bland annat av terminskontrakt och swappar som framförallt utnyttjas för att täcka risker för valutakurs- och råvaruprisförändringar samt exponering för ränterisker. Derivatinstrument redovisas i balansräkningen när avtal träffas. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har utfärdats. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Övriga finansiella tillgångar och finansiella skulder tas upp i balansräkningen på likviddag. En finansiell tillgång eller del av tillgång tas bort från balansräkningen på likviddag eller när den förfaller. En finansiell skuld eller del av finansiell skuld tas bort från balansräkningen på likviddag eller när den på annat sätt avvecklas.

KLASSIFICERING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Klassificeringen av finansiella instrument ligger till grund för hur de finansiella instrumenten ska redovisas och värderas.

Finansiella tillgångar

Klassificeringen av finansiella tillgångar baseras på den affärsmodell Lantmännen tillämpar för att hantera de finansiella tillgångarna samt karaktären på de avtalsenliga kassaflödena från de finansiella tillgångarna.

Följande tre värderingskategorier är tillämpliga för finansiella tillgångar:

- Upplupet anskaffningsvärde.
- Verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i övrigt totalresultat.
- Verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i resultatet.

En finansiell tillgång värderas till upplupet anskaffningsvärde om:

- Den finansiella tillgången hanteras inom en affärsmodell vars syfte är att realisera den finansiella tillgångens kassaflöden genom att erhålla kontraktensliga kassaflöden, och
- De kontraktensliga kassaflödena utgörs enbart av återbetalning av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp.

En finansiell tillgång värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i övrigt totalresultat om:

- Den finansiella tillgången hanteras inom en affärsmodell vars syfte är att realisera den finansiella tillgångens kassaflöden både genom att erhålla kontraktensliga kassaflöden och genom att sälja tillgången, och
- De kontraktensliga kassaflödena utgörs enbart av återbetalning av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp.

För eget kapitalinstrument som inte innehas i handelssyfte har Lantmännen initialt en möjlighet att välja att presentera värdeförändringar i övrigt totalresultat.

Samtliga övriga finansiella tillgångar värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i resultatet.

Bedömning av affärsmodell

Lantmännen gör bedömningen av vilken affärsmodell en finansiell tillgång hanteras inom på portföljnivå eller typ av finansiell tillgång då detta reflekterar hur de finansiella tillgångarna hanteras, utvärderas och rapporteras till ledningen.

Information som ligger till grund för bedömningen av affärsmodell är:

- policies och instruktioner för den aktuella portföljen eller typen av tillgångar och hur dessa tillämpas i praktiken,
- utvärdering och uppföljning av portföljens avkastning,
- risker som påverkar avkastningen och hur dessa risker hanteras,
- hur personal som hanterar de finansiella tillgångarna kompenseras, exempelvis om compensationen är beroende av förändringar av tillgångarnas verkliga värden, och
- frekvens och volym av försäljningar av tillgångar, samt anledningen till gjorda försäljningar.

Finansiella tillgångar som innehas i handelssyfte eller som hanteras och utvärderas baserat på dess verkliga värden värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i resultatet.

fortsättning not 1

Bedömning av avtalsenliga kassaflöden

För denna bedömning definieras ränta som ersättning för pengars tidsvärde, ersättning för kreditrisk för utestående kapitalbelopp för en specifik tidsperiod samt andra risker kopplade till utlåning av kapital.

För att bedöma om de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp utgår Lantmännen från den finansiella tillgångens avtalsvillkor. Bedömningen syftar till att avgöra om det finns villkor som kan förändra tidpunkt och/eller storlek för de avtalsenliga kassaflödena på ett sådant sätt att de inte längre enbart utgörs av återbetalning av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp.

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

Finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde utgörs huvudsakligen av långfristiga och kortfristiga lån, kundfordringar och bankmedel. Syftet med dessa finansiella tillgångar är att erhålla de kontraktensliga kassaflödena.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat

Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat utgörs av innehav i aktier, som inte uppfyller definitionerna av dotterföretag eller intresseföretag, som innehavas av strategiska skäl och i syfte att främja Lantmännens affärsverksamhet.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultatet

Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultatet utgörs av innehav i obligationer, innehav i aktier som innehavas som finansiella placeringar samt derivatinstrument med positivt verkligt värde och som inte identifierats som säkringsinstrument i en säkringsrelation.

Finansiella skulder

Finansiella skulder värderas antingen till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i resultatet.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Derivatinstrument med negativt verkligt värde hänförs till denna kategori, om inte instrumentet har identifierats som säkringsinstrument i en säkringsrelation. Värdeförändringar på dessa instrument redovisas i resultaträkningen.

Övriga skulder

Denna kategori inkluderar alla skulder förutom derivatinstrument och redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Räntebärande lån redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande det verkliga värdet av vad som erhållits. Transaktionskostnaderna periodiseras över lånens löptid, enligt effektivräntemetoden.

Finansiella anläggningstillgångar

Aktier och räntebärande värdepapper som anskaffats med avsikt att stadigvarande innehavas i verksamheten, klassificeras som finansiella anläggningstillgångar.

Kortfristiga placeringar

I kortfristiga placeringar ingår placeringar i banker med löptid som vid anskaffningstidpunkten överstiger 3 månader men inte 12 månader, alternativt instrument som är direkt omsättningsbara på marknaden.

Likvida medel

Likvida medel omfattar kassa, omedelbart tillgängliga banktillgodohavanden samt penningmarknadsinstrument med löptid, vid anskaffningstidpunkten, understigande tre månader.

NEDSKRIVNING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR

Nedskrivningar beräknas och redovisas för de finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde och för de finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i övrigt totalresultat. Nedskrivning redovisas inte för innehav av eget kapitalinstrument. Reserv för kreditförluster beräknas och redovisas initialt utifrån tolv månaders förväntade kreditförluster. Om kreditrisken ökat väsentligt sedan den finansiella tillgången först redovisades, beräknas och redovisas reserv för kreditförluster utifrån

förväntade kreditförluster för tillgångens hela återstående löptid. För kundfordringar, som inte innehåller en väsentlig finansieringskomponent, tillämpas en förenklad metod och reserv för kreditförluster beräknas och redovisas utifrån förväntade kreditförluster för hela den återstående löptiden oavsett om kreditrisken ökat väsentligt eller inte.

Lantmännen baserar beräkningen av förväntade kreditförluster huvudsakligen på en individuell bedömning av den aktuella fordran tillsammans med information om historiska förluster för likartade tillgångar och motparter. Den historiska informationen utvärderas och justeras kontinuerligt utifrån den aktuella situationen och Lantmännens förväntan om framtida händelser.

SÄKRINGSREDOVISNING

Lantmännen tillämpar säkringsredovisning under förutsättning att kraven för säkringsredovisning är uppfyllda. Kraven för tillämpning av säkringsredovisning avser att:

- säkringsförhållandet enbart består av tillåtna säkringsinstrument och säkrade poster,
- säkringsförhållandet initialt identifierats och dokumenterats med avseende på företagets mål för riskhantering och riskhanteringsstrategi, och
- säkringsförhållandet uppfyller samtliga krav på effektivitet (att det föreligger ett ekonomiskt samband, att effekten av kreditrisk inte är dominerande samt att säkringskvoten är densamma som avspeglas i den faktiska säkringen).

Större delen av de derivat som används inom Lantmännen har ingåtts för att säkra risker, som till exempel valutarisk och råvarurisk. Merparten av de derivatinstrument som innehavas av Lantmännen utgör säkringsinstrument som kvalificerar för säkringsredovisning. Finansiella derivatinstrument som är säkringsinstrument säkras antingen en tillgång eller en skuld, en nettoinvestering i utlandsverksamhet eller är en säkring av en faktisk eller prognostiserad transaktion.

IFRS 9 definierar tre olika säkringsförhållanden; kassaflödessäkring, säkring av nettoinvesteringar och säkring av verkligt värde. Lantmännen tillämpar kassaflödessäkring och säkring av nettoinvesteringar.

Kassaflödessäkring

Kassaflödessäkring är en säkring som ingås för att minska risken för resultatpåverkan från förändringar i kassaflöde avseende en mycket sannolik prognostiserad framtida transaktion eller i transaktioner relaterade till en tillgång eller skuld. Vid kassaflödessäkringsredovisning redovisas förändringen i derivatinstrumentets (säkringsinstrumentets) verkliga värde via övrigt totalresultat till det egna kapitalet. När den säkrade posten redovisas i resultaträkningen överförs även resultatet från omvärdering av derivatinstrumentet till resultaträkningen.

Säkring av nettoinvestering

Säkring av nettoinvesteringar är säkringar som ingås för att minska effekterna av förändringar i värdet på nettoinvesteringen i en utlandsverksamhet som en följd av ändrade valutakurser. Valutakursvinster eller -förluster, som uppstår vid omvärdering av de instrument som används för dessa säkringar, redovisas via övrigt totalresultat till det egna kapitalet. Resultatet omklassificeras från eget kapital till resultatet vid avyttring av utlandsverksamheten. Nettoinvesteringar säkras för närvarande genom upplåning och valutaswapar i aktuell investeringsvaluta.

Säkring av verkligt värde

Säkring av verkligt värde är en säkring av exponeringen för förändringar i verkligt värde för en redovisad tillgång eller skuld eller ett oredovisat bindande åtagande som är hänförlig till en viss risk och som skulle kunna påverka resultatet. Vid säkring av verkligt värde redovisas förändringen i derivatinstrumentets verkliga värde i resultatet. Den säkrade posten omvärderas till verkligt värde med avseende på den säkrade risken och förändringen i verkligt värde redovisas i resultatet och möter där värdeförändringen från derivatinstrumentet.

Moderföretaget

Moderföretaget tillämpar IFRS 9 i enlighet med RFR 2. Det innebär att moderföretaget tillämpar samma principer som koncernen, för redovisning och värdering av finansiella instrument, samt säkringsredovisning.

Moderföretaget tillämpar undantaget att inte värdera finansiella garantiavtal till förmån för dotter- och intresseföretag samt joint ventures i enlighet med reglerna i IFRS 9 utan tillämpar istället principerna för värdering enligt IAS 37, Avsättningar, eventalförpliktelser och eventualtillgångar.

fortsättning not 1

FASTSTÄLLANDE AV VERKLIGT VÄRDE

I det fall ett finansiellt instrument handlas på en aktiv marknad används noterade priser vid fastställande av verkligt värde. Detta gäller exempelvis råvaruterminer och energiderivat. För onoterade finansiella instrument, eller om marknaden för en viss finansiell tillgång inte är aktiv, fastställs värdet genom tillämpning av vedertagna värderingstekniker. Lantmännen gör antaganden som baseras på de marknadsförhållanden som råder på balansdagen. Verkligt värde på valutaterminer och valutaswapar beräknas utifrån gällande terminskurser på balansdagen. Ränteswapar värderas med beräkning av framtida kassaflöden diskonterade med gällande marknadsräntor. Marknadsräntor och aktuella kreditmarginaler ligger till grund för beräkningen av verkligt värde i upplysningsssyfte på långfristig lån. För finansiella tillgångar och skulder med kort löptid antas verkligt värde överensstämma med anskaffningsvärdet justerat för eventuell nedskrivning.

AVSÄTTNINGAR

Avsättningar redovisas när Lantmännen har ett legalt eller informellt åtagande till följd av inträffade händelser och det är sannolikt att utbetalningar kommer att krävas för att fullgöra åtagandet. Som avsättning redovisas det belopp som enligt bästa bedömning beräknas utgå för att reglera åtagandet på balansdagen. Vid långfristiga, väsentliga belopp görs en nuvärdesberäkning för att ta hänsyn till tidsaspekten. Avsättning för garantitåtagande görs och beräknas utifrån tidigare års utgifter för garantier och en bedömning av den framtida garantirisken. Avsättning görs när produkten eller tjänsten har sålts. Avsättning för omstruktureringsåtgärder görs när en detaljerad, formell plan för åtgärder finns och välgrundade förväntningar har skapats hos dem som kommer att beröras av åtgärderna. Inga avsättningar görs för framtida rörelseförluster.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Pensioner

Inom Lantmännen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner, varav de flesta är fonderade.

I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har därefter ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas med kostnader i takt med att förmånerna intjänas.

I förmånsbestämda pensionsplaner anges ett belopp för den pensionsförmån en anställd ska erhålla efter pensioneringen, baserat på faktorer såsom lön, tjänstgöringstid och ålder. Koncernens företag bär risken för att de utfästa ersättningarna utbetalas. Förvaltningstillgångar i fonderade planer kan bara användas för att betala ersättningar enligt pensionsavtalen.

Den skuld som redovisas i balansräkningen utgör nettot av beräknat nuvärde av den förmånsbestämda förpliktelsen och verkligt värde på förvaltningstillgångarna knutna till förpliktelsen på balansdagen, i pensionsstiftelse eller på annat sätt. Pensionskostnaden och pensionsförpliktelsen för förmånsbestämda pensionsplaner beräknas enligt den så kallade Projected Unit Credit Method. Metoden fördelar kostnaden för pensioner i takt med att de anställda utför tjänster för företaget vilka ökar deras rätt till framtida ersättning. Företagets åtagande beräknas årligen av oberoende aktuarier. Åtagandet utgörs av nuvärdet av de förväntade framtida utbetalningarna. Diskonteringsräntan som används motsvarar räntan för förstklassiga företagsobligationer eller statsobligationer med en löptid som motsvarar den genomsnittliga löptiden för förpliktelserna och valutan. För svenska planer används en ränta som motsvarar räntan på förstklassiga bostadsobligationer. Dessa obligationer bedöms likvärdiga med företagsobligationer då de har en tillräckligt djup marknad för att användas som utgångspunkt för diskonteringsräntan.

Vid fastställandet av den förmånsbestämda förpliktelsens nuvärde och verkligt värde på förvaltningstillgångarna kan det uppstå aktuariella vinster och förluster. Dessa uppkommer antingen genom att det verkliga utfallet avviker från det tidigare gjorda antagandet, eller att antaganden ändras. Aktuariella vinster och förluster redovisas i Övrigt totalresultat.

Särskild löneskatt beräknas på mellanskillnaden mellan pensionsförpliktelse fastställd enligt IAS 19 och pensionsförpliktelse fastställd enligt de regler som tillämpas i juridisk person. Den beräknade framtida löneskatten ingår som en del av pensionsskulden

Moderföretaget

Moderföretaget tillämpar trygghandlagen och Finansinspektionens föreskrifter avseende förmånsbestämda pensioner, vilket är en förutsättning för skattemässig

avdragsrätt. Redovisningen följer RFR 2 Redovisning för juridiska personer. De väsentligaste skillnaderna mot reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs och att förpliktelsen beräknas utifrån nuvarande lönenivå samt att aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen omedelbart när de uppstår.

Ersättningar vid uppsägning

Avsättning för kostnader i samband med uppsägning av personal redovisas endast om företaget är förpliktigt att avsluta en anställning före normal pensionsavgång eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. Beräknat avgångsvederlag redovisas som avsättning när en detaljerad plan för åtgärden presenterats.

Rörlig lön

Reservationer för rörlig lön kostnadsförs löpande i enlighet med den ekonomiska innebörden i aktuella avtal.

SKATTER

Koncernens skattekostnad består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot övrigt totalresultat, varvid tillhörande skatt också redovisas i övrigt totalresultat. När det gäller insatsutdelning, återbäring och efterlikvid, som redovisas som utdelning i koncernens eget kapital, redovisas dock skatteeffekten från dessa skattemässigt avdragsgilla poster i resultaträkningen som en del i årets skattekostnad. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år. Aktuell skatt inkluderar även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet och det redovisade värdet på tillgångar och skulder. Uppskjuten skatt värderas till nominellt belopp och beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller oviserade per balansdagen. Uppskjutna skatter avseende temporära skillnader som hänför sig till andelar i dotter- och intresseföretag redovisas inte, då Lantmännen i samtliga fall kan styra tidpunkten för återföringen av dessa och det inte bedöms sannolikt att återföring sker inom en snar framtid.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det bedöms sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder nettoredo visas när de är hänförliga till samma skattemyndighet och berörda bolag har en legal rätt att kvitta skattefordringar mot skatteskulder.

Moderföretaget

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning redovisar moderföretaget obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. (I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.)

REDOVISNING AV INTÄKTER FRÅN AVTAL MED KUNDER

Redovisning av intäkter

Lantmännen genererar huvudsakligen intäkter från försäljning av färdiga produkter men även från utförda tjänster samt licensavtal och fastighetsuthyrning. Lantmännens verksamhet och försäljning är indelad i olika segment. Produktportföljen är därmed diversifierad men principerna för intäktsredovisningen för produkt eller tjänsteförsäljning är densamma inom samtliga segment. Intäkter från fastighetsuthyrning redovisas enligt regler för leasingintäkter.

Prestationsåtaganden och tidpunkt för intäktsredovisning

Koncernen tillverkar/förädlar eller importerar och säljer färdiga produkter och tillbehör. Försäljning sker till återförsäljare och direkt till lanbrukare, industriunder och konsumenter. I avtal med kunder för försäljning av produkter finns vanligen 1-2 prestationsåtaganden beroende på i vilket segment försäljningen sker; varor, i vissa fall en utökad garanti och en tjänst. Intäkten redovisas vid den tidpunkt då kontroll över tillgången överförs till kunden. Vid vilken tidpunkt som kontroll över varorna överförs till kunden beror på fraktvillkoren.

Returrätter och återköpsåtaganden

När koncernen säljer varor till kunder med returrätt, implicita eller explicita, redovisas en skuld för den återbetalning som förväntas ske och en tillgång för

fortsättning not 1

rätten att återfå varor från kunder vid reglering av återbetalningsskulden i samband med att varorna returneras. Dessa poster klassificeras i balansräkningen som returskuld och returtillgång (inkluderas i posten varulager). Historisk erfarenhet används för att uppskatta andel returter vid försäljningstidpunkten ("förväntat värde metoden") och en intäkt redovisas endast för de produkter som inte bedöms returneras.

Vissa avtal med kunder innehåller en möjlighet för kunden att påkalla ett återköp av produkten, ett så kallat återköpsåtagande. Om koncernen är skyldigt att återköpa tillgången på kundens begäran bedömer koncernen vid avtalets början om kunden har ett betydande ekonomiskt incitament att utöva denna rätt. Om köparen bedöms ha ett betydande ekonomiskt incitament att utnyttja sin rätt att kräva återköp av produkten innebär detta att kunden i själva verket betalar koncernen ersättning för rätten att använda en tillgång under en viss tid. I sådana fall redovisar koncernen detta avtal som en leasingtransaktion enligt IFRS 16. Om köparen inte bedöms ha ett betydande ekonomiskt incitament att utnyttja sin rätt att kräva återköp av produkten redovisas avtalet som om det rörde sig om en försäljning av en produkt med en returrätt.

Garantiåtaganden

Koncernen har i vissa fall avtal med kunder som innehåller ett utökat garantiåtagande. Intäkter från sådana garantier redovisas linjärt över garantiperioden såvida inte en annan metod bättre mäter uppfyllandet av prestationsåtagandet. En utökad garanti bedöms föreligga då möjligheten finns för kunden att köpa till denna tjänst, den är separat prissatt och garantin sträcker sig utöver lagstadgad standardgaranti. Koncernens åtagande att återta felaktiga varor enligt en lagstadgad standardgaranti redovisas som avsättning i enlighet med IAS 37.

Fastställande av transaktionspriset

Volymrabatter

I de försäljningar där volymrabatter förekommer bedöms det sannolika utfallet av uppnådd försäljningsvolym och därmed lämnad rabatt vid försäljningstidpunkten. Den bedömda rabatten inkluderar sedan i transaktionspriset och reducerar således intäkten. Bedömningen av volymutfallet revideras vid varje bokslutstillfälle.

Gemensamma marknadsaktiviteter

I samband med vissa försäljningar ingås också en överenskommelse med kunden om en gemensam marknadsaktivitet. I försäljningar till återförsäljare (butiker) förekommer sk. "listing fees" som innebär att en avgift betalas till kunden för att erhålla särskild produktplacering i butiken. Dessa avgifter bedöms utgöra en del av den underliggande försäljningstransaktionen och avgiften reducerar transaktionspriset och därmed intäkten. Andra gemensamma marknadsaktiviteter tillsammans med en kund bedöms från fall till fall för att avgöra om aktiviteten är en del av försäljningstransaktionen eller om en distinkt tjänst eller produkt köps in i form av marknadsaktiviteten. Om marknadsaktiviteterna bedöms utgöra en del av försäljningstransaktionen så reducerar dess kostnader transaktionspriset och därmed intäkten för transaktionen.

Inbytesprodukter

I de försäljningar av produkter (lantbruks- eller anläggningsmaskiner) där försäljningstransaktionen inkluderar inbyte av en äldre maskin är transaktionen så utformad att inbytet klassificeras som ett inköp av en maskin. Inbytet sker vid en nyförsäljning och på kundens begäran och inbytespriset utgörs av maskinens marknadsvärde.

Tjänster

Koncernen utför dels tjänster inom växtodling och lantbruk dels tjänster såsom reparationer av produkter samt service och underhåll av produkter. Intäkter från tjänster inom växtodling och lantbruk redovisas när tjänsten utförs. Intäkter från underhåll och service av produkter redovisas linjärt över kontraktperioden såvida inte en annan metod bättre mäter uppfyllandet av prestationsåtagandet.

Även intäkter från administrativa tjänster och fastighetsservice, som båda ofta tillhandahålls enligt längre avtal, redovisas när tjänsten utförs och kunden får nytta av tjänsten.

Mjukvarulicenser

Koncernen licensierar immateriell egendom såsom mjukvaror i maskiner. Fristående mjukvaror i maskiner klassificeras som en "rätt att använda" licens och intäktsredovisas vid en given tidpunkt vilket vanligen utgörs av licensens

utgivningstidpunkt. De licenser som bedöms utgöra en integrerad del av maskinen intäktsredovisas tillsammans med maskinen vilket sker när kontroll över maskinen överförs till kunden.

Royaltyintäkter

Koncernen säljer utsäde, frö och andra grödor med licensavtal. Licensavtalen innehåller royaltysättning som baseras på kundens användning eller försäljning av varor som innehåller den immateriella egendomen. Försäljnings- eller användningsbaserad royalty redovisas när den efterföljande försäljningen eller användningen sker.

Balansposter

I de fall koncernen erhåller förskottsbetalningar från sina kunder redovisas dessa som avtalsskulder under rubriken "Leverantörsskulder och andra rörelseskulder" i balansräkningen. En kundfordran redovisas när varorna har levererats eller tjänsten har utförts då ersättningen vid denna tidpunkt är säker och det endast är tidsåtgång som krävs innan betalningen ska ske. Endast undantagsvis förekommer fall där koncernen har utfört en del av en prestation men inte har rätt att kräva att ersättning förrän ytterligare prestation sker. I dessa fall redovisas en avtalstillgång, vilken redovisas under rubriken "Kundfordringar och övriga rörelsetillgångar". I de fall fordran på kunden är ovillkorlig men fakturering ännu inte har ägt rum redovisas en ännu ej fakturerad fordran, under rubriken "Kundfordringar och övriga rörelsetillgångar". Vid redovisning av returrätter redovisas en returskuld, under rubriken "Leverantörsskulder och övriga rörelseskulder" och en returtillgång, som en del av varulagret.

ÅTERBÄRING OCH EFTERLIKVID

Medlemmar i Lantmännen ek för kan erhålla återbäring på gjorda inköp från Lantmännen Lantbruk Sverige samt Lantmännen Maskins och Swecons svenska verksamheter samt efterlikvid på försäljning till Lantmännen Lantbruk Sverige. Återbäring och efterlikvid utgör en del av den ekonomiska föreningens utdelning till sina medlemmar och redovisas som utdelning.

STATLIGA STÖD

Statliga stöd redovisas i balans- och resultaträkningen när det föreligger rimlig säkerhet att de villkor som är förknippade med bidraget kommer att uppfyllas och bidraget kommer att erhållas. Bidragen periodiseras, på samma sätt och över samma perioder, som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. I de fall ett statligt stöd varken hänför sig till förvärv av tillgångar eller till kompensation av kostnader, redovisas stödet som en övrig intäkt.

LÅNEUTGIFTER

Låneutgifter som kan hänföras till investeringar i anläggningar, som tar mer än 12 månader att färdigställa och där investeringsbeloppet uppgår till minst 300 MSEK, aktiveras som en del av investeringsbeloppet. Övriga låneutgifter kostnadsförs i den period de hänför sig till.

ANLÄGGNINGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING, VERKSAMHETER UNDER AVYTTRING

Lantmännen klassificerar endast om tillgångar där beslut fattats om försäljning, om tillgångens värde är väsentligt, för närvarande vid en beloppsgräns på 50 MSEK.

KONCERNBIDRAG

Moderföretaget

Lantmännen redovisar koncernbidrag enligt RFR2s alternativregel, vilket innebär att såväl erhållna som lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

NÄRSTÅENDE

Genom bestämmande inflytande är moderföretaget närstående till sina dotter- och dotterdotterföretag. Genom betydande inflytande är såväl koncernen som moderföretaget närstående till sina intresseföretag, vilka således omfattar både de direkt och indirekt ägda företagen.

"Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden" är en plan för ersättning efter avslutad anställning till förmån för anställda i företag inom Lantmännenkoncernen. Stiftelsen är därigenom att betrakta som närstående.

Prissättning på leveranser av varor och tjänster mellan företag i koncernen sker till marknadspris.

fortsättning not 1

Genom sin rätt att delta i de beslut som rör moderföretagets strategier har dess styrelseledamöter ett betydande inflytande över moderföretaget och är därmed att betrakta som närstående. En ekonomisk förening har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom ekonomisk verksamhet i vilka medlemmarna deltar. I enlighet härmed har inköp och försäljning av varor och tjänster under räkenskapsåret skett mellan moderföretaget och enskilda styrelseledamöter, vilka är medlemmar i föreningen. På samma sätt medverkar enskilda styrelseledamöter i finansieringen av föreningen. Transaktioner mellan styrelseledamöter och den ekonomiska föreningen i deras egenskap av ägare har skett i enlighet med föreningens ändamål. Samma villkor gäller för styrelseledamöter som för andra medlemmar. Beloppsuppgifter lämnas därför inte om dessa transaktioner.

Valutakurser för koncernens viktigaste valutor:

	2021		2020	
	Genomsnittskurs	Balansdagens kurs	Genomsnittskurs	Balansdagens kurs
DKK	1,36	1,38	1,41	1,35
EUR	10,14	10,23	10,49	10,04
GBP	11,80	12,18	11,80	11,09
NOK	1,00	1,03	0,98	0,95
RUB	0,12	0,12	0,13	0,11
USD	8,58	9,04	9,20	8,19

Not 2 Viktiga händelser efter periodens utgång

Lantmännen och Yara har tecknat ett avtal för lansering av fossilfri mineralgödsel, framställt med förnybar energi. Det är ett avgörande steg för att minska de fossila utsläppen från livsmedelsproduktionen och kunna erbjuda konsumenterna mer hållbara livsmedel.

Lantmännen Unibake har informerat om avsikten att omorganisera bageri-strukturen i Belgien. Förändringen innebär att bageriet i Bryssel stängs och att all egenproduktion flyttas till bageriet i Londerzeel, där organisationen samtidigt ses över. Syftet med omorganisationen är att reducera produktionskostnader och stärka företagets konkurrenskraft. Omstruktureringen beräknas vara genomförd i mitten av 2023.

Lantmännen Aspen har förvärvat det brittiska företaget Coryton Advanced Fuels som producerar specialanpassade bränslen. Bolaget har verksamhet i England, Tyskland samt Korea, en omsättning på cirka 200 MSEK och sysselsätter ett sextiotal personer."

Lantmännen har tecknat en överenskommelse med Neova Group om att förvärva deras 50 procentiga innehav i Scandbio, som därmed blir ett helägt dotterbolag. Affären inväntar godkännande från konkurrensmyndigheterna i Danmark, Lettland och Sverige.

Lantmännens nuvarande vd och koncernchef, Per Olof Nyman kommer att gå i pension den 31 mars, efter tio år i rollen och fjorton år på Lantmännen. Koncernstyrelsen har utsett Magnus Kagevik, nuvarande COO och chef för Lantmännens division Energi, till Per Olofs efterträdare. Magnus tillträder den 1 april.

Not 3 Viktiga bedömningar och antaganden av redovisningsändamål

Upprättandet av årsredovisningen enligt IFRS baseras i många fall på ledningens bedömningar och på uppskattningar och antaganden när de redovisade värdena på tillgångar och skulder fastställs. Dessa uppskattningar baseras på tidigare erfarenheter och de antaganden som görs bedöms vara rimliga och realistiska med hänsyn till de omständigheter som råder vid den aktuella tidpunkten. Faktiska utfall kan komma att skilja sig från de gjorda bedömningarna och uppskattningarna.

Uppskattningarna och underliggande antaganden ses över regelbundet. Effekten av ändrade uppskattningar redovisas i den period uppskattningen ändras om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Nedan följer en övergripande beskrivning av de redovisningsprinciper där sådana uppskattningar och antaganden förväntas ha den största inverkan på Lantmännenkoncernens redovisade finansiella ställning eller resultat. För uppgifter om redovisade värden på balansdagen hänvisas till balansräkningen med tillhörande noter.

Nedskrivning av goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod

Nedskrivning av goodwill, och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod, prövas årligen samt så snart indikationer finns att ett nedskrivningsbehov skulle föreligga, till exempel vid ändrat affärsklimat, beslut om avyttring eller nedläggning av verksamhet. Värdet på koncernens goodwill och övriga immateriella tillgångar uppgick vid årets utgång till 8 997 MSEK (8 831), vilket motsvarar 45 procent (49) av koncernens eget kapital. Nedskrivning av övriga tillgångar prövas så snart det finns en indikation på att det redovisade värdet på tillgången inte kan återvinnas.

I de flesta fall uppskattas värdet på tillgångarna med tillämpning av nuvärdesberäkning av förväntade framtida kassaflöden. Det framtida kassaflödet baseras på antaganden utifrån företagsledningens bästa uppskattning av de ekonomiska förutsättningar som kommer att föreligga under tillgångens återstående livslängd. Uppskattningarna överensstämmer med koncernens senaste upprättade långsiktiga finansiella plan. Nedskrivning görs om det beräknade nyttjandevärdet understiger det redovisade värdet.

De diskonteringsfaktorer som används vid beräkning av nuvärdet av de förväntade framtida kassaflödena är de vägda kapitalkostnaderna (WACC), som vid tidpunkten är fastställda att gälla inom koncernen, för de marknader där de kassagenererande enheterna bedriver verksamhet. Se även [not 7](#).

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder

Bedömningar görs för att bestämma uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder. Uppskjutna skattefordringar redovisas som fordran när det bedöms sannolikt att de kommer att kunna utnyttjas för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Andra antaganden avseende utfallet på dessa framtida beskattningsbara vinster liksom förändrade skattesatser och skatteregler kan resultera i betydande skillnader i värderingen av uppskjutna skatter. För information om belopp med mera se [not 12](#).

Pensioner

Värdet på pensionsförpliktelserna för förmånsbaserade pensionsplaner baseras på aktuariella beräkningar utifrån antaganden om diskonteringsräntor, framtida löneökningar, inflation och demografiska förhållanden. Diskonteringsräntan, som är det mest kritiska antagandet, baseras på marknadsmässig avkastning på förstklassiga företagsobligationer, nämligen bostadsobligationer med lång löptid och där räntan extrapolerats att motsvara pensionsplanens förpliktelser. En sänkt diskonteringsränta ökar nuvärdet av pensionskulden och kostnaden medan en höjd diskonteringsränta ger omvärd effekt. En förändring av diskonteringsräntan med 0,25 procent förändrar pensionsförpliktelserna med cirka 110-120 MSEK. För information om belopp och ytterligare känslighetsanalyser se [not 25](#).

EU-kommissionens pågående utredning

Avsättning med anledning av EU-kommissionens utredning

Med anledning av EU-kommissionens utredning av Lantmännen Agroetanol och två andra etanoltillverkare angående misstänkt brott mot EU:s konkurrenslagstiftning redovisas sedan tidigare en avsättning på 500 MSEK. Avsättningens storlek baserar sig på Lantmännens bästa bedömning per 31 december 2021. För information om avsättning se [not 26](#).

Redovisning av leasing

Vid årets utgång uppgick värdet på nyttjanderättstillgången till 1 778 MSEK och värdet på leasingkulden till 1 808 MSEK. Många leasingavtal där Lantmännen är hyrestagare innefattar förlängnings- och uppsägningsoptioner vilka är föremål för bedömning när leasingperioden fastställs. Optionerna är förhandlade av ledningen för att ge flexibilitet i hanteringen av avtalen samt anpassning till koncernens behov. Ledningen gör löpande bedömningar om det är sannolikt att dessa förlängningar och uppsägningsoptioner kommer att utnyttjas. Detta innebär att leasingperioder kan komma att förlängas eller förkortas utifrån förändrade behov vilket påverkar värdet på både nyttjanderättstillgången och leasingkulden. För mer information om leasing se [not 13, 23 och 29](#).

Not 4 Segmentsredovisning

INFORMATION OM RÖRELSESEGMENT	Räkenskapsåret 2021							
	Division Lantbruk	Division Energi	Division Livsmedel	Affärsområde Swecon	Affärsområde Fastigheter	Övrig verksamhet	Koncern-gemensamt ¹⁾	Summa koncernen
MSEK								
Nettoomsättning								
Extern försäljning	20 364	4 379	15 470	7 659	252	59	-	48 183
Intern försäljning	2 470	216	88	91	332	622	-3 819	0
Summa nettoomsättning	22 834	4 595	15 558	7 750	584	681	-3 819	48 183
Rörelseresultat per segment	374	615	775	471	344	-157	-120	2 302
Varav resultatandel i joint venture/ intresseföretag	72	10	20	-	67	0	-	169
Finansiella intäkter								68
Finansiella kostnader								-189
Årets skattekostnad								-294
Årets resultat								1 887
Övriga upplysningar								
Tillgångar	9 273	2 519	18 762	3 309	3 364	1 640	-1 778	37 089
Kapitalandel i joint venture/intressebolag	1 858	197	382	-	206	54	-	2 697
Ofördelade tillgångar								3 561
Summa tillgångar	11 131	2 716	19 144	3 309	3 570	1 694	-1 778	43 347
Skulder	2 645	1 191	2 863	2 049	301	3 346	-2	12 393
Ofördelade skulder								10 856
Eget kapital								20 098
Summa skulder och eget kapital	2 645	1 191	2 863	2 049	301	3 346	-2	43 347
Investeringar inklusive nyttjanderätter	306	398	1 210	550	437	104	-357	2 648
Av- och nedskrivningar ²⁾	-332	-154	-1 125	-546	-108	-66	234	-2 097
Väsentliga icke kassaflödespåverkande poster utöver avskrivningar								0

¹⁾ Interna leasingkontrakt som redovisas i enlighet med IFRS 16 elimineras från segmentstillgångar mot ofördelade skulder.

²⁾ Inklusive avskrivningar på nyttjanderätter med 471 MSEK (489).

MSEK	Räkenskapsåret 2020							
	Division Lantbruk	Division Energi	Division Livsmedel	Affärsområde Swecon	Affärsområde Fastigheter	Övrig verksamhet	Koncern-gemensamt ¹⁾	Summa koncernen
Nettoomsättning								
Extern försäljning	19 220	3 756	14 964	7 740	248	62	-	45 990
Intern försäljning	2 281	182	53	87	303	634	-3 540	0
Summa nettoomsättning	21 501	3 938	15 017	7 827	551	696	-3 540	45 990
Rörelseresultat per segment	439	530	786	505	228	-138	-127	2 223
Varav resultatandel i joint venture/ intresseföretag	88	15	43	-	6	0	-	152
Finansiella intäkter								109
Finansiella kostnader								-291
Årets skattekostnad								-244
Årets resultat								1 797
Övriga upplysningar								
Tillgångar	8 376	2 110	18 094	3 202	3 022	3 108	-3 584	34 328
Kapitalandel i joint venture/intressebolag	1 753	206	366	-	137	55	-	2 517
Ofördelade tillgångar								2 486
Summa tillgångar	10 129	2 316	18 460	3 202	3 159	3 163	-3 584	39 331
Skulder	2 047	1 002	2 445	1 879	293	4 465	-1 908	10 223
Ofördelade skulder								11 102
Eget kapital								18 006
Summa skulder och eget kapital	2 047	1 002	2 445	1 879	293	4 465	-1 908	39 331
Investeringar inklusive nyttjanderätter	574	208	772	614	222	72	-340	2 122
Av- och nedskrivningar ²⁾	-333	-126	-1 117	-551	-96	-60	232	-2 051
Väsentliga icke kassaflödespåverkande poster utöver avskrivningar								0

¹⁾ Interna leasingkontrakt som redovisas i enlighet med IFRS 16 elimineras från segmentstillgångar mot ofördelade skulder.

²⁾ Inklusive avskrivningar på nyttjanderätter med 489 MSEK (502).

INFORMATION OM GEOGRAFISKA OMRÅDEN

MSEK	2021		2020	
	Extern försäljning	Anläggningstillgångar	Extern försäljning	Anläggningstillgångar
Sverige	21 958	9 979	20 530	9 581
Finland	6 452	3 580	6 275	3 550
Tyskland	5 187	2 198	5 581	2 180
Danmark	3 250	2 267	3 136	2 347
Storbritannien	1 816	1 111	1 670	1 009
Norge	1 753	419	1 638	389
Nederländerna	1 399	24	889	24
Baltikum	1 015	743	1 070	754
Frankrike	734	367	858	371
Spanien	663	0	555	0
Belgien	610	1 867	514	1 878
Ryssland	497	770	587	702
Polen	294	947	370	703
Schweiz	195	0	326	0
Övriga Europa	1 096	274	846	296
USA	721	334	617	313
Australien	353	583	336	539
Övriga världen	190	-	192	-
Summa	48 183	25 463	45 990	24 636

Ingen av Lantmännens kunder står för 10 procent, eller mer, av koncernens totala omsättning.

Information som presenteras avseende geografiska områden är för extern försäljning grupperad utifrån var kunderna är lokaliserade och för anläggningstillgångarna efter var tillgångarna är lokaliserade, det vill säga där företaget bedriver produktion av varor och tjänster. Tillgångarna omfattar materiella och immateriella anläggningstillgångar samt innehav i joint ventures och intresseföretag.

Lantmännens verksamhet är operativt indelad i tre divisioner och två affärsområden.

Koncernens operativa struktur och den interna rapporteringen till koncernledning och styrelse sammanfaller. Divisionerna samt affärsområdena motsvarar således koncernens segment. Uppdelningen utgår från koncernens verksamhet, från ett produkt- och kundperspektiv.

Försäljning mellan koncernens enheter sker till marknadsmässiga villkor.

Till segmenten har de tillgångar och skulder hänförs som respektive segmentet ansvarar för och som används i segmentets löpande verksamhet. De tillgångar och skulder som inkluderats är materiella och immateriella anläggningstillgångar samt omsättningstillgångar, rörelseskulder och avsättningar hänförliga till försäljning av varor och tjänster, det vill säga segmentens operativa kapital. Tillgångar och skulder har hänförs direkt till segmenten eller fördelats till dessa på ett rimligt och tillförlitligt sätt.

Ansvar för förvaltningen av vad koncernen definierar som finansiella tillgångar och skulder, samt ansvaret för koncernens skatter, ligger hos koncerngemensamma, centrala funktioner. Finansiella tillgångar och skulder, omvärderingseffekter vid värdering av finansiella instrument enligt IFRS 9, leasingskulder enligt IFRS 16, avsättningar till pensioner, pensionsskulder enligt IAS 19 samt skatter har därför inte fördelats på respektive segment.

I segmentens investeringar ingår samtliga materiella och immateriella investeringar förutom investeringar i korttidsinventarier och förvärv av företag.

Koncernens segment består av tre divisioner och två affärsområden, alla med olika inriktning. I övrig verksamhet ingår bland annat ett antal mindre bolag för vilka ansvaret ligger centralt. Segmenten beskrivs kortfattat nedan:

Division Lantbruk utgör koncernens kärnverksamhet som utvecklar och erbjuder produkter och tjänster för ett starkt och konkurrenskraftigt lantbruk. Divisionen har sin bas i Sverige och har genom internationella hel- och delägda bolag en stark position i Östersjöområdet.

De svenska verksamheterna är marknadsledande på spannmålsmarknaden samt erbjuder ett brett produktsortiment för animalieproduktion och växtodling. Inköpt

spannmål, oljevaxter, trindsäd och frö säljs vidare till spannmålshandlare samt svensk och internationell industri. Divisionens svenska del är även Sveriges, och också en av Nordens, största leverantörer av hästfoder med marknad även i övriga Europa. Verksamheterna omfattar även försäljning av lantbruksmaskiner och reservdelar samt service av lantbruksmaskiner i Sverige. Maskinverksamheten erbjuder starka varumärken som Valtra, Fendt, Kuhn, Väderstad och Joskin.

Den finska verksamheten handlar med spannmål på den finska och internationella marknaden, samt producerar och säljer foder.

Divisionen arbetar med innovation och utveckling av bland annat teknisk och digital utveckling, hållbart utsäde, ekologiska produkter och växtförädling. Divisionen Lantbruk ansvarar för Lantmännens ägarintressen i de delägda bolagen HaGe Kiel, Scandagra Group och Scandagra Polska.

Division Energi är en av Sveriges största producenter av bioenergi produkter. Divisionen verkar på en global marknad med huvudfokus på Europa. Divisionens bolag tillverkar och marknadsför miljösamma energi-, livsmedels- och industriprodukter i form av hållbart etanolbränsle, proteinfoder, koldioxid, stärkelseprodukter, gluten, vodka, betaglukan, havreprotein, alkylatbensin, smörjmedel och andra kemiska produkter som framställs på ett ansvarsfullt sätt. I division Energi ingår Lantmännen Biorefineries med verksamheterna Lantmännen Agroetanol, Lantmännen Functional Foods, Lantmännen Oats och Lantmännen Reppe. I divisionen ingår också det helägda bolaget Lantmännen Aspen. Division Energi ansvarar även för Lantmännens ägarintresse i det delägda bolaget Scandbio.

Division Livsmedel förädlar spannmål och andra råvaror från åkermarken och producerar bland annat mjöl, bröd, frukostprodukter, pasta och färdiglagade måltider. Divisionen erbjuder "Bra mat" till kunder inom dagligvaror, foodservice och livsmedelsindustrin. Divisionen består av Lantmännen Unibake och Lantmännen Cerealia. Divisionen Livsmedel ansvarar också för Lantmännens ägarintressen i det delägda bolaget Viking Malt.

- Lantmännen Unibake är en av Europas största bagerikoncerner. Med mer än 30 bagerier, verksamhet i över 20 länder samt försäljning i över 60 länder i hela världen, kan företaget leva upp till kunders och konsumenters lokala behov och önskemål. Lantmännen Unibake levererar bake-off och färska bageriprodukter till dagligvaruhandeln och servicemarknaden och utgör en viktig partner för många av världens största livsmedelsleverantörer.

- Lantmännen Cerealia utvecklar, producerar och marknadsför spannmålsbaserade produkter såsom mjöl, gryn, müsli, granola, pasta, pannkakor och

fortsättning not 4

knäckebröd, ett vegetariskt sortiment av baljväxter, fröer, matgryn och vegetariska produkter, samt färdiglagade rätter. Verksamheten bedrivs i Sverige, Norge, Danmark, Finland, Ukraina och Ryssland med försäljning via dagligvaruhandeln, foodservice-sektorn, samt direkt till industriella bagerier och livsmedelsproducenter. Lantmännen Cerealia har även betydande export, främst av knäckebröds- och frukostprodukter, till ett 30-tal länder över hela världen.

Affärsområde Swecon är partner till Volvo Construction Equipment och återförsäljare av maskiner för bygg- och anläggningsbranschen i Sverige, Tyskland, Estland, Lettland samt Litauen. Swecon erbjuder ett brett sortiment av anläggningsmaskiner, utrustning, reservdelar, utbildning, service och support via sina serviceanläggningar.

Affärsområde Fastigheter består av Lantmännen Fastigheter och Lantmännen Agrovärme. Lantmännen Fastigheters uppdrag är att förse koncernens verksamheter med ändamålsenliga fastigheter och optimera avkastningen på externt uthyrda fastigheter. Lantmännen Agrovärme förser kunderna med miljöriktig värme samt biokol som är en klimatpositiv jordförbättrare.

Not 5 Intäkternas fördelning

MSEK	2021	2020
Nettoomsättning		
Nettoomsättning exklusive leasingverksamhet:		
Lantmännen Lantbruk Sverige	14 102	13 096
Lantmännen Lantbruk Finland	4 479	4 351
Lantmännen Maskin	3 636	3 669
Division Lantbruk övrigt och eliminerings	617	385
Division Lantbruk	22 834	21 501
LM Biorefineries	3 486	2 930
LM Aspen	1 113	1 016
Division Energi övrigt & eliminerings	-4	-8
Division Energi	4 595	3 938
Lantmännen Unibake	11 673	11 127
Lantmännen Cerealia	4 286	4 267
Division Livsmedel övrigt och eliminerings	-401	-377
Division Livsmedel	15 558	15 017
Swecon Sverige	4 191	4 093
Swecon Tyskland	2 790	2 919
Swecon Baltikum	300	288
Affärsområde Swecon övrigt och eliminerings	-4	-3
Affärsområde Swecon	7 277	7 297
Affärsområde Fastigheter	127	117
Övrig verksamhet	681	696
Eliminerings	-3 517	-3 266
Summa	47 555	45 300
Nettoomsättning från leasingverksamhet		
Affärsområde Swecon	473	530
Affärsområde Fastigheter	457	434
Eliminerings	-302	-274
Summa	628	690
Total nettoomsättning	48 183	45 990
Övriga rörelseintäkter		
Entreprenadintäkter	259	218
Realisationsvinster	80	20
Statliga stöd	14	24
Försäkringsersättning	67	27
Övrigt	466	140
Summa	886	429

Realisationsvinster hänför sig främst till fastighetsförsäljningar. Förändringen i Övriga rörelseintäkter Övrigt avser till största delen resultat effekter från valutaderivat.

Not 6 Anställda och personalkostnader

Medelantal anställda	2021	varav kvinnor	2020	varav kvinnor
Koncernen				
Sverige	3 704	29 %	3 676	27 %
Danmark	1 041	27 %	1 087	24 %
Finland	977	50 %	982	51 %
Tyskland	641	14 %	621	14 %
Storbritannien	571	26 %	545	27 %
Ryssland	526	41 %	502	42 %
Litauen	392	60 %	390	60 %
Polen	378	44 %	419	42 %
Estland	372	58 %	358	59 %
Belgien	315	36 %	299	35 %
Norge	286	34 %	255	31 %
Ukraina	244	56 %	256	55 %
Lettland	174	45 %	180	46 %
USA	165	31 %	140	32 %
Rumänien	121	59 %	107	61 %
Australien	115	49 %	100	50 %
Frankrike	31	29 %	25	24 %
Nederländerna	24	28 %	23	26 %
Ungern	8	52 %	44	45 %
Spanien	7	41 %	8	52 %
Totalt i Koncernen	10 092	35 %	10 017	34 %

Moderföretaget	2021	varav kvinnor	2020	varav kvinnor
Sverige	1 035	40 %	1 035	39 %
Totalt i Moderföretaget	1 035	40 %	1 035	39 %

MSEK	Koncernen		Moderföretaget	
	2021	2020	2021	2020
Personalkostnader				
Löner och ersättningar, till vd:ar	116	113	21	19
- varav rörlig del	19	20	8	7
Löner och ersättningar, övriga anställda	4 715	4 652	586	591
Sociala kostnader				
- årets kostnad	1 051	1 005	219	219
- löneskatteeffekt på gottgörelse från pensionsstiftelsen	-	-	-15	-16
Pensionskostnader				
- årets kostnad ¹⁾	421	397	77	84
- gottgörelse från pensionsstiftelsen	-	-	-64	-65
Övriga personalkostnader	203	195	17	15
Summa	6 506	6 362	841	847

¹⁾ Av koncernens pensionskostnader avser 14 MSEK (12) gruppen styrelser och vd. De utestående pensionsförpliktelserna till dessa uppgick till 3 MSEK (2). Av Moderföretagets pensionskostnader avser 4 MSEK (3) gruppen styrelse och vd. De utestående pensionsförpliktelserna till dessa uppgick till 0 MSEK (0).

Andelen kvinnor, %	Koncernen		Moderföretaget	
	2021	2020	2021	2020
Styrelser	16	15	25	17
Övriga ledande befattningshavare	36	32	30	30

fortsättning not 6

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Ledande befattningshavare

Med ledande befattningshavare som redovisas i denna not avses Lantmännens koncernledning bestående av verkställande direktören (vd) tillika koncernchef, vice verkställande direktören (vvd), tre divisionschefer, två affärsområdeschefer samt tre chefer för gemensamma funktioner. Medlemmar i koncernledningen kan vara anställda i moderföretaget eller i dotterbolag. Under 2021 har sammansättningen av ledande befattningshavare inte ändrats. Vid årets ingång utgjordes koncernledningen av 10 personer och vid årets slut utgjordes av 10 ordinarie personer.

Lantmännens ersättningsutskott

Inom Lantmännens styrelse finns ett särskilt ersättningsutskott. I ersättningsutskottets uppgifter ingår bland annat att bereda styrelsens beslut i frågor avseende lön och ersättningar till vd/koncernchefen, samt att godkänna vd's förslag avseende ersättning till koncernledningen.

Lantmännens ersättningspolicy

Målsättningen med Lantmännens ersättningspolicy är att erbjuda en kompensation som bidrar till att engagera, motivera och attrahera den kompetens som Lantmännen behöver för att vara framgångsrik i sina affärsverksamheter. De grundläggande principerna är att:

- Ersättningen ska vara neutral med avseende på kön, religion, etnicitet, funktionsnedsättning, sexuell läggning m.m.
- Ersättningen ska vara individuell och differentierad, och alltid vara starkt knuten till den anställdes prestation.
- Ersättningen ska baseras på nödvändig kompetens, arbetsuppgifter, kvalifikationer, erfarenhet, befattning och bidrag till verksamheten.
- Ersättningen ska vara relevant i förhållande till marknaden.
- Ersättningen ska alltid fastställas med hänsyn till verksamheten och den finansiella situationen inom Lantmännen-koncernen och dess bolag.

Ersättningar inom Lantmännen ska betraktas och bedömas från ett totalt belöningsperspektiv. Beslut om ersättningar inom Lantmännen ska fattas med utgångspunkt i våra värderingar: öppenhet, helhetssyn och handlingskraft.

Ersättningsstruktur

Föreningsstämman fattar beslut om ersättning till styrelsen för perioden fram till nästa föreningsstämma. Ersättningen fördelas på fast årsarvode respektive timarvode. Föreningsstämmans beslut om fast arvode är fördelat på ordförande, vice ordförande respektive övriga ledamöter i styrelsen.

Föreningsstämman fastställer riktlinjerna för ersättning till koncernledningen på förslag av styrelsen. 2020 års föreningsstämma fastställde de riktlinjer som tillämpades under 2021 och 2021 års föreningsstämma fastställde riktlinjer som tillämpas för 2022.

Lantmännens ersättningsstruktur för Lantmännens koncernledning består av följande delar:

- Fast lön
- Rörlig lön
 - Kortsiktigt incitamentsprogram
 - Långsiktigt incitamentsprogram
- Pension
- Övriga förmåner och avgångsvederlag

Fast lön

För personer i Lantmännens koncernledning omprövas lönerna årligen per 1 januari. Revideringen tar hänsyn till prestation, löneutvecklingen på marknaden, förändring av ansvarsområden, företagets utveckling samt lokala avtal och regler.

Rörlig lön – Kortsiktigt incitamentsprogram

Lantmännen har ett koncernövergripande program för kortsiktig (årlig) rörlig lön, som för 2021 omfattade samtliga i koncernledningen. Beslut om målgrupp och riktlinjer för den kortsiktiga rörliga lönen tas årligen, vad gäller koncernledningen, av föreningens stämma och vad gäller övriga av Lantmännens styrelse. För 2021 består programmet av finansiella och individuella mål. De finansiella målen representerar 75 procent av maximal rörlig lön och är kopplade till det

ekonomiska värde som operativa enheter tillför Lantmännen. De individuella målen representerar 25 procent.

Maximal rörlig lön som skulle kunna utgå till Lantmännens koncernledning för 2021 var 30 procent av avtalad fast lön, före lönevaxling, vid full måluppfyllelse. Total maximal rörlig lön som skulle kunna utgå för 2021, avseende samtliga anställda med rätt till rörlig lön inom koncernen, uppgick till cirka 50 MSEK, exklusive sociala kostnader. 2021 års rörliga lön har beräknats till 40 MSEK, exklusive sociala kostnader.

Rörlig lön – Långsiktigt incitamentsprogram

Lantmännens långsiktiga incitamentsprogram löper under fyra år med ett inledande prestationsår följt av tre inläsningsår. Programmet omfattar samtliga i koncernledningen samt en mindre grupp av koncernens högre ledande befattningshavare och affärskritiska nyckelpersoner.

Syftet med programmet är att driva och belöna exceptionell värdetillväxt och lönsamhet inom koncernen. Programmet har också en konstruktion som sammanlänkar ägarnas och deltagarnas intressen. För att programmet ska resultera i en initial tilldelning förutsätts att koncernen under prestationsåret uppnår ett förutbestämt minimumresultat i avkastning på eget kapital (RoE). Den initiala tilldelningen ökar vid en högre avkastning på eget kapital (RoE), men är maximerad vid ett resultat där ingen ytterligare tilldelning sker. Maximal tilldelning i procent av årlig fast grundlön efter avslutat prestationsår är för Vd och koncernchef 40 procent, för övrig koncernledning 30 procent och för övriga deltagare är den 20 procent.

Lantmännen har fyra pågående långsiktiga incitamentsprogram. Ett program som påbörjades 2018, ett program som påbörjades 2019, ett program som påbörjades 2020 samt ett program som påbörjades 2021.

I nedanstående tabell redovisas kostnad för initial tilldelning samt förändringarna av redovisade kostnader för respektive program. Förändringen är mot föregående år. Alla kostnader är exklusive sociala avgifter.

Program MSEK	Initial tilldelning	Inläsningsår 1	Inläsningsår 2	Inläsningsår 3
2018	14	-0,6	-0,4	1,1
2019	21	-2,0	3,1	-
2020	23	2,9	-	-
2021	25	-	-	-

Förändringarna i den redovisade kostnaden är hänfört till förändringar i antalet deltagare samt för värdeförändring under inläsningsperioden enligt programmens konstruktion och regelverk.

Pensioner

Lantmännen erbjuder koncernledningen tjänstepensioner i enlighet med nationell praxis, lokala avtal, och andra regleringar.

- Koncernledningen har löften om pension vid 65 år. Det finns idag tre olika huvudprinciper för intjänande av pension för Lantmännens koncernledning, som alla utom en har sin anställning i Sverige:
- Intjänande av tjänstepension enligt avtal om ITP i Sverige med pensionsmedförande lön maximerad till 30 inkomstbasbelopp där sjukförmåner utgår enligt avtal om ITP. Utöver detta görs det en premieavsättning motsvarande 30 procent för lönedelar över 30 inkomstbasbelopp.
 - Intjänande av tjänstepension enligt avtal för ITP i Sverige upp till 7,5 inkomstbasbelopp. Sjukförmåner utgår enligt avtal om ITP. Det görs dessutom en premieavsättning motsvarande 30 procent på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp. Vice vd intjänar pension enligt detta upplägg.
 - En avgiftsbestämd pension med en premie om 10-30 procent av den pensionsmedförande lönen. Vd/koncernchef erhåller en avgiftsbestämd pension med en premie om 30 procent av den pensionsmedförande lönen.

Övriga förmåner

Lantmännen erbjuder – utöver fast lön, rörlig lön och pension – övriga förmåner i form av tjänstebil, trygghetsförsäkring vid arbetsskada samt tjänstegrupp-livförsäkring i enlighet med lokala avtal och regler. Härutöver har medlemmar

fortsättning not 6

i koncernledningen huvudsakligen rätt till årlig hälsoundersökning, privat sjukvårdsförsäkring samt en kompletterande sjukförsäkring som kan ge ersättning på lönedelar mellan 30-50 inkomstbasbelopp. För länder utanför Sverige erbjuds motsvarande förmåner i enlighet med nationell praxis och lagstiftning.

Avgångsvederlag/upsägning

Mellan Lantmännen och vd/koncernchef samt vice vd gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning från Lantmännens sida

erhålls lön under uppsägningstiden motsvarande fast lön och övriga förmåner (inklusive tjänstepension och försäkringar). Därutöver utgår ett avgångsvederlag på tolv månaders fast lön, där full avräkning sker för eventuell lön från ny arbetsgivare. Övriga koncernledningsmedlemmar har en uppsägningstid om sex månader vid uppsägning på såväl egen som på Lantmännens begäran. Vid uppsägning på Lantmännens begäran utgår även ett avgångsvederlag på sex eller tolv månaders fast lön varav samtliga har full avräkning vid inkomst från annan anställning under tid för utbetalning av avgångsvederlag.

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare 2021 TSEK	Styrelse- arvoden	Fast lön ³⁾	Rörlig lön ⁴⁾	Pension ³⁾	Övriga förmåner ⁵⁾	Summa 2021
Stämvalda styrelseledamöter i Lantmännen ek för, enligt specifikation nedan ¹⁾	5 736					5 736
Vd/Koncernchef Per Olof Nyman		8 545	5 945	2 503	155	17 148
Vice vd Per Arfvidsson		3 800	2 248	1 052	166	7 266
Koncernledning, övriga ²⁾		25 857	14 803	8 247	1 158	50 065
	5 736	38 202	22 996	11 802	1 479	80 215

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare 2020 TSEK	Styrelse- arvoden	Fast lön ³⁾	Rörlig lön ⁴⁾	Pension ³⁾	Övriga förmåner ⁵⁾	Summa 2020
Stämvalda styrelseledamöter i Lantmännen ek för, enligt specifikation nedan ¹⁾	5 255					5 255
Vd/Koncernchef Per Olof Nyman		8 283	5 107	2 430	123	15 943
Vice vd Per Arfvidsson		3 665	1 971	1 025	145	6 806
Koncernledning, övriga ²⁾		25 457	12 182	8 026	1 153	46 818
	5 255	37 405	19 260	11 481	1 421	74 822

¹⁾ Här inkluderas ersättning från såväl Lantmännen ek för som från övriga koncernföretag och avser såväl fast årsarvode som timarvode.

²⁾ I övrig koncernledning ingår 8 personer, genomsnittet under året har varit 8. Lämnade uppgifter avseende koncernledning avser endast de personer som ingår i ledningen för Lantmännenkoncernen.

³⁾ Vissa medlemmar i koncernledningen har rätt till växling mellan fast lön och pension, inom ramen för gällande skattelagstiftning.

⁴⁾ Avser estimerad rörlig lön för respektive år. För 2021 ingår initial tilldelning i långsiktigt incitaments program, beräknad värdeförändring i pågående långsiktigt incitaments program samt estimerad rörlig lön för kortsiktigt incitaments program att utbetala nästa år. Estimerad rörlig lön för 2020 stämmer med verkligt utfall.

⁵⁾ Huvudsakligen bilförmåner, men även övriga förmåner som till exempel sjukförsäkring och kostförmån.

Arvoden till styrelsen ¹⁾

TSEK	2021	2020
Per Lindahl ²⁾	1 369	1 332
Hans Wallemyr ³⁾	940	622
Gunilla Aschan	489	468
Jenny Bengtsson ⁴⁾	310	-
Sonat Burman-Olsson	473	460
Johan Bygge	473	460
Jan Ehrensverd ⁵⁾	481	280
Ove Gustafsson ⁶⁾	-	187
Johan Mattsson ⁷⁾	195	467
Henrik Wahlberg	512	491
Per Wijkander	494	488
Summa	5 736	5 255

¹⁾ Här inkluderas ersättning från såväl Lantmännen ek för som från övriga koncernföretag och avser såväl fast årsarvode som timarvode.

²⁾ Styrelsens ordförande från och med 2017-05-04

³⁾ Styrelsens vice ordförande från och med 2017-05-04

⁴⁾ Från och med 2021-05-11

⁵⁾ Från och med 2020-05-07

⁶⁾ Till och med 2020-02-11

⁷⁾ Till och med 2021-05-11

Not 7 Avskrivning och nedskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar

MSEK	2021	2020
Avskrivningar		
Byggnader och mark	440	461
Maskiner och andra tekniska anläggningar	1 055	1 053
Inventarier, verktyg och installationer	283	273
Förvaltningsfastigheter	15	13
Immateriella tillgångar	236	249
Summa	2 029	2 049
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar		
Byggnader och mark	24	-
Maskiner och andra tekniska anläggningar	38	-
Inventarier, verktyg och installationer	5	-
Övriga immateriella tillgångar	1	2
Summa	68	2

MSEK	2021	2020
Totala av- och nedskrivningar		
Byggnader och mark	464	461
Maskiner och andra tekniska anläggningar	1 093	1 053
Inventarier, verktyg och installationer	288	273
Förvaltningsfastigheter	15	13
Övriga immateriella tillgångar	237	251
Summa	2 097	2 051

MSEK	2021	2020
Nedskrivningarna fördelade per division		
Division Lantbruk		
- från årlig prövning av nedskrivningsbehov	2	-
Division Energi		
- från årlig prövning av nedskrivningsbehov	12	-
Division Livsmedel		
- från årlig prövning av nedskrivningsbehov	4	-
- som en effekt av beslut om omstrukturering	48	-
Affärsområde Swecon		
- från årlig prövning av nedskrivningsbehov	1	-
Övrig verksamhet		
- från årlig prövning av nedskrivningsbehov	1	2
Summa	68	2

För ytterligare detaljer se även [not 13](#), [14](#) och [15](#).

Nedskrivningar

Lantmännen prövar värdet på tillgångarna i fördefinierade kassagenererande enheter när det finns indikationer som pekar på att resultatutvecklingen i berörda enheter kan bli väsentligt negativ och att denna utveckling inte bedöms vara tillfällig.

Oberoende av indikationer prövar Lantmännen alltid en gång per år, normalt under tertial tre, värdet på tillgångarna i de kassagenererande enheter som innefattar goodwill och övriga immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod.

Återvinningsvärdet för de kassagenererande enheterna fastställs genom beräkning av nyttjandevärdet. Nyttjandevärdet motsvarar nuvärdet av de bedömda framtida kassaflöden som förväntas genom att använda tillgången.

fortsättning not 7

Årets beräkningar grundar sig på beslutade budget för 2022 och beslutade strategiska planer för åren 2023 och 2024. Beräkningen av nyttjandevärdet baseras i övrigt på vad ledningen anser vara rimliga marknadsmässiga antaganden och omfattar förväntade framtida kassaflöden för den existerande verksamheten, där tillväxten efter 2024 antagits bli svag, för merparten av verksamheterna cirka 2 procent per år.

De diskonteringsfaktorer som använts vid nuvärdesberäkningen av de förväntade framtida kassaflödena motsvarar de aktuella långsiktiga avkastningskraven, före skatt, som fastställts för verksamheterna i de kassagenererande enheterna. Vid fastställande av diskonteringsfaktorn beaktas den risk som är förknippad med den specifika tillgången och där verksamheter som ligger nära lantbrukaren har en lägre riskpremie.

De kassagenererande enheter som definierats inom Lantmännen är på en lägre organisatorisk nivå än de segment som framgår av Lantmännens segmentsredovisning och som motsvarar koncernens divisioner och affärsområden.

Årets prövning av värdet på goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod resulterade inte i någon nedskrivning.

Av koncernens totala värde avseende goodwill och övriga tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod står affärsområdet Lantmännen Unibake för 73 procent och Lantmännen Cerealia för 19 procent.

Vid nedskrivningsprövning för kassagenererande enheterna Lantmännen Unibake och Lantmännen Cerealia har diskontering skett med 8 (8) procent före skatt. Inget behov av nedskrivning förelåg. En ökning av diskonteringsräntan med 1 procentenhet hade minskat det beräknade nyttjandevärdet sammantaget för dessa enheter med 2 790 MSEK, vilket ändå inte medförde ett nedskrivningsbehov, alla andra antaganden oförändrade.

Övriga enheter med goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod låg vid årets nedskrivningsprövning väl inom gränsen för beräknat nyttjandevärde. Diskonteringsräntan före skatt vid dessa nedskrivningsprövningar låg inom spannet 8 till 10 procent.

Not 8 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

MSEK	2021	2020
Ernst & Young		
Revisionsuppdrag	17	17
Skatterådgivning	1	2
Övriga tjänster	0	1
Totalt	18	20
Övriga revisorer		
Revisionsuppdrag	1	1
Förtroendevalda		
Revisionsuppdrag	1	1

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisning, koncernredovisning, bokföring och styrelsens och vd:s förvaltning samt övriga arbetsuppgifter som det ankommer på företagets revisorer att utföra. I revisionsuppdraget ingår även rådgivning och annat biträde som är en följd av de iakttagelser som gjorts vid granskningen eller inom ramen före de övriga arbetsuppgifter som ingår under revisionsuppdraget.

Not 9 Finansiella intäkter och kostnader

MSEK	2021			2020		
	Intäkter	Kostnader	Summa	Intäkter	Kostnader	Summa
Innehav värderade till verkligt värde						
Realisationsresultat	-	-	-	3	-	3
			-			3
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde						
Räntor, fordringar medlemmar	43	-	43	47	-	47
Räntor, övriga	5	-	5	30	-	30
			48			77
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat						
Utdelning	8	-	8	-	-	-
			8			-
Derivat som används i säkringsredovisning						
Räntor valutaterminer och -swapar	12	-19	-7	29	-36	-7
			-7			-7
Övriga finansiella skulder						
Räntekostnader, pensionsplaner	-	-12	-12	-	-15	-15
Räntekostnader, skulder till medlemmar	-	-24	-24	-	-26	-26
Räntekostnader, skulder till allmänheten	-	-11	-11	-	-11	-11
Räntekostnader, upplåning	-	-74	-74	-	-115	-115
Räntekostnader, leasingskulder	-	-46	-46	-	-53	-53
Övriga kostnader, upplåning	-	-14	-14	-	-26	-26
Valutaeffekter	-	11	11	-	-9	-9
			-170			-255
Summa	68	-189	-121	109	-291	-182

Not 10 Jämförelsestörande poster

Koncernens resultat påverkas av vissa poster av jämförelsestörande karaktär. En sammanställning över dessa poster framgår nedan.

Som jämförelsestörande poster definieras poster av engångskaraktär som inte har direkt samband med den planerade framtida verksamheten och som, i varje enskilt fall, ligger utanför beloppintervall \pm 30 MSEK.

MSEK	2021	2020
Realisationsvinst vid försäljning av verksamheter	54	-
Jämförelsestörande poster i Övriga rörelseintäkter	54	-
Omstruktureringskostnader	-75	-
Summa jämförelsestörande poster i Rörelseresultat	-21	-
Summa jämförelsestörande poster i Resultat efter finansiella poster	-21	-
Skatteeffekt av jämförelsestörande poster	4	-
Summa jämförelsestörande poster i Årets resultat	-17	-

Jämförelsestörande rörelseposter fördelat per segment/division 2021

MSEK	2021		
	Omstruktureringskostnader	Övrigt	Summa
Division Livsmedel	-75	-	-75
Affärsområde Fastigheter	-	54	54
Summa	-75	54	-21

I division Livsmedel gjordes reserveringar för omstruktureringskostnader på totalt -75 MSEK som ett led i Lantmännen Unibakes effektiviseringsarbete.

Affärsområde Fastigheter har realisationsvinst från en fastighetsförsäljning i Ystad med 54 MSEK.

Koncernen hade inga jämförelsestörande poster under 2020.

Not 11 Valutakursdifferenser som påverkat resultatet

MSEK	2021	2020
Valutakursdifferenser som påverkat rörelseresultatet	-54	82
Valutakursdifferenser på finansiella poster	11	-9
Summa	-43	73

Kursdifferenser i rörelseresultatet inkluderas i:

	2021	2020
Nettoomsättning	6	2
Varukostnader	-62	35
Övriga rörelseintäkter / rörelsekostnader	2	45
Summa	-54	82

Not 12 Skatter

MSEK	2021	2020
Skatt på årets resultat		
Aktuell skattekostnad (-) / skatteintäkt (+)		
Periodens skattekostnad/intäkt	-220	-219
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-2	63
Utländsk skatt	-11	-21
Summa aktuell skatt	-233	-177
Uppskjuten skattekostnad (-) / skatteintäkt (+)		
Uppskjuten skatt från förändringar i temporära skillnader	-54	-1
Uppskjuten skatt till följd av ändrade skattesatser	15	10
Uppskjuten skatteintäkt i aktiverat underskottsavdrag	19	17
Utnyttjande av tidigare aktiverade underskottsavdrag	-45	-87
Övriga förändringar	4	-6
Summa uppskjuten skatt	-61	-67
Summa redovisad skattekostnad	-294	-244

MSEK	2021	2020
Skatteposter som redovisats via övrigt totalresultat		
Uppskjuten skatt		
Aktuariella vinster och förluster i förmånsbaserade pensionsplaner	-67	-18
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	19	5
Summa	-48	-13
Aktuell skatt		
Aktuell skatt i säkring av nettoinvesteringar	6	-15
Aktuell skatt i kassafördessäkringar	-43	3
Summa	-37	-12
Summa skatteeffekter i övrigt totalresultat	-85	-25

	2021		2020	
	Procent	MSEK	Procent	MSEK
Avstämning av effektiv skatt				
Resultat före skatt		2 181		2 041
Förväntad skatt enligt gällande svensk skattesats	20,6 %	-449	21,4 %	-437
Poster som påverkat skattemässigt resultat och dessa posters påverkan på den effektiva skatten:				
Ej avdragsgilla kostnader	1 %	-23	1 %	-15
Skattefria realisationsresultat	0 %	4	0 %	-3
Skattefria utdelningar	0 %	1	0 %	1
Andra ej skattepliktiga intäkter	0 %	1	-1 %	12
Skatt på ej redovisade intäkter	0 %	2	0 %	-1
Under året uppkommet underskottsavdrag, ej aktiverat som uppskjuten skattefordran		-	0 %	-1
Aktivering av tidigare års ej aktiverade underskottsavdrag och skattekrediter	-1 %	20	0 %	6
Effekt av särskilda skatteregler för ekonomiska föreningar	-5 %	109	-6 %	113
Skatt hänförlig till tidigare år	0 %	2	-3 %	57
Effekt av ändrade skattesatser, skatteregler samt olika skattesatser i koncernen	0 %	10	-1 %	17
Utländsk skatt som ej kunnat avräknas	0 %	-9	1 %	-20
Återläggning resultat joint venture/intresseföretag	-2 %	37	-2 %	32
Övrigt	0 %	1	0 %	-5
Redovisad effektiv skatt	13 %	-294	12 %	-244

Enligt beskattningsreglerna för ekonomiska föreningar är den utdelning som styrelsen föreslår, och som kommer att utbetalas efterföljande år till fysiska personer, avdragsgill innevarande år och har beaktats vid beräkning av aktuell skatt. Återbäring och efterlikvid är vidare skattemässigt avdragsgilla kostnader, men redovisas inte över resultaträkningen utan som utdelning.

fortsättning not 12

Uppskjuten skattefordran/skatteskuld	2021			2020		
	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
MSEK						
Koncernen						
Byggnader och mark	395	693	-298	384	784	-400
Maskiner och inventarier	57	554	-497	59	630	-571
Immateriella tillgångar	93	622	-529	88	626	-538
Kundfordringar	7	1	6	5	1	4
Pensionsavsättningar	149	0	149	204	0	204
Räntebärande skulder	660	386	274	966	376	590
Övriga avsättningar	50	0	50	32	27	5
Underskottsavdrag	157	0	157	174	0	174
Övrigt	214	151	63	84	84	0
Summa	1 782	2 407	-625	1 996	2 528	-532
Kvittning av fordringar/skulder	-1 509	-1 509	0	-1 721	-1 721	0
Summa, netto uppskjuten skattefordran/skatteskuld	273	898	-625	275	807	-532

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder som avser samma skattemyndighet har kvittats mot varandra.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag 2021							
MSEK	Belopp vid årets ingång	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat mot övrigt totalresultat	Förändringar vid förvärv/avyttring av företag	Omklassificering	Omräkningsdifferenser	Belopp vid 2021 års utgång
Koncernen							
Byggnader och mark	-400	59	-	-	51	-8	-298
Maskiner och inventarier	-571	-21	-	-	102	-7	-497
Immateriella tillgångar	-538	19	-	-	-4	-6	-529
Kundfordringar	4	2	-	-	0	0	6
Pensionsavsättningar	204	13	-68	-	-1	1	149
Räntebärande skulder	590	-248	-	-	-78	10	274
Övriga avsättningar	5	44	-	-	1	0	50
Underskottsavdrag	174	-21	-	-	0	4	157
Övrigt	0	92	14	31	-71	-3	63
Summa	-532	-61	-54	31	0	-9	-625

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag 2020

MSEK	Belopp vid årets ingång	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat mot övrigt totalresultat	Förändringar vid förvärv/avyttring av företag	Omklassificering	Omräkningsdifferenser	Belopp vid 2020 års utgång
Koncernen							
Byggnader och mark	-534	52	-	-	68	14	-400
Maskiner och inventarier	-623	40	-	-	-1	13	-571
Immateriella tillgångar	-546	-10	-	0	-4	22	-538
Kundfordringar	-1	5	-	-	0	0	4
Pensionsavsättningar	209	9	-18	-	4	0	204
Räntebärande skulder	753	-76	0	-	-66	-21	590
Övriga avsättningar	55	-50	-	-	-1	1	5
Underskottsavdrag	269	-87	0	-	1	-9	174
Övrigt	-50	50	7	-	-4	-3	0
Summa	-468	-67	-11	0	-3	17	-532

Underskottsavdrag och skattekrediter

Vid utgången av året hade koncernen underskottsavdrag på 696 MSEK (789), varav MSEK 657 (716) beaktats vid beräkning av uppskjuten skatt.

De underskottsavdrag som inte beaktats vid beräkning av uppskjuten skatt uppgår totalt till 39 MSEK (73) och har obegränsad livslängd.

De avser underskottsavdrag i verksamhet i Ungern och Spanien och har inte åsatts något värde då det i dagsläget är osäkert om de kommer att kunna utnyttjas.

Vid utgången av året hade koncernen skattekrediter på 25 MSEK (38) i Polen som har beaktats vid beräkning av uppskjuten skatt.

Not 13 Materiella anläggningstillgångar

MSEK	Mark och markanläggningar		Byggnader		Maskiner och andra tekniska anläggningar		Inventarier, verktyg och installationer		Pågående nyanläggningar		Summa materiella anlägg- ningstillgångar	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Ackumulerade anskaffningsvärden	1 335	1 188	8 606	8 508	17 693	17 170	2 781	2 686	1 245	712	31 660	30 264
Ackumulerade avskrivningar	-127	-115	-3 642	-3 289	-12 212	-11 683	-1 823	-1 754	-	-	-17 804	-16 841
Ackumulerade nedskrivningar	-60	-59	-213	-192	-463	-532	-43	-39	-	-	-779	-822
Bokfört värde	1 148	1 014	4 751	5 027	5 018	4 955	915	893	1 245	712	13 077	12 601
Bokfört värde vid årets början	1 014	1 066	5 027	5 557	4 955	5 310	893	787	712	577	12 601	13 297
Investeringar inklusive nyttjanderätter ¹⁾	110	28	214	213	606	568	233	261	1 292	947	2 455	2 017
Företagsförvärv	-	-	-	-	-	35	-	6	-	-	-	41
Försäljningar och utrangeringar	-9	-81	-238	-48	-90	-155	-18	-13	-	-	-355	-297
Årets avskrivning enligt plan	-13	-7	-427	-454	-1 055	-1 053	-283	-273	-	-	-1 778	-1 787
Årets nedskrivningar	-	-	-24	-	-38	-	-5	-	-	-	-67	0
Omklassificeringar	28	49	89	32	547	471	82	146	-770	-800	-24	-102
Omräkningsdifferenser	18	-41	110	-273	93	-221	13	-21	11	-12	245	-568
Bokfört värde²⁾	1 148	1 014	4 751	5 027	5 018	4 955	915	893	1 245	712	13 077	12 601
Nyttjanderätter inkluderade i materiella anläggningstillgångar												
Anskaffningsvärde												
Värde vid årets början	34	104	2 244	2 259	289	300	542	430	-	-	3 109	3 093
Anskaffning nyttjanderätter	42	-	84	147	20	0	140	180	-	-	286	327
Övriga förändringar	-	-70	-278	-162	5	-11	-89	-68	-	-	-362	-311
Per 31 december	76	34	2 050	2 244	314	289	593	542	-	-	3 033	3 109
Ackumulerade avskrivningar												
Värde vid årets början	0	0	-503	-302	-225	-154	-215	-121	-	-	-943	-577
Avskrivningar nyttjanderätter	-	-	-252	-261	-65	-80	-154	-148	-	-	-471	-489
Övriga förändringar	-	-	92	60	-4	9	71	54	-	-	159	123
Per 31 december	0	0	-663	-503	-294	-225	-298	-215	-	-	-1 255	-943
Bokfört värde	76	34	1 387	1 741	20	64	295	327	-	-	1 778	2 166

¹⁾ I årets investeringar ingår inga aktiverade räntor. Fastigheter förvärvade i bolag betraktas som substansförvärv och redovisas som förvärv av materiella anläggningstillgångar alternativt förvaltningsfastigheter.

²⁾ Tillgångar som är föremål för uthyrning enligt operationella leasingavtal ingår med 402 MSEK (448) och avser Swecon Baumaschinens uthyrningsverksamhet av anläggningsmaskiner.

Statliga stöd har reducerat årets investeringar med 0 MSEK (0).

Vid årsskiftet fanns kontraktuella åtaganden avseende investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgående till 730 MSEK (335).

För ytterligare upplysningar om av- och nedskrivningar se ➔ not 7.

För ytterligare upplysningar om leasing se ➔ not 29 avseende leasingåtaganden och ➔ not 30 avseende kundfinansiering.

Not 14 Förvaltningsfastigheter

MSEK	Mark		Byggnader		Summa förvaltningsfastigheter	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Akkumulerade anskaffningsvärden	128	127	679	663	807	790
Akkumulerade avskrivningar	-9	-8	-106	-95	-115	-103
Bokfört värde	119	119	573	568	692	687
Bokfört värde vid årets början	119	109	568	521	687	630
Försäljningar och utrangeringar	0	-6	-	-	0	-6
Årets avskrivning enligt plan	-1	-1	-14	-12	-15	-13
Omklassificeringar	1	17	19	59	20	76
Bokfört värde	119	119	573	568	692	687

Fastigheter där mindre än 10 procent av lokalytan utnyttjas för Lantmännen-koncernens egen verksamhet klassificeras som förvaltningsfastigheter i koncernen.

För ytterligare upplysningar om leasing se [not 30](#) avseende kundfinansiering.

Förvaltningsfastigheter med ett bokfört värde på 412 MSEK (408) är pantsatta som säkerhet för koncernens upplåning. Beräknat verkligt värde uppgår till 739 MSEK (720).

Tillgångar som är föremål för uthyrning enligt operationella leasingavtal avser samtliga förvaltningsfastigheter.

Upplysning om verkligt värde och dess förändring

MSEK	2021	2020
Verkligt värde vid årets början	1 227	1 171
Försäljningar och utrangeringar	-5	-7
Värdeförändringar	49	-20
Omklassificeringar	20	83
Verkligt värde vid årets slut	1 291	1 227

Samtliga förvaltningsfastigheter har värderats enligt värderingshierarki 3, det vill säga utifrån icke observerbara indata och enligt de metoder som beskrivs nedan.

Verkligt värde har fastställts baserat på interna bedömningar. Avstämning har skett gentemot fastighetsförsäljningar genomförda under året.

Värdet har bedömts med hjälp av följande värderingsmetoder:

- I flertalet fall har ortprismetoden använts, där genomförda försäljningar av likvärdiga fastigheter på marknaden använts som underlag för bedömningen av värdet.
- Avkastningsvärdering genom kassaflödeskalkyler, där fastigheternas framtida driftsnetton och bedömda restvärden nuvärdesberäknats.
- I vissa fall har avkastningsvärdering genom nettokapitaliseringsmetoden använts, där ett normaliserat driftsnetto sätts i relation till ett marknadsanpassat direktavkastningskrav.

Förvaltningsfastigheternas påverkan på periodens resultat

MSEK	2021	2020
Hysesintäkter	112	105
Direkta kostnader, inklusive kostnad för reparation och underhåll		
- Fastigheter som genererar hyror	-39	-35
Driftsnetto	73	70

Not 15 Immateriella anläggningstillgångar

MSEK	Övriga immateriella anläggningstillgångar											
	Goodwill		Varumärken		Kund- och leverantörsrelationer		Patent, licenser och liknande rättigheter		Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten, internt genererade		Summa övriga immateriella anläggningstillgångar	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Ackumulerade anskaffningsvärden	5 658	5 500	2 109	2 084	2 177	2 110	316	317	1 319	1 170	5 921	5 681
Ackumulerade avskrivningar	-	-	-270	-260	-1 166	-1 001	-258	-245	-766	-723	-2 460	-2 229
Ackumulerade nedskrivningar	-39	-39	-	-	-	-	-	-	-83	-82	-83	-82
Bokfört värde	5 619	5 461	1 839	1 824	1 011	1 109	58	72	470	365	3 378	3 370
Bokfört värde vid årets början	5 461	5 724	1 824	1 879	1 109	1 314	72	78	365	349	3 370	3 620
Investeringar	-	-	-	-	-	-	4	4	189	101	193	105
Företagsförvärv	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	0	2
Försäljningar och utrangeringar	-	-	-	-	-	-	-1	-	-	-	-1	-
Årets avskrivning enligt plan	-	-	-5	-5	-125	-146	-20	-20	-86	-78	-236	-249
Årets nedskrivningar	-	-	-	-	-	-	-	-	-1	-2	-1	-2
Omklassificeringar	-	-	-	-	-	-	1	11	-	1	1	12
Omräkningsdifferenser	158	-263	20	-50	27	-59	2	-3	3	-6	52	-118
Bokfört värde	5 619	5 461	1 839	1 824	1 011	1 109	58	72	470	365	3 378	3 370

Fördelning av goodwill, varumärken och kund-/leverantörsrelationer per division

Division Lantbruk	220	218	30	32	101	115
Division Energi	262	259	145 ¹⁾	143 ¹⁾	91	97
Division Livsmedel	5 122	4 969	1 664 ²⁾	1 649 ²⁾	819	897
varav affärsområde Lantmännen Unibake	4 329	4 199	1 016 ²⁾	1 009 ²⁾	579	639
Affärsområde Swecon	15	15	-	-	-	0
Summa	5 619	5 461	1 839	1 824	1 011	1 109

¹⁾ Varav varumärke med obestämbart nyttjandeperiod, Aspen 50 MSEK (50).

²⁾ Varav varumärken med obestämbart nyttjandeperiod 1 587 MSEK (1 575).

Varumärkena fördelar sig på Lantmännen Unibake med 994 MSEK (985) och på Lantmännen Cerealia med 593 MSEK (590).

Vid årsskiftet fanns det kontraktuella åtaganden avseende investeringar i immateriella tillgångar uppgående till 0 MSEK (13).

För ytterligare upplysningar om av- och nedskrivningar, samt årlig prövning vad gäller nedskrivning av goodwill och varumärken med obestämbart nyttjandeperiod, se ➔ not 7.

Not 16 Innehav redovisade enligt kapitalandelsmetoden

Lantmännens innehav i såväl intresseföretag som samarbetsarrangemang, klassificerade som joint ventures, redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Lantmännen inkluderar resultat från intresseföretag och joint ventures i sin redovisning med en månads eftersläpning. I årets resultat ingår således Lantmännens andel i dessa företags resultat för perioden december föregående år – november innevarande år. Eftersläpningen är en praktisk hantering då företagen inte i alla delar kan tillämpa Lantmännens rapporteringsprocess.

MSEK	Koncernen		Moderföretaget	
	2021	2020	2021	2020
Akkumulerade anskaffningsvärden	2 699	2 519	1 441	1 441
Akkumulerade nedskrivningar	-2	-2	-98	-98
Bokfört värde	2 697	2 517	1 343	1 343
Bokfört värde vid årets ingång	2 517	2 490	1 343	1 365
Förvärv/Aktieägartillskott	5	21	-	6
Årets andel i intresseföretags resultat	169	152	-	-
Årets utdelning	-27	-42	-	-
Omklassificeringar	-	-4	-	-1
Nedskrivning	-	-	-	-27
Omräkningsdifferens/ Övrigt totalresultat	33	-100	-	-
Bokfört värde	2 697	2 517	1 343	1 343
Innehav i joint ventures	783	669	373	373
Innehav i intresseföretag	1 914	1 848	970	970
Summa	2 697	2 517	1 343	1 343

Eventuella nedskrivningar och återförda nedskrivningar redovisas i resultaträkningen på raden "Andel av resultat i företag redovisade enligt kapitalandelsmetoden".

Under 2021 förvärvade Lantmännen cirka 21 procent i SimSuFoods AB.

MSEK	Andel i joint ventures och intresseföretags resultat		Utdelning från joint ventures och intresseföretag	
	2021	2020	2021	2020
Joint Ventures				
Scandagra Group AB	49	25	-	-
Scandagra Polska Sp. z o.o.	7	3	-	-
Scandbio AB	3	12	-20	-
Övriga	67	7	-	-27
Intresseföretag				
HaGe Kiel AG	14	49	-	-
Viking Malt Oy	20	43	-4	-14
Övriga	9	13	-3	-1
Bokfört värde	169	152	-27	-42

Fastighetsförsäljningar av Barken Bostadsutveckling Fastighets AB står för den största delen av Joint Ventures, Övriga.

Summerad finansiell information för joint ventures och intresseföretag

Informationen avser 100 procent i företagen.

Joint ventures	Scandagra Group AB		Scandagra Polska Sp. z o.o.		Scandbio AB	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
MSEK						
Balansposter						
Anläggningstillgångar	279	221	93	97	182	185
Omsättningstillgångar	1 921	1 803	343	350	291	436
<i>varav likvida medel</i>	77	28	8	7	8	8
Summa tillgångar	2 200	2 024	436	447	473	621
Långfristiga skulder	617	670	2	3	13	13
<i>varav finansiella skulder</i>	614	416	-	-	-	-
Kortfristiga skulder	889	770	294	317	174	288
<i>varav finansiella skulder</i>	311	272	-	-	-	-
Summa skulder	1 506	1 440	296	320	187	301
Nettotillgångar, 100 procent	694	584	140	127	286	320
<i>Ägd andel i företaget, procent</i>	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Lantmännens andel i nettotillgångarna	347	292	70	64	143	160
Koncernmässiga övervärden	-	-	-	-	17	17
Redovisat värde i Lantmännen	347	292	70	64	160	177

fortsättning not 16

MSEK	Scandagra Group AB		Scandagra Polska Sp. z o.o.		Scandbio AB	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Resultatposter						
Nettoomsättning	5 805	5 059	1 850	1 648	948	866
Årets resultat	98	50	14	5	6	24
<i>varav avskrivningar och amorteringar</i>	-27	-29	-3	-2	-24	-26
<i>varav ränteintäkter</i>	45	45	2	4	0	0
<i>varav räntekostnader</i>	-21	-29	-6	-7	-3	-3
<i>varav skattekostnader/intäkter</i>	-17	-10	-3	-1	-1	-5
Summa totalresultat	98	50	14	5	6	24
Årets resultat, 100 procent	98	50	14	5	6	24
<i>Ägd andel i företaget, procent</i>	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Lantmännens andel av årets resultat	49	25	7	3	3	12
Redovisat resultat i Lantmännen	49	25	7	3	3	12

Rörelseresultat i övriga joint ventures uppgick till 134 MSEK (14) och redovisad resultatandel i Lantmännen till 67 MSEK (7).

MSEK	HaGe Kiel AG		Viking Malt Oy	
	2021	2020	2021	2020
Intresseföretag				
Balansposter				
Anläggningstillgångar	2 962	2 744	1 278	986
Omsättningstillgångar	4 182	5 961	1 053	1 016
Summa tillgångar	7 144	8 705	2 331	2 002
Långfristiga skulder	908	890	840	473
Kortfristiga skulder	2 840	4 520	473	552
Summa skulder	3 748	5 410	1 313	1 025
Nettotillgångar, 100 procent	3 396	3 295	1 018	977
<i>Ägd andel i företaget, procent</i>	41 %	41 %	37,5 %	37,5 %
Lantmännens andel i nettotillgångarna	1 392	1 351	382	366
Koncernmässiga övervärden	12	12	-	-
Redovisat värde i Lantmännen	1 404	1 363	382	366

Rörelseresultat i övriga intresseföretag uppgick till 18 MSEK (29) och redovisad resultatandel i Lantmännen till 9 MSEK (13).

Information om eventalförpliktelser för joint ventures och intresseföretags räkning framgår av [not 34](#).

Utöver dessa eventalförpliktelser finns inga åtaganden från Lantmännens sida för företagen.

Några restriktioner vad gäller företagens möjligheter att överföra tillgångar till sina ägare föreligger inte.

MSEK	HaGe Kiel AG		Viking Malt Oy	
	2021	2020	2021	2020
Resultatposter				
Nettoomsättning	24 032	22 386	2 382	2 402
Årets resultat	33	119	54	115
Övrigt totalresultat	8	5		
Summa totalresultat	41	124	54	115
<i>Ägd andel i företaget, procent</i>	41 %	41 %	37,5 %	37,5 %
Lantmännens andel av årets resultat	14	49	20	43
Lantmännens andel av övrigt totalresultat	3	2		
Redovisat totalresultat i Lantmännen	17	51	20	43

fortsättning not 16

Moderföretagets och koncernens innehav av andelar i intresseföretag och joint ventures

Bolagsnamn	Organisationsnummer	Säte	Antal andelar	Kapitalandel i %	2021-12-31	
					Redovisat värde i koncernen, MSEK	Redovisat värde i moderföretaget, MSEK
<i>Av moderföretaget ägda joint ventures:</i>						
Scandagra Group AB	556009-3121	Malmö	85 000	50	347	120
Scandagra Polska Sp. z o.o.	PL 0000138255	Polen	2 686	50	70	74
Scandbio AB	556215-0606	Jönköping	30 000	50	160	179
Lantmännen Dansk Landbrugs Grovareselskab International AB (LDI)	559025-3182	Stockholm	25 000	50	0	0
<i>Av övriga koncernföretag ägda joint ventures:</i>						
Lanthem Samhällsfastigheter AB	559000-6036	Stockholm	25 000	50	103	
Barken Bostadsutveckling Fastighets AB	559067-6192	Stockholm	25 000	50	77	
Nacka Skarpnäs Fastigheter AB	556831-3661	Stockholm	250	50	1	
Gimmersta Agrovärme AB	559211-4309	Katrineholm	250	50	25	
<i>Av moderföretaget ägda intresseföretag:</i>						
Hauptgenossenschaft Nord AG (HaGe Kiel AG)	DE134852742	Tyskland	11 435 775	41	1 404	736
Viking Malt Oy	FI 0802004-9	Finland	1 381 387	37,5	382	178
Tillväxtbolaget för Sveriges Lantbrukare AB	556155-9831	Stockholm	203 250	30	35	36
Swevet Holding AB	556892-6108	Sjöbo	18 199 087	42,8	19	20
European Agri Trade A/S	26207177	Danmark	180	50		
European Crop Protection A/S	21538388	Danmark	232	46		
European Fertilizer A/S	20296372	Danmark	155	31		
Piteå Spannmåls AB	556090-8187	Piteå	1 500	30		
Agronod AB	559270-6245	Stockholm	25 000	25		
<i>Av övriga koncernföretag ägda intresseföretag:</i>						
Aspen-Produkte Handels GmbH	HR205654	Tyskland		50	35	
Åhus Stuveriintressenter	556039-8256	Åhus	5 987	49,9	26	
Vihervakka OY	FI 01381036	Finland	788	39,4	10	
SimSuFoods AB	559195-4697	Norrköping	131	20,7	3	
Summa					2 697	1 343

Not 17 Finansiella anläggningstillgångar

MSEK	2021	2020
Fordringar på joint venture/intresseföretag	-	25
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	13	14
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat	420	491
Derivatinstrument	4	-
Andra långfristiga, finansiella tillgångar	3	8
Summa	440	538

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
MSEK	2021	2020
Bokfört värde vid årets början	14	8
Investeringar	-	6
Årets omvärdering till verkligt värde	-1	-
Omklassificering	-	-
Bokfört värde	13	14

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		
MSEK	2021	2020
Bokfört värde vid årets början	491	574
Investeringar	44	18
Årets omvärdering till verkligt värde	-115	-98
Omklassificering	-	-3
Bokfört värde	420	491

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, verkligt värde		
MSEK	2021	2020
Copenhagen Malmö Port	13	13
HKScan Oyj	128	148
LRF	63	63
Norlic	22	22
Scandi Standard AB	135	227
Taurus Energy ¹⁾	-	2
Hargs Hamn AB	16	-
Övriga innehav	43	16
Bokfört värde	420	491

¹⁾ Innehav avyttrat under 2021

Not 18 Övriga anläggningstillgångar

MSEK	2021	2020
Derivatinstrument, långfristiga rörelserelaterade	89	20
Övriga långfristiga rörelsetillgångar	163	146
Summa	252	166

Övriga långfristiga rörelsetillgångar avser bland annat fordran på Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden.

Not 19 Varulager

MSEK	2021	2020
Råvaror och förnödenheter	1 303	853
Varor under tillverkning	395	596
Färdiga varor	2 202	1 864
Handelsvaror	2 574	2 624
Förskott till leverantörer	136	140
Summa	6 610	6 077

Av årets varulager är 39 MSEK (125) värderat till nettoförsäljningsvärde. Den totala kostnaden för varor som sålts under året uppgick till 36 242 MSEK (34 194).

Not 20 Kundfordringar och övriga rörelsetillgångar

MSEK	2021	2020
Kundfordringar	4 918	4 076
Kundfordringar, joint venture/intresseföretag	39	73
Kundfordringar, finansieringstjänst	589	561
Avtalstillgångar från kontrakt med kunder	74	31
Derivatinstrument	471	203
Övriga rörelsefordringar, joint venture/intresseföretag	1	0
Övriga kortfristiga fordringar	859	570
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	510	453
Summa	7 461	5 967

Åldersanalys av kundfordringar

MSEK	2021	2020
Ej förfallna fordringar	5 053	4 335
<i>Förfallna fordringar</i>		
≤ 30 dagar	430	308
31-60 dagar	67	56
61-90 dagar	14	16
> 90 dagar	73	89
Summa	5 637	4 804
Reserv för förväntade kreditförluster	-91	-94
Summa	5 546	4 710

I kundfordringar inkluderas finansieringstjänsten som innebär att kredittiden kan vara förlängd med upp till 11 månader.

fortsättning not 20

Reserv för förväntade kreditförluster MSEK	2021	2020
Avsättningar vid årets början	-94	-101
Nya avsättningar för befarade förluster	-27	-27
Utnyttjande av reserv för konstaterade förluster	8	6
Reversering av ej realiserad förlust	25	24
Valutakursdifferenser	-3	4
Avsättningar vid årets slut	-91	-94

Årets totala kostnad för förväntade kreditförluster 2021 var 9 MSEK, 2020 uppgick kostnaden till 5 MSEK.

Kostnaderna för förväntade kreditförluster redovisas i rörelseresultatets Övriga kostnader.

För information om kundfordringars kreditkvalitet se [not 24](#).

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

MSEK	2021	2020
Förutbetalda hyror	53	54
Förutbetalda försäkringar	43	36
Upplupna bonusar och rabatter	40	25
Övriga förutbetalda kostnader	243	201
Övriga upplupna intäkter	131	137
Summa	510	453

Not 21 Kortfristiga räntebärande tillgångar och likvida medel

Kortfristiga räntebärande tillgångar MSEK	2021	2020
Fordringar på joint venture/intresseföretag	2	2
Räntebärande fordringar	16	16
Övriga kortfristiga placeringar	39	31
Derivatinstrument	6	120
Andra kortfristiga finansiella tillgångar	1	4
Summa	64	173

Likvida medel MSEK	2021	2020
Kassa och bank	2 639	1 320
Kortfristiga placeringar < 3 månader	65	95
Summa	2 704	1 415

Som kortfristiga räntebärande tillgångar redovisas fordringar med löptid upp till ett år och placeringar med löptid mellan 3 månader och ett år.

Kortfristiga placeringar har i allt väsentligt en räntebindning understigande 3 månader och har därmed mycket begränsad ränterisk.

Not 22 Eget kapital

MSEK	Reserver							Eget kapital hänförligt till medlemmar i den ekonomiska föreningen	Eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
	Insatskapital	Övrigt tillskjutet kapital	Säkringsreserv	Reserv för finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Omräkningsreserv	Balanserade vinstmedel				
Eget kapital, ingående balans 2020-01-01	2 959	3 110	-12	133	698	10 523	17 411	94	17 505	
Periodens resultat efter skatt	-	-	-	-	-	1 788	1 788	9	1 797	
Aktuariella vinster och förluster i pensionsplaner	-	-	-	-	-	87	87	-	87	
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat										
- årets omvärdering	-	-	-	-98	-	-	-98	-	-98	
Kassaflödessäkringar										
- årets omvärdering	-	-	-1	-	-	-	-1	-	-1	
- överfört till resultaträkningen ¹⁾	-	-	-11	-	-	-	-11	-	-11	
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet					-899	-	-899	-	-899	
Resultat från säkring av nettoinvestering i utländsk verksamhet										
- årets resultat	-	-	-	-	73	-	73	-	73	
Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat	-	-	3	5	-15	-18	-25	-	-25	
Övrigt totalresultat för perioden, netto efter skatt	0	0	-9	-93	-841	69	-874	0	-874	
Summa totalresultat	0	0	-9	-93	-841	1 857	914	9	923	
Utbetald utdelning ²⁾	-	-	-	-	-	-237	-237	-6	-243	
Återbäring och efterlikvid	-	-	-	-	-	-208	-208	-	-208	
Av medlemmar inbetalt insatskapital	132	-	-	-	-	-	132	-	132	
Till medlemmar utbetalt insatskapital	-151	-	-	-	-	-	-151	-	-151	
Vinstdisposition	288	-	-	-	-	-288	0	-	0	
Annan förändring avseende ägande utan bestämmande inflytande	-	-	-	-	-	40	40	8	48	
Summa eget kapital, utgående balans 2020-12-31	3 228	3 110	-21	40	-143	11 687	17 901	105	18 006	

	2021								
Eget kapital, ingående balans 2021-01-01	3 228	3 110	-21	40	-143	11 687	17 901	105	18 006
Periodens resultat efter skatt	-	-	-	-	-	1 877	1 877	10	1 887
Aktuariella vinster och förluster i pensionsplaner	-	-	-	-	-	327	327	-	327
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat									
- årets omvärdering	-	-	-	-115	-	-	-115	-	-115
Kassaflödessäkringar									
- årets omvärdering	-	-	209	-	-	-	209	-	209
- överfört till resultaträkningen ¹⁾	-	-	-5	-	-	-	-5	-	-5
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet	-	-	-	-	418	-	418	-	418
Resultat från säkring av nettoinvestering i utländsk verksamhet									
- årets resultat	-	-	-	-	-28	-	-28	-	-28
Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat	-	-	-42	19	5	-67	-85	-	-85
Övrigt totalresultat för perioden, netto efter skatt	0	0	162	-96	395	260	721	0	721
Summa totalresultat	0	0	162	-96	395	2 137	2 598	10	2 608
Utbetald utdelning ²⁾	-	-	-	-	-	-291	-291	-7	-298
Återbäring och efterlikvid	-	-	-	-	-	-305	-305	-	-305
Av medlemmar inbetalt insatskapital	184	-	-	-	-	-	184	-	184
Till medlemmar utbetalt insatskapital	-94	-	-	-	-	-	-94	-	-94
Vinstdisposition	306	-	-	-	-	-306	0	-	0
Annan förändring avseende ägande utan bestämmande inflytande	-	-	-	-	-	-3	-3	-	-3
Summa eget kapital, utgående balans 2021-12-31	3 624	3 110	141	-56	252	12 919	19 990	108	20 098

¹⁾ Av det belopp som har överförts till resultaträkningen så har hela beloppet förts mot rörelseresultatet.

²⁾ Avser insatsutdelning vad gäller moderföreningens medlemmar.

fortsättning not 22

Med insatskapital avses den insats som en medlem enligt stadgarna är skyldig att delta med i föreningen (inbetald insats) samt den insats som uppkommer till följd av en insatsemission (emitterad insats).

Som Övrigt tillskjutet kapital redovisas bundna reserver i moderföretaget.

Säkringsreserven innefattar den ackumulerade effektiva delen av vinster eller förluster som uppstått vid omvärdering av säkringsinstrument till verkligt värde och där den säkrade transaktionen ännu inte inträffat. Säkringstransaktionerna som ingår avser kassaflödessäkringar. Den ackumulerade vinsten eller förlusten som redovisas här kommer att omklassificeras till resultatet först när den säkrade transaktionen påverkar resultatet.

Reserven för finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat innefattar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på de tillgångar som klassificerats som "finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat" fram till dess tillgången avyttras, och redovisas då som balanserade vinstmedel.

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstått vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor. Vinster och förluster på säkringsinstrument, som uppfyller kraven för säkring av nettoinvesteringar i utländska verksamheter, ingår också i omräkningsreserven och redovisas där efter avdrag för skatt.

Eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande beskrivs i [not 1](#).

Förvaltning av koncernens kapital

Lantmännen har två övergripande finansiella mål:

- Avkastning på eget kapital skall uppgå till minst 8 procent över en konjunktursykel och med nuvarande affärsportfölj
- Soliditeten skall uppgå till minst 40 procent

För att uppnå dessa mål arbetar Lantmännen med finansiella styrmedel för verksamheten och specifika avkastningsmål för respektive affär. Dessa avkastningsmål uttrycks i procent på operativt kapital och varierar beroende på typ av affär samt avkastningsnivåer för jämförbara verksamheter utanför Lantmännen. Lantmännens strävan är att uppnå en avkastning på operativt kapital för varje affär som minst ligger i nivå med jämförbara verksamheter utanför koncernen.

Framtida investeringar allokeras främst till områden som både uppfyller avkastningskravet och ger möjlighet till lönsam tillväxt.

Not 23 Räntebärande skulder

Långfristiga räntebärande skulder

MSEK	Not	2021	2020
Långfristiga skulder till kreditinstitut	24	2 033	2 964
Förlagsandelar		250	250
Emitterade värdepapper ¹⁾		998	-
Finansiella skulder avseende leasingavtal	29	1 453	1 767
Övriga långa räntebärande skulder		58	42
Derivatinstrument		1	9
Skulder till joint venture/intresseföretag		2	2
Summa		4 795	5 034

Kortfristiga räntebärande skulder

MSEK	Not	2021	2020
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	24	424	9
Skulder till medlemmar avseende sparmedel		1 765	1 621
Inlåning från allmänheten i Lantmännen Finans AB		1 806	1 786
Finansiella skulder avseende leasingavtal	29	355	411
Övriga korta räntebärande skulder		17	108
Derivatinstrument		107	21
Summa		4 474	3 956
Räntebärande skulder totalt		9 269	8 990

¹⁾ Redovisade till upplupet anskaffningsvärde.

Emissionen av obligationslånet i början av 2021 medför att Lantmännen ek för återigen är klassificerat som Bolag av allmänt intresse.

Inlåning från allmänheten i Lantmännen Finans AB kommer från företag, medlemmar, anställda och övriga privatpersoner. Inlåningskontona har fria uttag, ränta från första kronan och omfattas av den statliga insättningsgarantin på 950 TSEK.

MSEK	2021	2020
Bokfört värde vid årets början	8 990	11 149
Kassaflöde	109	-2 061
Värdeförändringar	27	-72
Övrigt	143	-26
Bokfört värde	9 269	8 990

Not 24 Finansiella instrument och finansiell riskhantering

RISKHANTERING

Lantmännen är genom sina internationella verksamheter exponerat för olika slag av finansiella risker. Med finansiella risker avses fluktuationer i koncernens resultat och kassaflöde till följd av förändringar av priser inom råvarumarknaderna, valutakurser, räntenivåer, refinansiering samt kredit- och motpartsrisiker. Lantmännen bedriver internbanksverksamhet via den gemensamma funktionen Group Treasury inom Lantmännen ek för.

Huvuduppgiften för Group Treasury är att tillhandahålla en kostnadseffektiv finansiering, identifiera och på ett effektivt sätt minimera finansiella risker som koncernen utsätts för i den dagliga affärsverksamheten, stödja ledning och koncernbolag samt optimera koncernens finansnetto och kapitalbindning.

En särskild finanspolicy reglerar hur de finansiella riskerna ska hanteras samt anger mandat, limiter och vilka finansiella instrument som får användas. Koncernens finanspolicy fastställs årligen av Lantmännens styrelse. Koncernens riskkommitté får en löpande rapportering om utvecklingen av koncernens finansiella risker. Group Treasury sköter även Lantmännens nettosystem och svarar för koncernens likviditetshantering via cashpooler

i banker. Som motpart till Lantmännen i finansiella transaktioner accepteras endast banker och kreditinstitut som har en hög kreditrating och som i huvudsak delar koncernens långsiktiga finansiering.

KAPITALSTRUKTUR OCH FINANSIELLA COVENANTER

Lantmännen arbetar aktivt med kapitalstrukturen för att säkra långsiktig finansiell stabilitet och för att till lägsta kostnad tillgodose verksamhetens behov av kapital och säkerställa möjlighet till framtida förvärv. Lantmännen använder flera finansiella nyckeltal för att mäta kapitalstrukturen och har till exempel en långsiktig målsättning att soliditeten ska överstiga 40 procent. Lantmännen lånefinansierar verksamheten via ett flertal banker och kreditinstitut. Kreditvillkoren för lånen är beroende på den finansiella utvecklingen för Lantmännen och beskrivs i de bindande finansiella löften, så kallade covenant, som finns i avtalen. För ytterligare information om Lantmännens covenant, se avsnittet "Refinansieringsrisk" nedan.

Lantmännen har även lån där pant har lämnats som säkerhet, i huvudsak fastighetsinteckningar. För ytterligare information se [not 34](#).

fortsättning not 24

VALUTARISK

Lantmännen är genom sin verksamhet exponerade för valutarisk genom att valutakursförändringar påverkar koncernens resultat- och balansräkning. Koncernens valutaexponering omfattar både transaktionsexponering och omräkningsexponering. Målet för koncernens valutariskhantering är att reducera den kortsiktiga effekten av valutakursförändringarnas negativa inverkan på koncernens resultat och finansiella ställning.

Transaktionsexponering

Transaktionsexponering är risken för att ändrade valutakurser påverkar koncernens rörelseresultat negativt. Divisionernas försäljning och inköp i utländsk valuta ska därför enligt koncernens finanspolicy kurssäkras hos Group Treasury. Detta kan ske antingen vid order eller genom rullande prognossäkring upp till 12 månader. Målet är att i första hand minimera valutakurseffekterna genom att utnyttja inkommande valuta till betalningar i samma valuta. Därutöver säkras förväntade flöden med finansiella instrument enligt de riktlinjer som är fastlagda i Lantmännens finanspolicy.

Lantmännen är främst exponerad mot valutorna EUR, DKK, RUB, USD, GBP och NOK. De olika valutorna representerar både in- och utflöden jämfört med den svenska kronan och en stor andel av valutaflödena är valutasäkrade. Den transaktionsrelaterade resultatpåverkan från en valutakursförändring bedöms därför vara liten.

En 10-procentig +/- förändring av den svenska kronan gentemot dotterbolagens valutor skulle vid en omräkning av rörelseresultatet ha en ungefärlig påverkan på rörelseresultatet med +/- 99 MSEK (+/- 109). Beräkningen antar allt annat lika och tar inte hänsyn till eventuellt förändrade priser och kundbeteende vid förändrade valutakurser.

Känslighetsanalys för större valutor

Risk	Förändring	Rörelseresultatpåverkan, MSEK	
		2021	2020
EUR/SEK	-10 %	138	-72
RUB/SEK	-10 %	-10	-15
NOK/SEK	-10 %	-2	-5
GBP/SEK	-10 %	-9	-5
USD/SEK	-10 %	-1	16
Övriga	-10 %	-17	-28
Totalt		99	-109

De valutaderivat som används för säkringsändamål är valutaterminer.

Vid årsskiftet fördelade sig koncernens utestående valutaterminer på nedanstående valutor:

Valutafördelning och förfallostruktur, rörelserelaterade valutaterminer

MSEK	2022	2023	2024	2025
AUD	-5	-	-	-
CHF	49	-	-	-
DKK	237	-	-	-
EUR	-3 032	-1	-	-
GBP	-89	-	-	-
NOK	-337	-	-	-
PLN	26	-	-	-
RUB	22	-	-	-
USD	27	-	-	-
Summa	-3 102	-1	-	-

I tabellen ovan visas nominellt nettobelopp per valuta. Negativa belopp innebär försäljning av motsvarande valuta och positiva belopp köp.

Valutaterminernas genomsnittliga återstående löptid sista december 2021 var 1 månad (2).

Omräkningsexponering

Omräkningsexponering är den risk som Lantmännen är exponerat för vid omräkning av de utländska dotterbolagens balansräkningar till SEK. Valutasäkring av investeringar i utländska dotterbolag hanteras primärt genom lån i motsvarande valuta. Vid bokslutstillfället upptas dessa lån till balansdagskurs. Moderföretagets resultatförda kursdifferenser hänförliga till dessa säkringar, redovisas i koncernen tillsammans med omräkningsdifferenser från nettotillgångarna i dotterföretagen via övrigt totalresultat mot koncernens egna kapital ("Equity Hedge"). Endast nettoinvesteringar med stor exponering i en valuta säkras. Dessa är för närvarande nettoinvesteringar i EUR och DKK.

En försvagning av den svenska kronan jämfört med övriga valutor med 10 procent skulle innebära att eget kapital ökade med 1 118 MSEK (1 108) utan hänsyn taget till Equity hedge. Med hänsyn taget till Equity Hedge skulle eget kapital öka med 1 028 MSEK (909), allt annat lika.

PRISRISK

Lantmännen använder de finansiella marknaderna för att hantera prISRISKEN i råvaruhandel, så som handel i spannmål och foderråvaror, försäljning av etanol eller inköp av energi. Hanteringen av prISRISKEN genom prISSÄKRINGAR har till syfte att öka förutsägbarheten och jämna ut svängningar i prISBILDEN, vilket också underlättar att ge rätt pris till kund.

Råvaruprisrisk

Lantmännen är utsatt för råvaruprisrisk främst för råvarorna vete, raps, korn, havre och soja. Prissättningen av råvaror varierar över tiden som en följd av internationellt utbud och efterfrågan. Råvarurisker är framför allt hänförliga till Lantmännen Lantbruks verksamheter, Lantmännen Agroetanol's etanol-tillverkning och till Lantmännen Cerealias verksamhet samt Lantmännens Unibakes bageriverksamhet. Förutom att prISSÄKRA via leveransavtal används möjligheten att prISSÄKRA genom finansiella terminer via råvarubörser samt banker. Huvuddelen av Lantmännens handlade råvaror har en prISSÄTTNING som baseras på USD eller EUR. Utgångspunkten i Lantmännens Finanspolicy är att valutan är en del av affärens prISSÄTTNING och ska därför kursSÄKRAS senast vid affärens ingång.

Energiprisrisk

Lantmännen är genom sin energikrävande verksamhet utsatt för risker förknippade med prISFLUKTUATIONER på framför allt el och gas. Om inte energiprisrisken är säkrad kommer dessa prISFLUKTUATIONER att ha en direkt påverkan på koncernens operativa resultat. Koncernens elförbrukning prISSÄKRAS därför successivt enligt en fastlagd strategi genom den gemensamma funktionen Group Risk Management. Säkringsstrategierna i el och gas syftar till att ge långsiktiga besparingar och sänka volatiliteten i koncernens energikostnader. Eftersom el och gas handlas i EUR uppstår också en valutarisk. Denna säkras löpande.

Elprissäkring för Sverige, Danmark, Finland, Norge och Baltikum

Förfalloår	2022	2023	2024	2025
Säkrad andel av prognostiserat årsbehov	90 %	50 %	30 %	15 %

Elprissäkring för Storbritannien

Förfalloår	2022	2023	2024	2025
Säkrad andel av prognostiserat årsbehov	90 %	60 %	40 %	20 %

Koncernbolagens totala elförbrukning uppgick år 2021 till 606 GWh (595) varav 468 GWh (459) användes av verksamheterna i Sverige, Danmark, Finland och Norge samt 25 GWh (23) i Storbritannien. En förändring i elpriset med +/-10 procent skulle ge en värdeförändring av energisäkringen med +/-28 MSEK. Användningen av bio- och naturgas i koncernens bolag uppgick år 2021 till 269 GWh (266) varav 120 GWh (121) i verksamheterna i Sverige, Finland och Danmark samt 20 GWh (20) i Storbritannien. En förändring i gaspriset på +/- 10 procent skulle ge en värdeförändring av gassäkringen på +/- 9,3 MSEK.

fortsättning not 24

Prissäkring via etanol och bensinkontrakt

Prissäkringar för Agroetanol inom division Energi har under år 2021 löpande gjorts i etanol med syfte att dämpa resultatsvängningar hänförliga till dagliga marknadsprisförändringar. Säkringsgraden per 31 december 2021 var 42 procent. En förändring i etanolpriset på +/- 10 procent skulle ge en värdeförändring av etanolsäkring med 86,6 MSEK. Prissäkringar för Aspen inom division Energi har under år 2021 löpande gjorts i Eurobob bensin med syfte att dämpa resultatsvängningar hänförliga till dagliga marknadsprisförändringar. Eurobob prissätts i USD. Säkringsgraden per 31 december 2021 var 96 procent. En förändring i bensinpriset på +/- 10 procent skulle ge en värdeförändring av bensinsäkring med 10,4 MSEK.

RÄNTERISKER

Lantmännens finansieringskällor utgörs i huvudsak av eget kapital, medlemsinlåning, kassaflöde från löpande verksamhet och upplåning. Räntebärande lån exponerar koncernen för ränterisk och förändringar i räntenivå har en

direkt inverkan på koncernens räntenetto. Räntebindningstiden är en av de mer betydande faktorerna som inverkar på ränterisken.

Koncernens skuldhantering sköts av Group Treasury för att säkerställa effektivitet och riskkontroll. Group Treasury ser till att den genomsnittliga räntebindningsperioden i den långsiktiga skuldportföljen håller sig inom spannet 6-36 mån. Lantmännen använder sig av räntederivat för att justera räntebindningen i den räntebärande upplåningsportföljen. Strategin är att ha en spridd förfallostruktur och att ta upp nya lån i valutor som matchar Lantmännens tillgångar, såsom SEK, EUR och DKK. Vidare strävar man att vara aktiv på kapitalmarknader både i Sverige och utlandet för att på detta sätt undvika allt för stor enskild exponering mot den svenska bank- och kapitalmarknaden.

Den vägda genomsnittliga upplåningsräntan var vid årsskiftet 0,90 procent exklusive transaktionsavgifter. Koncernens utestående räntebärande skulder per 31 december 2021, inklusive ränteswapar, har en vägd genomsnittlig räntebindningstid på 24,5 månader (27,4).

SÄKRINGSREDOVISNING

Typer av säkringsredovisning som tillämpas i koncernredovisningen

Lantmännen tillämpar säkringsredovisning för större delen av de derivat som används för säkring av olika typer av risker som uppstår.

Typ av exponering	Typ av säkrad post	Säkrad risk	Säkringsinstrument	Säkringsredovisningsmodell ¹⁾
Valutaexponering	Framtida inköp och försäljning av utländsk valuta	Valutarisk	Valutaterminer	Kassaflödessäkring
	Investeringar i utländska dotterbolag	Valutarisk	Lån i utländsk valuta	Säkring av nettoinvestering
Ränteexponering	Lån med rörlig ränta	Ränterisk	Ränteswappar	Kassaflödessäkring
Råvaruexponering	Framtida inköp och försäljning av spannmål	Spannmålsprisrisk	Spannmålsterminer	Kassaflödessäkring
	Framtida inköp av el	Elprisrisk	Elterminer	Kassaflödessäkring
	Framtida inköp av gas	Gasprisrisk	Gasterminer	Kassaflödessäkring
	Framtida inköp och försäljning av etanol	Etanolprisrisk	Etanol-terminer	Kassaflödessäkring
	Framtida försäljning av alkylatbensin	Bensinprisrisk	Eurobob-terminer	Kassaflödessäkring

¹⁾ Avvikelser i kritiska villkor mellan säkringsinstrument och säkrad post utgör för samtliga säkringstyper den huvudsakliga källan till ineffektivitet.

Typ av exponering	Typ av säkrad post	Säkrad risk	Säkringsinstrument	Säkringsredovisningsmodell ¹⁾	Post i balansräkningen där den säkrade posten är redovisad	Post i balansräkningen där säkringsinstrumentet är redovisat	Post i resultaträkningen som påverkas av säkring av en nettoposition	Post i resultaträkningen som inkluderar säkringarnas ineffektivitet	Post i resultaträkningen som påverkas av omklassificering mellan säkringsreserv och resultaträkning
Ränteexponering	Lån med rörlig ränta	Ränterisk	Ränteswappar	Kassaflödessäkring	Lång-/kortfristiga räntebärande skulder	Lång-/kortfristiga räntebärande tillgångar/skulder	Finansnetto	Finansnetto	Finansnetto
Valutaexponering	Framtida inköp och försäljning av utländsk valuta	Valutarisk	Valutaterminer	Kassaflödessäkring	N/A	Lång-/kortfristiga tillgångar/skulder (i moderbolaget)	Finansnetto	Finansnetto	Finansnetto
	Investeringar i utländska dotterbolag	Valutarisk	Lån i utländsk valuta	Säkring av nettoinvestering	Övriga finansiella tillgångar (i moderbolaget)	Lång-/kortfristiga räntebärande skulder	Finansnetto	Finansnetto	Finansnetto
Råvaruexponering	Framtida inköp och försäljning av spannmål	Spannmålsprisrisk	Spannmålsterminer	Kassaflödessäkring	N/A	Övriga anläggningstillgångar/Kundfordringar och andra rörelsefordringar	Övriga rörelseintäkter/-kostnader	Övriga rörelseintäkter/-kostnader	Övriga rörelseintäkter/-kostnader
	Framtida inköp av el	Elprisrisk	Elterminer	Kassaflödessäkring	N/A	Övriga långfristiga skulder/Leverantörsskulder och andra rörelse-skulder			
	Framtida inköp av gas	Gasprisrisk	Gasterminer	Kassaflödessäkring	N/A				
	Framtida inköp och försäljning av etanol	Etanolprisrisk	Etanol-terminer	Kassaflödessäkring	N/A				
	Framtida försäljning av alkylatbensin	Bensinprisrisk	Eurobob-terminer	Kassaflödessäkring	N/A				

¹⁾ Avvikelser i kritiska villkor mellan säkringsinstrument och säkrad post utgör för samtliga säkringstyper den huvudsakliga källan till ineffektivitet.

fortsättning not 24

Säkringsinstrument med tillhörande säkrade poster och derivatinstrument utan säkringsredovisning

MSEK	Genomsnittligt säkringspris/ -kurs	Nominellt belopp		Tillgångar				Skulder		Årets värde- förändring	Ackumulerad värde- förändring
		Återstående löptid		Nominellt belopp		Bokfört värde		Bokfört värde			
		< 1 år	> 1 år	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31		
Kassaflödessäkringar ¹⁾											
Ränterelaterade kontrakt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ränteswappar	2,02 %	-	923	923	533	5	-	4	11	14	1
Valutarelaterade kontrakt											
Valutaterminer och valutaswappar											
EUR	10,06	3 126	-	3 126	2 565	28	76	83	17	-55	-55
Övriga valutor	-	37	-	37	-164	6	2	5	11	0	0
Råvarurelaterade kontrakt											
Veteterminer	2 784 SEK/ ton	-992	-	-992	-1 264	118	37	122	82	-4	-4
Elterminer	313 SEK/MWh	148	133	281	207	204	47	66	63	145	138
Gasterminer	308 SEK/MWh	43	51	94	-	182	-	-	-	182	182
Rapsterminer	5 943 SEK/ ton	-372	-	-372	-86	10	5	71	8	-61	-61
Sojaterminer	-	-	-	-	-25	-	3	-	16	0	0
Eurobob-terminer	6 092 SEK/ ton	104	-	104	35	8	9	-	-	8	8
Etanolterminer	7 599 SEK/m ³	-866	-	-866	-205	-	22	117	4	-117	-117
Summa säkringsinstrument		1 228	1 107	2 335	1 596	561	201	468	212	112	92
Derivatinstrument utan säkringsredovisning											
Ränterelaterade kontrakt		-	100	100	100	-	-	1	3		
Valutarelaterade kontrakt		3 044	-	3 044	2 748	9	135	105	49		
Råvarurelaterade kontrakt		-	-	-	67	-	6	-	1		
Summa derivatinstrument utan säkringsredovisning		3 044	100	3 144	2 915	9	141	106	53		
Summa derivatinstrument		4 272	1 207	5 479	4 511	570	342	574	265		
Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet											
Valutarelaterade kontrakt											
Säkringsinstrument – Lån		-	-1 452	-1 452	-1 424	-	-	1 452	1 424	23	12
Säkringsinstrument – Derivat		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Säkrad post - nettoinvestering i utlandsverksamhet		-	1 849	1 849	1 833	1 849	1 833	-	-	-23	-12

¹⁾ Säkringsredovisning tillämpas endast när samtliga kritiska villkor för säkringsinstrument och säkrad post är helt överensstämmande. Därmed uppstår inte någon ineffektivitet i utestående kassaflödessäkringar.

REFINANSIERINGSRISK, LIKVIDITETSRIK OCH BETALNINGSBEREDSKAP

Med refinansieringsrisk avses risken att kostnaden blir högre och finansieringsmöjligheterna begränsade när lån och krediter ska omsättas. Likviditetsrisk är risken för att betalningsförpliktelser inte kan uppfyllas. Koncernen begränsar refinansieringsrisken genom god spridning på motparter och låneskuldens förfallotidpunkter. Den vägda genomsnittliga löptiden på lån och kreditlöften hos kreditinstitut inklusive marknadsfinansiering var vid årsskiftet 3,84 år (3,79).

Genom att ständigt hålla likvida tillgångar, alternativt outnyttjade kreditfaciliteter, försäkras sig koncernen om att hålla en god betalningsberedskap och därigenom minska likviditetsrisken. Koncernens betalningsberedskap (tillgängligt låneutrymme) beräknas utifrån Lantmännens låneavtal med syndikeringsbankerna som tecknades 2015-07-09 och däri ingående covenantkrav. Per den 31 december 2021 uppgick betalningsberedskapen till 9 071 MSEK (7 790) och, enligt banksyndikatets definition, nettolåneskuld/EBITDA till 1,33 (1,60) i relation till limiten på högst 3,75.

Förfallostruktur på räntebärande finansiella skulder ¹⁾

MSEK	Koncernen		Moderföretaget	
	2021	2020	2021	2020
2021	-	59	-	37
2022	473	461	451	439
2023	779	770	557	552
2024	565	569	547	561
2025	198	228	36	69
2026-	1 660	1 128	1 492	964
Summa	3 675	3 215	3 083	2 622

¹⁾ Inklusive framtida räntebetalingar.

Förfallostruktur för leasingkulder

MSEK, Koncernen	2021	2020
2021		440
2022		382
2023		290
2024		215
2025		165
2026-		755
Summa	1 807	2 228

fortsättning not 24

MTN-program

Under december 2015 etablerades ett Medium Term Notes (MTN). Obligationslåneprogrammet har en låneram om 3 miljarder SEK för emissioner på den svenska kapitalmarknaden. Per 2021-12-31 hade Lantmännen en obligation om 1 000 MSEK under programmet.

Schuldschein

Under april 2018 emitterades Schuldschein på den tyska kapitalmarknaden. Schuldschein är ett tyskt låneinstrument som innefattar en korg av bilaterala lån/private placements. Dokumentationen görs under tysk rätt och lånet är icke säkerställt. Per 2021-12-31 var nominellt 49,5 MEUR utestående. 19,5 MEUR med löptid på 5 år, 15 MEUR med löptid på 7 år och 15 MEUR med löptid på 10 år.

Koncernen har en rating motsvarande investment grade (BAA3) av Moody's.

Valutafördelning och förfallostruktur, låneskulder till kreditinstitut

MSEK	Totalt	2022	2023-2024	2025-2026	2027-
EUR	409	409	-	-	-
DKK	634	28	91	56	459
SEK	2 070	24	1 033	1 013	-
Summa	3 113	461	1 124	1 069	459
Varav ränta	129	32	46	25	26
Summa exkl. ränta	2 984	429	1 078	1 044	433

Ovanstående tabell avser odiskonterade kontraktuella belopp och avviker därmed från skuld redovisad i balansräkningen.

Externa valutaswapar hänförliga till finansiering av koncernbolag

MSEK	Koncernen	
	2021	2020
AUD	345	298
DKK	384	685
EUR	2 429	1 919
GBP	-400	-344
NOK	-12	-
PLN	120	-73
RON	60	80
RUB	183	42
SEK	-3 011	-2 683
USD	5	29
Summa	103	-47

Samtliga externa valutaswapar hänförliga till finansiering av koncernbolag ligger i moderföretaget, Lantmännen ek för.

Övriga räntebärande skulder, sparmedel och kapitalkonto

I övriga kortfristiga skulder ingår medlemmars sparmedel med 1 765 MSEK (1 621). Inlåning via kapitalkonto uppgår till 1 806 MSEK (1 786) varav 1 806 MSEK (1 786) via Lantmännen Finans AB. Dessa skulder är formellt kortfristiga och kan tas ut med en dags varsel. Erfarenheten visar dock på låg rörlighet i dessa skulder. Se [not 23](#).

Övriga långfristiga räntebärande skulder består bland annat av långa leasingkulder totalt 1 453 MSEK (1 767).

Förfallostruktur derivatinstrument, nominella belopp 2021-12-31

MSEK	2022	2023	2024	2025-	Verkligt värde
Valutaderivat	6 207	-	-	-	19
Räntederivat	100	523	-	400	0
Energiderivat	191	94	58	33	319
Råvaruderivat	-1 364	-	-	-	-66
Etanolderivat	-866	-	-	-	-117
Eurobobderivat	104	-	-	-	8
Totalt	4 372	617	58	433	163

Förfallostruktur derivatinstrument, nominella belopp 2020-12-31

MSEK	2021	2022	2023	2024-	Verkligt värde
Valutaderivat	5 169	-20	-	-	136
Räntederivat	-	100	533	-	-14
Energiderivat	136	76	42	20	-11
Råvaruderivat	-1 375	-	-	-	-61
Etanolderivat	-205	-	-	-	18
Eurobobderivat	35	-	-	-	9
Totalt	3 760	156	575	20	77

KREDIT- OCH MOTPARTSRISK

Kredit- och motpartsrisk avser risken att motparten i en transaktion inte kan fullgöra sitt åtagande och därmed orsakar Lantmännen en förlust. I koncernen uppkommer kredit- och motpartsrisk i huvudsak från bankmedel, derivatinstrument med positiva marknadsvärden och kundfordringar. Koncernens maximala kreditrisk motsvaras av de finansiella tillgångarnas bokförda värde, vilka framgår av koncernens balansräkning. För att begränsa motpartsrisken accepteras endast motparter med hög kreditvärdighet enligt fastställd finanspolicy samt genom att definiera maximalt tillåtet engagemang per motpart utifrån motpartens kreditvärdighet.

Finansiella motparter är utvalda utifrån ratingkriterier med hänsyn tagen till spridning av motpartsrisk och övrigt ömsidigt affärsutbyte. Av tabellen nedan framgår koncernens bankmedel per 2021-12-31 fördelat på motpartens rating vid bokslutstidpunkten.

Koncernen bedömer kontinuerligt förväntade kreditförluster för bankmedel huvudsakligen baserat på motpartens rating. Som följd av motparternas kreditvärdighet och att placerade bankmedel är tillgängliga på anmodan är de förväntade kreditförlusterna per balansdagen immateriella.

Lantmännen har ingått ISDA-avtal samt CSA-avtal med flertalet av de motparter som koncernen gör derivattransaktioner med i syfte att reducera motpartsrisken.

Kundkreditrisk

Kreditrisken i kundfordringar hanteras genom särskild kreditprövning. Lantmännen tillämpar kreditkontroll av sina kunder där information om kundernas finansiella ställning inhämtas från olika kreditupplysningsföretag. Lantmännens kundbas är väldiversifierad eftersom koncernen har olika affärsområden, verkar i flera länder och på olika marknader. Lantmännen har också en aktiv uppföljning av kundfordringar för att minimera kundförluster samt för att säkerställa betalningsprecision. Koncernens kreditrisk i kundfordringar reduceras ytterligare av att koncernens kunder i många fall också är medlemmar i moderföreningen och därmed har kapital som kan tas i anspråk i den mån en kund inte kan uppfylla sitt åtagande gentemot koncernen.

Koncernen baserar förväntade kreditförluster på kundfordringar huvudsakligen på en individuell bedömning av respektive fordran (risken att motparten inte uppfyller sitt åtagande) tillsammans med en övergripande bedömning utifrån koncernens förlusthistorik för fordringar med liknande kreditrisk.

fortsättning not 24

Lantmännen Finans AB överlåter löpande leasing- och avbetalningsavtal till Swedbank. Swedbank har begränsad regressrätt. Per 2020-12-31 uppgick regressrätten till 70 (67) MSEK. Koncernens balansräkning påverkas dock enbart av den förväntade förlusten som uppgår till 2,7 MSEK. Beloppet redovisas som övriga skulder i balansräkningen.

Ytterligare information beträffande kundfordringar och reserv för förväntade kreditförluster för dessa framgår av → not 20.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde i balansräkningen per 2021-12-31				
Tillgångar, MSEK	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Derivat med positivt verkligt värde	560	10	-	570
Övriga finansiella tillgångar värderade till verkligt värde	263	-	170	433
Summa tillgångar	823	10	170	1 003
Skulder, MSEK				
Derivat med negativt verkligt värde	465	109	-	574
Summa skulder	465	109	-	574

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde i balansräkningen per 2020-12-31

Tillgångar, MSEK	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Derivat med positivt verkligt värde	222	120	-	342
Övriga finansiella tillgångar värderade till verkligt värde	377	-	128	505
Summa tillgångar	599	120	128	847
Skulder, MSEK				
Derivat med negativt verkligt värde	235	30	-	265
Summa skulder	235	30	-	265

Verkligtvärdehierarki med upplysning om basdata för värdering till verkligt värde.

Nivå 1: Noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska skulder och tillgångar.

Nivå 2: Andra observerbara data för tillgången eller skulden än noterade priser inkluderade under nivå 1, dvs prisnoteringar eller data härledda från prisnoteringar.

Nivå 3: Data för värdering av tillgången eller skulden som inte baseras på observerbara marknadsdata.

Tillgångar i nivå 3 avser övriga aktier och andelar och värderingen av tillgångarna har skett till anskaffningsvärde, som bedömts ge en bra bild av verkligt värde vid bokslutstillfället.

Avseende räntebärande tillgångar och skulder överensstämmer moderföretaget i allt väsentligt med vad som gäller för koncernen varför ingen särskild uppgift lämnas för moderföretaget.

Finansiella tillgångar och skulder fördelade per värderingskategori 2021-12-31								
MSEK	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar/skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Derivat-instrument som används i säkrings-redovisning	Övriga derivat-instrument	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
TILLGÅNGAR								
Andra aktier och andelar	-	-	420	-	-	420	420	
Övriga finansiella anläggningstillgångar	13	3	-	-	4	20	20	
Övriga anläggningstillgångar	-	163	-	89	-	252	252	
Kundfordringar och övriga rörelsefordringar	-	6 480	-	467	4	6 951	6 951	
Kortfristiga räntebärande tillgångar	-	58	-	5	1	64	64	
Likvida medel	-	2 704	-	-	-	2 704	2 704	
Summa tillgångar	13	9 408	420	561	9	10 411	10 411	
SKULDER								
Långfristiga räntebärande skulder	-	4 793	-	2	-	4 795	4 872	
Övriga långfristiga skulder	-	-	-	5	-	5	5	
Kortfristiga räntebärande skulder	-	4 367	-	3	104	4 474	4 497	
Leverantörsskulder och övriga rörelseskulder	-	6 847	-	458	2	7 307	7 307	
Summa skulder	-	16 007	-	468	106	16 581	16 681	

fortsättning not 24

Finansiella tillgångar och skulder fördelade per värderingskategori 2020-12-31

MSEK	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar/skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Derivat-instrument som används i säkrings-redovisning	Övriga derivat-instrument	Summa redovisat värde	Verkligt värde
TILLGÅNGAR							
Andra aktier och andelar	-	-	491	-	-	491	491
Övriga finansiella anläggningstillgångar	14	33	-	-	-	47	47
Övriga anläggningstillgångar	-	146	-	20	-	166	166
Kundfordringar och övriga rörelsefordringar	-	5 311	-	181	22	5 514	5 514
Kortfristiga räntebärande tillgångar	-	54	-	-	119	173	173
Likvida medel	-	1 415	-	-	-	1 415	1 415
Summa tillgångar	14	6 959	491	201	141	7 806	7 806
SKULDER							
Långfristiga räntebärande skulder	-	5 025	-	7	2	5 034	5 103
Övriga långfristiga skulder	-	1	-	25	1	27	27
Kortfristiga räntebärande skulder	-	3 934	-	3	18	3 955	3 973
Leverantörsskulder och övriga rörelseskulder	-	7 447	-	177	32	7 656	7 656
Summa skulder	-	16 407	-	212	53	16 672	16 759

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder per 2021-12-31

TILLGÅNGAR MSEK	Belopp redovisade i balansräkningen	Bruttobelopp för finansiella tillgångar som kvittas mot finansiella skulder	Belopp som inte har kvittats i balansräkningen	Nettobelopp
Derivat ¹⁾	570	-	30	540
Totalt	570	-	30	540
SKULDER MSEK	Belopp redovisade i balansräkningen	Bruttobelopp för finansiella skulder som kvittas mot finansiella tillgångar	Belopp som inte har kvittats i balansräkningen	Nettobelopp
Derivat ¹⁾	574	-	30	544
Totalt	574	-	30	544

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder per 2020-12-31

TILLGÅNGAR MSEK	Belopp redovisade i balansräkningen	Bruttobelopp för finansiella tillgångar som kvittas mot finansiella skulder	Belopp som inte har kvittats i balansräkningen	Nettobelopp
Derivat ¹⁾	342	-	85	257
Totalt	342	-	85	257
SKULDER MSEK	Belopp redovisade i balansräkningen	Bruttobelopp för finansiella skulder som kvittas mot finansiella tillgångar	Belopp som inte har kvittats i balansräkningen	Nettobelopp
Derivat ¹⁾	265	-	85	180
Totalt	265	-	85	180

¹⁾ Vad gäller derivat omfattas handeln av ISDA-avtal som bland annat stipulerar kvittning av skuld och fordran vilket både kan ske i löpande verksamhet och vid till exempel avtalsbrott eller förtida uppsägning.

Not 25 Avsättningar för pensioner

Inom Lantmännen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. De förmånsbestämda planerna, som redovisas i Lantmännens balansräkning, är såväl fonderade som ofonderade. De mest omfattande förmånsbestämda planerna avser ITP 2 pensioner som hanteras i egen regi.

Dessa pensioner kreditförsäkras av PRI Pensionsgaranti samt tryggs av en pensionsstiftelse. PRI Pensionsgaranti är ett ömsesidigt försäkringsbolag som garanterar de anställdas framtida pensioner. Pensionsstiftelsen Grodden startades december 2011 och Lantmännen placerade då tillgångar i stiftelsen.

Eftersom tillgångarna finns avskilda i en särskild stiftelse kan förpliktelseerna reduceras med marknadsvärdet på tillgångarna i stiftelsen vid redovisning i balansräkningen. Sex av Lantmännens svenska företag är anslutna till stiftelsen. Det finns ingen skyldighet för företagen att tillskjuta ytterligare medel till stiftelsen. Lantmännen betalar en lägre riskpremie till PRI Pensionsgaranti för de delar av pensionsskulden som är fonderad i stiftelsen. I övrigt finns fonderade pensionsplaner i Norge, där ett av bolagen har pensionsförpliktelser tryggade med fonderade medel.

Förmånsbestämda förpliktelser och värdet av förvaltningstillgångar i koncernen:

Förmånsbestämda pensionsplaner	2021	2020
MSEK		
<i>Fonderade planer:</i>		
Förmånsbestämda förpliktelser enligt svenska PRI Pensionsgaranti planer	2 803	2 887
Övriga förmånsbestämda förpliktelser	87	81
Förvaltningstillgångars verkliga värde	-2 329	-2 125
Summa nettovärde, fonderade planer	561	843
Fonderade planer redovisade som avsättning	561	843
<i>Ofonderade planer:</i>		
Övriga ofonderade förpliktelser	51	54
Summa, ofonderade planer	51	54
Avsättningar för pensionsförpliktelser, netto	612	897

Pensionsplaner fördelat per land	2021			2020		
	Förpliktelser	Förvaltnings- tillgångar	Pensions- skuld	Förpliktelser	Förvaltnings- tillgångar	Pensions- skuld
MSEK						
Sverige	2 805	-2 255	550	2 889	-2 058	831
Norge	87	-74	13	81	-67	14
Tyskland	37	-	37	39	-	39
Övriga länder	12	-	12	13	-	13
Summa	2 941	-2 329	612	3 022	-2 125	897

Pensionskostnad i resultaträkningen	2021	2020
MSEK		
<i>Förmånsbestämda planer</i>		
Kostnader för pensioner intjänade under året	47	48
Räntekostnad, ränteintäkt netto	12	15
Kostnad förmånsbestämda planer	59	63
Kostnad avgiftsbestämda planer	374	349
Total kostnad avseende pensioner i resultaträkningen	433	412
<i>Kostnaden redovisas på följande rader i resultaträkningen</i>		
Personalkostnader	421	397
Finansiella kostnader	12	15
Total kostnad avseende pensioner	433	412

Pensionsrelaterade omvärderingar i övrigt totalresultat	2021	2020
MSEK		
<i>Förmånsbestämda planer</i>		
Avkastning på förvaltningstillgångar utöver vad som redovisas som ränteintäkt i resultaträkningen	257	105
Erfarenhetsbaserad justering av förpliktelsen	53	1
Effekt av ändrade finansiella antaganden	17	-19
Summa aktuariella vinster (+), förluster (-)	327	87
Skatt på ovanstående poster	-67	-18
Totalt redovisat i Övrigt totalresultat	260	69

fortsättning not 25

Följande sammanställning förklarar hur förpliktelser, tillgångar och nettobeloppet har förändrats under året:

MSEK	2021			2020		
	Förmånsbaserade förpliktelser	Förvaltnings-tillgångar	Netto	Förmånsbaserade förpliktelser	Förvaltnings-tillgångar	Netto
Ingående balans	3 022	2 125	897	3 025	2 083	942
Kostnader avseende tjänstgöring under året	47		47	48		48
Räntor redovisade i resultaträkningen	44	32	12	52	37	15
Utbetalning av pensionsersättning	-110	-1	-109	-110	-4	-106
Utbetald gottgörelse till arbetsgivare ¹⁾	-	-95	95	-	-94	94
Inbetalning från arbetsgivare ¹⁾	-	6	-6	-	6	-6
Avkastning på förvaltningstillgångar utöver redovisad ränta	-	257	-257	-	105	-105
Omvärdering av pensionsförpliktelse redovisad i övrigt totalresultat	-70	-	-70	18	-	18
Omräkningsdifferens	8	5	3	-11	-8	-3
Utgående balans, pensionsskuld	2 941	2 329	612	3 022	2 125	897
<i>Varav fonderade planer</i>	-	-	561	-	-	843
<i>Varav ofonderade planer</i>	-	-	51	-	-	54

¹⁾ Utbetald gottgörelse från den svenska pensionsstiftelsen har gjorts med 95 MSEK (94) till 3 bolag (3) under 2021.

Inget svenskt bolag har under 2021 gjort inbetalning till pensionsstiftelsen, 0 MSEK (2). Till norska planer har 6 MSEK (4) inbetalats.

Specifikation av förvaltningstillgångar

	2021 MSEK	2020 MSEK	2021 %	2020 %
Fastigheter	979	899	42 %	42 %
Ränteplaceringar	364	394	15 %	19 %
Aktieplaceringar	739	607	32 %	29 %
Alternativa placeringar	227	196	10 %	9 %
Likvida medel	20	29	1 %	1 %
Totalt	2 329	2 125	100 %	100 %

I aktieplaceringar ingår förlagsandelar i Lantmännen ek för med 49 MSEK (47).

Övriga innehav under aktieplaceringar avser i huvudsak noterade aktier.

Aktuariella antaganden²⁾

	2021	2020
Diskonteringsränta	1,75 %	1,50 %
Framtida löneökningar	2,75 %	2,75 %
Inflation	2,00 %	1,75 %
Livslängdsantaganden, Sverige	DUS14	DUS14
Duration	17 år	18 år

²⁾ Vägt genomsnitt, som överensstämmer med svenska antaganden då svenska planer dominerar.

En minskning av diskonteringsräntan med 0,25 procent skulle öka den svenska pensionsförpliktelsen, som utgör 95 procent av totalen, med 118 MSEK medan en ökning av räntan med 0,25 procent skulle minska förpliktelsen med 111 MSEK. En förändring av livslängdsantagandena med 1 år skulle öka förpliktelsen med cirka 119 MSEK vid ökad livslängd och minska med 118 MSEK vid kortare livslängd.

Ändrade antaganden med 0,25 procent avseende inflationen skulle minska förpliktelsen med 99 MSEK vid lägre inflationsantagande och öka förpliktelsen med 105 MSEK vid högre antagande. Ändrade antaganden med 0,25 procent vad gäller löneökningar skulle öka förpliktelsen med 26 MSEK vid högre antagande och minska med 25 MSEK vid lägre antagande.

Den svenska pensionsstiftelsen har under 2021 haft en avkastning på cirka 14 procent (7) och där en förändring med 1 procentenhet skulle öka respektive minska värdet på förvaltningstillgångarna med cirka 23 MSEK (22).

De svenska fonderade planerna omfattar 13 procent (14) aktiva medlemmar, 36 procent (35) fribrevsinnehavare och 51 procent (51) pensionärer. Förväntade utbetalningar av pensioner avseende förmånsbestämda pensionsplaner under 2022 uppgår till 109 MSEK (106).

För vissa anställda i Sverige erläggs försäkringspremie till Alecta avseende åtaganden enligt den så kallade traditionella ITP-planen. Planen är en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Alecta kan för närvarande inte lämna den information som krävs för att redovisa denna pensionsplan som en förmånsbestämd plan. Pensioner, som tryggas genom försäkring i Alecta, redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Av kostnaden ovan för avgiftsbestämda planer, 374 MSEK (349), avser 29 MSEK (23) premier till Alecta avseende traditionell ITP. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av året uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån preliminärt till 172 procent (148). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska åtaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Information om pensioner för ledande befattningshavare återfinns i [↗](#) not 6.

Not 26 Övriga avsättningar

MSEK	Garanti- åtaganden	Försäkringstekniska avsättningar	Strukturåtgärder	Övrigt	Totalt 2021	Totalt 2020
Ingående balans	115	143	63	723	1044	1 001
Avsättningar som gjorts under perioden	32	11	17	143	203	150
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-37	-	-29	-19	-85	-89
Återfört under perioden	-5	-	-7	-6	-18	-11
Omklassificeringar	-	-	-	-	-	-1
Omräkningsdifferenser	-	-	1	-	1	-6
Redovisat värde vid periodens utgång	105	154	45	841	1 145	1 044
Varav kortfristiga avsättningar	98	41	41	680	860	780
Varav långfristiga avsättningar	7	113	4	161	285	264

Av långfristiga avsättningar förväntas 238 MSEK användas 2024 och framåt. I periodens avsättningar inkluderas öknings av tidigare befintliga avsättningar.

Årets avsättningar för strukturåtgärder omfattar främst åtgärder inom division Livsmedel som till stor del förväntas bli ianspråkta under 2022.

I Övrigt ingår den under tidigare år redovisade avsättningen i division Energi med 500 MSEK, som gjordes med anledning av EU-kommissionens utredning av Lantmännen Agroetanol och två andra etanoltillverkare.

I Övrigt redovisas bland annat även avsättningar för avveckling av siloanläggningar 61 MSEK (63), avsättningar relaterade till en pågående diskussion med Skatteverket avseende elskatt och avsättningar för Lantmännens långsiktiga incitamentsprogram.

I koncernen av Lantmännens storlek finns normalt ett antal pågående tvister. Lantmännen har gjort en bedömning av mest sannolika utfall av de tvister som för närvarande är aktuella och redovisar i de fall en utbetalning bedöms som sannolik motsvarande belopp som avsättning.

Not 27 Övriga långfristiga skulder

MSEK	2021	2020
Derivatinstrument, långfristiga rörelserelaterade	5	26
Övriga långfristiga rörelseskulder	0	1
Summa	5	27

Not 28 Leverantörsskulder och andra rörelseskulder

MSEK	2021	2020
Leverantörsskulder	6 842	5 660
Leverantörsskulder, joint venture/intresseföretag	5	5
Avtalsskulder från kontrakt med kunder	1 018	963
Övriga kortfristiga skulder	884	819
Derivatinstrument	460	209
Uppplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 902	1 719
Summa	11 111	9 375
Uppplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
MSEK	2021	2020
Uppplupna personalrelaterade kostnader	864	815
Övriga upplupna kostnader	910	793
Förutbetalda intäkter	128	111
Summa	1 902	1 719

Not 29 Leasing – leasetagare

Koncernen är såväl leasetagare som leasegivare. I denna not redovisas koncernens åtaganden som leasetagare. Koncernen som leasegivare redovisas i [not 30 Leasing – leasegivare](#)

Belopp redovisade i resultaträkningen

MSEK	2021	2020
Avskrivning på nyttjanderätter	471	489
Räntekostnader för leasingskulder	46	53
Kostnader hänförliga till korttidsleasingavtal	22	15
Kostnader hänförliga till leasingavtal av lågt värde	54	59
Kostnader hänförliga till variabla leasingavgifter som inte inkluderas i värderingen av leasingskulden	64	80
Intäkter från vidareuthyrning av nyttjanderätter	65	98

Upplysningar om leasingskulder finns i [not 23 Räntebärande skulder](#) och en löptidsanalys av leasingskulder presenteras i [not 24 Finansiella instrument och finansiell riskhantering](#).

Koncernen har leasingavtal för tillgångar såsom lokaler, entreprenadmaskiner, truckar och bilar. Flertalet av dessa leasingavtal innefattar förlängnings- och uppsägningsoptioner. Optionerna är förhandlade av ledningen för att ge flexibilitet i hanteringen av leasingportföljen samt anpassning till koncernens behov. Ledningen gör en bedömning av om det är sannolikt att dessa förlängningar och uppsägningsoptioner kommer att utnyttjas och inkluderas i hyresperioden. För att fastställa leasingperiodens längd beaktar ledningen all tillgänglig information som ger ett incitament till att utnyttja förlängningsoptionen eller säga upp ett avtal. Bedömningar av förlängningsoptioner och uppsägningsoptioner är framförallt aktuellt för koncernens leasingavtal för lokaler. Förlängningsoptioner har i allt väsentligt beaktats och ingår i skulden.

fortsättning not 29

I första hand används diskonteringsräntan som finns stipulerad individuellt per leasingkontrakt. I de fall räntan inte framgår av kontraktet används Lantmännens marginella låneränta som är olika beroende av den underliggande valutan och löptiden på kontraktet.

Koncernen har leasingavtal för tillgångar med hyresvillkor på 12 månader eller mindre samt hyresavtal till lågt värde. För dessa leasingavtal tillämpar koncernen undantagen i IFRS 16.

Det totala kassaflödet för leasingavtal inklusive variabla avgifter och leasing till lågt värde uppgick till 622 MSEK (657) varav 22 MSEK (15) avsåg kostnader för leasing med hyresvillkor på 12 månader eller mindre och 54 MSEK (59) avsåg leasingavtal till lågt värde.

I not 9, Finansiella intäkter och kostnader finns upplysningar om räntekostnader på leasingskulder.

Redovisat värde per balansdagen avseende nyttjanderättstillgångar framgår av not 13, Materiella anläggningstillgångar.

Not 30 Leasing – leasegivare

Lantmännen bedriver i huvudsak uthyrningsverksamhet vad avser affärsområde Fastigheters uthyrning av lokaler samt affärsområde Swecons uthyrning av entreprenadmaskiner. Uthyrning av entreprenadmaskiner förekommer främst inom Swecons internationella verksamhet. Hyrestagare inom Swecons verksamhet är skyldiga att säkerställa att maskinerna underhålls löpande och att återlämna maskinen i ett bra skick. I det fall hyrestagaren använder maskinen utöver avtalade timmar säkerställs det att även dessa timmar faktureras. Det är inte tillåtet med andrahandsuthyrning av maskinen eller att transportera maskinen utomlands.

Uthyrning via finansiella leasingavtal förekommer i ytterst begränsad omfattning, med utestående fordringar väl under 1 MSEK båda åren.

Operationella leasingavtal

För maskiner och lokaler som hyrs ut till kunder och hyresgäster enligt operationella leasingavtal förfaller de framtida betalningarna för icke uppsägningsbara leasingavtal enligt nedan:

Minimileaseavgifter förfaller till betalning MSEK	2021	2020
Inom ett år	203	250
Mellan ett och fem år	329	383
Senare än fem år	64	91
Summa	596	724

Av totala minimileaseavgifterna avser 398 MSEK (473) lokaler och 198 MSEK (251) maskiner.

Leasingintäkterna uppgick till 628 MSEK (690) varav 23 MSEK (26) var hänförliga till variabla leasingavgifter.

Not 31 Transaktioner med närstående

Föreningens styrelseledamöter har ett betydande inflytande över moderföretaget och är därmed att betrakta som närstående.

En ekonomisk förening har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom handel med dessa. Inköp och försäljning av varor och tjänster görs därför med enskilda styrelseledamöter, som också är medlemmar i föreningen. På samma sätt medverkar enskilda styrelseledamöter i finansieringen av föreningen. Samtliga dessa transaktioner har skett i enlighet med föreningens ändamål och till de villkor som gäller för andra medlemmar. Beloppsuppgifter lämnas därför inte avseende dessa transaktioner.

Löner och liknande till ledande befattningshavare redovisas i not 6. Utdelning från dotterföretag och joint venture/intresseföretag framgår av not 16 och 39. Fordringar på och skulder till joint venture/intresseföretag framgår av noterna 17, 20, 21, 23, 27 och 28.

Övriga transaktioner med närstående	2021	2020
Koncerninterna inköp i procent av totala inköp, %	11	11
Koncernintern försäljning i procent av total försäljning, %	9	9
Köp av varor och tjänster från joint ventures och intresseföretag, MSEK	636	543
Försäljning av varor och tjänster till joint ventures och intresseföretag, MSEK	443	408
Överföring av kapital till Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden (pensionsstiftelsen), MSEK	-	2
Överföring av kapital från pensionsstiftelsen till Lantmännen, gottgörelse MSEK	95	94
Erlagda hyror till pensionsstiftelsen, MSEK	56	72
Försäljning av varor och tjänster till pensionsstiftelsen, MSEK	35	60
Förvärv av fastigheter från pensionsstiftelsen, MSEK	186	-

Not 32 Statliga stöd

MSEK	2021	2020
Erhållna bidrag som redovisats som intäkt	14	24
Erhållna bidrag som reducerat kostnader	62	85
Summa	76	109
Under året erhållna bidrag som reducerat värdet på anläggningstillgångar	-	-

Under 2021 har bidrag motsvarande 0 MSEK (0) erhållits som reducerat värdet på anläggningstillgångar eller som redovisats som förutbetalda intäkt per bokslutsdagen.

Not 33 Förförvärv och avyttringar

Förförvärv 2021

Under 2021 gjordes inga rörelseförförvärv.

Förförvärv 2020

Under 2020 gjordes följande rörelseförförvärv:

Företag	Verksamhet	Förförvärvs-tidpunkt	2020									
			Förförvärvs-pris, MSEK	Förförvärvs-relaterade kostnader, MSEK	Goodwill, MSEK	Övriga immateriella tillgångar, MSEK	Materiella anläggnings-tillgångar, MSEK	Årsom-sättning, MSEK	Antal anställda	Förförvärvad andel	Innehav efter förförvärv	
Förförvärv av bageriverksamhet	Bageri	juni-20	45	0	-	-	42	30	22	-	-	
Övriga mindre förförvärv			5	0	-	2	0	1	1			

Lantmännen förförvärvade i juni en bageriverksamhet från det norska företaget French Bakery Company AS. Förförvärvet omfattade produktionsutrustning, lager och 22 medarbetare.

Förförvärvet ger möjligheter till expansion med nya produkter för foodservice och detaljhandel samt möjliggör egen produktion av produkter som producerats av underleverantörer.

Avyttringar 2021

Under 2021 har endast mindre avyttringar gjorts avseende dotterföretag.

Avyttringar 2020

Under 2020 gjordes endast mindre avyttringar avseende dotterföretag.

För information om verkligt värde på nettotillgångar i förförvärvade verksamheter, se [not 35:2](#) till kassaflödesanalysen.

Not 34 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Ställda säkerheter

MSEK	För egna finansiella skulder	Övriga åtaganden	Totalt ställda säkerheter	
			2021	2020
Fastighetsinteckningar	839	-	839	1 486
Bankräkningar	-	76	76	77
Övrigt	-	52	52	32
Summa	839	128	967	1 595

För moderföretags skulder har fastighetsinteckningar motsvarande 839 MSEK (1 486) lämnats, varav 515 MSEK (1 042) avser fastigheter som ägs av dotterföretag.

Eventalförpliktelser

MSEK	2021	2020
Borgensförbindelser för joint ventures	699	623
Övriga eventalförpliktelser	7	228
Summa	706	851

Not 35 Noter till kassaflödesanalysen

MSEK	2021	2020
1) Betalda räntor och erhållen utdelning		
Erhållen utdelning	8	0
Erhållen ränta	62	107
Betald ränta	-238	-297
Realiserade valutaresultat	69	34
Övriga finansiella betalningar	-14	-21
Summa	-113	-177
2) Förvärv av verksamheter		
<i>Förvärvade tillgångar och skulder</i>		
Materiella anläggningstillgångar	-	42
Varulager	-	3
Kundfordringar	-	2
Övriga omsättnings och anläggningstillgångar	-	1
Likvida medel	-	2
Förvärvade nettotillgångar	-	50
Köpta intresseföretagsandelar*	5	6
Utbetald köpeskillning	5	56
Likvida medel i förvärvade verksamheter	-	-2
Påverkan på likvida medel	5	54

Ytterligare information om förvärvade verksamheter återfinns i [not 33](#).

* Inklusivt aktieägartillskott

MSEK	2021	2020
3) Förändring av räntebärande skulder och pensioner		
Förändring av räntebärande skulder, netto	109	-2 061
Förändring av pensioner	-20	-18
Summa	89	-2 079
4) Likvida medel		
Kassa och bank	2 639	1 320
Kortfristiga placeringar, löptid kortare än 3 månader	65	95
Summa	2 704	1 415

Koncernens totala betalningsberedskap, definierad som kassa, bank och beviljade krediter som enligt bestämmelser i gällande låneavtal kan nyttjas, uppgick vid årets slut till 9 071 MSEK (7 790).

Noter till moderföretaget

Not 36 Intäkternas fördelning

MSEK	2021	2020
Nettoomsättning		
Varuförsäljning	14 027	12 972
Tjänsteuppdrag	441	489
Licensintäkter, utsäde och fröer	66	64
Uthyrningsverksamhet	53	58
Övrigt	2	7
Summa	14 589	13 590
Övriga rörelseintäkter		
Tjänster	157	144
Realisationsvinster	61	1
Statliga stöd	0	2
Övriga licensintäkter	62	70
Övrigt	277	46
Summa	557	263

Tjänster och Övriga licensintäkter är främst intäkter från koncernföretag. Förändringen i Övriga rörelseintäkter Övrigt avser till största delen resultateffekter från valutaderivat. Av moderföretagets totala nettoomsättning avser cirka 19 procent (20) kunder utanför Sverige.

Not 37 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

MSEK	2021	2020
<i>Ernst & Young</i>		
Revisionsuppdrag	5	4
Skatterådgivning	1	1
Övriga tjänster	0	1
Summa	6	6
<i>Förtroendevalda</i>		
Revisionsuppdrag	1	1

Not 38 Rörelseresultatet

Transaktioner med närstående

I moderföretagets rörelseresultat ingår transaktioner med närstående enligt nedan. Transaktioner med medlemmar i enlighet med föreningens ändamål betraktas i detta sammanhang inte som transaktion med närstående. Löner och liknande till ledande befattningshavare redovisas i not 6. Utdelning från dotterföretag och intresseföretag framgår av not 39.

	2021	2020
Koncerninterna inköp i procent av totala inköp, %	4	3
Koncernintern försäljning i procent av total försäljning, %	22	22
Köp av varor och tjänster från joint venture/intresseföretag, MSEK	573	488
Försäljning av varor och tjänster till joint venture/intresseföretag, MSEK	238	213
Erhållen gottgörelse fr. pensionsstiftelsen Grodden, MSEK	64	65

Leasingåtaganden

I rörelsens kostnader ingår kostnader för operationella leasingavtal med 83 MSEK (83). Nedan redovisas framtida åtaganden avseende icke uppsägningsbara operationella leasar.

fortsättning not 38

Minimileaseavgifter förfaller till betalning MSEK	2021	2020
Inom ett år	37	50
Mellan ett och fem år	111	115
Senare än fem år	97	122
Summa	245	287

Not 39 Resultat från andelar i koncernföretag och joint venture/intresseföretag

Resultat från andelar i koncernföretag MSEK	2021	2020
Utdelning	306	152
Realisationsvinst vid avyttring av andelar	105	99
Nedskrivningar	-44	-
Summa	367	251

Utdelning har bland annat erhållits från Lantmännen Finans AB, Lantmännen Cerealia Norge AS och Lantmännen Unibake Holding AB. Realisationsresultatet hänförs till avvecklingen av Dirual AG i Schweiz och nedskrivningen avser huvudsakligen innehavet i Lantmännen Animalieinvest AB. I föregående års resultat ingår utdelning från Lantmännen Cerealia Norge AS. Realisationsresultatet hänförs till huvudsakligen till avvecklingen av maskinverksamheten i Norge.

Resultat från andelar i joint venture/intresseföretag MSEK	2021	2020
Utdelning	25	41
Nedskrivningar	-	-27
Summa	25	14

Utdelning har erhållits från Viking Malt Oy, Scandbio AB och Swevet Holding AB. I föregående års resultat ingår utdelning från Lantmännen Dansk Landbrugs Grovvarereselskab International AB och Viking Malt Oy samt nedskrivning av innehavet i Lantmännen Dansk Landbrugs Grovvarereselskab International AB.

Not 40 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

MSEK	2021	2020
Utdelning	3	0
Summa	3	0

Utdelningen har huvudsakligen erhållits från HKScan Oyj.

Not 41 Valutakursdifferenser som påverkat resultatet

MSEK	2021	2020
Valutakursdifferenser som påverkat rörelseresultatet	54	94
<i>Valutakursdifferenser på finansiella poster;</i>		
Valutakursdifferenser på finansiella poster, externa	-605	-1 141
Valutakursdifferenser på finansiella poster, interna	591	1 187
Summa	-14	46

Not 42 Skatter

Skatt på årets resultat

MSEK	2021	2020
Aktuell skattekostnad (-) / skatteintäkt (+)		
Periodens skattekostnad/intäkt	-59	-5
Utländsk skatt	-2	-2
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-8	-
Summa aktuell skatt	-69	-7
Uppskjuten skattekostnad (-) / skatteintäkt (+)		
Uppskjuten skatt avseende förändring i temporära skillnader	-38	-1
Uppskjuten skattekostnad till följd av utnyttjande av tidigare aktiverat underskottsavdrag	-	-16
Övriga uppskjutna skatter	-	-2
Summa uppskjuten skatt	-38	-19
Summa redovisad skattekostnad	-107	-26

Avstämning av effektiv skatt	2021		2020	
	Procent	MSEK	Procent	MSEK
Resultat före skatt		1 587		987
Förväntad skatt enligt gällande svensk skattesats	20,6 %	-327	21,4 %	-211
Ej avdragsgilla kostnader	0 %	-1	0 %	-1
Nedskrivning av aktier	0 %	-9	1 %	-6
Skattefria realisationsresultat	-1 %	21	-2 %	21
Skattefri utdelning	-4 %	69	-4 %	41
Skatt hänförlig till tidigare år	0 %	4	0 %	-2
Effekt av särskilda skatteregler för ekonomiska föreningar	-7 %	109	-11 %	113
Effekt av temporära skillnader på vilka uppskjuten skatt ej redovisats	0 %	3	0 %	-
Effekt av övertaget negativt räntenetto från koncernföretag	-1 %	19	-2 %	19
Övrigt	0 %	5	0 %	-
Redovisad effektiv skatt	7 %	-107	3 %	-26

Skatteposter som redovisats via övrigt totalresultat

MSEK	2021	2020
Uppskjuten skatt		
Kassaflödessäkringar	-5	3
Summa skatteeffekter i övrigt totalresultat	-5	3
Aktuell skatt		
Kassaflödessäkringar	-37	0
Summa skatteeffekter i övrigt totalresultat	-42	3

Uppskjuten skattefordran/skatteskuld

MSEK	2021			2020		
	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Byggnader och mark	-	4	-4	-	4	-4
Övriga avsättningar	27	-	27	22	-	22
Övrigt	2	46	-44	5	1	4
Summa	29	50	-21	27	5	22
Kvittning av fordringar/skulder	-29	-29	0	-5	-5	0
Summa, netto uppskjuten skattefordran	0	21	-21	22	0	22

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder kvittas mot varandra och nettofordran redovisas i balansräkningen.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

MSEK	2021				2020			
	Belopp vid årets ingång	Redovisat över resultat-räkningen	Redovisat mot övrigt totalresultat	Belopp vid årets utgång	Belopp vid årets ingång	Redovisat över resultat-räkningen	Redovisat mot övrigt totalresultat	Belopp vid årets utgång
Byggnader och mark	-4	-	-	-4	-3	-1	-	-4
Övriga avsättningar	22	5	-	27	20	2	-	22
Underskottsavdrag	0	-	-	0	21	-19	-2	0
Övrigt	4	-43	-5	-44	0	-1	5	4
Summa	22	-38	-5	-21	38	-19	3	22

Underskottsavdrag

Vid utgången av året fanns underskottsavdrag på 0 MSEK (0).

Not 43 Immateriella anläggningstillgångar

MSEK	Patent, licenser och varumärken		Balanserade utvecklingskostnader		Summa immateriella anläggningstillgångar	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Akkumulerade anskaffningsvärden	300	300	498	520	798	820
Akkumulerade avskrivningar	-90	-75	-304	-260	-394	-335
Akkumulerade nedskrivningar	-	-	-51	-50	-51	-50
Bokfört värde	210	225	143	210	353	435
Bokfört värde vid årets början	225	240	210	214	435	454
Investeringar	-	-	95	47	95	47
Försäljningar och utrangeringar	-	-	-118	-	-118	-
Årets avskrivning enligt plan	-15	-15	-43	-48	-58	-63
Årets nedskrivningar	-	-	-1	-2	-1	-2
Omklassificering	-	-	-	-1	-	-1
Bokfört värde	210	225	143	210	353	435

Varumärket Korvbrödsbagarn ägs av Lantmännen ek för. Detta varumärke är av strategisk betydelse och skrivs av på 20 år i moderföretaget. I koncernredovisningen klassificeras det som en tillgång med obestämbar nyttjandeperiod, och är således inte föremål för avskrivning.

Not 44 Materiella anläggningstillgångar

MSEK	Mark ¹⁾		Byggnader		Summa byggnader och mark	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Akkumulerade anskaffningsvärden	195	194	852	846	1 047	1 040
Akkumulerade avskrivningar	-65	-62	-626	-629	-691	-691
Akkumulerade nedskrivningar	-	-	-25	-25	-25	-25
Bokfört värde	130	132	201	192	331	324
Bokfört värde vid årets början	132	98	192	182	324	280
Försäljningar och utrangeringar	-1	-	-1	-	-2	-
Årets avskrivning enligt plan	-4	-3	-12	-12	-16	-15
Omklassificeringar	3	37	22	22	25	59
Bokfört värde	130	132	201	192	331	324

¹⁾ Inklusiv markanläggningar.

MSEK	Övriga anläggningstillgångar							
	Maskiner och andra tekniska anläggningar		Inventarier, verktyg och installationer		Pågående nyanläggningar		Summa övriga anläggningstillgångar	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Akkumulerade anskaffningsvärden	3 325	3 216	502	498	129	120	631	618
Akkumulerade avskrivningar	-2 707	-2 642	-424	-422	-	-	-424	-422
Akkumulerade nedskrivningar	-134	-134	-19	-19	-	-	-19	-19
Bokfört värde	484	440	59	57	129	120	188	177
Bokfört värde vid årets början	440	333	57	41	120	158	177	199
Investeringar	-	-	-	-	170	231	170	231
Försäljningar och utrangeringar	-1	-	-1	-	-	-	-1	-
Årets avskrivning enligt plan	-74	-72	-14	-10	-	-	-14	-10
Omklassificeringar	119	179	17	26	-161	-269	-144	-243
Bokfört värde	484	440	59	57	129	120	188	177

Not 45 Förvaltningsfastigheter

MSEK	Mark ¹⁾		Byggnader		Summa Förvaltningsfastigheter	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Ackumulerade anskaffningsvärden	8	9	28	30	36	39
Ackumulerade avskrivningar	-3	-3	-14	-16	-17	-19
Bokfört värde	5	6	14	14	19	20
Bokfört värde vid årets början	6	4	14	10	20	14
Årets avskrivning enligt plan	-1	-	-	-	-1	-
Omklassificeringar	-	2	-	4	-	6
Bokfört värde	5	6	14	14	19	20

¹⁾ Inklusiva markanläggningar.

Fastigheter där mindre än 10 procent av lokalytan utnyttjas för moderföretagets egen verksamhet klassificeras som förvaltningsfastigheter.

Verkligt värde och dess förändring

MSEK	2021	2020
Verkligt värde vid årets början	63	47
Försäljningar och utrangeringar	-1	-
Värdeförändringar	-	5
Omklassificeringar	-	11
Verkligt värde vid årets slut	62	63

Samtliga förvaltningsfastigheter har värderats enligt värderingshierarki 3, det vill säga utifrån icke observerbara indata och enligt de metoder som beskrivs nedan.

Verkligt värde har fastställts baserat på interna bedömningar. Avstämning har också skett gentemot fastighetsförsäljningar genomförda under året.

Värdet har bedömts med hjälp av följande värderingsmetoder:

- I flertalet fall har ortprismetoden använts, där genomförda försäljningar av likvärdiga fastigheter på marknaden använts som underlag för bedömningen av värdet.
- Avkastningsvärdering genom kassaflödeskalkyler, där fastigheternas framtida driftsnetton och bedömda restvärden nuvärdesberäknats.
- I vissa fall har avkastningsvärdering genom nettokapitaliseringsmetoden använts, där ett normaliserat driftsnetto sätts i relation till ett marknadsanpassat direktavkastningskrav.

Förvaltningsfastigheternas påverkan på periodens resultat

MSEK	2021	2020
Hyresintäkter	-	6
Direkta kostnader, inklusive kostnad för reparation och underhåll	-	-
- Fastigheter som genererar hyror	-2	-4
Driftsnetto	-2	2

Förvaltningsfastigheter med ett bokfört värde på 9 MSEK är pantsatta som säkerhet för moderföretagets upplåning. Beräknat verkligt värde uppgår till 26 MSEK.

Not 46 Andelar i koncernföretag

MSEK	2021	2020
Ackumulerade anskaffningsvärden	13 227	13 247
Ackumulerade uppskrivningar	200	200
Ackumulerade nedskrivningar	-1 813	-1 769
Bokfört värde	11 614	11 678
Bokfört värde vid periodens början	11 678	11 012
Förvärv/Aktieägartillskott	11	693
Årets nedskrivningar	-44	-
Avyttringar	-31	-27
Bokfört värde	11 614	11 678

I Förvärv/Aktieägartillskott ingår aktieägartillskott med 3 MSEK till Lantmännen BioAgri AB.

Av årets nedskrivningar avser 40 MSEK Lantmännen Animalieinvest AB och 4 MSEK Lantmännen Industrifastigheter i Bjuv AB.

Avyttringar avser avvecklingen av Dirual AG i Schweiz.

Föregående års aktieägartillskott avser 350 MSEK till Lantmännen Cerealia AB, 37 MSEK till Lantmännen Finans AB och 300 MSEK till Lantmännen Maskin AB.

Moderföretagets och koncernens innehav av andelar i koncernföretag 2021-12-31

Sammanställningen omfattar direktägda dotterföretag samt indirekt ägda företag med omsättning överstigande 200 MSEK.

					2021
Bolagsnamn	Organisationsnummer	Säte	Antal andelar	Andel i %	Redovisat värde MSEK
Aktier och andelar i svenska dotterföretag					
Lantmännen Agroetanol AB	556028-0611	Norrköping	50 000	100,0	634
Lantmännen Agrovärme AB	556229-5666	Enköping	10 000	100,0	1
Lantmännen Animalieinvest AB	556951-0687	Stockholm	160 529	100,0	126
Lantmännen Aspen AB	556329-9519	Göteborg	3 850	100,0	180
SAS Marline	382959039	Brières-les-Scellés	1 200	100,0	
Lantmännen BioAgri AB	556056-1283	Enköping	20 000	100,0	11
Lantmännen Cerealia AB	556017-2222	Malmö	200 000	100,0	1 012
Lantmännen Cerealia A/S	69120717	Vejle	1	100,0	
JSC Lantmännen Axa	378537	Boryspil	1 265 212 746	100,0	
Lantmännen Energi AB	556118-3954	Stockholm	400	100,0	38
Lantmännen Fastigheter AB	556017-8443	Stockholm	3 000	100,0	34
Lantmännen Finans AB	556664-8118	Stockholm	2 000 000	100,0	287
Lantmännen Functional Foods AB	559199-5104	Stockholm	50 000	100,0	7
Lantmännen Industrifastigheter i Bjuv AB	556679-2353	Malmö	3 650	100,0	12
Lantmännen Kraft AB	556156-4039	Malmö	5 000	100,0	1
Lantmännen Maskin AB	556005-7639	Malmö	10 000	100,0	310
Lantmännen Medical AB	556530-9720	Stockholm	100	100,0	39
Lantmännen Reppe AB	556000-1538	Lidköping	25 000	100,0	28
Lantmännen Service AB	556831-3695	Stockholm	500	100,0	0
Lantmännen Seed AB	556001-5272	Svalöv	298 667	100,0	160
Lantmännen Oats AB	556813-6773	Stockholm	50 000	100,0	30
Lantmännen Unibake Holding AB	556992-5752	Stockholm	1 000	100,0	6 512
Lantmännen Schulstad A/S	10245613	Köpenhamn	100 300	100,0	
Lantmännen Unibake Australia Pty Ltd.	ABN 42 082 982 483	Mordialloc	12	100,0	
Lantmännen Unibake Denmark A/S	29219354	Horsens	100 000	100,0	
Lantmännen Unibake Estonia AS	12140752	Tallinn	250	100,0	
Oy Lantmännen Unibake Ab Finland	1463476-8	Helsingfors	100	100,0	
Lantmännen Unibake GmbH & Co KG	HRA 27086 HB	Bremen		100,0	
Lantmännen Unibake LLC	1045002352130	Egoryevsk		100,0	
Lantmännen Unibake Londerzeel NV	BE 0427655479	Londerzeel	4 250	100,0	
Lantmännen Unibake Mouscron	BE 0461.118.402	Moeskroen	18 000	100,0	
Lantmännen Unibake Norway AS	989135082	Langhus	3 405 694	100,0	
Lantmännen Unibake Poland Sp. z o.o.	KRS8038	Poznan	23 250	100,0	
Lantmännen Unibake Romania S.A.	J23/1395/2016	Pantelimon	120 908 920	100,0	
Lantmännen Unibake Sweden AB	556186-7796	Örebro	100 000	100,0	
Lantmännen Unibake UK Ltd	3358553	Milton Keynes	48 010 000	100,0	
Lantmännen Unibake USA, Inc	36-4034179	Chicago	50 000	100,0	
AS Leibur	10224864	Tallinn	740	100,0	
Swecon Baumaschinen GmbH	HRB 48780	Ratingen	1	100,0	
UAB Vilniaus douna	125374462	Vilnius	1 000	100,0	
Vaasan Oy	1098322-3	Helsingfors	3 995 398	100,0	
Cgrain AB	556932-8023	Uppsala	67 391	77,8	19
Dataväxt AB	556733-2969	Grästorps	530	53,0	76
Dirual Försäkring AB	516406-1078	Stockholm	50	100,0	250
Grästuvan 1 AB	556067-3443	Malmö	1 000	100,0	0
Grästuvan 2 AB	556003-3192	Stockholm	440 000	100,0	61
Grästuvan 3 AB	556301-2771	Örebro	50 000	100,0	31
Gyllebo Gödning AB	556179-2911	Lidköping	2 000	66,7	0
Munlos AB	556066-1687	Kävlinge	1 000	100,0	0
Nötcenter Viken AB	556559-4503	Falköping	9 000	100,0	7
Rural Patent Svenska AB	556530-9654	Stockholm	100	100,0	0
Swecon Anläggningsmaskiner AB	556575-1137	Eskilstuna	500 000	100,0	402
Thermoseed Global AB	559071-9810	Uppsala	500	100,0	5
Åhus Stuveriintressenter AB	556039-8256	Åhus	6 003	50,0	0
Aktier och andelar i utländska dotterföretag					
Lantmännen Agro A/S	10095921	Nyborg	500	100,0	10
Lantmännen Agro Oy	2825061-8	Helsingfors	250	100,0	200
Lantmännen Cerealia AS	910629085	Nestun	17 968 129	100,0	222
Lantmännen Cerealia Oy	2725608-1	Helsingfors	240 100	100,0	898
Lantmännen Fastigheter Naverland A/S	35530592	Glostrup	1 000 000	100,0	11
SUMMA moderföretaget					11 614

Not 47 Varulager

MSEK	2021	2020
Råvaror och förnödenheter	588	219
Varor under tillverkning	258	495
Färdiga varor	1 399	1 115
Handelsvaror	370	335
Förskott till leverantörer	83	82
Summa	2 698	2 246

Av lagrets totala värde avser 32 MSEK (32) varor värderade till nettoförsäljningsvärde.

Not 48 Kundfordringar

MSEK	2021	2020
Ej förfallna fordringar	1 758	1 490
<i>Förfallna fordringar</i>		
≤ 30 dagar	90	83
31-60 dagar	28	29
61-90 dagar	1	7
> 90 dagar	25	41
Summa	1 902	1 650
Reserv för förväntade kreditförluster	-31	-29
Summa	1 871	1 621

I kundfordringar inkluderas finansieringstjänsten som innebär att kreditiden kan vara förlängd med upp till 11 månader.

Reserv för osäkra kundfordringar

MSEK	2021	2020
Reserv vid årets början	-29	-27
Nya reserver för befarade förluster	-13	-8
Utnyttjande av reserv för konstaterade förluster	3	2
Reverseringar avseende ej nödvändiga reserver	8	4
Reserv vid årets slut	-31	-29

För information om kundfordringars kreditkvalitet se not 24.

Not 49 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

MSEK	2021	2020
Förutbetalda kostnader	129	97
Upplupna bonusar och rabatter	35	18
Övriga upplupna intäkter	47	60
Summa	211	175

Not 50 Eget kapital

Styrelsen i Lantmännen ek för föreslår att moderföretagets disponibla vinstmedel 9 055 284 TSEK disponeras på följande sätt:

TSEK	2021 ¹⁾	2020 ²⁾
Återbäring och efterlikvid	341 239	305 121
Insatsutdelning	362 444	290 657
Insatsemission	296 500	306 003
Utdelning på förlagsinsatser	18 125	17 082
Balanseras i ny räkning	8 036 976	7 438 407
Summa	9 055 284	8 357 270

¹⁾ Föreslagen vinstdisposition

²⁾ Utfall

Not 51 Övriga bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

MSEK	2021	2020
Obeskattade reserver		
Ackumulerade avskrivningar utöver plan		
- Immateriella tillgångar	239	250
- Maskiner och inventarier	312	312
Summa	551	562
Övriga bokslutsdispositioner		
MSEK	2021	2020
Årets förändring avseende immateriella tillgångar	11	-47
Årets förändring avseende materiella tillgångar	-	-48
Summa	11	-95

Not 52 Avsättning för pensioner

Moderföretagets samtliga förmånsbestämda pensionsförpliktelser omfattas av Tryggandelagen.

Lantmännen ek förs förmånsbaserade pensionsförpliktelser tryggas sedan 2011 av tillgångar i Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden.

I och med att dessa pensionsförpliktelser tryggas via en stiftelse, helt utanför Lantmännenkoncernen, nettoredovisas förpliktelsen mot Lantmännen ek förs andel av marknadsvärdet på tillgångarna i stiftelsen. Verkligt värdevärdering av stiftelsens tillgångar görs av koncernexterna värderare.

Pensionsskuld redovisad i balansräkningen fördelar sig enligt nedan:

MSEK	2021	2020
Pensionsförpliktelsernas värde avseende helt fonderade pensionsplaner	868	890
Verkligt värde på Lantmännen ek förs andel i pensionsstiftelsen	-868	-890
Nettoförpliktelse	0	0
Övriga ej fonderade pensionsplaner	1	1
Summa	1	1

fortsättning not 52

Specifikation avseende förändringar i redovisad pensionskund under året:

MSEK	2021	2020
Pensionsskuld vid årets början	1	1
Årets kostnader för pensioner	63	64
Pensionsutbetalningar	-63	-64
Skuld vid årets slut	1	1

Beräkning av pensionsförpliktelsen avseende fonderad pensionsplan är gjord av PRI Pensionsgaranti enligt aktuella antaganden fastställda av dem.

Specifikation av periodens kostnader avseende pensioner:

MSEK	2021	2020
<i>Pension i egen regi</i>		
Kostnad för intjänande av pensioner	6	18
Räntekostnader	58	47
	64	65
Erhållen gottgörelse	-64	-65
Totalt redovisad kostnad för pensionering i egen regi	0	0
<i>Pension genom försäkring</i>		
Försäkringspremier, motsvarande	71	66
Årets pensionskostnad, exklusive skatter	71	66

MSEK	2021	2020
Kostnader för pensioner redovisade som personalkostnad i rörelseresultatet	13	19
Kostnader för pensioner redovisade som räntekostnad i finansnettot	58	47
Summa	71	66

Verkligt värde för Lantmännen ek förs andel av tillgångar i pensionsstiftelsen:

MSEK	2021	2020
Fastigheter	591	545
Ränteplasseringar	192	213
Aktieplaceringar	447	369
Alternativa placeringar	138	120
Kassa, likvida medel	7	14
Summa	1 375	1 261

Skillnaden mellan värdet på Lantmännen ek förs andel av tillgångarna i stiftelsen och pensionsförpliktelsernas värde ovan utgör en överkonsolidering i stiftelsen. Enligt gällande regelverk får pensionsskulden inte redovisas som en tillgång, varför endast tillgångar motsvarande värdet på förpliktelsen reducerar skulden. Överkonsolideringen uppgick vid årets slut till 507 MSEK (371).

Aktieplaceringar inkluderar förlagsandelar i Lantmännen ek för med 30 MSEK (29).

Nästa års förväntade utbetalningar avseende förmånsbestämda pensionsplaner uppgår till 62 MSEK (63).

Not 53 Övriga avsättningar

MSEK	Struktur- åtgärder	Övrigt	Totalt	
			2021	2020
Redovisat värde vid periodens ingång	6	72	78	73
Avsättningar som gjorts under perioden	1	69	70	11
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-3	-6	-9	-6
Återfört under perioden	-3	-	-3	-
Redovisat värde vid periodens utgång	1	135	136	78

Avsättningarna under rubriken Övrigt består till största delen av avsättningar för avveckling av siloanläggningar 61 MSEK (63), utöver det finns en avsättning som relaterar till en pågående diskussion med Skatteverket avseende elskatt samt övriga avsättningar.

Av totala avsättningar förväntas cirka 67 procent nyttjas under 2022.

Not 54 Kortfristiga räntebärande skulder

Kortfristiga räntebärande skulder innehåller skulder till medlemmar avseende sparmedel uppgående till 1 765 MSEK (1 621).

Not 55 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

MSEK	2021	2020
Upplupna personalrelaterade kostnader	169	165
Övriga upplupna kostnader	247	243
Förutbetalda intäkter	1	8
Summa	417	416

Not 56 Finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder fördelade per värderingskategori 2021-12-31	Finansiella tillgångar/skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Derivatinstrument som används i säkringsredovisning	Övriga derivatinstrument	Summa redovisat värde	Verkligt värde
MSEK						
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat	-	256	-	-	256	256
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde						
Långfristiga räntebärande fordringar på koncernföretag	7 351	-	-	-	7 351	7 351
Långfristiga räntebärande fordringar på joint venture/ intresseföretag	-	-	-	-	-	-
Övriga långfristiga räntebärande fordringar	5	-	89	4	98	98
Kundfordringar	2 315	-	-	-	2 315	2 315
Kortfristiga räntebärande fordringar på koncernföretag	2 262	-	-	-	2 262	2 262
Övriga kortfristiga räntebärande fordringar	1	-	467	10	478	478
Kortfristiga placeringar	-	-	-	-	-	-
Kassa och bank	2 187	-	-	-	2 187	2 187
Summa	14 121	256	556	14	14 691	14 691
Övriga finansiella skulder						
Långfristiga räntebärande skulder	2 066	-	2	-	2 068	2 108
Räntebärande värdepapper	998	-	-	-	998	1 025
Kortfristiga räntebärande skulder till koncernföretag	5 936	-	-	-	5 936	5 936
Övriga kortfristiga räntebärande skulder	2 183	-	3	104	2 290	2 305
Summa räntebärande skulder	11 183	-	5	104	11 292	11 374
Leverantörsskulder	3 321	-	-	-	3 321	3 321
Summa	3 321	-	-	-	3 321	3 321

Derivat redovisas även i posten Övriga långfristiga och kortfristiga skulder (462).

Finansiella tillgångar och skulder fördelade per värderingskategori 2020-12-31	Finansiella tillgångar/skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Derivatinstrument som används i säkringsredovisning	Övriga derivatinstrument	Summa redovisat värde	Verkligt värde
MSEK						
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat	-	239	-	-	239	239
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde						
Långfristiga räntebärande fordringar på koncernföretag	4 114	-	-	-	4 114	4 114
Övriga långfristiga räntebärande fordringar	7	-	19	-	26	26
Kundfordringar	2 033	-	-	-	2 033	2 033
Kortfristiga räntebärande fordringar på koncernföretag	5 757	-	-	-	5 757	5 757
Övriga kortfristiga räntebärande fordringar	-	-	182	140	322	322
Kassa och bank	485	-	-	-	485	485
Summa	12 396	-	201	140	12 737	12 737
Övriga finansiella skulder						
Långfristiga räntebärande skulder	3 055	-	6	2	3 063	3 145
Kortfristiga räntebärande skulder till koncernföretag	5 056	-	-	-	5 056	5 056
Övriga kortfristiga räntebärande skulder	1 625	-	3	17	1 645	1 654
Summa räntebärande skulder	9 736	-	9	19	9 764	11 126
Leverantörsskulder	2 882	-	-	-	2 882	2 882
Summa	2 882	-	-	-	2 882	2 882

Derivat redovisas även i posterna Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (30), Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader (46) samt Övriga långfristiga och kortfristiga skulder (235).

fortsättning not 56

Räntebärande skulder, MSEK	2021	2020
Bokfört värde vid årets början	9 764	12 429
Kassaflöde	3 646	-2 511
Övrigt	-2 118	-154
Bokfört värde	11 292	9 764

Se även [not 24](#) för andra upplysningar om moderföretagets finansiella instrument.

Not 57 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Ställda säkerheter MSEK	För egna finansiella skulder	Övriga åtaganden	Totalt ställda säkerheter	
			2021	2020
Fastighetsinteckningar	221	-	221	444
Bankräkningar	-	76	76	77
Summa	221	76	297	521

Eventalförpliktelser MSEK	2021	2020
Borgensförbindelser för joint venture bolag	653	539
Övriga eventalförpliktelser	29	29
Summa	2 314	2 291

Yttrande i enlighet med 13 kap. 6§ lag (2018:672) om ekonomiska föreningar

Med anledning av styrelsens förslag till vinstdisposition på 1 018 TSEK såsom presenteras i Not 50 på sid 127 får styrelsen härmed avge följande yttrande enligt 13 kap. 6 § lag (2018:672) om ekonomiska föreningar.

Styrelsen finner att full täckning finns för föreningens bundna egna kapital i enlighet med 12 kap 3 § första stycket lag om ekonomiska föreningar efter föreslagen vinstutdelning.

Enligt styrelsens bedömning framstår den föreslagna vinstutdelningen som försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens och koncernens egna kapital.

Styrelsen har i detta beaktat bland annat föreningens och koncernens historiska utveckling, den planerade utvecklingen och konjunkturen. Styrelsens förslag baseras på utdelningspolicyn fastslagen den 4 oktober 2021, med en smärre justering för att möjliggöra bibehållen återbäring och efterlikvid i de lantbruksnära verksamheterna.

Styrelsen har granskat föreningens och koncernens ekonomiska situation och konstaterar, efter närmare överväganden, att en vinstutdelning är försvarlig med hänsyn till försiktighetsprincipen i 12 kap 4 § andra och tredje styckena i lag om ekonomiska föreningar.

Föreningens och koncernens soliditet bedöms även efter den

beslutade och föreslagna vinstutdelningen vara god i förhållande till den bransch koncernen är verksam inom. Föreningen och koncernen bedöms efter vinstutdelningen ha tillfredsställande likviditet och ett konsolideringsbehov som kan anses tillgodosett. Utdelningen kommer inte att påverka föreningens och koncernens förmåga att infria sina betalningsförpliktelser på kort eller lång sikt. Inte heller antas den föreslagna vinstutdelningen påverka föreningens och koncernens förmåga att göra eventuellt nödvändiga investeringar.

Vid en samlad bedömning av föreningens och koncernens ekonomiska förhållanden anser styrelsen att inte hinder föreligger för att genomföra vinstutdelning.

Styrelsen försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderföretagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderföretaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderföretagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderföretaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 23 februari 2022

Per Lindahl
Ordförande

Hans Wallemyr
Vice ordförande

Gunilla Aschan
Styrelseledamot

Jenny Bengtsson
Styrelseledamot

Sonat Burman-Olsson
Styrelseledamot

Johan Bygge
Styrelseledamot

Jan Ehrensvärd
Styrelseledamot

Henrik Wahlberg
Styrelseledamot

Per Wijkander
Styrelseledamot

Tommy Brunsärn
Styrelseledamot
Arbetsagarrepresentant

Pär-Johan Löf
Styrelseledamot
Arbetsagarrepresentant

Tomas Welander
Styrelseledamot
Arbetsagarrepresentant

Per Olof Nyman
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 23 februari 2022

Ernst & Young AB

Anders Kriström
Auktoriserad revisor

Maude Fyrenius
Förtroendevald revisor

Kristina Glantz Nilsson
Förtroendevald revisor

Jimmy Grinsvall
Förtroendevald revisor

Koncernens och moderföretagets årsredovisning fastställs av ordinarie föreningsstämma, och kommer att framläggas för beslut på ordinarie föreningsstämma den 5 maj 2022.

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Lantmännen ekonomisk förening, organisationsnummer 769605-2856

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Lantmännen ekonomisk förening för år 2021. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 59–131 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderföreningens revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningen (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits den granskade föreningen eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet Revisorns ansvar i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga fel i årsredovisningen och koncernredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse.

Värdering av goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod

Värdet av goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod uppgår per den 31 december 2021 till 7 256 MSEK, vilket motsvarar 17 % av koncernens tillgångar. Föreningen utför årsvis nedskrivningsprövningar samt även i de fall där nedskrivningsindikationer har identifierats. Återvinningsvärdet för varje kassagenererande enhet fastställs såsom nyttjandevärdet, vilket beräknas utifrån det diskonterade nuvärdet av framtida kassaflöden. Centrala antaganden i dessa beräkningar utgör framtida tillväxt, bruttovinst samt tillämplad diskonteringsränta. Nedskrivningsprövningen utgör ett särskilt betydelsefullt område då processen till sin natur är grundad på uppskattningar och bedömningar, inte minst att den grundas på estimat avseende hur koncernens verksamhet kommer att påverkas av framtida utveckling på marknaden och av övriga ekonomiska skeenden, samt att de underliggande beräkningarna är komplexa.

I vår revision har vi utvärderat och granskat nyckelantaganden, tillämpning av värderingsteori, använd värderingsmodell, diskonteringsränta och annan källdata som använts av föreningen. Vi har t.ex. jämfört med externa datakällor, såsom förväntad inflation eller bedömningar om framtida marknadstillväxt och bedömt känsligheten i föreningens värderingsmodell. Vi har använt våra värderingsspecialister i detta arbete. Vi har särskilt fokuserat på känsligheten i beräkningarna och har gjort en bedömning om huruvida det föreligger en risk att rimligt sannolika händelseförlopp skulle ge upphov till en situation där återvinningsvärdet skulle understiga redovisade värden. Vi har även bedömt föreningens historiska prognostiseringsförmåga. Vi har slutligen bedömt lämpligheten i upplysningar som lämnas i not 7 (avskrivning och nedskrivning immateriella tillgångar) respektive not 15 (Immateriella anläggningstillgångar) i koncernens noter, särskilt vad gäller upplysningarna om vilka av de angivna antagandena som är mest känsliga vid beräkning av nyttjandevärdet.

Värdering av varulager

Varulagret utgör en betydande del av totala tillgångar. Värdet på varulager, efter erforderliga reserver för inkurans mm, uppgår per den 31 december 2021 till 6 610 MSEK, vilket motsvarar 15 % av koncernens tillgångar. Föreningens varulager är redovisat till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde. Nettoförsäljningsvärdet återspeglar bedömda nedskrivningar av inkuranta produkter, äldre artiklar, lageröverskott samt försäljningskostnader. Föreningens verksamhetsområden som innehar varulager

spänner över fyra skilda divisioner/affärsområden med olika verksamheter och förutsättningar. Sammantaget innebär ovan att värdering av varulager utgör ett särskilt betydelsefullt område i revisionen.

Vi utför granskning av anskaffningskostnad av varulagrets olika delar, från komponenter till färdigvarulager. Granskningen har även omfattat åldersanalys och lageromsättningshastighet i respektive produktområde samt analys av inkuranta varor. Vi har utfört analytisk granskning avseende förändringar i värdet av varulager, inklusive förändringar i reserver för internvinster. Vi har även granskat att föreningen lämnat lämpliga upplysningar i not 19 (Varulager) rörande värdering av varulager.

Böter avseende överträdelse av konkurrenslagstiftning

Föreningen med dess dotterbolag Lantmännen Agroetanol AB har varit under utredning av EU-kommissionen för misstänkt överträdelse av konkurrenslagstiftning på den europeiska etanolmarknaden. EU-kommissionens sanktion mot företaget som bryter mot gällande konkurrenslagstiftning är i regel böter.

Föreningens samlade bedömning gällande storleken på ett eventuellt bötesbelopp uppgår till 500 MSEK. Beloppet finns reserverat i Föreningen per 31 december 2021, se även not 26 (Avsättningar). Detta utgör ett särskilt betydelsefullt område i revisionen med hänsyn till beloppets relativa storlek i kombination med osäkerheten runt de uppskattningar och bedömningar som ligger till grund för det belopp som reserverats.

Våra revisionsåtgärder har bestått i att granska de ställningstaganden och analyser som föreningens interna och externa jurister gjort baserat på EU-kommissionens pågående utredning för att bedöma att de slutsatser föreningen dragit avseende reserverat bötesbelopp är förenliga med reglerna i IAS 37 (Avsättningar, eventalförpliktelser och eventualtillgångar) samt bedömt lämpligheten i upplysningar som lämnas i not 26 (Avsättningar).

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen
Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–58 samt 136–185. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka föreningens finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen. Förtroendevalda revisorer har utfört revisionen enligt god sed för förtroendevalda revisorer i Sverige.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Lantmännen ekonomisk förening för år 2021 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande moderföreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som moderföreningen och koncernens verksamhet, omfattning och risker ställer på storleken av moderföreningen och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen eller föreningens stadgar.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder,

områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Ernst & Young AB, Box 7850 103 99 Stockholm utsågs till Lantmännen ek förs revisor vid föreningsstämman 11 maj 2021 och har varit föreningens revisor sedan 2006.

Stockholm den 23 februari 2022

Ernst & Young AB

Anders Kriström
Auktoriserad revisor

Maude Fyrenius
Förtroendevald revisor

Kristina Glantz Nilsson
Förtroendevald revisor

Jimmy Grinsvall
Förtroendevald revisor

Beskrivning av finansiella nyckeltal

Nyckeltal	Beskrivning	Syfte
Avkastning på eget kapital	Avkastning på eget kapital beräknas som periodens årsuppräknade resultat dividerat med genomsnittligt eget kapital.	Visar ägarna avkastningen på deras investerade kapital.
Avkastning på operativt kapital	Avkastning på operativt kapital beräknas som periodens årsuppräknade rörelseresultat dividerat med genomsnittligt operativt kapital.	Mäter avkastning på det kapital som används i verksamheten.
Betalningsberedskap	Likvida medel och beviljade krediter enligt bestämmelser i gällande låneavtal.	Visar tillgängligt låneutrymme enligt gällande låneavtal.
EBITDA enligt bankdefinition	Rörelseresultat, exklusive resultat från intressebolag, och exklusive av- och nedskrivningar. Resultatet justeras även för förvärvade och avyttrade bolag, och avser de senaste 12 månaderna.	För att beräkna nyckeltalet Net debt enligt bankdefinition/EBITDA enligt bankdefinition.
Finansnetto	Finansnetto utgörs av finansiella intäkter med avdrag för finansiella kostnader.	Visar netto av företagets finansiella verksamhet.
Genomsnittligt eget/operativt kapital	Genomsnittligt kapital beräknas på utgående balans varje månad som ingår i den redovisade perioden, det vill säga tolv perioder för helår. Samtliga genomsnittliga kapitalmätt beräknas på detta sätt.	För att beräkna korrekt avkastning på eget och operativt kapital.
Investeringar i anläggningstillgångar	Summan av periodens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar exklusive nyttjanderätter.	Storleken av de investeringar som görs för att bibehålla befintlig kapacitet samt för att expandera och växa.
Justerat resultat	Justerat resultat är ett resultat som är justerat för jämförelsestörande poster.	Resultatet är justerat för jämförelsestörande poster.
Jämförelsestörande poster	Koncernens resultat kan påverkas av vissa poster av jämförelsestörande karaktär. Som jämförelsestörande poster definieras poster av engångskaraktär som inte har direkt samband med den planerade framtida verksamheten och som, i varje enskilt fall, ligger utanför beloppsintervallet +/- 30 MSEK.	Redovisning av poster som är justerade på grund av specifika händelser som i annat fall stör jämförbarheten mellan olika perioder. Ger en bättre förståelse för den operativa verksamheten.
Kapitalomsättningshastighet	Nettoomsättning i förhållande till genomsnittligt operativt kapital.	Visar effektiviteten av användningen av operativt kapital.
Kassaflöde från löpande verksamhet	Periodens resultat justerat för poster som inte är in- eller utbetalningar utan bokföringsmässiga kostnader, till exempel avskrivningar och realisationsvinster och -förluster. Justeringar görs även för betalda finansiella poster och inkomstskatt samt förändringar i varulager, rörelsefordringar och rörelseskulder.	Kassaflödet från rörelsen som kan användas för investeringar och förvärv.
Net debt enligt bankdefinition	Net debt enligt bankdefinition utgår från Nettolåneskuld, men den räknas upp som effekt av att inga finansiella tillgångar räknas med, förutom likvida medel och vissa noterade (likvida) aktier, och reduceras med förlagsandelar.	För att beräkna nyckeltalet Net debt enligt bankdefinition/EBITDA enligt bankdefinition.
Net debt enligt bankdefinition/EBITDA enligt bankdefinition	Net debt enligt bankdefinition dividerat med EBITDA enligt bankdefinition.	Indikerar hur snabbt företaget kan återbetala sina skulder (uttryckt i år).
Nettolåneskuld	Nettolåneskulden utgörs av räntebärande skulder, inklusive pensions-skuld och upplupna räntor, med avdrag för finansiella tillgångar.	Används för att visa nettot av räntebärande tillgångar och räntebärande skulder.
Nettoskuldsättningsgrad	Nettolåneskuld i förhållande till eget kapital.	Visar finansiell risk och används därför för att se skuldsättningsnivån.
Operativt kapital	Operativt kapital beräknas som icke räntebärande tillgångar minus icke räntebärande skulder. Skattefordringar och skatteskulder inräknas inte i det operativa kapitalets tillgångar och skulder.	Visar hur mycket kapital som används i rörelsen.
Räntetäckningsgrad	Räntetäckningsgraden beräknas som resultat efter finansiella poster plus räntekostnader dividerat med räntekostnader.	Visar förmågan att täcka räntekostnader.
Rörelsemarginal	Rörelsemarginalen beräknas som rörelseresultatet i procent av periodens nettoomsättning.	Visar rörelseresultatet som procentandel av nettoomsättningen i den operativa verksamheten.
Rörelseresultat	Rörelseresultatet utgörs av nettoomsättningen och övriga rörelseintäkter med avdrag för rörelsekostnader.	Visar resultatet för den operativa verksamheten.
Soliditet	Eget kapital i procent av balansomslutningen.	Visar hur stor del av tillgångarna som är finansierat av ägarna.

Hållbarhetsredovisning

Vd kommenterar

Lantmännens verksamhet utgår från marken och odlingen, vilket gör ekosystemet till en grundförutsättning för våra affärer. Vi arbetar kontinuerligt och fokuserat med hållbarhetsfrågor, och ansvar och hållbarhet är centrala delar i Lantmännens långsiktiga strategi.

Sedan 2009 stödjer Lantmännen Global Compacts principer för ansvarsfullt företagande. Vi står också bakom FN:s Agenda 2030, där vi kan bidra till flera av de globala målen genom vårt fokus på hållbar affärsutveckling.

En viktig framgångsfaktor är att våra medarbetare trivs och utvecklas inom Lantmännen. Vi arbetar konsekvent med att förbättra ledarskap, hälsa och säkerhet på alla våra arbetsplatser och har uppsatta koncernmål för medarbetarengagemang och minskat antal arbetsolyckor.

Lantmännen har länge varit drivande i utvecklingen mot hållbara livsmedels- och bioenergisystem, och arbetar med långsiktiga klimatmål för primärproduktionen och för ökad resurseffektivitet i svenskt lantbruk. Sedan 2009 har vi satt upp ambitiösa mål om att minska klimatpåverkan från den egna produktionen: det tidigare målet uppnåddes under 2020, och under 2021 beslutades om nya klimatmål till och med 2030. Den övergripande målbilden är att minska klimatutsläppen i linje med Parisavtalet.

I april fick vi ett tydligt tecken på att marknaden har förtroende för vårt hållbarhetsarbete, då vi emitterade vår första gröna obligation. Intresset bland investerare var stort och en extern granskande part gav oss ett mycket positivt omdöme.

I rapporten *Framtidens Jordbruk*, som publicerades 2019, visas på möjligheter för odlingen att nå minskad miljö- och klimatpåverkan, samtidigt som produktionen ökar. Under 2021 följdes rapporten upp av en långsiktig vision för framtidens mjölk- och nötköttproduktion. Där presenteras möjligheter att öka produktiviteten med fortsatt hög djurvälstånd, att minska påverkan på klimatet och att gynna biologisk mångfald. För att nå detta krävs samarbete, efterfrågan på marknaden, politisk vilja och handlingskraft samt forskningssatsningar.

I nära samverkan med våra medlemmar och andra aktörer arbetar Lantmännen med att kommersialisera hållbara mervärden. Odlingsprogrammet Klimat & Natur uppdateras kontinuerligt för förbättrad klimat- och miljöprestanda, samtidigt som fler lantbrukare kontrakteras för odlingen. Programmet har även tagits till Finland och fler länder visar intresse. Produktsortimentet har ökat och fler kunder och konsumenter kan välja spannmålsprodukter med 30 procent lägre klimatpåverkan och positiva effekter för biologisk mångfald. I framtiden kommer fossilfri växtnäring att inkluderas i programmet, vilket innebär att vi skapar en fossilfri livsmedelsvärdekedja.

Stockholm, februari 2022

Per Olof Nyman

Vd och koncernchef, Lantmännen

Innehåll

Introduktion	138
Ekonomi	141
Miljö	144
Arbetsförhållanden och villkor	148
Mänskliga rättigheter	150
Samhälle och produktansvar	151
Rapporteringsprinciper	153
GRI-index	156
Granskningsrapport	160

Introduktion

Lantmännens hållbarhetsredovisning beskriver vårt arbete med hållbarhetsfrågor i hela värdekedjan, vilket innebär frågor från växtförädling, insatsvaror, odling, inköp av råvaror och förädlingsverksamhet till försäljning och konsumtion av de produkter vi erbjuder. Styrelsen avger hållbarhetsredovisningen och den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

Redovisningsramverk och kommunikation till initiativ
Lantmännen redovisar enligt Global Reporting Initiatives, riktlinjer GRI Standards på nivå Core, inklusive de branschspecifika riktlinjer som finns för livsmedelssektorn (GRI Food Processing sector supplement). Mer om GRI på [☞ globalreporting.org](https://www.globalreporting.org)

Lantmännen stödjer de rekommendationer som tagits fram för frivillig redovisning av risker och möjligheter med klimatförändringar ur ett finansiellt perspektiv, Task Force on Climate-related Financial Disclosures, TCFD. Med bakgrund av utvecklingen inom klimatområdet, EU:s Taxonomiförordning, kommande förändringar för lagstadgad hållbarhetsrapport samt ny version av GRI, har Lantmännen valt att avvakta inkludering av ytterligare redovisningsramverk. För rapportering enligt Taxonomiförordningen, se [☞ sid 180-181](#).

År 2009 undertecknade Lantmännen Global Compact, FN:s initiativ för ansvarsfullt företagande, vilket innebär ett åtagande att implementera FN:s tio principer för ansvarsfullt företagande. Global Compact ställer krav på årlig redovisning av framsteg och prestanda, i form av en Communication on Progress (CoP). Lantmännens Årsredovisning med Hållbarhetsredovisning är utformad för att möta kraven. I GRI-index, [☞ sid 156-159](#), finns referenser till hur vi arbetar med principerna. Mer om Global Compact på [☞ unglobalcompact.org](https://www.unglobalcompact.org)

Lantmännen stödjer Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling, och har analyserat vad de innebär för Lantmännens verksamhet och affärer. Fem av målen är direkt kopplade till Lantmännens uppdrag och affär: Ingen hunger, Hållbar energi för alla, Hållbar konsumtion och produktion, Bekämpa klimatförändringen, Ekosystem och biologisk mångfald. Flera andra av målen har betydelse för vår påverkan och verksamhet. I GRI-index, [☞ sid 156-159](#) finns sidreferenser där vi beskriver hur vi arbetar med de globala målen. Mer information finns på vår hemsida [☞ lantmannen.se/hallbar-utveckling](https://lantmannen.se/hallbar-utveckling)

Medlemskap i initiativ som Hagainitiativet, RSPO och RTRS innebär årlig rapportering inom det område som åtaganden omfattar, till exempel utsläpp eller inköp av palmolja eller soja. Rapportering sker direkt till organisationerna.

Lag om hållbarhetsrapportering

Redovisning för samtliga bolag i koncernen som omfattas av årsredovisningslagens krav på hållbarhetsrapportering, lämnas i Lantmännens Årsredovisning med Hållbarhetsredovisning.

Rapporten finns på [☞ sid 22-23, 137-160 samt 176-181](#). Revisors yttrande finns på sid 160.

Extern granskning av hållbarhetsredovisningen
Lantmännens hållbarhetsredovisning för 2021 har genomgått extern granskning. Läs Bestyrkanderapport på [☞ sid 160](#).

Kontaktuppgifter

Claes Johansson, Chef Hållbar utveckling
+46 (0)10 556 10 05, claes.johansson@lantmannen.com

Lantmännens arbete för hållbar utveckling

Väsentlighetsanalys

Lantmännen lägger störst fokus på frågor som har betydelse för våra intressenter och där vi kan driva hållbar utveckling genom lönsamma affärer. Väsentlighetsanalys har använts för att prioritera de viktigaste frågorna, som utvecklats till våra fokusområden, se [☞ nästa sida och sid 23](#). Hållbarhetsredovisningens innehåll tar sin utgångspunkt i väsentlighetsanalysen. Analysen bygger på vårt långsiktiga mål att vara en ledande aktör i spannmålen värdekedja från jord till bord i norra Europa samt strategisk inriktning Jord till bord 2030, FN Agenda 2030 med de globala målen och Global Compact, omvärlds- och marknadstrender samt resultat från intressentdialoger. Under 2022 kommer en översyn av väsentlighetsanalysen göras.

Lantmännens inriktning

Inriktning för arbetet med hållbar utveckling är att skapa värde av åkermarkens resurser med ledande hållbarhetsprestanda och bidra till hållbara lösningar för livsmedel, energi och biobaserade material. För att nå ambitionen ska vi, tillsammans med kunder, leverantörer och andra affärspartners, utveckla hållbara odlingsmetoder, optimera odlingen och dess avkastning med minimal påverkan på människa och miljö, ta tillvara sidoflöden och ställa om till biobaserade cirkulära affärer.

Den kooperativa ägarmodellen ger förutsättningar för både affärsmässigt fokus och långsiktighet.

För goda resultat behövs fokus och arbetsinsatser. Lantmännen arbetar i fyra områden där våra viktiga ansvarsfrågor genom hela värdekedjan ryms och där vi hanterar möjligheter och utmaningar. Det är också inom fokusområdena vi har definierat mål. Se [☞ sid 23](#)

Fokusområden och väsentliga ansvarsfrågor

Divisioner och affärsområden driver specifika hållbarhetsfrågor som är relevanta för verksamheten. Se "Viktiga hållbarhetsfrågor" under respektive verksamhet. För väsentlighetsanalys, se [Hållbarhetsredovisning 2019](#).

Organisation och styrning

Koncerngemensamma policyer och styrdokument

Lantmännens uppförandekod gäller för alla verksamheter, medarbetare, för styrelsen och för förtroendevalda. Uppförandekoden beskriver hur Lantmännen ska uppträda och fatta beslut för att ta ansvar ur miljömässigt, socialt och affärsetiskt perspektiv. Kodens beskriver också hur vi arbetar med våra produkter för en hållbar konsumtion och utveckling. Samtliga medarbetare utbildas i uppförandekoden och genomförandegrad följs upp varje tertiäl. Uppförandekoden och utbildningen finns på 17 språk. Uppförandekoden är en vägledning även för styrelsemedlemmar och förtroendevalda samt för styrelseledamöter som representerar Lantmännen i delägda innehav.

Lantmännens leverantörsuppförandekod gäller alla leverantörer. Leverantörer med inköpsvolym över 1 MSEK/år eller med hög risk, ska godkännas utifrån en självutvärdering, vilket följs upp varje tertiäl. Läs mer på [sid 65 och 141](#).

För distributörer finns en särskild Distributörsuppförandekod och vi arbetar med implementering och att sätta rutiner för uppföljning.

Utöver uppförandekoden finns på flera områden vägledning i policyer, direktiv och riktlinjer. Läs mer under respektive sakområde i hållbarhetsredovisningen.

Organisation, ansvar och uppföljning

Lantmännens styrelse är ytterst ansvarig för ansvars- och hållbarhetsarbetet. Ansvar och hållbar affärsutveckling är en del av strategisk verksamhetsplanering som beslutas och följs upp i såväl koncernledning som styrelse. Uppföljning och analys av hur verksamheten utvecklas sker på olika nivåer och med olika frekvens.

Koncernens CSR-råd, som leds av vice vd, har ett övergripande ansvar för att organisationen har förutsättningar att implementera och följa upp uppförandekoden och de områden som koden omfattar. CSR-rådet består av representanter från koncernledningen och andra ansvariga chefer för områden som ingår i uppförandekoden. Rådet håller möte fyra gånger per år.

Respektive affärsverksamhet ansvarar för systematiskt arbete med riskhantering och ansvarstagande. Koncernledningen följer upp ansvarsfrågorna med respektive affärsledning tertiälvis genom nyckeltal för så kallade Minimum Responsibility Requirements, samt i diskussion med affärsledning årligen i en Sustainability Business Review.

Lantmännens arbete för att vara en bra och attraktiv arbetsgivare drivs av chefer och ledning med stöd från koncernfunktionen Human Resources. Läs mer på [sid 30 och 150](#).

Lantmännens Affärsetiska compliance-program omfattar efterlevnad av konkurrens- och antikorrupcionslagstiftning. Inom ramen för programmet utförs regelbundna riskanalyser, kommunikation, kontroll och uppföljning samt utbildning.

Lantmännen har även en riskbaserad due diligence-process för att hantera hållbarhetsrisker med särskilt fokus på

Maria och Lars Nilsson kontrollerar sin tredje slagna skörd på gräs och lusernvall. Det är viktigt att fodret är lagom förtorkat innan det läggs i rundbalar.

korruption i förhållande till motparter. Lantmännens Group Compliance-funktion rapporterar löpande efterlevnad, identifierade risker samt status för arbetet med det affärsetiska compliance-programmet till styrelse och koncernledning.

Vid förvärv ingår områden i uppförandekoden i due diligence-processen och implementering av uppförandekoden är en del i integrationen av nya verksamheter. Hållbarhetskriterier är med i investeringsbeslut från 10 MSEK.

För affärer i livsmedelsvärdekedjan görs årligen en uppföljning som omfattar kvalitet och hållbarhetsprestanda, bland annat implementering av styrande dokument och specifika åtaganden.

Efterlevnad av uppförandekoden följs upp årligen i koncernledningen och styrelsen följer upp avvikelser mot koden. Alla medarbetare kan rapportera eventuella avvikelser mot uppförandekoden via ett whistleblowing-system eller andra rapporteringssätt.

Lantmännen eftersträvar ett transparent förhållningssätt till sina intressenter.

Riskhantering

Lantmännens affärer och verksamhet innebär påverkan genom hela värdekedjan. Med påverkan kommer risker för negativa effekter på människor, miljö och/eller samhälle och därmed för vår affär.

Vi identifierar och bedömer hållbarhetsrelaterade risker baserat på uppförandekodens områden och sakfrågor. Riskbedömningen är en del av Lantmännens årliga koncerngemensamma Enterprise Risk Management-process.

Det är varje affärschefs ansvar att implementera och följa upp riskarbetet i den dagliga verksamheten. Arbetet med hållbar affärsutveckling är ett svar på och del av hanteringen av strategiska och operativa risker. Läs mer om Lantmännens riskhantering och riskanalys på [sid 177-179](#).

Ekonomi

Avkastning och återinvestering i lantbruket är centralt i Lantmännens uppdrag och vår mission att skapa ett livskraftigt lantbruk. Genom att driva ansvarsfulla och lönsamma affärer kan vi skapa värde för våra ägare och leverantörer och många andra intressenter i vår värdekedja.

Ekonomisk prestanda

Styrning

Lantmännens uppdrag är att bidra till lönsamheten på ägarernas gårdar och optimera avkastningen på deras kapital i föreningen. Utdelningspolicy samt finansiella mål och policyer styr arbetet inom detta område. Se [☺](#) sid 16-17, 22.

Skapat och fördelat ekonomiskt värde redovisas inte enligt GRI. Se *koncernens Resultaträkning* samt tabellen *Utdelning* på [☺](#) sid 69 och not 50. Där framgår värdet för sålda produkter och tjänster, personalkostnader, utdelning till ägare, leverantörsinköp, övriga rörelsekostnader och skatter.

Finansiell påverkan samt andra risker och möjligheter för organisationen kopplat till klimatförändringar (GRI 201-2)

Klimatrelaterade risker och möjligheter beskrivs i följande avsnitt: *"Strategi - Jord till bord 2030"*, *"Hållbar affärsutveckling"*, *"På väg mot klimatneutralitet"*, *"Utveckling av Framtidens Jordbruk"*, samt *"Nya klimatmål"*, i *Förvaltningsberättelsen* och *"Väsentliga risker och riskhantering"*.

Lantmännens riskprocess har bedömt påverkan av klimatförändringar. Bedömning av risk sker med fastställda bedömningskriterier, där finansiell påverkan är en del. Klimatförändringar kan komma att få stor påverkan flertalet av Lantmännens verksamheter och risken identifieras i samtliga affärers separata riskanalyser. I den sammanvägda riskanalysen för koncernen bedöms den potentiella påverkan som extrem. Sannolikheten bedöms som hög. Läs mer på [☺](#) sid 177.

Upphandling och varuförsörjning

Styrning

Inköspolicyn styr hur vi arbetar med inköp i Lantmännen. Processen upphandling styr arbetet med att utvärdera och välja leverantörer.

Lantmännens leverantörsuppförandekod utgör ett av flera underlag vid utvärdering och val av leverantörer. Leverantörskoden är en del av avtalsprocessen och signeras av leverantören. För att säkerställa att kraven uppfylls, följer vi upp leverantörernas prestanda genom riskbaserad bedömning.

Lantmännen har cirka 20 000 leverantörer varav 10 000 är återkommande. Ungefär 2 000 av dessa utgör

95 procent av vår inköpsvolym. Ett första steg i utvärdering och urval av leverantörer är att utifrån inköpskategori och land bedöma risk för att leverantören inte kan leva upp till Leverantörsuppförandekoden. För leverantörer med årlig inköpsvolym över 1 MSEK och högriskleverantörer (utifrån produktkategori samt land) över 300 TSEK ska riskerna följas upp genom självutvärdering och/eller tredjepartsgranskningar (audits) eller annan motsvarande granskning. För leverantörer på särskilt riskfyllda marknader ska bakgrundskontroller i form av due diligence genomföras.

För vissa företag, till exempel leverantörer av råvaror till livsmedel, särskilda produktkategorier exempelvis palmolja, eller med verksamhet i länder med högre risk, gäller ytterligare krav utöver Leverantörsuppförandekoden. Kraven följs upp och redovisas utifrån Lantmännens specifika åtaganden och mål.

Utöver krav och uppföljning av leverantörer gör vi en bedömning av materials hållbarhetsrisker, baserat bland annat på ursprungsland och odlings- och eller produktionsmetod. Bedömningen kan följas av analys som ger en detaljerad beskrivning av risker för våra viktigaste inköpskategorier, som ligger till grund för beslut om riskhantering genom exempelvis audits, byte till annat material eller annan leverantör eller särskilda insatser som certifieringar. Ett styrande dokument, Direktiv Råvaror, tar avstånd från avskogning och tydliggör åtaganden för råvaror med avskogningsrisk.

Planer med prioritering av vilka leverantörer som ska granskas tas fram årligen. Koncernens inköpskommitté säkerställer att granskning genomförs och rapporteras till koncernledningen. Utbildningar för relevanta yrkesroller genomförs vid behov.

Under 2022 kommer hållbarhetskriterier att stärkas i inköpsprocessen för att bland annat kunna identifiera leverantörer med god klimat- eller annan hållbarhetsprestanda.

Andel inköpt volym från leverantörer som uppfyller organisationens inköspolicy (GRI-FP1)

Krav på uppförandekod för leverantörer (SCoC)

%	2021	2020	2019	2018	2017
Andel av total inköpsvolym (SEK)	92 %	95 %	92 %	92 %	90 %

Målet, som gäller alla Lantmännens inköp av varor och tjänster, både direkta (insatsvaror) och indirekta, är att alla leverantörer har SCoC i sitt avtal och att alla leverantörer över 1 MSEK i årlig inköpsvolym eller högriskleverantörer över 300 000 SEK, följs upp med självutvärdering och/eller tredjepartsgranskning. Resultatet visar att 92 procent (95) har följts upp och godkänts, vilket ligger något under målet om 95 procent.

I arbetet med leverantörsrevisioner har det sedan starten genomförts 55 audits, varav 5 under 2021 (11). Ambitionen är att ytterligare öka arbetet med audits. Sedan 2019 driver Lantmännen tillsammans med andra aktörer Responsible Shipping Initiative. Det är ett branschöverskridande samarbete som främjar ansvarsfulla fartygstransporter genom gemensamma inspektioner och standarder, där ett av verktygen för att driva förbättring är att genomföra audits.

Andel inköpt volym som uppfyller internationellt erkänd standard för ansvarsfull produktion (GRI-FP2)

Lantmännen redovisar denna indikator för två råvaror, soja som ingrediens i foder och oljepalmsbaserade produkter som ingrediens i livsmedel respektive foder.

Soja som ingrediens i foder

Lantmännen fortsätter arbetet med att säkerställa ansvarsfullt producerad soja för import för råvara till foder. Målet är 100 procent inköp av ansvarsfullt producerad soja enligt Sojodialogens definition. 2021 var utfallet 100 procent och total volym inköpt soja 133 000 ton (127 100). Volymen är i nivå med tidigare år. Lantmännen har under flera år arbetat med alternativa råvaror till soja där syntetiska aminosyror är en framgångsfaktor för att få ner användningen av soja i foder samtidigt som fodereffektiviteten ökar.

Sojodialogen är ett samarbete mellan aktörer i hela den svenska livsmedelsvärdekedjan från foderföretag, slakterier, mejerier, detaljhandel, branschföreningar och miljöorganisationen WWF. För mer information om Sojodialogen [se sojodialogen.se](https://sojodialogen.se)

Vårt arbete i sojafrågan beskrivs ytterligare på lantmannen.se/hallbar-utveckling

För mer information om RTRS, Round Table on Responsible Soy [se responsiblesoy.org](https://responsiblesoy.org)

Läs mer om ProTerra [se proterrafoundation.org](https://proterrafoundation.org)

Palmoilja som ingrediens i livsmedel

	2021	2020	2019	2018	2017
Volymen inköpt palmolja som ingrediens i livsmedel, ton	9 000	8 200	10 300	10 300	9 600
Andel RSPO certifierad	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
varav RSPO Book & Claim	-	-	-	-	0,5 %
varav RSPO Mass Balance	3 %	3 %	2 %	1 %	0,5 %
varav RSPO Segregerad ¹⁾	97 %	97 %	98 %	99 %	99 %

¹⁾ Särhållen och spårbar RSPO-certifierad palmolja

Palmoiljeprodukter som ingrediens i foder

	2021	2020	2019	2018	2017
Palmkärneexpeller som ingrediens i foder, ton	6 000	6 000	19 300	16 000	13 500

Vår palmoljastrategi är att säkerställa en ansvarsfullt producerad palmolja för de volymer vi använder i våra livsmedelsprodukter. Det gör vi genom att sedan 2011 endast köpa RSPO-certifierad palmolja. Målet är att fullt ut gå över till fysiskt spårbar certifierad palmolja, enligt certifieringsnivån RSPO Segregerad. För 2021 blev utfallet 97 procent (97). Det återstår att ställa om alla volymer i produktionen av varumärken vi producerar för andra aktörer. Vi arbetar också för att skynda på omställningen på marknaden tillsammans med företag i branschen och intresseorganisationer.

För de biprodukter från oljepalmen, så kallade palmkärneexpeller som används i bland annat foderproduktion, är marknaden för certifierad råvara ännu inte lika utvecklad. Lantmännen har satt mål om 100 procent RSPO Book and Claim eller Massbalans för biprodukter från palm till 2025. Parallellt för Lantmännen dialog med andra branschaktörer för att hantera även detta flöde på ett ansvarsfullt sätt och för att ersätta produkterna med mer hållbara alternativ. För vissa foder kan Lantmännen ersätta palmkärneexpeller med svenska råvaror som kli på ett kostnadseffektivt sätt. Resultatet är mer klimatsmarta och effektiva foder. Volymen palmkärneexpeller 2021 var i nivå med föregående år. Vårt arbete i frågan beskrivs ytterligare på lantmannen.se/hallbar-utveckling

För mer information om Round Table on Sustainable Palm Oil [se rspo.org](https://rspo.org)

Antikorrupktion

Styrning

Korruption påverkar människor, miljö, organisationer, företag och länder på negativa sätt. Lantmännen tar avstånd från alla former av korruption, mutor, penningtvätt, liksom olaglig konkurrensbegränsning. Affärsetik ingår som ett område i Lantmännens uppförandekod. Utöver det styr särskilda policyer och ett affärsetiskt compliance-program. Läs mer på [sid 64-65 i förvaltningsberättelsen](#).

Årligen genomförs övergripande riskbedömningar utifrån bland annat tillgängliga och oberoende internationella riskindex och analysen rapporteras till Lantmännens ledning och styrelse. Analysen visar att merparten av Lantmännens verksamheter agerar i branscher och länder där korruptionsrisken är relativt låg. Det föreligger dock riskexponering inom framförallt lantbruks- och livsmedelsaffärerna genom direkt verksamhet i hög- och medelriskländer och i riskbranscher (till exempel Ryssland, Ukraina och länder i Baltikum) samt genom motparter verksamma i hög- och medelriskländer. Risker kopplade till konkurrenslagstiftning föreligger i viss mån, då flera av Lantmännens verksamheter agerar på marknader som innebär kontakt

med konkurrenter. Lantmännen anpassar riskhanteringen efter den bedömda riskexponeringen.

För nyckelpersoner och medarbetare i ledande och/ eller särskilt utsatta befattningar har Lantmännen även krav på fördjupade utbildningar inom affärsetik. De fördjupade utbildningarna består av e-utbildningar avseende anti-korruption och konkurrensrätt och genomförs i samband med att man tillträder sin befattning samt uppdateras sedan med två års intervall.

Avseende distributörer finns en särskild distributörsuppförandekod som kommunicerar Lantmännens förväntningar på dessa parter.

Kommunikation och utbildning i policyer avseende anti-korruption (GRI 205-2)

89 procent (70) av Lantmännens anställda har genomfört utbildningen i Lantmännens uppförandekod vilket är under målet om 95 procent. Se tabell. Resultat för genomförande av utbildningen i uppförandekoden påverkas av coronapandemin som begränsat möjligheter att genomföra utbildningar för de som inte har tillgång till Lantmännens plattform för e-learning. Under 2020 kom en ny utbildning som alla medarbetare skulle genomföra.

Under 2021 genomförde målgruppen för affärsetiska utbildningar sina utbildningar i enlighet med rutin. Total genomförandegrad (nyttillträdda befattningar och uppdateringar) var 94 (95) procent.

Korruptionsincidenter och vidtagna åtgärder (GRI 205-3)

Under 2021 registrerades sammanlagt 22 (13) rapporter från 5 länder i whistleblowingsystemet. 3 (1) av ärendena avsåg misstanke om korruption. Misstankarna visade sig efter utredning vara utan grund. Samtliga inkomna ärenden i whistleblowingsystemet har behandlats av Lantmännens Whistleblowingkommitté och utredningar har gjorts i samtliga fall. Ett antal rapporter har, efter whistleblowingkommitténs påtalande, lett till bland annat en omplacering, utveckling av kultur och ledarskap, utredning av intressekonflikt, uppföljning av leverantörsavtal samt förtydligande av riktlinjer.

Uppföljning av efterlevnad av Antikorruptionspolicy sker systematiskt bland annat genom screening, analyser och interna kontrollsystem samt att bolagen årligen besvarar ett antal frågor, bland annat avseende förekomst av korruptionsincidenter. Samtliga bolag, 67 (67, samtliga), besvarade frågorna 2021. Under året hade Lantmännen 0 (0) fall av bekräftad korruptionsincident.

Antal och andel medarbetare som genomfört utbildning i uppförandekoden

	2021		2020		2019		2018		2017	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Norden	5 531	94 %	4 268	72 %	5 325	90 %	5 404	92 %	5 580	87 %
Övriga Europa ²⁾	3 080	83 %	2 417	66 %	3 042	84 %	3 317	88 %	2 909	75 %
Övriga länder ²⁾	90	54 %	70	46 %	407	95 %	179	98 %	163	88 %
Totalt	8 701	89 %	6 755	70 %¹⁾	8 775	88 %¹⁾	8 900	90 %	8 652	83 %

¹⁾ Målet höjdes från 90 procent till 95 procent från och med 2020.

²⁾ Ukraina har från 2020 flyttats till grupperingen övriga Europa.

Miljö

Lantmännen är verksam i spannmålsvärdekedjan och är beroende av naturresurser och väl fungerande ekosystem. Vi har samtidigt en påverkan på miljön genom vår produktion och i odlingsledet.

Styrning

Vi bedriver ett systematiskt arbete för att ständigt förbättra verksamheten och minska vår miljöpåverkan. Våra åtgärder tar utgångspunkt i försiktighetsprincipen och livscykelutvärderande. Särskilt viktiga frågor är energianvändning, utsläpp till luft, mark och vatten, påverkan från transporter, påverkan på mark och biologisk mångfald i vår verksamhet och genom våra inköp i leverantörskedjan. Lantmännens uppförandekod tydliggör vår hållning och särskilda policyer och riktlinjer samt mål och strategier styr inriktningen på arbetet.

Lantmännens klimatstrategi utgår från att minska utsläpp i den takt som Paris-avtalet kräver. Det innebär en halvering vart tionde år för att nå en nollnivå 2050. Lantmännens klimatmål är uppdelade på primärproduktionen, egen produktion och köpta transporter. Målen har fokus på fossilfri produktion och transporter, fortsatt energieffektivisering samt investeringar och åtgärder för minskad klimatpåverkan i hela värdekedjan. Läs mer under Energi, Utsläpp till luft på kommande sidor.

Klimatmål för primärproduktionen antogs 2019 och innebär att skapa förutsättningar för en hållbar primärproduktion med halverad klimatpåverkan vart tionde år.

Klimatmål för egen produktion är att minska klimatpåverkan med 50 procent till 2030, med basår 2019. Målet ska nås med utfasning av fossila bränslen, övergång till grön el och ökad energieffektivisering. Delmål är fossilfri egen produktion i Sverige och Norge till 2025. För övriga nordiska länder är målet 2030 och resterade Europa senast 2040.

Mål för minskad klimatpåverkan från köpta transporter är 50 procent till 2030. Delmål är fossilfria transporter och servicebilar i Sverige till 2030, för att ha fossilfritt på alla marknader 2050.

Utöver mål för minskad klimatpåverkan arbetar Lantmännen med åtgärder för att bevaka och hantera klimatförändringars påverkan på exempelvis odlingsförhållanden och lönsamheten i spannmålsvärdekedjan. Läs mer på [sid 62](#) och [178](#).

I olika led i vår produktion uppstår avfall och restprodukter. Vi arbetar med att kartlägga och begränsa avfall och öka cirkulering till annan användning, exempelvis till etanolproduktion och foder. Återvinning av restprodukter från livsmedelsindustrin för produktion av etanol skapar en lönsam cirkulär affär som ger en etanol med lågt klimatavtryck. Vi arbetar med mätbarhet av avfall från vår egen livsmedelsproduktion för att sätta mål.

Lantmännen har en riktlinje för förpackningar med kriterier som vägleder i materialval. För vissa riskråvaror som trä finns mål om ursprung och certifierad råvara. För plast finns en särskild strategi, som är att effektivisera och minska användningen av onödigt plast och skapa cirkulära flöden. Därtill har engångsplast fasats ut. Ett delmål är att effektivisera plastanvändningen med 1 procent årligen genom mindre och tunnare plastförpackningar. Vi säkerställer att material kan återvinnas för ökad cirkulering med mål om 100 procent återvinningsbarhet till 2022.

Vi ska ersätta jungfrulig fossilbaserad plast med återvunna och förnybara material till 2030.

I arbetet med utveckling av Framtidens Jordbruk är odlingsprogrammet Klimat & Natur centralt. Vi arbetar för ökade volymer, fler grödor, breddat produktutbud, fler kunderbjudanden och geografier. Parallellt med detta utvecklas konceptet för att inkludera kriterier som ger ytterligare klimatreduktion och åtgärder för biologisk mångfald. Arbetet med omställning i lantbruket innebär många andra insatser som produktion av icke-kemisk behandlat utsäde, biologiska växtskydd, precisionsodling, test av förnybara bränslen, växtförädling för framtidens robusta, produktiva sorter samt utveckling och samverkan för insatsvaror med lägre klimat- och miljöpåverkan.

Material och råvaror

Materialanvändning (GRI 301-1)

Materialanvändning spannmål och mjöl

Tusental ton	2021	2020	2019	2018	2017
Total volym invägd spannmål	2 422	2 758	2 261	1 819	2 720
Spannmål odlad enligt Klimat & Natur	94 ¹⁾	61 ¹⁾	34	59	78
Ekologisk spannmål	111	156	131	73	126
Spannmål odlad enligt Natur+	222	154	146	127	158
Inköpt mjöl	374	363	374	395	430

¹⁾ Volym beräknad av kontrakterad hektar, 20 200 hektar, och snittskörd per hektar.

Den svenska skörden 2021 innehöll stora variationer med stora lokala skillnader. De besvärliga odlingsförutsättningarna under våren begränsade arealerna som såddes och en torr väderlek under sommaren med höga temperaturer gjorde att avkastningen blev sämre än normalt. Stora delar av de ekologiska arealerna finns i områden som drabbades hårt av odlingsssäsongens utmaningar vilket resulterade i en lägre totalskörd för ekologiskt spannmål.

Lantmännen fortsätter satsa på premiumodlingar som Natur+ som är fritt från stråförkortningsmedel, slamfritt och är svenskodlat, och Klimat & Natur som minskar klimatpåverkan och främjar biologisk mångfald. Vi ser ökad efterfrågan på hållbar råvara från både kund och konsument därav den ökade volymen för 2021 och 2020 från lägre volymer föregående år. Kriterierna som skapar miljönyttan i Klimat & Natur kontrakteras per hektar och är inte på så vis inte beroende av skördeutfall. Odlingsprogrammet innehåller fasta kriterier för klimatminskande åtgärder och för biologisk mångfald, med viss anpassning till kundspecifika krav. Under 2020 gick Klimat & Natur från spårbarhet till massbalans, för mer effektiv logistik och mer resurser till att skapa miljönytta. Läs mer om massbalans i [Rapporteringsprinciper under Material](#). Odlingen 2021 innebar en besparing om 9 700 (6 400) ton CO₂e jämfört med odling utan klimatåtgärder. Åtgärderna för biologisk mångfald omfattade lärkrutor, som uppgick till 14 200 (9 400) stycken och areal av blommande zoner om 933 000 (695 000) m². Läs mer på [sid 24-26](#).

Lantmännen är en stor aktör i den ekologiska värdekedjan, från insatsvaror, foder och spannmål till livsmedel. Den ekologiska spannmålsmarknaden har generellt varit positiv med en bra prisbild och Lantmännen fortsätter arbeta aktivt för att skapa affärer som gör positiv skillnad inom ekologiskt. Den ekologiska fodermarknaden är fortfarande den starkaste drivkraften för ekologiskt spannmål och trindsäd. Vår position gör det möjligt att också ta vara på exportmöjligheter för ekologisk spannmål, när de uppkommer. I Lantmännens kategorier mot konsument är ekologiskt inte en stor andel av marknaden. Lantmännens framtidsgård Bjertorp satsar på utveckling av ekologiskt genom en ekologisk demonstrationsodling. För fortsatt utveckling av ekologisk produktion är det viktigt att följa marknadens efterfrågan och anpassa produktionen. Utmaningen är att parera de snabba svängningarna på marknaden med de tidsramar som behövs för att ställa om en lantbruksproduktion. Mer information om våra spannmålskoncept finns på [lantmannenlantbruk.se](#)

För soja och palmolja, se under Upphandling och varuförsörjning [sid 142](#).

Förpackningsmaterial

Målen för riskråvaror till förpackningar samt för Lantmännens plaststrategi följs upp internt. Under 2021 har en rad åtgärder för minskad plastanvändning genomförts och vi når målet om 1 procents effektivisering.

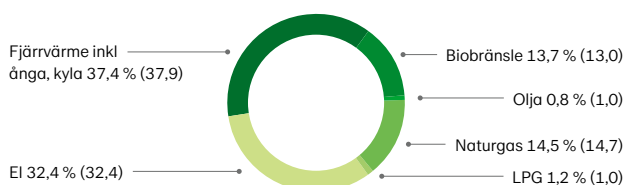
Merparten förpackningar har ersatts med återvinningsbara lösningar. För verksamheten i Lantbruks-divisionen har övergången till återvinningsbar plast, till exempel för balar, nått målet om 100 procent.

Utfasningen av engångsplast för livsmedelskonsumtion har genomförts för de väsentliga produktionerna och kontoren. Pandemin har försvårat såväl arbetet som uppföljningen och utvärdering av målet sker under 2022.

Energi

Energianvändning inom organisationen (fördelat på förnybara och icke förnybara energislag) (GRI 302-1)

Energibehovet har ökat något, 1,5 procent, som en följd av den ökade omsättningen. Andelen förnybart har ökat till 81 (79) procent och drivs av att fjärrvärmeproduktionen investerat i anläggningar för förnybara bränslen. Andelen förnybart påverkas också av att inköpt el och värme hade en högre andel förnybart. Fördelningen mellan energislagen varierar utifrån skördeförhållanden och ligger inom tidigare års nivåer. Arbetet med energieffektivisering pågår i affärerna med mål om 3 procent per år. Arbetet återstår med att hitta alternativ till naturgas i bageriugnar och etablera en långsiktig plan för fossil utfasning. Fördelning av biobränsleblandade fordonsdrivmedel justerar uppgifter från 2020.

Energianvändning	2021		2020		2019		2018		2017	
	TJ	GWh	TJ	GWh	TJ	GWh	TJ	GWh	TJ	GWh
Energianvändning producerande anläggningar										
Icke förnybara bränslen ¹⁾	1 039	289	1 039	289	1 126	313	1 119	311	1 326	368
varav Olja	50	14	64	18	61	17	60	17	140	39
varav Naturgas	913	254	913	254	976	271	974	271	1 069	297
varav LPG	77	21	61	17	88	25	84	23	117	32
Förnybara bränslen ¹⁾	868	241	807	224	813	226	778	216	686	191
Indirekt energi	4 405	1 224	4 378	1 216	4 512	1 253	4 068	1 130	4 310	1 197
varav Fjärrvärme	2 361	656	2 358	655	2 410	669	2 092	581	2 343	651
varav förnybar	2 311	642	2 200	611	2 157	599	1 873	520	2 060	572
varav El	2 044	568	2 022	561	2 102	584	1 976	549	1 967	546
varav förnybar	1 957	543	1 929	536	1 981	550	1 729	480	1 683	468
varav såld el och värme	501	139	508	141	539	150	476	132	436	121
Total nettoenergi²⁾	6 312	1 753	6 224	1 729	6 451	1 792	5 965	1 657	6 322	1 756

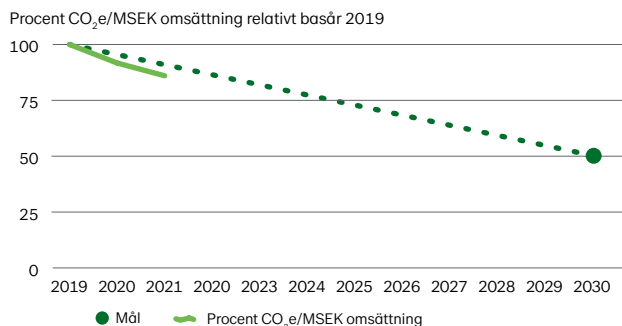
¹⁾ Justering av 2019 och 2020 efter fördelning mellan förnybar och icke-förnybar andel i respektive bränsle.

²⁾ Mindre justering av 2020 och 2019 års nettoenergi.

Utsläpp till luft

Direkta utsläpp av växthusgaser, scope 1, Indirekta utsläpp av växthusgaser, scope 2 samt Andra utsläpp av växthusgaser, scope 3 (GRI 305-1, 305-2 och 305-3)

Utsläppsintensitet: Klimatutsläpp i relation till omsättning (GRI 305-4)

Klimatutsläpp från egen produktion i relation till omsättning minskar med 14 procent från basår 2019. För 2021 ingår inte Lantmännen Maskin, Fastigheter eller Swecon. Nyckeltalet kommer att utvecklas med fler ingående affärsenheter från 2022.

Utsläpp av växthusgaser, scope 1, 2 och 3

Utsläpp CO ₂ e, tusental ton	2021	2020	2019	2018	2017
Scope 1 (Bränslen inkl egna trp)	61,4	61,4	66,6	66,3	79,9
Scope 2 (El och värme)	32,8	33,5 ¹⁾	45,5 ¹⁾	57,8	73,4
Scope 3 (Produktion (LCI) av el och bränslen samt trp och resor)	27,4	26,7 ¹⁾	27,3 ¹⁾	26,9	30,4
Scope 3 (Köpta godstransporter) ²⁾	113	96	120	120 ³⁾	119
Scope 3 (Tjänsteresor) ²⁾	4,5	3,2	6,7	7,3	2,7
Totalt, inklusive ursprungsmärkning (market based)	239	220¹⁾	267¹⁾	278²⁾	306
Totalt, exklusive ursprungsmärkning (location based)	310	291¹⁾	339¹⁾	-	-

¹⁾ Justering efter uppdaterade emissionsfaktorer för delar av energimixen från 2019, till exempel inkludering av distributionsförluster i elnäten.

²⁾ Vissa ingående uppgifter avser november–november rullande 12 mån.

³⁾ Justering från redovisning 2018.

För avgränsningar, se [Rappporteringsprinciper](#).

Koncernen arbetar för att minska koldioxidutsläppen från energi och egna transporter. Tidigare mål om –40 procent från 2009 till år 2020 uppnåddes 2015. Lantmännen satte därför mål om ytterligare 40 procents minskning till 2020 utifrån 2015 års nivåer. 2020 var slutår för det tidigare klimatmålet. Under perioden minskade utsläppen relativt omsättning med 71 procent och i absoluta tal med 62 procent vilket är väl i linje med minskningstakten som krävs för att nå Parisavtalet, se Carbon Law [sid 184](#). Nya långsiktiga klimatmål för egen produktion och för transporter innebär

att ambitionsnivån är att fortsatt följa Paris-avtalets minskningstakt mot 2030. Läs mer på [sid 25, 144](#).

Klimatutsläppen från egen produktion i absoluta tal är på samma nivå som 2020, trots att omsättningen har ökat. Ett flertal faktorer har gjort det möjligt, som ökad andel förnybara bränslen och energieffektivisering inom koncernen. Drygt hälften av det totala utsläppet kommer från användning av naturgas i bageriverksamheten. Årets skörd blev lägre men hade visst torkbehov. Foderverksamheten utvecklades positivt med ökad volym, trots det har Lantmännen Lantbruks klimatpåverkan minskat. Lantmännen Agroetanol har avtal om förnybar biogasol, men på grund av leveransproblem under årets sista månader ersattes den tillfälligt med fossil gasol. För rapportering av utsläpp per division, se Årsredovisning från [sid 35](#).

Lantmännens mål är att minska klimatutsläpp från köpta transporter med 50 procent i relation till omsättning till 2030. Vi arbetar för förbättrade koncerngemensamma processer och beräkningsmetoder för insamling och beräkning av utsläpp. Utfall i relation till omsättning kommer att rapporteras 2022. Läs mer på [sid 156](#). I absoluta tal har utsläppen ökat från 2020 som påverkades mer under pandemins inledande fas. Utsläppen är tillbaka på tidigare års nivåer, främst som en följd av ökad omsättning. Det har skett en tillbakagång för biobränslen som en följd av bristande tillgång på HVO. Andelen biodrivmedel för transporter i

Sverige var 45 (60) procent, där Division Lantbruks tillbakagång får genomslag och där reduktionsplikt för diesel ingår i utfallet. För Unibakes svenska verksamhet är andelen fortsatt hög, 90 (75) procent.

Fortsatt arbete krävs för att hitta innovativa logistiklösningar och effektiviseringsmöjligheter i samarbete med transportleverantörer samt säkerställa tillgång på biodrivmedel.

Pandemin påverkar fortfarande tjänsteresor, som ökar från 2020, men är nivån fortfarande lägre än tidigare år.

Vatten

Vattenanvändning	2021	2020	2019	2018	2017
Totalt, tm ³	1 940	1 980	2 110	2 190	2 040

Lantmännens vattenanvändning ligger relativt konstant, dock är insamling av data är inte heltäckande. Vatten kommer huvudsakligen från kommunal vattenförsörjning.

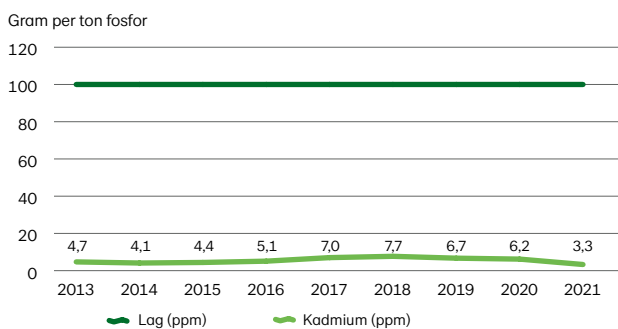
Utöver att följa upp förbrukningen görs riskscreening för anläggningars påverkan på vattentillgång, med hjälp av WBCSD, World Business Council for Sustainable Development WBCSDs Water Tool.

Fyra anläggningar har identifierats som belägna i högriskområden gällande vattenåtgång: En utsädesanläggning och en verkstad i Sverige, samt två bagerier i Storbritannien.

Produkter och tjänster, miljöpåverkan i odlingsledet

Lantmännen redovisar specifika nyckeltal för vissa lantbruksprodukter, med koppling till miljöpåverkan i odlingsled.

Kadmium i fosforgödsel

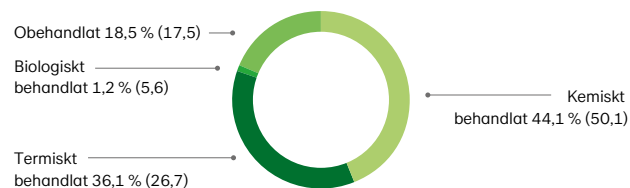

Nivå för 2021 var 3,3 gram (6,2) kadmium per ton fosforgödsel. Halterna ligger på fortsatt låga nivåer sedan tio år. Det är långt under den lagstiftade gränsnivån på 100 mg Cd/kg fosfor. Det är viktigt för att säkerställa en så låg tillförsel av kadmium till den svenska åkermarken som möjligt. De något högre värdena de senaste åren beror på en förändring i efterfrågan av vissa produkter som naturligt har högre kadmiumupptag och därmed innehåll, samt ett något högre medelvärde hos volymmässigt stora produkter.

Behandling av utsäde (andel biologiskt, termiskt och obehandlat resp. kemiskt behandlat utsäde)

Det icke-kemiskt behandlade utsädet motsvarar 56 procent (50) av totalt behandlat utsäde.

Behandling av utsäde (beräknat på andel av volym i ton)

Lantmännen öppnade 2021 en ny Thermoseed-anläggning i Skänninge och andelen termiskt behandlat utsäde ökade betydligt i linje med Lantmännens strategi. Läs mer på [sid 36](#).

Ekologiskt utsäde	2021	2020	2019	2018	2017
Andel ekologiskt utsäde	13,1 %	14,8 %	12,2 %	13,3 %	12,7 %

Produktion och försäljning av ekologiskt utsäde kvarstår på ungefär samma volymer som tidigare år som en följd av god tillgång och stabil efterfrågan. Lantmännen har utsäde och sorter som är anpassade för ekologisk odling. Vi har även som enda leverantör möjlighet att effektivt sanera utsädesburen smitta med den för ekologisk odling godkända ThermoSeed-tekniken.

Ekologiskt foder	2021	2020	2019	2018	2017
Andel ekologiskt foder	9,4 %	9,4 %	9,8 %	9,7 %	9,5 %

Försäljningen av ekologiskt foder ligger kvar på samma nivåer som för 2020, 9,4 procent. Det finns fortsatt en viss överproduktion av ekologiska animalieprodukter vilket påverkar den svenska foderproduktionen. Både ekologiskt foder till nöt och gris har minskat något under det gångna året medan värp och matfågel har ökat. Minskningen på nöt- och grisfodervolymer är resultatet av det mycket höga foderpriserna som drabbat ekologiska foder på grund av ekologisk råvarubrist under större delen av 2021. Marknadsandelarna bibehålls fortsatt. Läs mer på [sid 35](#).

Böter samt icke-monetära sanktioner till följd av brott mot miljölagstiftning och bestämmelser (GRI 307-1)

0 (0) betydande böter eller icke-monetära sanktioner under 2021.

Arbetsförhållanden och villkor

Lantmännen är en ansvarstagande aktör och vill vara en attraktiv arbetsgivare. Vi arbetar systematiskt för en bra och säker arbetsmiljö, och för likabehandling, jämställdhet och mångfald.

Styrning

Lantmännen har en nollvision för arbetsrelaterade olyckor och ambitiösa mål för arbetsglädje, motivation och ledarskap. Ingen medarbetare ska utsättas för fara eller skadas på arbetsplatsen. Vårt arbetsmiljöarbete följer nationell lagstiftning i de länder där vi har verksamhet, men vårt arbetsmiljöarbete håller i många fall en högre standard för att nå uppsatta affärsmål. Under 2021 har Lantmännen fortsatt att arbeta med sin hälso- och säkerhetsstrategi för att uppnå *Health & Safety Excellence*. Mål för olycksfallsfrekvens är <1 till 2030. Målet ska nås med ett riskbaserat och proaktivt angreppssätt där hälsa och säkerhet är en del av dagligt arbete med fokus på ständiga förbättringar. Strategins fokus ligger på att integrera hälso- och säkerhetsarbetet tydligare i Lantmännens ledarskap, organisation samt dagliga och strategiska processer. Prioriteringar fram till 2023 är att utveckla en stabil bas för kritiska processer, utbildningar och verktyg.

Vårt arbete med hälsa och säkerhet präglas av nära samarbete mellan ledning, medarbetare, skyddsorganisation, företagshälsovård och andra samarbetspartners.

Vi använder IA-systemet som ett verktyg för rapportering, utredning och uppföljning av arbetsmiljö och säkerhet. Vi kartlägger betydande risker i de olika verksamheterna två gånger per år och gör en gradering. Som en del i utredningen av incidenter görs en analys av bakomliggande orsaker. Alla incidenter som rapporteras i IA-systemet ska utredas.

Lantmännen arbetar med att bibehålla och skapa en god säkerhetskultur. Som ett led i detta arbetar vi med att identifiera och minimera risker i arbetsmiljön genom regelbunden uppföljning. Uppföljning görs också genom ett 60-tal skadeförebyggande besiktningar per år i produktionsanläggningarna. Arbetsmiljöutbildning genomförs kontinuerligt i alla verksamheter.

För att stärka säkerhetskulturen och integrera riskhanteringen har vi under 2021 fortsatt att fokusera på riskobservationer. Vi har också implementerat ett självskattningsverktyg för affärerna – Culture Ladder Assessment - med syfte att skapa en gemensam bild av vad Health & Safety innebär i Lantmännen samt vad man behöver göra för att förbättra säkerhetskulturen.

Vi investerar också i friskvårdsaktiviteter. Under 2021 drevs en global friskvårdssatsning, Lantmännen Move, då alla medarbetare bjöds in att delta utifrån egna förutsättningar. Målet var att röra sig mer och att ha roligt ihop.

Lantmännen erbjuder även digitala träningspass. Utöver detta har Lantmännens verksamheter tillgång till sjukvård i de olika länder där vi verkar.

Vartannat år genomförs en undersökning bland Lantmännens medarbetare som uppföljning på hur medarbetarskap och ledarskap fungerar. Resultatet ligger till grund för kontinuerligt förbättringsarbete på respektive nivå och chefs ansvarsområde. Läs mer på [sid 30-32](#).

Hälsa och säkerhet

Omfattning och typ av arbetsrelaterade skador, olyckor samt sjukfrånvaro (GRI 403-9)

Sjukfrånvaro, % av ordinarie arbetstid	2021	2020	2019	2018	2017
Koncern, totalt	4,4 %	4,3 %	4,3 %	4,5 %	4,4 %
Division Lantbruk ¹⁾	4,1 %	3,7 %	2,7 %	3,6 %	-
Division Livsmedel	4,5 %	4,8 %	4,9 %	4,9 %	4,9 %
Division Energi	2,6 %	2,8 %	2,4 %	2,5 %	2,7 %
Affärsområde Swecon ¹⁾	5,1 %	5,3 %	4,2 %	4,4 %	-
Affärsområde Fastigheter	0,3 %	0,1 %	0,5 %	1,0 %	0,5 %

¹⁾ Ny organisation från 2018.

Sjukfrånvaro, % av ordinarie arbetstid	2021	2020	2019	2018	2017
Kvinnor	5,0 %	4,8 %	5,3 %	5,6 %	5,7 %
Män	4,0 %	4,0 %	3,7 %	3,8 %	3,7 %
Total	4,4 %	4,3 %	4,3 %	4,5 %	4,4 %

Smittspridning av Covid-19 var hög även under 2021 och sjukfrånvaron totalt under året låg något högre än föregående år. Framförallt i slutet av året var sjukfrånvaron högre jämfört med 2020. Kvinnornas sjukfrånvaro har ökat något och fortsätter ligga högre 5,0 procent (4,8) än männens, 4,0 procent (4,0).

Uppföljning säkerhet	2021	2020	2019	2018	2017
Antal dödsfall på grund av olycka i arbetet	0	0	1 ¹⁾	0	0
Antal olycksfall	247	238	221	227	231
Olycksfallsfrekvens	14,3	13,7	12,7	13,4	13,9
Antal inrapporterade tillbud	2 831	2 735	3 027	2 896	2 869
Antal riskobservationer	13 271	8 371	5 334	4 834	4 895

¹⁾ Under 2019 inträffade en tragisk bilolycka på allmän väg där en Lantmännen-anställd omkom. Orsaker till olyckan har varit utanför Lantmännens kontroll.

För definitioner läs mer på [sid 153](#)

Covid-19 har inneburit utmaningar på många sätt och hälsa och säkerhet för medarbetare har varit en viktig del. Lantmännens prioriteringar i pandemin har varit att skydda våra medarbetare, skydda våra affärer och ta vårt samhällsansvar.

Olycksfallsfrekvensen ökade till 14,3 (13,7). Även antalet olyckor ökade till 247 (238). Det förebyggande arbetet med riskobservationer och stängningsfrekvenser av rapporterade riskobservationer och incidenter nådde förbättringsmålen. Antalet rapporterade riskobservationer ökade med 58 procent jämfört med föregående år. Nytt mål har satts för riskobservationsfrekvens och 2021 blev resultatet 696 vilket överträffade målet på 450. Stängningsfrekvensen blev 80 procent vilket är över det nya målet på 75. Vanliga förekommande olyckor är fallolyckor, kläm- och skärolyckor.

Lantmännen har mål att olycksfallsfrekvensen ska understiga 1 senast år 2030. Under 2021 har alla affärsområden tagit fram långsiktiga handlingsplaner. Medvetenheten har ökat om vikten av ett framgångsrikt arbetsmiljöarbete och visionen "I – You – We, Healthy and Safe every day" är numera väl inarbetad i alla affärsområden.

Arbetet och vidareutveckling av Lantmännens huvudsakliga rapporteringssystem (IA) har fortsatt under 2021.

Mångfald och jämlikhet

Styrning

Vi arbetar aktivt för likabehandling, jämställdhet och mångfald. Vi accepterar inte diskriminering, hot, förtryck eller trakasserier i någon form. Lantmännen arbetar långsiktigt med initiativ för att öka jämställdheten, i rekrytering såväl som i karriärutveckling. Lantmännen har implementerat ett verktyg för mer objektiv och inkluderande potentialbedömning.

I vår medarbetarundersökning ställer vi frågan om huruvida diskriminering upplevts i organisationen, och i så fall på vilket sätt. Detta görs för att kunna identifiera och hantera risker och förbättringsområden. Eventuella avvikelser följs upp i form av rapporterade ärenden via whistleblowing-funktionen samt till HR-funktionen. Läs mer på [sid 32, 143](#).

Det är viktigt att varje medarbetare förstår Lantmännens uppdrag och mål för att i sitt arbete kunnat bidra, och att medarbetaren kontinuerligt utvecklar sin kompetens. Alla medarbetare ska få regelbunden utvärdering och uppföljning av sin prestation och karriärutveckling genom medarbetarsamtal med sin chef minst två gånger om året. I medarbetarundersökningen ställs frågan huruvida samtalen har genomförts.

Mångfald i styrelse, ledning och bland medarbetare (GRI 405-1)

För mer data och information se [sid 30, 66](#), not 6 och respektive divisionsavsnitt.

	Antal kvinnor/män		Andel kvinnor/män, %	
	2021	2020	2021	2020
Koncernstyrelsen ¹⁾	3/9	2/9	25/75	22/78
Koncernledningen	3/7	3/7	30/70	30/70
Chefer	397/839	378/827	32/68	31/69
Medarbetare	3 534/6 558	3 433/6 584	35/65	34/66

¹⁾ Varav 3 arbetstagarrepresentanter.

Uppgifter för medarbetare baseras på medelantal anställda, övriga baseras på antal.

Fördelning utifrån ålder	Andel chefer, %		Andel medarbetare, %	
	2021	2020	2021	2020
<30 år	1	2	12	13
30-50 år	55	58	50	50
>50 år	44	40	38	37

Lantmännen arbetar långsiktigt med att öka jämställdheten. Samtliga divisioner och affärsområden har uppsatta mål och aktivitetsplaner.

Mänskliga rättigheter

Lantmännen har ett stort ansvar för mänskliga rättigheter som aktör i alla led i spannmålsvärdekedjan. Mänskliga rättigheter kan påverkas direkt och indirekt genom markanvändning, miljöpåverkan, i leverantörskedjan, produktionen, marknadsföringen och genom användningen av våra produkter.

Styrning

Vi stödjer och respekterar internationellt deklarerade mänskliga rättigheter och utgår från FNs vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, som vi arbetar för att integrera i styrning och processer.

Vi arbetar aktivt för att våra medarbetare behandlas rättvist, jämställt och med respekt samt för att hantera mänskliga rättighetsrisker i våra affärer. Vi förväntar oss att våra leverantörer och affärspartners agerar på samma sätt mot sina medarbetare och de människor som påverkas av verksamheten. Detta tydliggörs i uppförandekoden och leverantörsuppförandekoden som innehåller Lantmännens syn på anti-korruption, arbetsmiljö och sociala villkor, inklusive föreningsfrihet, arbetstid, löner, tvångsarbete, barnarbete, diskriminering och förtryck.

Lantmännen arbetar för att etablera och implementera rutiner och system som fångar upp risker för mänskliga rättigheter genom vår värdekedja. Vi har valt att integrera riskscreening i befintliga interna processer och i vår koncerngemensamma Enterprise Risk Management process. Alla risker i koncernens affärer bedöms utifrån påverkan på människor och vi använder kriterierna i FNs vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Vi strävar efter att ha en aktuell kartläggning av våra betydande mänskliga rättighetsrisker och hantering av dessa. Läs mer på [sid 139-140, 177-179](#).

Vår riskbedömning baseras bland annat på tillgängliga och oberoende internationella riskindex och omfattar såväl den egna verksamheten som leverantörsled, material, produkter och tjänster som affärspartners. Enligt dessa oberoende internationella riskindex har Ryssland, Ukraina samt Lettland identifierats som högriskländer vad gäller mänskliga rättigheter för vår egen verksamhet. Lantmännen har en del av sin livsmedelsverksamhet i de här länderna, men har inga indikationer på brott mot uppförandekoden vad gäller mänskliga rättigheter.

I vår leverantörskedja, exempelvis vid produktion av råvaror och material, finns risker för kränkningar av mänskliga rättigheter. Vi analyserar riskmaterial och leverantörer utifrån Uppförandekodens områden och vid hög risk krävs särskild hantering, läs mer under Upphandling och varuförsörjning på [sid 141-142](#).

För livsmedel finns särskilda krav på livsmedelssäkerhet

vid produktionen samt Lantmännens direktiv med kriterier för ansvarsfullt producerad mat. Kriterierna omfattar ursprung, säkerhet, högriskländer och material samt ingredienser och nutrition.

Vid förvärv ingår områden som mänskliga rättigheter, korruption och annan ekonomisk brottslighet i due diligenceprocessen.

En viktig faktor för att säkerställa ansvaret är kompetens och kapacitet inom Lantmännen att identifiera och hantera risker. Ansvar för att hantera risker ligger hos respektive affärsledning och stötts av centrala funktioner med relevant expertis. Vi arbetar för att öka förståelse och kunskap om risker och Lantmännens ansvar i alla delar av verksamheten.

Medarbetare kan rapportera fall av överträdelser genom whistleblowingfunktionen. Läs mer på [sid 143](#). På grund av väsentligt skilda risker och en differentierad värdekedja har Lantmännen ännu inte en koncerngemensam rutin och hantering av externt inkomna klagomål och gottgörelse.

Palmöljefrukt

Samhälle och produktansvar

Lantmännen ska bedriva ansvarsfulla affärer och erbjuda säkra och hälsosamma produkter. När vi finner det lämpligt väljer vi att ställa högre krav på vår egen verksamhet än lokal lagstiftning.

Styrning

Lantmännens produkter och tjänster ska vara av god kvalitet och säkra för användaren. Vi följer internationell standard inom livsmedel och foder för att skydda våra kunder, konsumenter och djur. Vårt ansvarstagande utgår från försiktighetsprincipen.

Vi arbetar systematiskt för att ständigt förbättra våra produkter och tjänster och för att utveckla och erbjuda hållbara lösningar till kunder, konsumenter och samarbetsparter. Vår forsknings- och innovationsverksamhet ska säkerställa en kunskaps- och kompetensnivå som gör oss konkurrenskraftiga.

Lantmännens gröna grodd på förpackningen är en garant för ansvarsfullt producerad mat. Vi skapar en mer hållbar livsmedelskonsumtion dels genom utveckling av produkter och sortiment dels genom att sprida kunskap och inspiration. Inriktningen är livsmedel som främjar en god hälsa och välbefinnande. Vi utvecklar även livsmedel med särskilda, dokumenterade hälsoeffekter.

I styrande dokument för hälsa och nutrition finns kriterier för hur produkter kan bidra till god hälsa. Ökat innehåll av fullkorn, minskad mängd salt och socker samt minskat andel och användning av mättat fett är kriterier för hälsa.

För livsmedel finns särskilda krav på livsmedelssäkerhet i produktionen samt Lantmännens direktiv för ansvarsfullt producerad mat. Läs mer på [sid 65](#). Alla produkter ska vara spårbara enligt gällande lagstiftningskrav och branschstandard.

Produkter som säljs med mervärden för klimat- eller miljö är beräknade utifrån gängse metoder och tredjepartsverifierade. Lantmännens program Klimat & Natur, som ger spannmålsprodukter med cirka 30 procent lägre klimatpåverkan och positiva effekter på biologisk mångfald, tredjepartsrevideras.

Vi följer regler och god sed för marknadsföring av våra produkter. All produktinformation och marknadsföring av Lantmännens produkter ska vara korrekt och följa gällande lagstiftning och andra riktlinjer. Mervärden i form

av hälsofrämjande egenskaper eller miljömässiga fördelar kommuniceras endast när dessa är väldokumenterade och vetenskapligt belagda. Läs mer under Material, Ekologiskt utsäde och Ekologiskt foder. Läs mer på [☺](#) sid 144, 147.

Vi gör löpande riskanalyser och har system för att vid behov identifiera och återkalla felaktiga produkter som kan innebära en risk för användaren. Produktavvikelse och reklamationsärenden tas in via flera kundservice- och konsumentkontaktkanaler och hanteras enligt respektive affärsverksamhets processer. För produkter som är kritiska i våra kunders verksamhet ska det finnas leveransberedskapsplaner.

Våra distributörer, som många gånger är den part som konsumenter av Lantmännenprodukter möter på en marknad, ska följa vår Distributor Code of Conduct. Koden baseras på vår uppförandekod och på leverantörsuppförandekoden. Läs mer på [☺](#) sid 139.

Andel produktionsvolym som tillverkats i anläggningar certifierade för livsmedelssäkerhet (FP5)

100 procent (100) av Lantmännens livsmedelsproducerande anläggningar är certifierade enligt internationell standard för livsmedelssäkerhet, antingen enligt ISO-standard eller enligt godkänd av Global Food Safety Initiative (GFSI) och revideras av tredje part.

Märkning och produktinformation, samt andel av produkter som berörs (GRI 417-1)

Information om näringsinnehåll och ingående ingredienser finns på alla, 100 procent (100) av Lantmännens livsmedels- och foderprodukter. Vi strävar efter att märka ut ingrediensers ursprung, till exempel varifrån de huvudsakliga råvarorna kommer från. Utöver information på förpackningen finns möjlighet att ställa frågor om ursprung, näringsinnehåll och ingredienser till Lantmännens konsumentkontakt eller via webb. Ett visst arbete återstår med att lämna information om källsortering av förpackningen på konsumentförpackningar. Läs mer på [☺](#) sid 144-145.

Hälsosamma prisvärda livsmedel

Lantmännen erbjuder ansvarsfullt producerade livsmedel som främjar god hälsa och välbefinnande. Vi bedriver forskning i framkant¹⁾ inom bland annat kostvanors, kolhydraters och fibrers hälsoeffekter. Ett viktigt arbete är också ökad kunskap och medvetenhet hos konsumenterna om kost, hälsa och miljö genom att sprida information, ny kunskap och inspiration baserat på officiella rekommendationer och vetenskap.

Några exempel på vad vårt arbete resulterat i:

- Svenska bönor, bönepasta och mjöl med rotfrukter
- Utökat brödsortiment baserat på råg och fullkorn
- Stort frukostutbud med havre som huvudingrediens
- Många produkter med hälsomärkningar som det nordiska nyckelhålet, den finska hjärtsymbolen och det danska fullkornspartnerskapet
- Breddat sortiment för personer med celiaki, glutenintolerans
- Medverkan i nationella initiativ för minskat socker- och saltinnehåll i produkter
- Inspiration och samarbete med offentliga kunder för mer klimatsmart matlagning och nyttigare mellanmål
- Recept och inspiration om hälsosam mat, exempelvis på webb
- Tidskriften Cerealier med forskningsnyheter om spannmål och hälsa för dem som i sitt arbete ger råd om mat och hälsa. Mer information finns på [☺](#) lantmannen.se/bramat

Lagefterlevnad på sociala och ekonomiska området (GRI 419-1)

Under 2021 hade Lantmännen 0 (0) betydande böter eller sanktioner.

¹⁾ Lantmännen gör betydande satsningar på forskning och utveckling. Hälsa och livsmedel är ett prioriterat område. Läs mer på [☺](#) sid 28 och på lantmannen.se/forskning-och-innovation

Rapporteringsprinciper

Rapportens omfattning

Redovisningen omfattar kalenderår 2021, där inget annat anges. Redovisningen ges ut årligen och avser Lantmännen-koncernen, som redovisar per division eller affärsområde. Bolag/verksamheter som förvärvats under 2021 och som är med i den finansiella redovisningen omfattas av hållbarhetsredovisningen. Intresseföretag och joint ventures är inte inkluderade.

Redovisning per segment sker för relevanta nyckeltal, som koldioxidutsläpp, sjukfrånvaro och fördelning kvinnor/män.

Datainsamling

Insamling av data sker främst via LUPP, Lantmännens egenutvecklade rapporteringssystem. LUPP omfattar samtliga anläggningar och samlar in miljö- och energidata, produktionsdata som volymer, certifieringar och andra uppgifter om det affärsetiska compliance-programmet och arbetsvillkor.

Utsläpp från köpta transporter beräknas enligt modellen TRIM, som baseras på transportarbete i tonkm, inköpsbelopp i SEK och emissionsfaktorer.

Uppgifter om leverantörsuppföljning enligt leverantörsuppförandekoden kommer från Contract Management System (CMS) ett system för att hantera inköpsavtal och SPEND, ett egenutvecklat system för uppföljning av inköp.

HR-relaterade data kommer från HRs lönesystem och Nuvview. Arbetsolyckor, skador och incidenter rapporteras i arbetsmiljörapporteringssystemet IA, ett webbaserat system som tillhandahålls av AFA Försäkring, förutom Lantbruk som använder ett eget inrapporteringssystem varifrån data läggs in i Lantmännens arbetsmiljörapportering. Såväl medarbetare som entreprenörer och andra som arbetar i vår verksamhet omfattas av arbetsmiljöarbetet och olycksfallsrapportering. Dock ingår bara Lantmännens medarbetare i den externa rapporteringen.

Antal medarbetare som genomgått olika e-utbildningar hämtas direkt från e-utbildningsplattformen E-campus.

Uppgifter om lagefterlevnad hämtas från verksamheten via LUPP samt från avdelning Juridik och HR.

Definitioner

Anläggning

Med "Anläggning" avses dels producerande anläggningar inom division Lantbruk, Energi, Livsmedel samt Lantmännen Agrovärme inom Lantmännen Fastigheter dels verkstäder inom maskinverksamheten i division Lantbruk och Swecon.

Arbetsolycka, tillbud, riskobservation och sjukfrånvaro

Arbetsrelaterade olyckor definieras som olycka som resulterar i minst en dags frånvaro efter att olycksfallet inträffat (färdolycksfall till och från arbetet ingår inte). Till allvarliga olyckor räknas olyckor med frånvaro.

Olycksfallsfrekvens beräknas baserat på antal olyckor med sjukfrånvaro per faktiskt arbetade arbetstimmar beräknat per miljon.

Tillbud definieras som en önskad händelse som hade kunnat leda till ohälsa eller olycksfall.

Riskobservation definieras som en upptäckt risk som hade kunnat leda till ohälsa eller olycksfall.

Riskobservationsfrekvens beräknas baserat på antal riskobservationer per faktiskt arbetade timmar beräknat på en miljon.

Sjukfrånvaro är dagar som arbetstagaren är frånvarande från arbete på grund av sjukdom i procent av ordinarie arbetstid.

Olycksfalls-, tillbuds-, riskobservations- och sjukrapportering omfattar Lantmännenanställda i varje division och land.

Konsulter och arbetsledda konsulter omfattas av uppföljning av arbetsmiljörelaterade incidenter men ingår inte i extern rapportering.

Certifikat, certifiering

Certifikat och certifieringar avser tredjepartscertifieringar som garanterar en viss hållbarhetsprestanda, till exempel palmolja enligt RSPO eller ekologiskt enligt KRAV. Livsmedelscertifieringar avser internationella standarder som ISO 22000 eller standarder i linje med Global Food Safety Initiative.

Energi

Energianvändning omfattar Lantmännens producerande anläggningar exklusive energianvändning i Lantmännen Fastigheters externt uthyrda lokaler, Lantmännen Agro Oy's franchisedrivna butiker, Lantmännen Maskins och Swecons verkstäder samt Lantmännens kontorsfastigheter och fjärrkyla (endast kyla till kontoret i Stockholm). Energianvändningen från de icke-inkluderade enheterna, har beräknats och omfattar cirka 6 procent av totala förbrukningen.

I Sverige, Norge, Finland, Danmark, Storbritannien, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Rumänien, Australien, Belgien och Tyskland köper Lantmännen enbart ursprungsmärkt grön el, det vill säga från förnybara källor. För Ryssland, USA, Ukraina och Frankrike återstår övergång till ursprungsmärkt el.

Lagefterlevnad

Beskriver lagefterlevnad och compliance relaterat till lagar, internationella deklARATIONER, konventioner eller överenskommelser, regional och lokal lagstiftning och regelverk inom miljö respektive socioekonomiska området.

Icke-lagefterlevnad är en överträdelse som leder till administrativa eller juridiska påföljder som sanktioner, förelägganden och/eller betydande böter. Med betydande böter avses böter som till belopp överstiger 500 000 SEK eller på grund av överträdelsens art väsentligt kan påverka koncernens finanser eller rykte.

Leverantör

I rapporteringen ingår leverantörer med årlig inköpsvolym för rullande 12 månader (varor och tjänster både direkta som insatsvaror och indirekta) över 1 MSEK samt högriskleverantörer över 300 000 SEK. Cirka 90 procent av inköpsvolymen omfattas av rapporteringen (registrerad i Contract Management Systemet). Leverantörer från ägarled, myndigheter och branschföreningar ingår inte i uppföljningen och rapporteringen.

Godkänd leverantör definieras som att leverantören har leverantörsuppförandekoden i sitt avtal och har en godkänd självutvärdering och/eller tredjepartsgranskning/audit.

Likabehandling

Definition av likabehandling samt diskriminering utgår från Lantmännens uppförandekod och fall av diskriminering är inrapporterade ärenden, till HR, whistleblowing-funktion, närmaste chef eller juridisk instans, som bedömts som överträdelser.

Korruption

Som fall av korruption räknas bekräftade fall av korruption under det aktuella året, det vill säga rapporterade fall där utredning pågår.

Medarbetare

Till medarbetare räknas anställda på Lantmännen. Konsulter och arbetsledda konsulter ingår i olika grad i rapportering, se omfattning för respektive indikator. Merparten av Lantmännens medarbetare är tillsvidareanställda. Division Lantbruk använder säsongsanställda främst under sommaren och hösten. I uppgifter om antal medarbetare används medelantal.

Material

Lantmännen redovisar användningen av våra viktigaste råvaror: spannmål för produktion av livsmedel, foder och energi, mjöl, soja och palmolja, samtliga definierade som förnybara material och där vissa har särskilda hållbarhetsutmaningar. Förpackningsmaterial redovisas ej, data saknas.

Redovisade volymer spannmål omfattar invägd spannmål från Lantmännens lantbrukare, inklusive trindsäd och oljevaxter till division Lantbruk. Andra spannmålsflöden från till

exempel trading eller import omfattas inte och utgör cirka 10 procent av omsatt spannmålsvolym. För odlingsprogrammet Klimat & Natur tillämpas massbalansprincip. Volym beräknas utifrån kontrakterad hektar per skördeår vilket är 1 juli – 30 juni, och snittskörd per hektar. Beräkning av snittskörd baseras på SCB-data av de sju senaste skördarna för den gällande grödan (ex "höstvet"). Den högsta och lägsta skörden tas bort för att justera för extremer. För att få fram snittskörden delas sedan summan av de fem kvarvarande skördarna med fem. I mjöl ingår inköpt mjöl och annan spannmålsbaserad råvara i Cerealia och Unibake.

I volymer soja ingår användning inom foderproduktion, inte användning i livsmedel då andelen är låg, mindre än 0,5 procent av den totala volymen soja. Ansvarsfull produktion av soja definieras enligt den branschgemensamma överenskommelsen i den svenska Sojodialogen: Certifiering enligt trovärdigt system som RTRS, Proterra, ekologisk soja enligt IFOAM godkänd certifiering, Donau/Europasoja eller verifiering med extern part som bestyrker.

I volymer palmolja ingår användning inom livsmedelsproduktion. Definition av ansvarsfull produktion är certifierad palmolja enligt RSPO, Round Table on Sustainable Palm Oil. Palmkärneexpeller, rester från pressade palmkärnor, som används för djurfoderproduktion ingår inte i mätbart mål och nyckeltal för certifierad palmolja men redovisas till volym.

Miljöpåverkan i odlingsledet

Lantmännen redovisar specifika nyckeltal för vissa lantbruksprodukter, med koppling till miljöpåverkan i odlingsled. Redovisningen avser Lantmännens svenska verksamhet.

Kadmium i fosforgödsel beräknas utifrån ppm Cd i fosfor = g/ton fosfor (i gödsel).

Behandling av utsäde beräknas utifrån andel i ton/totalt producerat spannmålsutsäde, ton. Alternativ till kemisk behandling av utsäde är biologisk behandling med naturliga mikroorganismer (metoderna Cedomon och Cerall) eller termisk behandling (med värme, metoden ThermoSeed), för att erhålla ökad motståndskraft mot skadegörare.

Andel ekologiskt utsäde beräknas utifrån total försäljning utsäde.

Andel ekologiskt foder beräknas utifrån total försäljning av foder ton.

Mänskliga rättigheter

Med mänskliga rättigheter avses internationellt deklarerade mänskliga rättigheter som FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter och ILO:s konventioner.

Utbildningar

Avser genomförda utbildningar, för tillsvidareanställda medarbetare inom Lantmännen, som registreras för uppföljning. Den obligatoriska utbildningen i Lantmännens uppförandekod ska genomföras senast tre månader efter anställningens början.

Vatten

Redovisning av vattenanvändning omfattar Lantmännens producerande anläggningar. Lantmännen Fastigheters externt uthyrda lokaler, Lantmännen Agro Oy's franchisedrivna butiker, Lantmännen Maskins verkstäder samt Lantmännens kontorsfastigheter ingår inte. Det finns brister i kvalitet i data, såväl antal enheter som rapporterar in och specificering på vattenkällor. Dock är bedömningen att merparten av ospecificerade vattenkällor härrör från kommunal vattenförsörjning. Vatten används för etanolproduktionens processer, i bageriverksamheten som en ingrediens samt för rengöring. Total användning samt riskanalys för verksamhet i områden med vattenbrist redovisas.

Utsläpp till luft

Lantmännen redovisar utsläpp av växthusgaser. Redovisningen är i CO₂ ekvivalenter och där dataunderlag finns ingår samtliga växthusgaser. I vissa fall kan andra utsläpp än CO₂ saknas, exempelvis för tjänsteresor i scope 3. I utsläpp enligt WBCSD GHG Protocol Scope 1 ingår utsläpp från energianvändning i egna anläggningar. Indirekta utsläpp från elanvändning, kyla och fjärrvärme i producerande enheter redovisas i Scope 2. I Scope 3 redovisas utsläpp från köpta transporter, tjänsteresor, samt produktionen av bränsle och el. Utsläpp från odling av spannmål och andra råvaror ingår inte i redovisningen. Spannmål odlad inom odlingsprogrammet Klimat & Natur följs upp både avseende volym och klimatprestanda.

I Scope 2, utsläppen från elanvändning, ingår inte Lantmännen Fastigheters externt uthyrda lokaler, Lantmännen Agro Oy's franchisedrivna butiker, Lantmännen Maskins och Swecons verkstäder samt Lantmännens kontorsfastigheter. Fullständig data saknas men vi arbetar för robust rapportering och inkludering av dessa verksamheter i koncernens klimatmål för rapportering 2022. Utsläpp från de icke-inkluderade enheterna, har uppskattats och uppgår till cirka 7 procent av totala utsläppen. För inköpt el och värme redovisas utsläpp både med så kallad marknadsbaserad och platsbaserad metod. Det senare innebär att utsläpp från inköpt el och värme beräknas med medelvärde för det aktuella nätet oberoende om det finns ursprungsgarantier. Från 2017 har ny beräkningsmetod med andra omräkningsfaktorer för utsläpp från elanvändning använts med konsekvens att tidigare basåret 2009 får ett något högre beräknat värde för utsläpp. Emissionsfaktorer för el i Sverige tas från Hagainitiativet som baseras på IEA. För ursprungsmärkt el tas faktorer från produktspecifikationen. Från 2019 har effekter av distributionsförluster tagits med i emissionsberäkningen. För länder i Norden beräknas utsläpp baserat på nordisk residual-el, uppgifter tas från svenska Energimarknadsinspektionen och för el i andra länder beräknas emissioner utifrån nationell elmix, uppgifter från Association of Issuing Bodies. Emissionsfaktorer för fjärrvärme tas från Energiföretagen, Finnish energy eller respektive värmeleverantör.

Lantmännen redovisar nyckeltal för utsläppsintensitet i procent relativt ton CO₂e/MSEK med basår 2019. För 2021 ingår inte Lantmännen Maskin, Swecon eller Fastigheter i nyckeltalet. Det kommer att utvecklas med fler ingående affärsenheter från 2022.

I Scope 3 kategorin tjänsteresor ingår affärsresor med flyg och tåg i Norden samt hyrbil i Sverige bokade via resebyrå. För affärsresor med flyg och tåg är rapportering 1 december 2019-30 november 2021. Resor och hyrbil i Norden bokade utanför resebyråer, samtliga buss, båt och taxiresor samt flyg- och tågresor samt hyrbil i länder utanför Norden ingår inte, data saknas. Affärsresor som inte ingår uppskattas uppgå till 20 procent. Utsläpp från tjänstebilar omfattar hela Lantmännen utom verksamheter i USA och Australien. Utsläpp från servicebilar ska till kommande år adderas till scope 1. Utsläpp från resor i tjänsten med privat bil ingår ej. Tjänsteresors utsläpp beräknas på uppgifter från leverantören, det vill säga resebolag, billeasingbolags rapporter om körda kilometer och faktisk bränsleförbrukning samt emissionsfaktor för bränsle enligt EU-standard och biltillverkarens uppgifter om utsläpp per bilmodell.

I mål för utsläpp från köpta transporter ingår lastbilar och övriga transporter som till exempel sjötransport. Beräkningarna bygger på bästa tillgängliga data där schablonberäkningar i vissa fall använts. Rapporteringen baseras på internt registrerat transportarbete tonkilometer samt schablonberäknade uppgifter baserade på inköpsdata. Vi utvecklar metoden och strävar efter att gå från schablonberäkningar till att basera beräkningen på transportarbete.

För emissionsfaktorer (per tonkilometer) används faktisk bränsleförbrukning från transportörer, samt beräknade värden från NTM, Nätverket för Transporter och Miljö. Vid beräkning av nyckeltal CO₂e/MSEK omsättning ingår omsättning för motsvarande enheter som inkluderas i beräkning av utsläppsdata. Omsättning från de icke-inkluderade enheterna, har uppskattats och uppgår till cirka 20 procent, vilket uppskattas utgöra 10 procent av totala utsläppen.

GRI-index

Lantmännen redovisar sedan flera år enligt Global Reporting Initiatives riktlinjer, inklusive de branschspecifika riktlinjer som finns framtagna för livsmedelssektorn (GRI Food Processing sector supplement). För 2021 års redovisning tillämpar vi GRI:s riktlinjer Standarder på nivå Core, version 2016 där inget annat anges. Mer om GRI på globalreporting.org

Nedanstående korsreferensindex anger de obligatoriska och valda GRI-indikatorer som ingår i Lantmännens hållbarhetsredovisning, samt var informationen finns redovisad. För vissa indikatorer lämnas redovisning och/eller kommentar direkt i indestabellen. För definitioner, se Rapporteringsprinciper. Index innehåller även referenser FN Global Compacts principer eftersom Lantmännens hållbarhetsredovisning utgör vår Communication on Progress till FN Global Compact samt till FN:s hållbarhetsmål.

Agenda 2030 och de globala målen

2015 undertecknade världens länder Agenda 2030, FN:s 17 övergripande mål för hållbar utveckling. För att nå målen krävs ett gemensamt arbete på internationell, nationell och lokal nivå. Alla företag och verksamheter uppmantras att implementera hållbarhetsmålen i sin strategi och rapportering.

Lantmännen stödjer Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling, och har analyserat vad de innebär för Lantmännens verksamhet och affärer. Fem av målen är direkt kopplade till Lantmännens uppdrag och affär, se nedan. På kommande sidor finns referenser till målen för olika hållbarhetsfrågor som Lantmännen arbetar med.

- 2** Ingen hunger
- 7** Hållbar energi för alla
- 12** Hållbar konsumtion och produktion
- 13** Bekämpa klimatförändringen
- 15** Ekosystem och biologisk mångfald

GRI Innehållsindex Standards på nivå Core med tillägg för Livsmedelssektorn

GENERELLA UPPLYSNINGAR					
Uppllysning	Beskrivning	Kommentar	Sida	FN Global Compact princip	Agenda 2030
Organisationsprofil					
102-1	Organisationens namn	Lantmännen ek för			
102-2	Verksamhet, märken, produkter och tjänster		4, 20-21, 61		
102-3	Huvudkontorets lokalisering	Stockholm			
102-4	Länder där verksamheten bedrivs		3, not 4, not 6		
102-5	Ägarstruktur och företagsform		60		
102-6	Marknader som organisationen är verksam på		3, 19, 34-56 för respektive division och affär		
102-7	Organisationens storlek		2-3, not 4, not 6		
102-8	Information om medarbetare och andra som arbetar för organisationen		30-32, 66, 148-150, not 6	Princip 4	12
102-9	Leverantörskedja		141-142, 150		12
102-10	Väsentliga förändringar gällande organisation och leverantörskedja		not 33		
102-11	Försiktighetsprincipen	För kemikalierelaterade frågor, liksom det interna miljö- och arbetsmiljöarbetet tillämpas försiktighetsprincipen	64-65, 177-179	Princip 7	12 13 15
102-12	Externa initiativ om hållbarhet som organisationen stödjer		28-29, 138	Princip 1 och 8	
102-13	Medlemskap i organisationer		29	Princip 1 och 8	
Strategi					
102-14	Uttalande från ledande beslutsfattare		6-9, 137	CEO Statement	
Etik och integritet					
102-16	Värderingar, principer och etiska riktlinjer		64-65, 139	Princip 1-10	
Styrning					
102-18	Styrning		20-22, 139-140, 142, 144, 148-151, 162-170, 172-175.		
Intressentengagemang					
102-40	Lista över intressentgrupper		29, 138	Princip 8	
102-41	Kollektivavtal	Inom Lantmännen tillämpas flera olika kollektivavtal för tjänstemän och arbetare. I Sverige omfattas 100 procent av de anställda av kollektivavtal. Totalt för koncernen omfattas cirka 69 procent av medarbetarna.		Princip 3	12
102-42	Identifiering och urval av intressenter		29, 138		
102-43	Förhållningssätt till intressentengagemang	Ingen särskild dialog har genomförts för hållbarhetsredovisningen.	29, 138		12
102-44	Viktiga frågor som lyfts		29, 138-139		
Redovisningsparametrar					
102-45	Enheter som ingår i koncernredovisning		153, not 46		
102-46	Process för att definiera redovisningens innehåll och avgränsning		138-139		
102-47	Lista över väsentliga hållbarhetsfrågor		139		
102-48	Förändringar av information lämnad i tidigare redovisning	Eventuella förändringar kommenteras för respektive nyckeltal.	153		
102-49	Förändringar i redovisningen avseende väsentliga frågor		153		
102-50	Redovisningsperiod	1 januari 2021 – 31 december 2021.			
102-51	Datum för publicering av senaste redovisningen	Februari 2022.			
102-52	Redovisningscykel	Årlig.			
102-53	Kontaktperson för redovisningen	Claes Johansson, hållbarhetschef Lantmännen.	139		
102-54	Rapportering i enlighet med GRI:s Standarder	Redovisningen upprättad enligt GRI Standarder på nivå Core.			
102-55	GRI index	Se detta index.			
102-56	Externt bestyrkande		160		

VÄSENTLIGA FRÅGOR, AVGRÄNSNING, STYRNING OCH INDIKATORER

Upplysning	Beskrivning	Avsteg och förklaring	Sida	FN Global Compact princip	Agenda 2030
Ekonomiskt resultat - Omfattar Lantmännens egen verksamhet, leverantörer, kunder, ägare och samhälle				Princip 7-9	
103-1-103-3	Hållbarhetsstyrning	Tidigare redovisning av skapat och levererat ekonomiskt värde 201-1 redovisas inte enligt GRI. För Lantmännens värdeskapande och fördelning, se hänvisningar på sid 141.	16-17, 22, 141		
201-2	Finansiell påverkan samt andra risker och möjligheter för organisationen kopplat till klimatförändringar	Kvantifiering av påverkan och risker; data saknas.	20-21, 23-28, 62, 177-178		7 12 13 15
FP Upphandlingsrutiner - Omfattar Lantmännens egen verksamhet samt leverantörer				Princip 1-10	
103-1-103-3	Hållbarhetsstyrning		64-65, 141-143		
G4-FP1	Andel inköpt volym från leverantörer som uppfyller organisationens inköpspolicy		141-142		12 15
G4-FP2	Andel inköpt volym som uppfyller internationellt erkänd standard för ansvarsfull produktion		142		12 15
Antikorruption - Omfattar Lantmännens egen verksamhet samt leverantörer och andra affärspartners				Princip 10	
103-1-103-3	Hållbarhetsstyrning		63, 65, 142-143, 177-178		
205-2	Kommunikation och utbildning i policyer avseende antikorruption	Redovisar inte per anställningsform då det inte registreras och utbildningen är obligatorisk. Redovisar inte fördelning på regioner, data saknas. Redovisar inte affärspartners, de signerar Leverantörsuppförandekoden och detta redovisas under FP1. Samtliga, 100 % styrelseledamöter tar del av och utbildas i uppförandekod och policyer om antikorruption.	143		12
205-3	Korruptionsincidenter och vidtagna åtgärder		143		12
Material - Omfattar Lantmännens egen verksamhet				Princip 7-9	
103-1-103-3	Hållbarhetsstyrning		141, 144		
301-1	Materialanvändning	Förpackningsmaterial redovisas inte, data saknas.	144-145		2 7 12 13 15
Energi - Omfattar Lantmännens egen verksamhet				Princip 7-9	
103-1-103-3	Hållbarhetsstyrning		27, 144, 177-179		
302-1	Energianvändning inom organisationen (fördelat på förnybara och icke förnybara energislag)	Avsteg för kyla samt energi från Fastigheters externt uthyrda lokaler, Maskins och Swecons verkstäder och våra kontor. Rapportering planeras från 2022.	145		7 13
Utsläpp till luft - Omfattar Lantmännens egen verksamhet och leverantörer				Princip 7-9	
103-1-103-3	Hållbarhetsstyrning		22, 24-27, 144, 177-179		
305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser, scope 1	Avsteg för kyla samt energi från Fastigheters externt uthyrda lokaler, Maskins och Swecons verkstäder och våra kontor. Rapportering planeras från 2022.	146		13
305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser, scope 2	Avsteg se ovan.	146		13
305-3	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser, scope 3	För omfattning och avsteg se Rapporteringsprinciper.	146-147		13
305-4	Utsläppintensitet: Koldioxidutsläpp i relation till omsättning	Se ovan. Beskrivning av effektivitetsmått, se Rapporteringsprinciper.	22, 27, 146		13

VÄSENTLIGA FRÅGOR, AVGRÄNSNING, STYRNING OCH INDIKATORER					
Upplysning	Beskrivning	Avsteg och förklaring	Sida	FN Global Compact princip	Agenda 2030
Egen fråga Produkter och tjänster - Omfattar Lantmännens egen verksamhet och ägare				Princip 7-9	
103-1 - 103-3	Hållbarhetsstyrning		144		
Egen indikator	Kadmium i fosforgödsel		147		12 13 15
Egen indikator	Behandling av utsäde (andel biologiskt, termiskt och obehandlat respektive kemiskt behandlat utsäde)		147		12 13 15
Egen indikator	Andel ekologiskt utsäde		147		12 13 15
Egen indikator	Andel ekologiskt foder		147		12 13 15
Lagefterlevnad - miljöområdet - Omfattar Lantmännens egen verksamhet				Princip 7-9	
103-1 - 103-3	Hållbarhetsstyrning		64-65, 139, 144, 179		
307-1	Monetärt värde av betydande böter samt totalt antal icke-monetära sanktioner till följd av brott mot miljölagstiftning och bestämmelser		147		12 13 15
Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet - Omfattar Lantmännens egen verksamhet (version 2018)				Princip 1-2	
103-1 - 103-3	Hållbarhetsstyrning		30-32, 66, 148		
403-9	Arbetsrelaterade skador och olyckor	Avsteg för nyckeltal för förlorade dagar, data saknas.	32, 148,		12
Mångfald och likabehandling - Omfattar Lantmännens egen verksamhet				Princip 1-2, 6	
103-1 - 103-3	Hållbarhetsstyrning		30-32, 66, 149-150		
405-1	Sammansättning av styrelse och ledning samt fördelning av anställda avseende kön, åldersgrupp, minoritetsgrupptillhörighet och andra mångfaldsindikatorer	Avsteg för fördelning utifrån medarbetarkategorier, data saknas samt avsteg för minoritetstillhörighet eller andra mångfaldsindikatorer, olagligt att registrera.	30, 149, 172-175		
Riskbedömning mänskliga rättigheter - Omfattar Lantmännens egen verksamhet, samt leverantörer, kunder samt konsumenter				Princip 1-6, 10	
103-1 - 103-3	Hållbarhetsstyrning	Ingen indikator.	139-140, 148-151, 177		12
Egen fråga Hälsosamma och prisvärda livsmedel - Omfattar Lantmännens egen verksamhet, samt leverantörer, kunder samt konsumenter				Princip 1-2, 7-8	
103-1 - 103-3	Hållbarhetsstyrning	Ingen indikator.	23-24, 28-29, 139-140, 151-152		12 15
Kunders och konsumenters hälsa och säkerhet - Omfattar Lantmännens egen verksamhet, samt leverantörer, kunder samt konsumenter				Princip 1-2, 10	
103-1 - 103-3	Hållbarhetsstyrning		23, 139-140, 151-152, 179		
FP5	Andel produktionsvolym som tillverkats i anläggningar certifierade för livsmedels säkerhet	Redovisar inte volym; data saknas. Redovisar andel anläggningar.	152		2 12
Marknadsföring och märkning - Omfattar Lantmännens egen verksamhet				Princip 1-2, 7-8.	
103-1 - 103-3	Hållbarhetsstyrning		140, 151		
417-1	Typ av produktinformation som krävs, samt andel av produkter som berörs	Redovisar inte andel för märkning av ingående råvarors ursprung; data saknas.	152		2 12
Efterlevnad på sociala och ekonomiska området - Omfattar Lantmännens egen verksamhet				Princip 1-10	
103-1 - 103-3	Hållbarhetsstyrning		140-142, 148, 150-151,		
419-1	Betydande böter och antal icke-monetära sanktioner för brott mot gällande lagar och bestämmelser		151		12

Revisorns rapport över översiktlig granskning av Lantmännen ekonomisk förenings hållbarhetsredovisning samt yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till Lantmännen ekonomisk förening, org.nr 769605-2856

Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Lantmännen ekonomisk förening att översiktligt granska Lantmännen ekonomisk förenings hållbarhetsredovisning för år 2021. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning till de områden som hänvisas till i GRI index på sidorna 156-159, varav den lagstadgade hållbarhetsrapporten definieras på sidan 66.

Styrelsens och företagsledningens ansvar

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen inklusive den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med tillämpliga kriterier respektive årsredovisningslagen. Kriterierna framgår på sidan 153-155 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning och lämna ett yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Vårt uppdrag är begränsat till informationen i detta dokument, och den historiska information som redovisas och omfattar således inte framtidsorienterade uppgifter.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. Vi har utfört vår granskning avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. En översiktlig granskning och en granskning enligt RevR 12 har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Lantmännen ekonomisk förening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av hållbarhetsredovisningen utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för våra uttalanden nedan.

Uttalanden

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

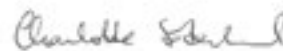
En lagstadgad hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 23 februari 2022

Ernst & Young AB

Anders Kriström
Auktoriserad revisor

Charlotte Söderlund
Auktoriserad revisor

Föreningsstyrning

Föreningsstyrningsrapport	162
Granskningsrapport	171
Koncernstyrelse	172
Koncernledning	174

Föreningsstyrningsrapport

Lantmännen ek för är en svensk ekonomisk förening med säte i Stockholm, Sverige. Föreningen är moderbolag i en koncern. Styrningen av koncernen bygger på föreningens stadgar, lagen om ekonomiska föreningar, tillämpliga lagar och regler samt kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag (Koden). Koden antogs av Lantmännens föreningsstämma den 7 maj 2020. Syftet med Koden är att främja medlemsdialogen och de demokratiska beslutsprocesserna i kooperativa företag och att öka transparensen samt öppenheten i styrelsens arbete.

Föreningsstyrningsrapport för 2021 upprättas enligt Koden. Koden är uppbyggd på principer och bygger på att man rapporterar genom att följa och förklara. Rubriken på varje princip och dess beskrivning anges först. Därefter följer kommentarer om hur den aktuella principen hantearats av föreningen under året.

Koncernens moderföretag är Lantmännen ek för, ett kooperativt företag, som vid utgången av 2021 hade 18 726 medlemmar som ägare. Medlem i Lantmännen kan vara direktanslutna medlemmar och Lokalföreningar.

Lantmännens styrelse och koncernledning strävar efter att företaget på bästa sätt ska möta de krav på öppenhet och information som medlemmar, anställda och andra intressenter ställer på föreningen.

Princip 1. Syfte och medlemsnytta

Styrelsen ska säkerställa att företagets syfte, värdegrund och strategier utgår från medlemmarnas mening och att företaget långsiktigt levererar medlemsnytta.

Styrelsen ska, säkerställa att företaget har en öppen kommunikation med medlemmar, medarbetare och andra

intressenter, lägga fast riktlinjer för företagets uppträdande i samhället och ange vilka regelverk och principer som företaget följer.

Lantmännens uppdrag är att bidra till lönsamheten på medlemmarnas gårdar och optimera avkastningen på medlemmarnas kapital i föreningen. Det långsiktiga målet är att vara en ledande aktör i spannmålens värdekedja från jord till bord i norra Europa. På Föreningsstämman den 11 maj 2021 diskuterades flera motioner med koppling till Föreningens medlemsnytta och strategi.

I Hållbarhetsredovisningen redovisas hur Lantmännen förhåller sig till hållbarhetsfrågor i hela värdekedjan. Lantmännen redovisar enligt GRI:s riktlinjer och har skrivit under Global Compact. Lantmännens hållbarhetsredovisning genomgår extern granskning, se ➔ sid 160.

Under rubriken "Samverkan för ökad tillväxt" ➔ sid 29, beskrivs samverkan med olika organisationer och arbetet i skärningspunkten mellan politik, näringsliv och intresseorganisationer. Här återfinns också information om några av de organisationer Lantmännen är medlem i.

Vd och koncernchef Per Olof Nyman
och styrelseordförande Per Lindahl

Lantmännens föreningsstämma

Föreningsstämman genomfördes digitalt den 11 maj 2021. Lantmännens 101 fullmäktige deltog, röstade och gjorde inlägg via ett digitalt mötesverktyg.

Stämmopresidiet, ordförande, vd och CFO samlades på Lantmännens huvudkontor i Stockholm. Styrelse, koncernledning, fullmäktige, auktoriserade revisorer och förtroendevalda revisorer deltog via digitalt mötesverktyg med individuell inloggning. Stämmoförhandlingarna kunde följas via webb-sändning.

Princip 2. Demokratiska processer

Kooperativa företag har demokratiska processer där medlemmarnas mening får ett tydligt genomslag. Processerna ska på ett öppet och transparent sätt främja medlemmarnas medverkan i olika forum och ge möjlighet till påverkan och insyn i verksamheten. Medlemmarna utser också representanter till de högsta beslutande organen.

Styrelsen ska kontinuerligt utvärdera företagets demokratiska organisation och vid behov initiera förändringar.

Varje medlem i föreningen har en röst oberoende av omsättningens eller insatsens storlek. Medlemmarna har möjlighet att vid distriktsstämma och olika medlemsmöten uttrycka sina åsikter till styrelse och ledning, bland annat genom motioner och skrivelser.

Ägarstyrningen och de demokratiska processerna i Lantmännen sker i många olika forum och former, bland annat vid distriktsstämmor, medlemsmöten, i tvärgrupper, olika valberedningar, vid föreningsstämman och i förtroenderådet. På sidorna ➔ 15-16 beskrivs den demokratiska organisationen och hur medlemmarna på olika sätt kan delta och få insyn i verksamheten. Varje medlem har rätt att få ärenden behandlade på föreningsstämman.

Styrelsens ägarutskott, se ➔ sid 168, har i sitt uppdrag att utvärdera företagets demokratiska organisation och vid behov initiera förändringar.

Förtroenderåd

Till föreningen finns ett förtroenderåd knutet. I förtroenderådet deltar styrelseordföranden i distrikten, koncernstyrelsen och de förtroendevalda revisorerna. De fem medlemsmässigt största distrikten har rätt att utse två personer. Förtroenderådets roll är att vara rådgivare till koncernstyrelsen i utvecklingsfrågor av mer långsiktig karaktär samt att förmedla information mellan styrelsen och distrikten. Förtroenderådet har även till uppgift att ta del i

beredning av principiella frågor och att till föreningsstämman nominera ledamöter till föreningens valberedning.

Förtroenderådet 2021

Till ledamöter i förtroenderådet har styrelsen, utöver de obligatoriska ledamöterna enligt ovan, utsett en representant för lokalföreningarna samt valberedningens ordförande. Förtroenderådet har haft tre protokollförda möten under året.

Medlem 2030

Med utgångspunkt i ett antal olika motioner vid den extra föreningsstämman som genomfördes i november 2020 beslutades att ägarutskottet, tillsammans förtroenderådet, skulle genomföra ett diskussions- och utbildningsprojekt för Lantmännens förtroendevalda under år 2021.

Målet var att öka de förtroendevaldas kunskap inom områdena; strategi, kapitalstruktur och utdelning, att förtydliga och konkretisera ägaruppdraget och att bidra med inspel till Lantmännens strategi.

Under året har projektet genomförts med en rad olika aktiviteter i form av till exempel arbetsgrupper, regionala ägarmöten, utbildningsseminarier och aktiva diskussioner vid distriktens höstmöten.

Ägarrelationer 2021

Avdelningen för Ägarrelationer ansvarar för medlemskommunikation och bistår medlemmar och förtroendevalda i ägarstyrningen. Jesper Broberg tillträdde som ny medlemschef i mars 2021. Avdelningen har under året haft sju medarbetare; fem medlemsansvariga, redaktören för tidskriften Grodden och medlemschefen. Kostnaden för avdelningen och dess samtliga verksamhetsområden uppgick 2021 till cirka 24,9 MSEK (22,8). Kostnaden för de 20 distrikten uppgick till 6,8 MSEK (6,4) varav fasta arvoden beslutade av föreningsstämman var 4,1 MSEK, (4,1) 61,3 procent och rörliga arvoden, 1,6 MSEK, (1,1) 23,6 procent.

Mårten Olsson, Norvästra Skåne
och Lena Ohlsson, Västra Sverige

Medlemsaktiviteter under 2021

Vinter: Bokslutskommuniké, Förtroenderåd, Årsredovisning, Distriktsstämmor, Ambassadörsprogram.

Vår: Föreningsstämma, Konstituerande förtroenderåd, Terialrapport T1, Utbildning förtroendevalda.

Sommar: Sommarträffar, Distriktsmöten.

Höst: Förtroenderåd, Terialrapport T2, Distriktsstyrelsekonferens, Regionala valberedningsupptakter, Distriktsmöten.

Resterande 1,0 MSEK, (1,2) 15,1 procent avser kostnader för distriktens olika aktiviteter och resor. Övriga aktiviteter som hanteras av avdelningen är bland annat utbildning av förtroendevalda, förtroenderåd, distriktsstyrelsekonferens, stämmovalberedning och medlemstidningen Grodden.

Princip 3. Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande

Den kooperativa affärsmodellen utgår från att medlemmarna deltar i företagets värdeskapande genom två roller, en affärsrelation och en ägarrelation.

Styrelsen ska säkerställa att dessa relationer är utformade så att de främjar medlemmarnas ekonomi, engagemang och lojalitet.

Lantmännens kooperativa ägarmodell bygger på affärspartnerskap och ägande. Medlem i Lantmännen är direktanslutna medlemmar och Lokalföreningar. Till direktmedlem antas fysisk eller juridisk person som bedriver verksamhet i Sverige. Direktmedlem ska enligt föreningens stadgar bedriva lantbruk, livsmedelsproduktion i primärledet eller ha som huvudsaklig verksamhet att sälja tjänster till lantbruket. Medlemmarnas del i värdeskapandet sker genom samhandel med föreningen, till exempel leverans av spannmål, köp av foder, maskiner och förnödenheter. Medlemmarna bidrar också med kapital via bland annat sina insatser.

Utdelningspolicyn anger principerna för utdelningen, se ➔ sid 16. En värdeskapande industri- och förädlingsverksamhet ger både avsättning för medlemmarnas spannmål och genererar stort mervärde. Återbäring och efterlikvid baseras på resultatet från de lantbruksnära svenska verksamheterna i Lantmännen Lantbruk, Lantmännen Maskin och Swecon. Insatsutdelning och insatsemission baseras främst på resultatet från förädlings- och industriverksamheten i Sverige och internationellt; livsmedel, energi, anläggningsmaskiner och fastigheter.

Återbäring beräknas på medlemmens inköp från Lantmännen Lantbruk, Lantmännen Maskins och Swecons svenska verksamheter. Efterlikvid beräknas på medlemmens försäljning av spannmål, oljevaxter och trindsäd till Lantmännen Lantbruk Sverige. Insatsutdelning delas ut på medlemmarnas inbetalda och emitterade insatskapital. Insatsemission innebär att delar av resultatet, främst från Lantmännens industriverksamhet, fördelas på medlemmarna genom att kollektivt kapital förs över till individuellt kapital.

Genom att 100 procent av rörelseresultatet i de lantbruksnära verksamheterna går tillbaka till lantbrukarna som återbäring och efterlikvid finns en tydlig koppling mellan affärsrelation och medlemskap. Insatsemissionen fördelas med 50 procent på handel med föreningen vilket också stärker affärsrelationen med föreningen. Lantmännen bidrar också till att utveckla lantbruket och medlemmarnas lönsamhet på gården genom satsningar på forskning och utveckling inom många områden.

Princip 4. Stämman

Stämman ska förberedas och genomföras på ett sådant sätt att goda förutsättningar skapas för medlemmarna att utöva sina medlemsrättigheter.

På stämman ska väljas en eller flera personer med uppdrag att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv och lägga fram en granskningsrapport till stämman.

Föreningsstämman är Lantmännens högsta beslutande organ. Stämman består av representanter för medlemmarna, fullmäktige, som väljs vid föreningens distriktsstämmor. Distrikten är bas för medlemmarnas roll som ägare i föreningen. Fullmäktigemandat fördelas utifrån ett delningstal i relation till antalet medlemmar i distriktet. I det fall distriktet bara har ett fullmäktigemandat kan distriktets vice ordförande vara medföljande på stämman, dock utan rösträtt.

Varje fullmäktig har en röst vid stämman och varje medlem har rätt att få ärenden behandlade på föreningsstämman. Information om stämman finns på Lantmännens hemsida senast tre månader före stämman. Stämman webb-sänds för att så många medlemmar som möjligt ska kunna ta del i förhandlingarna.

Föreningsstämma 2021

Ordinarie föreningsstämma hölls på grund av Covid-19 digitalt den 11 maj, med koncernens ordförande och stämopresidiet närvarande i Stockholm. Ledamöter i styrelsen för Lantmännen ek för utses för en mandattid om två år. Stämman beslutade att styrelsen för Lantmännen ek ska bestå av nio stämموvalda ledamöter. Vid stämman omvaldes Per Lindahl, Gunilla Aschan, Johan Bygge, Henrik Wahlberg och Hans Wallemyr vars mandattid gick ut i samband med stämman. Till ny ledamot valdes Jenny Bengtsson efter Johan Matsson som avgått på egen begäran. Till förtroendevalda revisorer omvaldes Maude Fyrenius, Kristina Glantz Nilsson och Jimmy Grinsvall. Revisorerna utses för ett år i taget. Till auktoriserad revisor i föreningen omvaldes Ernst & Young AB. Stämman beslutade därutöver om arvoden till styrelsen och övriga förtroendevalda, såväl fasta årsarvoden som dagarvoden och reseersättningar, på förslag från valberedningen. Stämman utsåg även nio ledamöter till valberedningen för tiden fram till 2022 års ordinarie stämma.

Föreningsstämman beslutade på förslag från styrelsen om insatsutdelning, att fördelas på såväl inbetalt som emitterat insatskapital, insatsemmission samt återbäring och efterlikvid. Totalt uppgick utdelningen till 902 MSEK. Stämman beslutade även om utdelning på förlagsandelar, med 17 MSEK.

Totalt antal utsedda fullmäktige var 101 personer, 101 fullmäktige och suppleanter deltog digitalt vid stämman. Alla tjänstgörande styrelseledamöter och vd, samt valda revisorer deltog digitalt vid stämman.

Princip 5. Valberedningen

Samtliga val, till styrelse, revisor och till andra förtroendeuppdrag, ska ske öppet och transparent och vara förberedda genom en strukturerad valberedningsprocess. Valberedningen ska också lämna förslag till arvoden för förtroendevalda.

Valberedningar kan förekomma på flera nivåer i organisationen och varje valberedning ska ha riktlinjer för sitt uppdrag. Valberedningens ledamöter ska, oavsett hur de utsetts, tillvarata företagets och medlemmarnas intresse.

Valberedning

Valberedningens uppgift är att förbereda och lämna förslag till beslut om val av ledamöter till koncernstyrelsen och revisorer samt arvoden och ersättningar till dessa, samt lämna förslag till arvode och ersättningar till övriga förtroendevalda. Valberedningen väljs vid ordinarie föreningsstämma på förslag från Förtroenderådet. Valberedningen utser inom sig ordförande.

Valberedningen gör en bedömning huruvida styrelsen är ändamålsenligt sammansatt vad gäller samlad kompetens utifrån föreningens aktuella situation och framtida inriktning. Underlag för bedömningen är bland annat en utvärdering av styrelsens arbetsmetoder och beslutsprocesser, som vartannat år utförs av oberoende part på styrelseordförandens uppdrag. Valberedningens arbete med mångfald och jämställdhetsfrågor har bland annat Lantmännens jämställdhets och mångfaldspolicy som utgångspunkt. Lantmännens valberedning arbetar efter en arbetsordning som beslutats av föreningsstämman.

Valberedning 2021

Under 2021 har valberedningen bestått av nio personer; Göran Brynell, ordförande, samt Inge Erlandsson, Gunilla Carlsson, Marianne Andersson, Desirée Nyman, Leif Karlsson, Anders Rickardsson, Michael Hübsch och Henrik Claesson. Vid konstituerande möte efter stämman valdes

Göran Brynell till ordförande och Anders Rickardsson till vice ordförande.

Valberedningens slutprotokoll med förslag har inför stämman funnits tillgängligt på föreningens hemsida och skickats ut till fullmäktige med stämmohandlingarna.

På regional nivå finns en valberedning i varje distrikt. Dessa föreslår namn på ledamöter till distriktsstyrelserna. Under hösten hålls utbildning och upptakt för distriktens valberedningar. Vid dessa utbildningar medverkar företrädare för koncernvalberedningen.

Princip 6. Styrelsen

Styrelsens kompetens ska vara anpassad till verksamhetens komplexitet och omfattning. Förutom medlemmar i föreningen ska styrelsen vid behov även ha externa ledamöter som tillför ytterligare kompetens.

Styrelsens ordförande leder styrelsens arbete och ansvarar för att styrelsen arbetar på ett effektivt sätt. Ordföranden ska på ett objektivt sätt främja en öppen debatt och konstruktiva diskussioner inom styrelsen. Varje ledamot ska agera självständigt och med integritet.

Styrelse

Styrelsens övergripande uppgift är att för medlemmarnas räkning förvalta Lantmännens angelägenheter så att medlemmarnas ekonomiska intressen tillgodoses på bästa möjliga sätt. Styrelsen ska säkerställa att företagets syfte och strategier utgår från medlemmarnas mening. Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter samt för att kontrollen av bokföringen, medelsförvaltningen och ekonomiska förhållanden i övrigt är betryggande. Styrelsen beslutar om koncernens övergripande mål, strategiska planer och väsentliga policyer samt övervakar att dessa följs och uppdateras. Styrelsen beslutar även om förvärv, avyttringar och större investeringar samt

godkänner årsredovisning och delårsrapporter. Till styrelsens uppgifter hör även att utöva tillsyn över vd och att fortlöpande utvärdera koncernledningen. Styrelsen ska se till att det finns effektiva system för uppföljning och kontroll av föreningens verksamhet och ekonomiska ställning, att den externa informationen präglas av öppenhet och saklighet, att det finns tillfredsställande kontroll av att lagar och regler efterlevs och att erforderliga etiska riktlinjer såsom uppförandekod och övergripande mål avseende hållbarhet fastställs.

Arbetet i styrelsen styrs av en arbetsordning som bland annat reglerar arbetsfördelning och ansvar mellan styrelsen, ordföranden och vd. Arbetsordningen uppdateras och fastställs årligen vid det konstituerande styrelsemötet. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Inom styrelsen finns ett revisionsutskott, ett ersättningsutskott och ett ägarutskott. Syftet med utskotten är att fördjupa och effektivisera styrelsens arbete samt att bereda ärenden inom respektive område. Utskotten är rådgivande till styrelsen och har inte någon beslutsrätt. Ledamöter i utskotten utses av styrelsen vid det konstituerande styrelsemötet. Förutom att protokoll från utskottens möten distribueras till styrelsen, rapporterar utskottets ordförande muntligen vid efterföljande styrelsesammanträde.

Styrelsens arbete under 2021

Lantmännens styrelse består av nio stämموvalda ledamöter samt tre arbetstagarrepresentanter. Ingen av de stämموvalda styrelseledamöterna har anställningsliknande förhållande med Lantmännen.

Till ordförande har styrelsen utsett Per Lindahl, och till vice ordförande Hans Wallemyr. Styrelsens sammansättning framgår av presentationen på [sid 172-173](#).

Under året har styrelsen haft 16 sammanträden. Av tabellen framgår styrelseledamöternas närvaro vid mötena. Vid tre möten har föreningens revisorer föredragit årets revisionsarbete.

Deltagare i styrelsemöten 2021

	8 feb	23 feb	20 apr	21 apr	11 maj	1 jun	17 jun	18 jun	25 aug	4 okt	18 nov	24 nov	10 dec	16 dec	17 dec	27 dec
	Digitalt	Digitalt	Digitalt	Extra digitalt	KS ¹⁾	Digitalt	Digitalt	Digitalt			Extra digitalt		Extra			Per capsulam
Per Lindahl	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Gunilla Aschan	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Jenny Bengtsson ²⁾	-	-	-	-	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Tommy Brunsårn	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Johan Bygge	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●
Jan Ehrensvärd	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Pär-Johan Lööf	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Sonat Burman-Olsson	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Johan Mattsson ³⁾	●	●	●	●	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Henrik Wahlberg	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Hans Wallemyr	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Tomas Welander	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●
Per Wijkander	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

● Deltagit ○ Ej deltagit ¹⁾ Konstituerande styrelsemöte ²⁾ Valdes in (nyval) vid föreningsstämman 2021. ³⁾ Avgick på egen begäran vid föreningsstämman 2021.

Styrelsen tar även en aktiv del i medverkan vid distriktsstämmor, höstmöten, förtroenderåd med mera. Fram till och med augusti 2021 har styrelsens möten hållits digitalt.

Under hösten 2021 har styrelsen arbetat med rekrytering av ny vd och koncernchef efter Per Olof Nyman.

Styrelsens utskott

Revisionsutskottet

Revisionsutskottet har till uppgift att vara styrelsens beredningsorgan i frågor avseende riskbedömning, internkontroll, finansiell rapportering och revision samt har funktionen av att vara ett forum för dialog mellan olika parter såsom externrevision och internrevision. Utskottets arbete ska säkerställa att risker hanteras på rätt sätt, att fastlagda principer för den finansiella rapporteringen och interna kontrollen efterlevs samt att ändamålsenliga relationer

upprätthålls med de externa revisorerna. Utskottet ska tillse att externa revisorers oberoende ställning upprätthålls och utvärdera revisionen och ge information till valberedningen om utfallet.

Utskottet bestod fram till föreningsstämman av Hans Wallemyr (ordförande) Gunilla Aschan och Johan Mattsson. Utskottets sammansättning efter föreningsstämman 2021 Hans Wallemyr ordf., Gunilla Aschan, och Johan Bygge. Chefen för Lantmännens internrevision är sekreterare i revisionsutskottet. Utskottet har haft 3 protokollförda möten.

Ersättningsutskottet

Ersättningsutskottet har till uppgift att bereda frågor om och utarbeta principer för ersättning och andra anställningsvillkor för koncernledningen. Dessa principer ska godkännas av föreningsstämman. Utskottet bereder och

lämnar beslutsunderlag till styrelsen avseende anställningsvillkor för vd, och till vd avseende övriga medlemmar av koncernledningen. Utskottet bestod fram till föreningsstämman av Per Lindahl, ordförande, Sonat Burman-Olsson och Johan Bygge med vd Per Olof Nyman som föredragande. Utskottets sammansättning efter föreningsstämman 2021 var Per Lindahl, Sonat Burman-Olsson och Jan Ehrensvärd. Koncernens HR-direktör är sekreterare i utskottet. Utskottet har haft 3 protokollförda möten under året.

Ägarutskottet

Ägarutskottet har till uppgift att vara beredningsorgan i medlemsrelaterade frågor och medlemsorganisation i koncernen. Ägarutskottets arbete syftar till att säkerställa att arbetet med medlemsfrågor och demokratiska processer hanteras i enlighet med föreningslag, kooperativ kod och stadgar. Vidare syftar arbetet till att utveckling av stadgar, organisation och förhållandet till förtroendevalda och medlemmar sker på ett sådant sätt att verksamheten präglas av transparens och över tiden anpassas till förändringar i samhälle och affärsliv. Ägarutskottet har i sitt uppdrag, kopplat till koden, att utvärdera företagets demokratiska organisation och vid behov initiera förändringar.

Utskottet har från Föreningsstämma 2021 bestått av Henrik Wahlberg, Per Wijkander och Jenny Bengtsson. Vid mötena deltar chefen för den koncerngemensamma enheten Juridik & Compliance. Koncernens medlemschef är sekreterare i utskottet. Utskottet har haft 7 protokollförda möten under 2021.

Vd och koncernledning

Verkställande direktören, tillika koncernchef, utses av styrelsen och ansvarar för den löpande förvaltningen av föreningen. Arbetsfördelningen mellan styrelse och vd regleras i styrelsens arbetsordning. Lantmännens koncernledning består av 10 ledamöter. Koncernledningens sammansättning framgår av presentationen, se ➡ sid 174-175. Koncernledningen sammanträder 10 gånger per år samt vid behov.

Princip 7. Ersättning till ledande befattningshavare

Företaget ska ha övergripande riktlinjer för ersättningar och villkor till ledande befattningshavare (vd och ledningsgrupp). Riktlinjerna ska tydligt ange hur ersättningar och villkor för vd och ledande befattningshavare fastställs.

Styrelsen ska inrätta ett ersättningsutskott eller själv fullgöra uppgiften.

Principer om ersättning till ledande befattningshavare ska beslutas av stämman. Företagets revisorer ska granska hur principerna har tillämpats och lämna ett skriftligt yttrande till stämman. Se ➡ Not 6.

Föreningsstämman beslutar årligen om Principer för ersättning till ledande befattningshavare. Underlagen ingår i handlingarna som sänds ut till fullmäktige inför stämman. Förslaget är berett i styrelsens ersättningsutskott (se ovan) och har behandlats i styrelsen. Programvillkor och struktur för rörlig ersättning föredras för Förtroenderådet. Företagets revisorer granskar hur principerna har tillämpats sedan föregående föreningsstämma yttrar sig över detta vid stämman och lämnar ett skriftligt yttrande till stämman, som finns tillgängligt i stämmolokalen.

Rörlig lön – Kortsiktigt incitamentsprogram (STI)

Lantmännen har ett koncernövergripande program för rörlig lön, som för 2021 omfattade samtliga i koncernledningen samt ett antal ledande befattningshavare i koncernen. Beslut om målgrupp och riktlinjer för rörlig lön tas årligen, vad gäller koncernledningen, av föreningens stämma och vad gäller övriga, av Lantmännens styrelse. För 2021 består programmet av finansiella och individuella mål. De finansiella målen representerar 75 procent av maximal rörlig lön och är kopplade till det ekonomiska värde som operativa enheter tillför Lantmännen. De individuella målen representerar 25 procent. Syftet med det kortsiktiga programmet för rörlig lön är att den enskilde koncernledningsmedlemmens

årliga ersättning varierar med koncernens resultat och därigenom motivera till prestationer som driver detsamma. Programmet ska också stötta insatser som avser den egna prestationen som bidrar till koncernens nytta.

Rörlig lön – Långsiktigt incitamentsprogram (LTI)

Lantmännens långsiktiga incitamentsprogram löper under fyra år med ett inledande prestationsår följt av tre inläsningsår. Programmet omfattar samtliga i koncernledningen samt en mindre grupp av koncernens högre ledande befattningshavare och affärskritiska nyckelpersoner. Syftet med programmet är att driva och belöna exceptionell värdetillväxt och lönsamhet inom koncernen. Programmet har också en konstruktion som sammanlänkar ägarnas och deltagarnas intressen. För att programmet ska resultera i en initial tilldelning förutsätts att koncernen under prestationsåret uppnår ett förutbestämt minimumresultat i avkastning på eget kapital (RoE). Den initiala tilldelningen ökar vid en högre avkastning på eget kapital (RoE), men är maximerad vid ett resultat där ingen ytterligare tilldelning sker.

Princip 8. Revision, risk och intern kontroll

Styrelsen ska etablera ett ramverk och processer för riskhantering och intern kontroll. Det ska vara anpassat till verksamhetens komplexitet och omfattning och vara föremål för årlig utvärdering.

Styrelsen ska inrätta ett revisionsutskott eller själv fullgöra uppgiften.

Styrelsen ska se till att personer, som väljs för granskning av verksamheten ur ett medlemsperspektiv, har tillgång till relevant information om verksamheten och ett reglerat samarbete med yrkesrevisorerna.

Riskhantering och Intern kontroll

Koncerngemensamma policyer och styrdokument

Lantmännens uppförandekod gäller för alla verksamheter,

medarbetare, för styrelsen och för förtroendevalda. Uppförandekoden beskriver hur Lantmännen ska uppträda och fatta beslut för att ta ansvar ur miljömässigt, socialt och affärsetiskt perspektiv. Uppförandekoden är en vägledning även för styrelsemedlemmar och förtroendevalda. Utöver uppförandekoden finns på flera områden vägledning i policyer och riktlinjer.

Lantmännens styrelse ansvarar inför medlemmarna för bolagets riskhantering. Koncernledningen rapporterar löpande riskfrågor till styrelsen och revisionsutskottet. Det löpande arbetet med kontroll av riskmandat och policyer sker i riskkommittén, som rapporterar månatligen till styrelsens revisionsutskott. Varje år genomförs en Enterprise Risk Managementprocess, då respektive verksamhets risker identifieras. Se även sidorna 177-179.

Lantmännens Affärsetiska compliance-program omfattar efterlevnad av konkurrens- och antikorrptionslagstiftning. Inom ramen för programmet utförs regelbundna riskanalyser, kommunikation, kontroll och uppföljning samt utbildning. Lantmännens Group Compliance-funktion rapporterar löpande efterlevnad, identifierade risker samt status för arbetet med det affärsetiska compliance-programmet till styrelse och koncernledning.

Internkontroll avseende finansiell rapportering

Styrelsen har det övergripande ansvaret för intern kontroll i den finansiella rapporteringen. En skriftlig arbetsordning som klargör styrelsens ansvar och reglerar inbördes arbetsfördelning inom styrelsen och dess utskott har fastställts. Ett revisionsutskott finns som löpande rapporterar till styrelsen. Lantmännens process för intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen har utformats i syfte att ge en rimlig försäkran om tillförlitlig finansiell rapportering. Lantmännens divisioner, affärsområden och bolag har ansvar för sin operativa verksamhet vilket inkluderar ansvar för intern kontroll i den finansiella rapporteringen.

De viktigaste inslagen i Lantmännens system för intern kontroll utgörs av kontrollmiljön, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Kontrollmiljön är basen för den interna kontrollen inom Lantmännen och utgörs av de beslut om organisation, befogenheter och riktlinjer som styrelsen fattat. Styrelsens beslut har omsatts till fungerande lednings- och kontrollsystem av den verkställande ledningen. Organisationsstruktur, beslutsvägar, befogenheter och ansvar dokumenteras och kommuniceras i styrande dokument såsom koncernpolicyer, instruktioner och övriga regelverk. Till grund för den interna kontrollen ligger också koncerngemensamma redovisnings- och rapporteringsinstruktioner, instruktioner för befogenheter och attesträtter samt manualer.

I *riskbedömningen* ingår att identifiera och utvärdera risker för väsentliga fel i redovisning och rapportering på alla nivåer i koncernen. Riskbedömningar görs löpande.

Kontrollaktiviteterna utgör en del av den normala controller- och redovisningsverksamheten på samtliga nivåer och spelar en viktig roll för tillförlitligheten i den finansiella informationen. Controllerorganisationen, liksom det finansiella ansvaret, följer bolagets organisations- och ansvarsstruktur. Verksamhetsnära controllers finns på samtliga nivåer inom organisationen.

För *information och kommunikation* kring den finansiella rapporteringen har Lantmännen formella informations- och kommunikationskanaler till berörd personal avseende policyer, riktlinjer och rapporteringsmanualer. De formella informations- och kommunikationskanalerna kompletteras med dialog mellan ekonomi- och finansfunktionerna på olika nivåer.

Uppföljning för att säkerställa effektiviteten i den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen görs regelbundet. Uppföljningen inbegriper såväl analys av löpande finansiella rapporter mot historik, budget och prognos som uppföljning av rapporterade aktiviteter.

Internrevision

Internrevisionen är en oberoende och objektiv funktion som utvärderar, föreslår och följer upp förbättringar avseende effektiviteten i Lantmännens risk management, interna kontroller samt styrprocesser inom hela koncernen. Internrevisionen rapporterar väsentliga iakttagelser och förbättringsförslag till koncernens styrelse dels genom revisionsutskottet och dels direkt till den operativa verksamheten. Funktionen är direkt underställd styrelsen och revisionsutskottet och utför sitt arbete enligt en fastställd internrevisionsplan. Internrevisionen är även oberoende granskningsfunktion för Lantmännen Finans AB enligt Finansinspektionens krav.

Externrevision

Revisorernas uppgift är att granska årsredovisning, koncernredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. I Lantmännen kallas de personer som utsetts att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv för förtroendevalda revisorer. Samtliga revisorer utses av stämman för ett år i taget. Antalet ordinarie revisorer är fyra varav en auktoriserad och tre förtroendevalda. Auktoriserade revisorer är Ernst & Young AB, förtroendevalda revisorer är Maude Fyrenius, Jimmy Grinsvall och Kristina Glantz Nilsson. De förtroendevalda revisorerna avlägger en granskningsrapport till föreningsstämman enligt Koden. De rapporterar även återkommande till förtroenderåd, styrelse och revisionsutskott.

Förtroendevalda revisorernas granskningsrapport och uttalande om föreningsstyrningsrapporten

Till föreningsstämman i Lantmännen ekonomisk förening, organisationsnummer 769605-2856

Uppdrag och ansvarsfördelning

Vi har översiktligt granskat styrelsens föreningsstyrningsrapport för 2021 och tillämpningen av principerna enligt Svensk Kod för styrning av kooperativa företag och ömsesidiga företag. Det är styrelsen som har ansvaret för att principerna i Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag följs och att detta redovisas och förklaras i föreningsstyrningsrapporten.

Granskningens inriktning och omfattning

Vi har genomfört en översiktlig granskning vilken har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Vår granskning har skett utifrån ett medlemsperspektiv i enlighet med de åtta principerna i Svensk kod för styrning av

kooperativa och ömsesidiga företag, samt enligt Svensk Kooperations vägledning för förtroendevalda revisorer. Särskild vikt har lagts vid Kodens principer om syfte och medlemsnytta, demokratiska processer samt medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande. Under 2021 har ett prioriterat granskningsområde varit arbetet med Medlem 2030.

Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En föreningsstyrningsrapport har upprättats enligt Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag. Vår översiktliga granskning visar att de åtta principerna i koden i all väsentlighet har följts.

Stockholm den 23 februari 2022

Maude Fyrenius
Förtroendevald revisor

Kristina Glantz Nilsson
Förtroendevald revisor

Jimmy Grinsvall
Förtroendevald revisor

Koncernstyrelse

Per Lindahl Ordförande

Kristianstad
Född: 1964
Ledamot sedan 2011
Medlem i Lantmännen
Andra uppdrag i Lantmännen: Ersättningsutskottet, Lantmännens Forskningsstiftelse
Utbildning: Lantbruksutbildning
Huvudsysselsättning: Lantbrukare
Produktion: Växtodling med potatis och spannmål, slaktkycklinguppfödning, äggproduktion, mekanisk verkstad
Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Lantmännen Dansk Landbrugs Grovvarereselskab International AB. Styrelseledamot i Viking Malt Aktieföretag, Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA).
Emissionsinsatser: 4 809 703*
Förlagsandelar: 300 000 SEK*

Hans Wallemyr Vice ordförande

Falköping
Född: 1956
Ledamot sedan 2007
Medlem i Lantmännen
Andra uppdrag i Lantmännen: Revisionsutskottet, Lantmännens Forskningsstiftelse
Utbildning: Jordbruks- och ekonomiutbildning
Huvudsysselsättning: Lantbrukare
Produktion: Vindkraft, växtodling med potatis, skog, uppfödning och utbildning av hopp- och dressyrhästar
Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Källeberg Vind AB. Styrelseledamot i Scandbio AB och Åsle Vind AB.
Emissionsinsatser: 718 403 SEK*

Gunilla Aschan

Linköping
Född: 1960
Ledamot sedan 2015
Medlem i Lantmännen
Andra uppdrag i Lantmännen: Revisionsutskottet
Utbildning: Agronomekonom, Sveriges lantbruksuniversitet Uppsala (SLU)
Huvudsysselsättning: Lantbrukare
Produktion: Skog, växtodling, nötkött
Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Landshypotek Bank AB, Fyrklövern ekonomi och juridik AB och i Ellen Key's stiftelse Strand.
Emissionsinsatser: 56 533 SEK*
Förlagsandelar: 300 000 SEK*

Jenny Bengtsson

Vessigebo
Född: 1984
Ledamot sedan 2021
Medlem i Lantmännen
Andra uppdrag i Lantmännen: Ägarutskottet
Utbildning: Veterinär
Huvudsysselsättning: Veterinär och lantbrukare
Produktion: Mjolk, nötkött, växtodling
Emissionsinsatser: 47 214 SEK*

Sonat Burman-Olsson

Lidingö
Född: 1958
Ledamot sedan 2018
Ej medlem i Lantmännen
Andra uppdrag i Lantmännen: Ersättningsutskottet
Utbildning: Civilekonom, Executive MBA, Strategic Man Oxford & Harvard
Huvudsysselsättning: Styrelseuppdrag
Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i PostNord AB, NESTE Corporation, Lindab International AB och Raizen S.A.

Johan Bygge

Lidingö
Född: 1956
Ledamot sedan 2019
Ej medlem i Lantmännen
Andra uppdrag i Lantmännen: Revisionsutskottet
Utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm
Huvudsysselsättning: Styrelseuppdrag
Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Nobina AB, Scandi Standard AB, Guard Therapeutics Intl AB. Vice ordförande i AP3. Styrelseledamot i Getinge AB. Capman OYJ, Praktikertjänst AB.
Förlagsandelar: 250 000 SEK

Jan Ehrensward

Tomellila
Född: 1968
Ledamot sedan 2020
Medlem i Lantmännen
Andra uppdrag i Lantmännen: Ersättningsutskottet
Utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm
Huvudsysselsättning: Lantbrukare
Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Tosterups Gärd AB, TreForm Packaging AB och Äppelriktet Österlen ek för. Styrelseledamot i ALSOCA Förvaltning AB och Viking Malt.
Emissionsinsatser: 1 039 093 SEK*

Henrik Wahlberg

Soukolöjörvi, Övertorneå kommun
Född: 1967
Ledamot sedan 2017
Medlem i Lantmännen
Andra uppdrag i Lantmännen: Ägarutskottet
Utbildning: Flygtekniker, lantbruksutbildning
Huvudsysselsättning: Lantbrukare
Produktion: Mjolk, nötkött
Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Övertorneå Energi Försäljning AB, Sparbanken Nord, Övertorneå Energi AB och Luttugården AB.
Emissionsinsatser: 342 149 SEK*

Per Wijkander

Upplands-Bro
 Född: 1977
 Ledamot sedan 2019
 Medlem i Lantmännen
Andra uppdrag i Lantmännen: Ägarutskottet, Beirat HaGe Kiel, LRF Växtodling
Utbildning: Agronomekonom, Sveriges lantbruksuniversitet Uppsala (SLU)
Huvudsysselsättning: Lantbrukare
Produktion: Växtodling
Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i 4 Tunnländ AB, Håtunaholm AB, Håtunaholm H.T.H. AB, Håtunaholm AB och Häbo Häradsallmänning.
Emissionsinsatser: 2 865 253 SEK*
Förlagsandelar: 1 500 000 SEK

Tommy Brunsärn

Arbetsagarrepresentant
 Södertälje
 Född: 1959
 Ledamot sedan 2007
 Arbetsagarrepresentant för Unionen
Huvudsysselsättning: Lead Buyer MRO/Capex

Pär-Johan Lööf

Arbetsagarrepresentant
 Uppsala
 Född: 1966
 Ledamot sedan 2013
 Arbetsagarrepresentant för Akademikerförbundet
Utbildning: Agronom, Sveriges Lantbruksuniversitet Uppsala (SLU)
Huvudsysselsättning: R&D Manager Agri Lantmännen R&D
Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Naturbutiken på Öland AB, Ideella föreningen Odling i Balans med firma Odling i Balans, Stiftelsen jordbruks- och miljöteknisk forskning, samt Stiftelsen JTI.
Förlagsandelar: 100 000 SEK

Tomas Welander

Arbetsagarrepresentant
 Göteborg
 Född: 1961
 Ledamot sedan 2012
 Arbetsagarrepresentant för IF Metall
Huvudsysselsättning: Servicetekniker Swecon
Övriga uppdrag: Arbetsagarrepresentant i Swecon Anläggningsmaskiner AB.

Förtroendevalda revisorer

Maude Fyrenius

Lärbo
 Född: 1973
 Revisor i Lantmännen sedan 2014
Utbildning: Agrotekniker
Huvudsysselsättning: Lantbrukare, Rådgivning och kompetensutveckling Länsstyrelsen Gotland
Produktion: Växtodling, lamm och nötköttsproduktion, naturvård
Emissionsinsatser: 95 141 SEK*

Kristina Glantz Nilsson

Häbo
 Född: 1975
 Revisor i Lantmännen sedan 2020
Utbildning: Agronom
Huvudsysselsättning: Företagsrådgivare Danske Bank Västerås, Lantbrukare
Produktion: Spannmålsodling, gårdsturism
Emissionsinsatser: 46 083 SEK
Förlagsandelar: 200 000 SEK

Jimmy Grinsvall

Sätilla
 Född: 1974
 Revisor i Lantmännen sedan 2019
Utbildning: Lantmästare
Huvudsysselsättning: Lantbrukare
Produktion: Nötköttsproduktion, växtodling och skog
Emissionsinsatser: 351 300 SEK

Auktoriserad revisor

Anders Kriström

Ernst & Young AB, Stockholm
 Född: 1974
 Revisor sedan 1999
 Revisor i Lantmännen sedan 2015
Övriga uppdrag: Skanska Sverige AB, Stanley Security Sverige AB, Lundin Energy

Styrelsens sekreterare

Tove Cederborg

Chefsjurist
 Född: 1964
 Anställd: 2011
Utbildning: Jur kand, Lunds Universitet 1992
Styrelseuppdrag: Ledamot i Pensionsstiftelsen Grodden AB.

Ledamöter i styrelsen för Lantmännen ek för utses för en mandattid om två år. Ordinarie föreningsstämma hålls den 5 maj 2022. Innehav av emissionsinsatser redovisas i SEK per den 31 december 2021. Innehav av förlagsandelar redovisas per den 31 december 2021.

* Tillsammans med närstående, alternativt genom hel- eller delägda bolag.

Koncernledning

Per Olof Nyman

Vd och koncernchef, chef division Livsmedel

Född: 1956

Anställd: 2008

Utbildning: Civilingenjör Industriell ekonomi, Linköpings Tekniska Högskola.

Styrelseuppdrag: Styrelseordförande Intercoop Europe. Ledamot i Swedbank, HKScan Oy och Hauptgenossenschaft Nord AG.

Förlagsandelar: 4 000 000 SEK

Per Arfvidsson

Vice vd, chef IT, Digital utveckling, Näringspolitik, Hållbar utveckling samt Forskning & Utveckling

Född: 1962

Anställd: 2011

Utbildning: Civilingenjör Maskin, Industriell org. & Logistik, Chalmers Tekniska Högskola.

Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Sweden Food Arena och Agronod. Styrelseledamot i Foodhills AB.

Förlagsandelar: 2 000 000 SEK

Tove Cederborg

Chefsjurist

Född: 1964

Anställd: 2011

Utbildning: Jur. kand., Lunds Universitet.

Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Pensionsstiftelsen Grodden.

Förlagsandelar: 300 000 SEK

Werner Devinck

Chef Lantmännen Unibake

Född: 1958

Anställd: 2013

Utbildning: Nationalekonom, University of Leuven, Belgien.

Christian Johansson

Ekonomi- och finansdirektör

Född: 1963

Anställd: 2020

Utbildning: Civilekonom, Stockholms universitet, INSEAD (Fontainbleau, Frankrike)

Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Lantmännen Dansk Landbrugs Grovvarereselskab International AB.

Magnus Kagevik

COO, chef division Energi

Född: 1967

Anställd: 2018

Utbildning: Civilingenjör Maskinteknik Linköpings Tekniska Högskola.

Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Scandbio AB, Drivkraft Sverige AB, Viking Malt Aktiebolag, Hauptgenossenschaft Nord AG och Lantmännen Dansk Landbrugs Grovvarereselskab International AB.

Förlagsandelar: 2 000 000 SEK

Niklas Lindberg

Chef affärsområde Swecon

Född: 1974

Anställd: 2015

Utbildning: Master of Business Science

Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i X-Innovations AB. Styrelseledamot i Hyttbäcken Invest AB.

Elisabeth Ringdahl

Chef division Lantbruk

Född: 1965

Anställd: 2015

Utbildning: Civilekonom, Uppsala universitet.

Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Rezekne JSC.

Styrelseledamot i Scandagra Group AB och

Scandagra Polska Sp. z o.o.

Förlagsandelar: 500 000 SEK

Carl-Peter Thorwid

Chef Lantmännen Cerealia

Född: 1964

Anställd: 2016

Utbildning: Civilingenjör Industriell ekonomi,

Tekniska Högskolan Linköping

Styrelseuppdrag: Styrelsesuppleant i HKScan Oy.

Förlagsandelar: 400 000 SEK

Elisabeth Wallin Mononen

HR & Kommunikationsdirektör

Född: 1959

Anställd: 2005

Utbildning: Jur. kand., Lunds universitet, MBA,

University of Illinois at Chicago.

Styrelseuppdrag: Styrelsesuppleant i Hagabergs

Mekaniska Aktiebolag.

Innehav av förlagsandelar redovisas per den 31 december 2021.

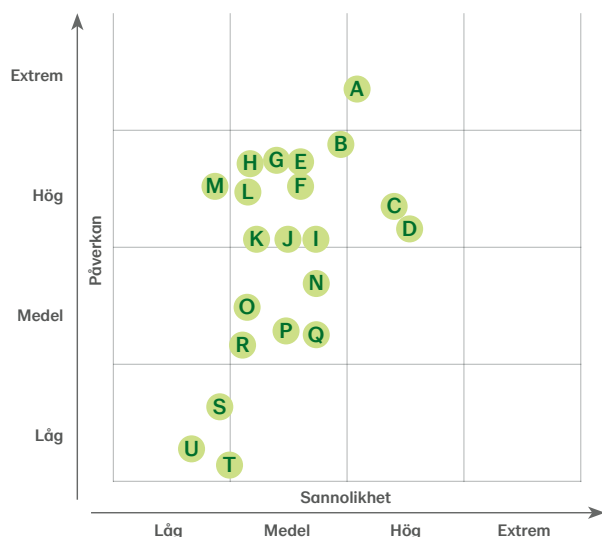
Risker och fakta

Väsentliga risker och riskhantering	177
EU:s Taxonomiförordning	180
Koncernens tioårsöversikt	182
Ordlista	184
Adresser	185

Väsentliga risker och riskhantering

Risker är ett naturligt inslag i all affärsverksamhet. En risk kan vara felaktig hantering, händelser eller beslut som påverkar Lantmännens affärsmål. Att identifiera och hantera risker är en integrerad del av såväl den strategiska planeringen som kontroll och styrning av verksamheten.

Lantmännens riskanalys

- A** Väder- och klimatrisker
- B** Regulatoriska förändringar
- C** Volatilitet i råvaror och insatsvaror samt obalans i tillgång och efterfrågan
- D** Volatilitet i etanolpris
- E** Cybersäkerhet och IT-drift
- F** Brand och egendomsskador, inkl hot och sabotage
- G** Konsekvenser av pandemi
- H** Affärsetiska risker
- I** Arbetsmiljö och säkerhet
- J** Konjunktur
- K** Varumärkes- och anseenderisk
- L** Kund- och konsumenttrender samt marknadsdynamik
- M** Kvalitet och produktsäkerhet
- N** Attrahera, behålla och utveckla nyckelkompetenser
- O** Hållbarhetsrisker i leverantörskedjan
- P** Politiska, inkl geopolitiska, risker
- Q** Efterlevnad miljölagstiftning
- R** Valutarisk
- S** Kredit- och motpartsrisk
- T** Refinansierings-/likviditetsrisk
- U** Ränterisk

Bedömningsskalan sträcker sig från låg, medel, hög till extrem för sannolikhet respektive påverkan. Riskbedömningen 2021 är gjord inom ramen för ERM-processen med stöd av intern expertis under perioden augusti-december.

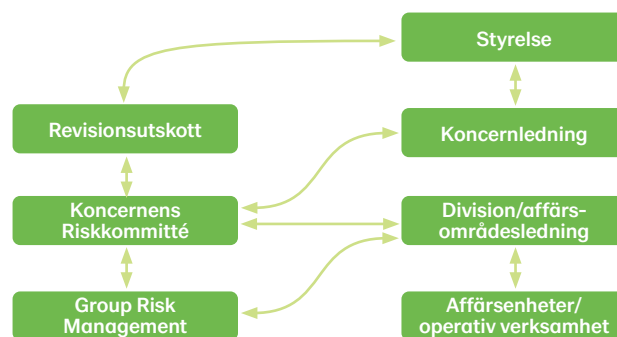
Riskhanteringsprocess

Lantmännens styrelse ansvarar inför medlemmarna för bolagets riskhantering. Koncernledningen rapporterar löpande riskfrågor till styrelsen och revisionsutskottet.

Det löpande arbetet med kontroll av riskmandat och policyer sker i riskkommittén, som rapporterar månatligen till styrelsens revisionsutskott. Affärsansvariga ansvarar för implementering av riskarbetet i den dagliga verksamheten medan riskidentifiering och kontinuitetsplanering är en viktig del av varje chefs ansvar. Varje år genomförs en koncernövergripande Enterprise Risk Management-process med alla affärsenheter. Arbetet sker i workshops med respektive ledningsgrupp och funktionerna Group Risk Management, Group Compliance, Hållbar utveckling, Hälsa och Säkerhet, Informations- och IT-säkerhet samt Internrevision.

Verksamhetens risker identifieras och värderas utifrån sannolikhet och effekten på resultat, rykte och människor.

Koncernens risker aggregeras och de mest betydande riskerna behandlas i riskkommittén, koncernledningen och styrelsen och följs upp löpande. Respektive verksamhets riskåtgärder säkerställs av affärsansvariga.

A Väder- och klimatrisker

Riskenivå ● Hög sannolikhet ● Extrem påverkan

Klimatförändringar med mer extrema väderförhållanden som torka, kraftig nederbörd och ökat tryck från skadegörare, påverkar odlingsförhållanden och lönsamheten i spannmålsvärdekedjan. Väder kan påverka enskilda säsonger och ge obalans i tillgång och efterfrågan. Övergången till en fossilfri ekonomi skapar både utmaningar och möjligheter för affärer.

Hantering: Utveckling av odlingstekniker, sortförädling och anpassning till klimatförändringar. Beredskap för spannmålshandel och ökad torkkapacitet, produktionsstörningar och för leveransstörningar av känsliga råvaror. Klimatmål och utfasning av fossila energikällor.

B Regulatoriska förändringar

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Lagar, regelverk och styrmedel kan påverka produktion och lönsamhet. Lantbruk och energiproduktion är reglerade områden och EU:s hittills negativa syn på grödbaserade biodrivmedel utgör en risk vad gäller nya regelverk. Vissa av Lantmännens verksamheter är tillståndspliktiga.

Hantering: Bevakning av frågor, också genom svenska och europeiska branschorganisationer. Respektive division och affär bevakar ändringar inom specifika områden och anpassar sin verksamhet.

C Volatilitet i råvaror och insatsvaror, obalans i tillgång och efterfrågan

Riskenivå ● Hög sannolikhet ● Hög påverkan

Det råder global instabilitet i tillgång och efterfrågan på råvaror och insatsmedel. Pandemi, politisk instabilitet och väder påverkar pris på råvaror, förpackningsmaterial, halvledare och försörjningsmedia som el, gas och ånga. Det får även konsekvenser för logistik och transportmöjligheter. Prisfluktuationerna bedöms öka av stor efterfrågan på råvaror och begränsad möjlighet att utöka markanvändningen för odling globalt samt större osäkerhet i skördeutfall på grund av klimatförändringar.

Hantering: Prisrisk och tillgångsrisik är sammankopplade, men hanteras olika. Råvarusäkringar görs enligt gällande regelverk och policyer. Prissänkning av el och gas genom aktiv förvaltning i terminsmarknaderna för att över tid få lägsta möjliga pris och öka förutsägbarheten. Dialog internt liksom med leverantörskedjan är viktig, samt systematiskt arbete att hitta alternativ.

D Volatilitet i etanolpris

Riskenivå ● Hög sannolikhet ● Hög påverkan

Rörelseresultatet i etanolfabriken i Norrköping beror i hög grad på relationen mellan priser på spannmål, foder och etanol samt politiska beslut som EU:s tullregler.

Hantering: Prissäkring sker av spannmål, etanol och foder för Lantmännen Agroetanols produktion och försäljning. Möjligheten att prissäkra etanol varierar men har förbättrats genom ökad likviditet på terminsmarknaden. Utvecklingsarbete pågår i etanolaffären för att bredda råvarubasen och produktutbudet för att minska beroendet av prisrelationen mellan etanol och spannmål.

E Cybersäkerhet och IT-drift

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Trenden med en ökad cyberbrottslighet är tydlig. Incitamenten är ofta finansiella vilket innebär att välmående företag är intressanta mål för angrepp.

Hantering: Lantmännen prioriterar arbetet, vidtar åtgärder och gör investeringar för ökad cybersäkerhet. All information klassificeras för val av skyddsåtgärder för information i IT-system och processer. Lantmännen vidtar, med start 2021 och 2022, ytterligare åtgärder och investeringar för att öka cybersäkerheten. Medarbetarna utbildas fortsatt kontinuerligt i hur information och system hanteras på ett säkert sätt.

F Brand och egendomsskador, inkl hot och sabotage

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Lantmännen bedriver verksamheter där risk för brand, explosion, utifrån kommande hot genom skadegörelse eller sabotage är närvarande. Egendom kan skadas, och stillestånd i produktionen påverkar resultat och marknadsposition.

Hantering: Skadeförebyggande arbete genom inspektioner. Adekvata försäkringar för operativa risker som delvis kanaliseras via koncernens eget försäkringsbolag Dirual Försäkrings AB, vilket minskar kostnaden för premier.

G Konsekvenser av pandemi

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Coronapandemin har inneburit utmaningar för affärerna, och livsmedelsdivisionen är den mest påverkade affären, men övergripande har Lantmännen hanterat och klarat sig bra. På sikt kan konsumentbeteenden och efterfrågan förändras, och hänsyn måste även tas till förändrade arbetssätt liksom tillgång på varuflöden och logistik.

Hantering: Lantmännen har haft tidiga och konsekventa åtgärder vilka har gett resultat för att skydda medarbetare, skydda affärer och ta samhällsansvar. Lantmännen arbetar proaktivt med övervakning och krishantering, liksom arbete för att säkra råvarutillgång, kundleveranser och kundkrediter.

H Affärsetiska risker

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Lantmännen verkar i länder och branscher med varierande exponering för korruption och konkurrensrättslig problematik.

Hantering: Affärsetik ingår i uppförandekoden, därtill finns policyer och ett affärsetiskt complianceprogram. Årligen genomförs riskanalys, riktade aktiviteter för att hantera riskområden samt systematisk uppföljning och rapportering.

I Arbetsmiljö och säkerhet

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Medel påverkan

Vissa verksamheter har farliga arbetsmiljöer och arbetsmoment som utgör fara eller risker för hälsan.

Hantering: Systematik, rapportering och uppföljning på området. Arbetsmiljöutbildning är obligatorisk för alla våra ledare.

J Konjunktur

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Verksamheterna kan påverkas av förändringar i konjunktur, efterfrågan eller konkurrenskraft. Priskonkurrensen är stark. En konjunkturförändring påverkar även kunders köpkraft och köpmönster.

Hantering: Lantmännen övervakar konjunkturläget och anpassar kostnadsläget därefter. Åtgärdsplaner finns för större förändringar i efterfrågan. Vi hanterar priskonkurrens genom att arbeta med pris, mix och innovation samt genom varumärkesbyggande.

K Varumärkes- och anseenderisk

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Lantmännens varumärke kan påverkas negativt om verksamheten inte bedrivs långsiktigt hållbart, inte följer lagstiftning och regelverk, eller inte lever upp till Lantmännens varumärkeslöfte.

Hantering: Lantmännen ställer krav på egen produktion, råvaror, leverantörer samt arbetar med medarbetarengagemang och ledarskap, med externa intressentdialoger och transparent redovisning.

L Kund- och konsumenttrender samt marknadsdynamik

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Marknaden påverkas av omvärldstrender och konkurrentaktiviteter, och kraven ökar på utvecklingsstakt, innehållshöjd och investeringsnivåer, i synnerhet vad gäller ansvar och hållbarhet.

Hantering: Lantmännen identifierar marknadens krav och kundernas önskemål och utvecklar relevanta tjänster och produkter inklusive e-handel.

M Kvalitet och produktsäkerhet

Riskenivå ● Låg sannolikhet ● Hög påverkan

Produktsäkerhet och kvalitet är viktigt i alla affärer. Kraven är särskilt höga i livsmedels- och fodervärdekedjan och produktionen följer standarder. För spannmål finns särskilda risker kopplat till kvalitet.

Hantering: Arbetet drivs och utvecklas av respektive koncernbolag med uppföljning på koncernnivå. Annan hantering är löpande utveckling av krav och uppföljning av kvaliteter och volymer, efterlevnad av standarder för livsmedels säkerhet, kontraktsodling, utbildning, även tredjepartrevision. Lantmännens produkter förses med tydlig information. Organisation och rutiner finns på plats för återkallelser, liksom försäkringar.

N Attrahera, behålla och utveckla nyckelkompetens

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Medel påverkan

Brist på ledarskap och kompetens kan leda till att Lantmännen inte kan genomföra strategier, utveckla affärer och nå uppsatta affärsmål.

Hantering: Lantmännen driver ett systematiskt och strategiskt arbete med fokus på ledar- och kompetensförsörjning för att stärka arbetsgivarvarumärket.

O Hållbarhetsrisker i leverantörskedjan

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Medel påverkan

Lantmännen har leverantörer i, och köper vissa råvaror från, länder och branscher med hög risk från ett hållbarhetsperspektiv, till exempel mänskliga rättigheter och biologisk mångfald.

Hantering: I leverantörsuppförandekoden tydliggörs krav och processen för att godkänna leverantörer. För högriskråvaror som soja och palmolja finns program som hanterar risk och säkerställer ansvar.

P Politiska, inkl. geopolitiska, risker

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Medel påverkan

Politisk instabilitet i EU och Östeuropa samt ny EU-kommission och Europaparlament kan påverka förutsättningarna. Global instabilitet vad gäller handel och handelsavtal samt USA:s agerande påverkar handeln med jordbruksprodukter.

Hantering: Utvecklingen följs och analyseras löpande för att anpassa verksamheten efter ändrade förutsättningar.

Q Efterlevnad miljölagstiftning

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Medel påverkan

Lantmännen bedriver tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet i enligt miljöbalken i Sverige och nationell lagstiftning i övriga länder. Förändrad omgivande verksamhet kan medföra begränsningar eller högre krav på Lantmännens verksamhet. Utökad produktion eller förändrad produktionsinriktning kan påverka tillstånd.

Hantering: Uppföljning och rapportering till myndigheter. Aktivt arbete med kemikaliehantering. Miljöinspektioner och kartläggning av industrimark för behov av efterbehandling.

R Valutarisk

Riskenivå ● Medel sannolikhet ● Medel påverkan

Genom valutakursförändringar påverkas Lantmännens resultat, egna kapital och konkurrenssituation. Betalningsflöden och avtal i olika valutor skapar valutarisker.

Hantering: Lantmännens valutarisker hanteras centralt för att minimera valutakurseffekterna samt för att uppnå matchning av valutaaffärer inom Koncernen för en optimal kurssäkring. Förväntade flöden säkras genom finansiella instrument enligt riktlinjerna i Lantmännens finanspolicy.

S Kredit- och motpartsrisk

Riskenivå ● Låg sannolikhet ● Låg påverkan

Lantmännens finansiella transaktioner ger upphov till kreditrisker gentemot finansiella och kommersiella motparter.

Hantering: Lantmännen arbetar endast med banker med hög kreditvärdighet och som i första hand deltar i koncernens långfristiga finansiering. För att minimera kreditrisken på utestående kundfordringar har Lantmännen en policy som innebär särskild kreditprövning. Vid särskilda behov kreditförsäkras kunder.

T Refinansierings-/likviditetsrisk

Riskenivå ● Låg sannolikhet ● Låg påverkan

Vid omsättning av lån och krediter finns risk för högre kostnader och begränsade möjligheter till refinansiering. Likviditetsrisk är risken att betalningsförpliktelser inte kan uppfyllas på grund av otillräcklig likviditet.

Hantering: Refinansieringsrisken begränsas genom spridning av motparter och förfalloprofiler på räntebärande skulder. I finanspolicyn regleras likviditetsrisken genom att garanterade outnyttjade kreditfaciliteter och likvida medel ska överstiga 1 500 MSEK.

U Ränterisk

Riskenivå ● Låg sannolikhet ● Låg påverkan

Förändringar i marknadsräntan kan ge negativ påverkan på resultat och kassaflöden. Genomslaget i räntenettet beror på lånens räntebindningstid.

Hantering: Lantmännen upptar i huvudsak lån med kort räntebindning och lång kapitalbindning. För att förlänga räntebindningen kan Lantmännen ingå ränteswapavtal samt förlänga räntebindningen på befintliga lån.

Lantmännen och EU:s Taxonomiförordning

EU:s Taxonomiförordning trädde i kraft under 2021. I nuläget har Lantmännen låg andel ekonomiska aktiviteter som omfattas av Taxonomiförordningen. Detta förklaras med att många av de branscher där Lantmännen har verksamhet inte inkluderas i taxonomins nuvarande implementeringsfas.

EU kommissionen har tagit fram en handlingsplan för att bli en klimatneutral kontinent 2050. För att nå detta behöver kapital allokeras till den gröna omställningen. En del av denna handlingsplan är Taxonomiförordningen, ett system som klassificerar hållbara aktiviteter och innebär rapporteringskrav för företag.

Lantmännen omfattas av Årsredovisningslagens krav på rapportering i enlighet med Taxonomiförordningen som icke-finansiellt företag. Förordningens rapporteringskrav införs successivt och för 2021 innebär det att Lantmännen ska rapportera avseende andel som omfattas av taxonomin respektive andel som inte omfattas, för de tre nyckeltalen omsättning, kapitalutgifter (CapEx) och driftsutgifter (OpEx). För definition av dessa tre nyckeltal se nedan.

Lantmännen följer regelutvecklingen och avser för kommande år att redovisa enligt Taxonomiförordningens krav som innebär utökad rapportering av ingående branscher samt nyckeltal för taxonomiförenlig andel relaterade till miljömål 1-6, enligt tekniska granskningskriterier.

I enlighet med Taxonomiförordningen redovisas informationen som en del av den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

Definition av nyckeltal samt avgränsningar

Uppgifter för respektive nyckeltal hämtas från Lantmännens befintliga system för rapportering och uppföljning.

Rapportering för 2021 sker på aggregerad nivå för koncernens totala omsättning, totala kapital- och driftsutgifter relaterat till Taxonomiförordningens miljömål 1-2. Risk för dubbelräkning har hanterats genom att interna mellanhavanden har exkluderats. Intressebolag (Joint Ventures) inkluderas inte i taxonomirapporteringen.

Nyckeltal omsättning

Omsättning definieras som belopp som erhållits genom försäljning av varor och tjänster efter avdrag av försäljningsrabatter,

mervärdesskatt samt andra skatter som direkt relateras till omsättning.

Nyckeltal kapitalutgifter (CapEx)

CapEx innefattar aktiverade utgifter för investeringar och beräknas som summan av investeringar i tillgångar som redovisas enligt IAS 16 Materiella anläggningstillgångar, IAS 38 Immateriella tillgångar, IAS 40 Förvaltningsfastigheter, IFRS 16 Tillkommande nyttjanderätter samt tillgångar som tillkommit genom rörelseförvärv.

Nyckeltal driftsutgifter (OpEx)

OpEx innefattar utgifter förknippade med att bibehålla tillgångarnas värde, som direkta kostnader avseende forskning och utveckling, byggnadsreivering, kortsiktiga leasingavtal, underhåll och reparation samt övriga kostnader som rör dagligt underhåll av tillgången och för att säkerställa fortlöpande och ändamålsenlig funktion.

Disaggregering

Disaggregering görs där fler ekonomiska aktiviteter är integrerade i en och samma produktionsanläggning. För disaggregering används, vid behov, en fördelningsnyckel baserad på omsättning som kan appliceras på OpEx och på CapEx.

Bedömningar

Lantmännen har implementerat taxonomiförordningens krav, vilket under 2021 har inneburit en analys av vilka verksamheter som omfattas av taxonomin. Lantmännen har en diversifierad verksamhet, och träffas för 2021 av Taxonomiförordningen för branscherna, "4. Energi", "5. Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering", "7. Bygg- och fastighetsverksamhet". Analysen har utgått från EU-standard som kategoriserar legala enheter med så kallade NACE-koder. För att komplettera analysen har Lantmännens

Rapportering

	Total, SEK	Andelen ekonomiska verksamheter som omfattas av taxonomin	Andelen ekonomiska verksamheter som inte omfattas av taxonomin
Omsättning	48 183	5 %	95 %
Driftsutgifter	1 318	8 %	92 %
Kapitalutgifter	2 573	4 %	96 %

Foto: Henrik Sigfridsson • Agroetanol, Händelö
Tredje pris i Lantmännens fototävling 2021

verksamheter bedömts utifrån de ekonomiska aktiviteter som ingår i Taxonomiförordningens delegerade akter.

I de fall där en ekonomisk aktivitet finns i Taxonomiförordningen, men endast är en mindre del av Lantmännen och/eller har en annan huvudsaklig affärsinriktning, har Lantmännen valt att bedöma verksamheten som icke-väsentlig för taxonomirapportering.

Bakgrundsinformation

Som en viktig aktör i spannmålsvärdekedjan ser Lantmännen sitt ansvar för att motverka klimatförändringar. Lantmännens affärsstrategi har ambitiösa klimat- och miljömål som stödjer de globala målen. Till 2030 ska Lantmännen minska klimatpåverkan för egen produktion i enlighet med Parisavtalet, och har mål för fossilfri verksamhet i Sverige och Norge till 2025, övriga nordiska länder till 2030 och övriga europeiska länder till 2040. Lantmännen har klimatmål också för påverkan som ligger utanför den direkta produktionen, som primärproduktion och för köpta transporter. Lantmännen investerar genom en egen forskningsstiftelse samt i forskning och innovation för ett produktivt och klimat- och miljöeffektivt lantbruk, inom bioenergi och för framtidens livsmedel. En viktig del är kommersialisering av forskningsresultat till gagn för lantbruket och våra affärsverksamheter.

Verksamheter som träffas av Taxonomiförordningen

Lantmännens bioraffinaderi i Norrköping, Sverige, producerar bland annat etanol av spannmål och även av restprodukter från livsmedelsindustrin. Det ger en etanol med minskat klimatavtryck om mer än 90 procent jämfört med fossila bränslen. (Träffas av DA Annex 1 samt 2 "4. Energi", samt "5. Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering".)

Lantmännen Agrovärme levererar fjärrvärme och färdig värme från biobränsle med svenskt ursprung på cirka 20 orter i mellersta och södra Sverige i egna anläggningar och i samarbete med partners. På ett par anläggningar produceras biokol som säljs kommersiellt inom jordförbättring och även kan fungera som kolsänka. (Träffas av DA Annex 1 samt 2 "4. Energi".)

Lantmännen Fastigheter är ett av Sveriges största fastighetsbolag med 150 fastigheter på 80 platser, främst i Sverige men även i Finland och Danmark. Verksamheten drivs långsiktigt och har en handlingsplan för arbetet med energieffektivisering och utfasning av fossil energi. Klimatanpassning är en del av kontinuerligt förbättringsarbete och i utveckling av nya fastigheter. (Träffas av DA Annex 1 samt 2 "7. Bygg- och fastighetsverksamhet".)

Koncernens tioårsöversikt

Resultaträkningar i sammandrag

MSEK	2021	2020	2019	2018 ¹⁾	2017 ¹⁾	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾	2013 ¹⁾	2012 ¹⁾
Nettoomsättning	48 183	45 990	48 523	43 962	39 686	37 244	35 660	32 666	33 802	36 526
Resultat före avskrivningar	4 399	4 274	4 046	2 806	2 919	2 771	2 573	2 556	2 193	1 698
Av- och nedskrivningar	-2 097	-2 051	-2 063	-1 363	-1 242	-1 165	-1 222	-1 103	-2 104	-1 185
Rörelseresultat	2 302	2 223	1 983	1 443	1 677	1 606	1 351	1 453	89	513
Finansiella intäkter och kostnader	-121	-182	-210	-193	-156	-149	-105	-111	-4	-182
Resultat efter finansiella poster	2 181	2 041	1 773	1 250	1 521	1 457	1 246	1 342	85	331
Skatt, minoritet	-294	-244	-222	-68	-216	-183	-156	-117	15	-91
Årets resultat	1 887	1 797	1 551	1 182	1 305	1 274	1 090	1 225	100	240

Balansräkningar i sammandrag

MSEK	2021	2020	2019	2018 ¹⁾	2017 ¹⁾	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾	2013 ¹⁾	2012 ¹⁾
Materiella anläggningstillgångar	13 769	13 288	13 927	10 673	10 030	9 098	7 699	7 178	7 337	8 928
Goodwill	5 619	5 461	5 724	5 350	5 238	4 611	4 424	2 915	2 594	2 554
Övriga immateriella anläggningstillgångar	3 378	3 370	3 620	3 451	3 327	2 980	2 782	752	814	875
Övriga anläggningstillgångar	3 662	3 496	3 499	3 233	3 204	2 825	2 780	2 762	2 542	2 151
Summa anläggningstillgångar	26 428	25 615	26 770	22 707	21 799	19 514	17 685	13 607	13 287	14 508
Varulager	6 610	6 077	6 561	6 943	5 948	5 270	5 545	5 379	5 249	5 946
Övriga omsättningstillgångar	7 605	6 224	6 680	6 725	5 866	5 933	5 599	5 087	5 170	5 561
Likvida medel	2 704	1 415	1 183	720	927	1 773	1 252	3 058	2 295	352
Summa omsättningstillgångar	16 919	13 716	14 424	14 388	12 741	12 976	12 396	13 524	12 714	11 859
Summa tillgångar	43 347	39 331	41 194	37 095	34 540	32 490	30 081	27 131	26 001	26 367
Eget kapital, moderföretagets medlemmar	19 990	17 901	17 411	15 935	14 859	13 795	12 660	11 859	11 016	10 899
Eget kapital, minoritetens andel	108	105	94	92	89	88	21	17	28	33
Summa eget kapital	20 098	18 006	17 505	16 027	14 948	13 883	12 681	11 876	11 044	10 932
Långfristiga skulder	6 595	7 029	7 190	7 005	5 983	6 219	6 135	3 598	4 939	5 919
Kortfristiga skulder	16 654	14 296	16 499	14 063	13 609	12 388	11 265	11 657	10 018	9 516
Summa eget kapital och skulder	43 347	39 331	41 194	37 095	34 540	32 490	30 081	27 131	26 001	26 367
Nettolåneskuld	6 673	7 761	10 165	8 719	7 274	6 289	6 476	3 674	4 963	7 506
Återbäring och efterlikvid ^{2) 3)}	341	305	208	156	245	231	188	135	129	120
Extra vinstutdelning	-	-	-	-	133	-	-	-	-	-
Insatsutdelning och insatsemision ³⁾	659	597	525	463	322	277	243	328	171	168

¹⁾ Enligt tidigare tillämpade redovisningsprinciper för leasing. ²⁾ Redovisat belopp kan inkludera justering jämfört mot tidigare års förslag. ³⁾ Enligt styrelsens förslag 2021..

Koncernens tioårsöversikt

Nyckeltal	2021	2020	2019	2018 ¹⁾	2017 ¹⁾	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾	2013 ¹⁾	2012 ¹⁾
Rörelsemarginal, %	4,8	4,8	4,1	3,3	4,2	4,3	3,8	4,4	0,3	1,4
Kapitalomsättningshastighet, ggr	1,8	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	2,1	2,0	2,0
Avkastning på eget kapital, %	10,0	10,2	9,1	7,6	9,0	9,6	8,9	10,6	0,9	2,2
Avkastning på operativt kapital, %	8,4	8,1	6,8	6,0	7,8	8,0	7,5	9,1	0,5	2,8
Soliditet, %	46,4	45,8	42,5	43,2	43,3	42,7	42,2	43,8	42,5	41,5
Nett debt/EBITDA enligt bankdefinition	1,33	1,60	2,25	3,25	2,70	2,53	2,85	2,02	2,62	4,31
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,3	0,4	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,3	0,4	0,7
Medelantal anställda	10 092	10 017	10 250	9 940	9 850	9 880	8 911	8 311	9 133	10 249

Exkl. jämförelsestörande poster	2021	2020	2019	2018 ¹⁾	2017 ¹⁾	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾	2013 ¹⁾	2012 ¹⁾
Rörelseresultat, MSEK	2 323	2 223	2 087	1 580	1 708	1 697	1 351	851	805	747
Rörelsemarginal, %	4,8	4,8	4,3	3,6	4,3	4,6	3,8	2,6	2,4	2,0
Resultat efter finansiella poster, MSEK	2 202	2 041	1 877	1 387	1 552	1 548	1 246	740	683	565
Årets resultat, MSEK	1 904	1 797	1 652	1 289	1 353	1 457	1 066	595	494	457
Avkastning på eget kapital, %	10,1	10,2	9,7	8,2	9,4	11,0	8,7	5,1	4,4	4,2
Avkastning på operativt kapital, %	8,5	8,1	7,2	6,6	7,9	8,4	7,5	5,3	4,7	4,1

Kassaflödesanalys i sammandrag	2021	2020	2019	2018 ¹⁾	2017 ¹⁾	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾	2013 ¹⁾	2012 ¹⁾
MSEK										
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	3 944	3 811	3 637	2 268	2 453	2 571	2 159	1 362	1 570	1 358
Kassaflöde från den löpande verksamheten	3 927	4 503	4 226	1 023	2 398	3 136	2 167	1 767	2 294	983
Kassaflöde från investering och försäljning i immateriella och materiella anläggningstillgångar, netto	-2 199	-1 608	-1 929	-1 626	-2 274	-1 884	-811	-697	-862	-1 163
Operativt kassaflöde	1 728	2 895	2 297	-603	124	1 252	1 356	1 070	1 432	-180
Kassaflöde från förvärv och avyttring av verksamheter, netto ²⁾	-5	-54	-473	-333	-852	-357	-4 154	1 065	1 196	0
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	1 704	2 803	1 837	-824	-703	826	-2 674	2 077	2 450	-222
Årets kassaflöde	1 280	254	454	-219	-852	489	-1 775	778	1 943	-379
Likvida medel vid årets slut	2 704	1 415	1 183	720	927	1 773	1 252	3 058	2 295	352

¹⁾ Enligt tidigare tillämpade redovisningsprinciper för leasing.

²⁾ 2020 bland annat förvärv av en bageriverksamhet i Norge.

2019 bland annat förvärv av Bakery Du Jour och Tate & Lyles havreverksamhet.

2018 bland annat förvärv av Raisios nötfoderaffär och ThermoSeed Global.

2017 bland annat förvärv av Anderson Bakery, K-maatalous, Orient Products och Marline samt försäljning av LMB Danmark och 50 procent i Akershus Traktor.

2016 bland annat förvärv av Kalmar Lantmäns maskinverksamhet, Dataväxt och Frozen Bakery Products.

2015 bland annat förvärv av Vaasan samt försäljning av Lantmännen Doggy.

2014 bland annat förvärv av Strängnäs Valskvarn samt försäljning av aktier i Scandi Standard och avyttring

av Lantmännen Lantbruks tyska och polska verksamhet inom växtfördling och utsäde (SW Seed Polen, SW Seed Tyskland, SW Winter Oil Seed).

2013 bland annat förvärv av 46 procent i Scandi Standard samt försäljning av Kronfågelgruppen och Rigas Dzirnaviēks.

Ordlista

För beskrivning av finansiella nyckeltal, se ➔ sid 136

Agenda 2030 • Förenta Nationernas 17 hållbarhetsmål i Agenda 2030 är en, av FN-länderna i september 2015, beslutad gemensam vision med mål för att nå en hållbar utveckling, för alla.

Agrodrank • Proteinrik foderråvara som produceras på Agro-
etanol i Norrköping.

Aminosyror • Aminosyror är byggstenar i proteiner.

Audit • Tredjepartsgranskning av leverantör genom annonserat eller oannonserat besök med uppföljning av krav i Leverantörs-
uppförandekoden.

B2B • Business-to-business, försäljning mellan företag.

Biologisk mångfald • och biodiversitet beskriver den variation mellan arter, inom arter och livsmiljöer, som finns på jorden.

Carbon Law • Forskares benämning av den takt som krävs för att minska klimatpåverkan enligt Parisavtalets målsättning att begränsa den globala temperaturhöjningen till väl under 2 grader med sikte på maximalt 1,5 grader. Minskningstakten enligt Carbon Law är en halvering av koldioxidutsläpp vart tionde år från 2020.

CO₂e, koldioxidkvivalenter • Mått på utsläpp av växthusgaser. För att få alla växthusgaser jämförbara multipliceras alla utsläpp, förutom koldioxid, med en global uppvärmningspotential - Global Warming Potential, GWP.

CSA-avtal • CSA-avtal är ett sidoavtal till ISDA-avtal som reglerar hur parten som har en utestående skuld måste ställa säkerhet i form av likvida medel eller värdepapper.

CSR • Corporate Social Responsibility, beskrivning av företags samhällsansvar och insatser för att integrera sociala och miljömässiga hänsyn i sin verksamhet.

Due diligence • Arbetsprocess för att samla in och analysera information om ett företag inför ett företagsförvärv eller andra strategiska förändringar.

Ekosystemtjänster • Beskriver funktioner i kretsloppet som naturens ekosystem bidrar med till exempel luft- och vattenrening, pollinering av grödor, bakterier och maskar som gör jorden bördig.

ERM-process • (Enterprise Risk Management), en strukturerad och proaktiv riskhanteringsprocess.

Functional food • Livsmedel med dokumenterade hälsoeffekter.

Förädlingsvärde • Rörelseresultat före avskrivningar och nedskrivningar (EBITDA) plus personalkostnader.

GRI • Global Reporting Initiative. Ger ut riktlinjer för hållbarhetsredovisning som på frivillig basis kan användas av organisationer för att redovisa miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter av deras verksamhet, produkter och tjänster.

Global Compact • FN-initiativ för ansvarsfullt företagande. Ett internationellt ramverk med tio principer för mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö samt antikorrupktion.

IFRS • International Financial Reporting Standards, ett regelverk för redovisning. Läs mer på ifrs.com

ISDA-avtal • Ett standardiserat avtal för finansiell handel.

LCR • Likviditetstäckningsgrad (Liquidity Coverage Ratio), kan även beskrivas som andel av höglivida tillgångar som kan användas för att lösa kortfristiga skulder.

R&D • Research and Development. Forskning och utveckling.

RSPO • Round Table on Sustainable Palm Oil. Internationell rundabordsprocess för att ta fram kriterier för hållbar palmolja. För mer om RSPOs certifieringsnivåer Book & Claim, Mass Balance och Segregated se rspo.org

RTRS • Round Table on Responsible Soy. Internationell rundabordsprocess för att ta fram kriterier för hållbar soja.

Stråförkortningsmedel • Ett medel som minskar risken för liggsäd. Stråförkortningsmedel är i princip det enda växtskyddsmedel som det, i vissa fall, kan återfinnas mätbara resthalter av i spannmålsråvaran.

Trindsäd • Odlade storfröiga ärtväxter, såsom ärter, vicker, lupiner och bönor.

Uppförandekod • Från det engelska begreppet Code of Conduct. Riktlinjer för hur ett företag eller organisation ska bedriva sin verksamhet på ett etiskt och ansvarstagande sätt.

Adresser

Lantmännen ek för

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 00 00
Organisationsnummer: 769605-2856
lantmannen.se/finansiellinformation
Vd och koncernchef: Per Olof Nyman

Division Lantbruk

205 03 Malmö
Tel: 010-556 00 00
lantmannen.se
Chef: Elisabeth Ringdahl

Lantmännen Lantbruk

Besöksadress: von Troils väg 1
Postadress: 205 03 Malmö
Tel: 010-556 56 00
lantmannenlantbrukmaskin.se

Lantmännen Maskin

Besöksadress: Bjurögatan 26
Postadress: Box 174
201 21 Malmö
Tel: 0771-38 64 00
lantmannenlantbrukmaskin.se

Lantmännen Kraft

Besöksadress: von Troils väg 1
Postadress: 205 03 Malmö
Tel: 010-556 55 70
kraftthastfoder.se

FINLAND

Lantmännen Agro

Jaakonkatu 2
FI-01620 Vantaa
Tel: +358 207-708 800
lantmannenagro.fi

DANMARK

Lantmännen Agro

Lindholm Havnevej 27
DK-275800 Nyborg
Tel: +45 70 20 49 03
lantmannenagro.dk

NEDERLÄNDERNA

Lantmännen Seed

Besöksadress: von Troils väg 1
Postadress: 205 03 Malmö
Tel: 010-556 56 00
lantmannenseed.com

Finansiell information

Ekonomi- och finansdirektör:
Christian Johansson
christian.johansson@lantmannen.com

Ägarrelationer

Medlemschef:
Jesper Broberg
jesper.broberg@lantmannen.com

Presskontakt

press@lantmannen.com
010-556 88 00

Division Energi

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 00 00
lantmannen.se
Chef: Magnus Kagevik

Lantmännen Agroetanol

Besöksadress: Hanholmsvägen 69
Postadress: Box 932
601 19 Norrköping
Tel: 010-556 01 50
lantmannenagroetanol.se

Lantmännen Functional Foods

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 00 00
lantmannenfunctionalfoods.se

Lantmannen Oats

Älvåsvägen 1
617 71 Kimstad
Tel: 010-556 00 00
lantmannenoats.com

Lantmännen Reppe

Jungmansgatan 8
531 40 Lidköping
Tel: 010-556 15 40
lantmannenreppe.se

Lantmännen Aspen

Besöksadress: Iberovägen 2
Postadress: Box 54
438 05 Hindås
Tel: 0301-23 00 00
aspen.se

Division Livsmedel

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 00 00
lantmannen.se
Chef: Per Olof Nyman

Lantmännen Unibake

Besöksadress: Kay Fiskers Plads 9, 2
DK-2300 Köpenhamn S
Postadress: Oensvej 28
DK-8700 Horsens
Tel: +45 762 850 00
lantmannenunibake.com

Lantmännen Cerealia

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 22 00
lantmannencerealia.se

Affärsområde Swecon

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 00 00
lantmannen.se
Chef: Niklas Lindberg

Swecon

Besöksadress: Bolindervägen 104
Postadress: Box 55
631 02 Eskilstuna
Tel: 010-556 08 50
swecon.se

Affärsområde Fastigheter

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 00 00
Chef: Joachim Haas

Form & produktion: Wildeco

Foto: Johan Olsson, Märten Svensson, Gustav Wiking, Lantmännens bildbank, Adobe Stock photos, Lars Bårtås (sid 14), Isak Rautenberg (Kraft sid 36).

Tryck: Tryckt hos TMG Sthlm. TMG Sthlm är ISO 9001- och 14001-certifierat.

Papper: Scandia 2000 – tillverkat på Lessebo Paper i Sverige.

Pappret har ett av de absolut lägsta koldioxidavtrycken i Europa, hela produktionskedjan inräknat från skogsavverkning till att produkterna lämnar fabriksgrinden (lessebopaper.com). Pappret är klimatkompenserat för fossila utsläpp från produktion och transport.

KLIMATKOMPENSERAT
PAPPER
www.antal.se

**Tillsammans
tar vi ansvar
från jord till bord**